

Sproglig betydningsdannelse i teori og praksis

En teoretisk og empirisk videreudvikling af det integrerede sprogsyn

Damm, Bjarke

Publication date:
2016

Document version
Andet version

Document license:
[CC BY-NC-ND](#)

Citation for published version (APA):

Damm, B. (2016). *Sproglig betydningsdannelse i teori og praksis: En teoretisk og empirisk videreudvikling af det integrerede sprogsyn*. Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet.

Sproglig betydningsdannelse i teori og praksis

**- En teoretisk og empirisk videreudvikling
af det integrerede sprogsyn**

**Ph.d.-afhandling af Bjarke Damm
2016**

**Københavns Universitet
Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
Vejleder: Dorthe Duncker**

TAK

til Dorthe for kompetent vejledning, tålmodighed og hjælp til at holde dampen oppe — du er en ener!

til Lars, mit livs kærlighed, for din enorme støtte og opbakning gennem hele forløbet.

til venner og familie for at huske humoren i de svære perioder.

til Det Frie Forskningsråd for Kultur og Kommunikation, som har finansieret dette arbejde.

Indhold

Resumé	5
Abstract	6
1. Indledning.....	7
1.1. Beskrivelse af afhandlingens empiriske case	10
2. Sproglig betydningsdannelse i et ontologisk perspektiv.....	15
2.1. Sprog som en forudsætning for kommunikation	16
2.1.1. Charles Sanders Peirce	16
2.1.2. Ferdinand de Saussure	17
2.1.3. Fra tegnteori til kommunikationsteori.....	20
2.1.4. De strukturalistiske rødder i det 20. århundredes sprogvidenskab	21
2.2. Kommunikation som en forudsætning for sprog	24
2.2.1. Tegn og tegndannelse i den integrerede sprogvidenskab	26
2.2.1.1. Konteksten i et integreret perspektiv.....	27
2.2.1.2. Teorien om kontekstualisering	28
2.2.1.3. Princippet om co-temporalitet	29
2.2.1.4. Tegndannelsesprocessen	30
2.2.2. Sproglig stabilitet.....	32
2.2.2.1. Konventioner.....	33
2.2.2.2. Normer	35
2.2.2.3. Konventionalisering	37
3. Udvikling af det metodologiske grundlag for den empiriske undersøgelse	43
3.1. Problemstillingens praktiske empiriske konsekvenser	43
3.2. Redegørelse for undersøgelsesdesignet	44
3.2.1. Rekruttering af deltagerne.....	44
3.2.2. Strukturering af undersøgelsen.....	46
3.2.3. Inddeling af fokusgruppernes deltagere.....	48
3.2.4. Sted.....	51
3.2.5. Udvikling af interviewdesign	51
3.3. Diskussion af databegrebet	63
3.3.1. Retrokontekstualisering	66
3.3.2. (Re)tekstualisering.....	69
4. Teoretisk afklaring af sproglig betydningsdannelse	73
4.1. Den intuitive integreringsproces	74
4.2. Den reflektive integreringsproces.....	81
4.2.1. Model for dynamikken i den reflektive integreringsproces	81
4.2.2. Identificering af de reflektive integreringsstrategier	91
4.2.2.1. Anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder	91
4.2.2.2. Primære integreringsstrategier	93

4.2.2.2.1. Primære synonyme integreringsstrategier.....	93
4.2.2.2.2. Primære meronymie integreringsstrategier.....	94
4.2.2.2.3. Primære hyponymie integreringsstrategier.....	96
4.2.2.2.4. Primære valoriserende integreringsstrategier	97
4.2.2.3. Sekundære integreringsstrategier	97
4.2.2.3.1. Sekundær integrering af realiteter	98
4.2.2.3.2. Sekundær integrering af non-realiteter	98
4.2.2.3.3. Sekundær integrering af rekontekstualiseringsmarkører	99
4.2.2.3.4. Sekundær integrering af valoriseringer.....	100
4.2.3. Eksempler på de refleksive integreringsstrategier.....	100
4.2.3.1. Eksempler på anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder	100
4.2.3.2. Eksempler på primære integreringsstrategier.....	110
4.2.3.2.1. Eksempler på primære synonyme integreringer	111
4.2.3.2.2. Eksempler på primære meronymie integreringer	119
4.2.3.2.3. Eksempler på primære hyponymie integreringer.....	127
4.2.3.2.4. Eksempler på primære valoriseringer	136
4.2.3.3. Eksempler på sekundære integreringsstrategier.....	145
4.2.3.3.1. Eksempler på sekundær integrering af realiteter	146
4.2.3.3.2. Eksempler på sekundær integrering af non-realiteter	159
4.2.3.3.3. Eksempler på sekundær integrering af rekontekstualiseringsmarkører	172
4.2.3.3.4. Eksempler på sekundær integrering af valoriseringer	179
4.2.3.4. Eksempel på en analyse af et længere sammenhængende uddrag.....	185
5. Empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse blandt danske MSM	188
5.1. Opmærkning af det empiriske materiale	189
5.2. Analyse af sproglig betydningsdannelse.....	190
5.2.1. Analyse af den relative kvantitative fordeling af de refleksive integreringer	190
5.2.1.1. Dialogisk engagement.....	190
5.2.1.2. Karakteren af deltagernes kendskab til det semantiske domæne	191
5.2.1.3. Udbredelsen af ideologier/normer.....	191
5.2.1.4. Dialogisk imødekommenhed.....	192
5.2.1.5. Resultat af registreringen af den relative kvantitative fordeling af de primære og sekundære integreringer i de fire grupper	192
5.2.2. Analyse af den refleksive integreringsproces vedrørende <i>barebacking</i>	200
5.2.2.1. Kronologisk oversigt over de refleksive integreringer vedrørende <i>barebacking</i>	200
5.2.2.2. Dynamisk semantisk analyse af <i>barebacking</i>	225
5.2.2.2.1. Den relative kvantitative fordeling af de forskellige typer integreringsadfærd	238
5.2.2.2.2. De integrerede semantiske størrelser.....	242
6. Konklusion, diskussion og perspektivering.....	250
6.1. Perspektivering	259
7. Litteratur.....	260
Bilag 1	274

Resumé

Nærværende afhandling undersøger spørgsmålet om, hvordan det er muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag. En empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse forudsætter en dynamisk tegnforståelse, som den der tilbydes af det integrerede sprogsyn, da der er tale om et dynamisk fænomen. Det integrerede sprogsyn involverer imidlertid alvorlige empiriske konsekvenser, som særligt knytter sig til dataproblemet (jf. Duncker 2011b), samtidig med at Harris ikke forklarer, hvordan sproglig betydningsdannelse konkret foregår. Hvis jeg vil undersøge sproglig betydningsdannelse på et integreret grundlag, er jeg derfor nødt til at udvikle et metodologisk afsæt, hvor jeg tager de empiriske konsekvenser af det integrerede sprogsyn, samt foretage en teoretisk afklaring af, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår.

Afhandlingens empiriske case tager udgangspunkt i fænomenet *barebacking*, som i forskellige afskygninger henviser til intentionel ubeskyttet sex blandt mænd, der har sex med mænd (MSM). Undersøgelser har vist, at forskellige grupper af MSM har udviklet en mangfoldighed af betydninger vedrørende ordet *barebacking*, og det udgør således et godt afsæt for afhandlingens empiriske case. Jeg indsamler med afsæt empirisk materiale i fire forskellige grupper af MSM ved at gennemføre fokusgruppesamtaler. På baggrund af dette materiale udvikler jeg det metodologiske grundlag for undersøgelsen, hvor jeg argumentere for at de empiriske konsekvenser ved det integrerede sprogsyn kan udbedres ved, at materialet retrokontekstualiseres, samtidig med at de fortolkningsmæssige lag, som er en uundgåelig del af alle analytiske processer, blotlægges. Dette er afgørende for undersøgelsens videnskabelighed! På baggrund af det indsamlede materiale udvikler jeg dernæst min hypotese om, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår på et teoretiske niveau. Ifølge hypotesen foregår sproglig betydningsdannelse grundlæggende på et *intuitivt* og et *refleksivt* niveau, hvor det imidlertid kun er det refleksive, der kan undersøges på et empirisk grundlag, da det er det eneste, som er eksplicit sprogligt. På det grundlag undersøger jeg sproglig betydningsdannelse vedrørende *barebacking* på baggrund af refleksive integreringsstrategier. Udviklingen af den teoretiske og metodologiske tilgang og udarbejdelsen af den empiriske undersøgelse udgør tilsammen svaret på afhandlingens problemstilling, som således skal ses som en teoretisk og empirisk videreudvikling af det integrerede sprogsyn.

Abstract

This thesis examines how it is possible to study linguistic meaning-creation on an empirical basis. An empirical study of linguistic meaning-creation – a dynamic phenomenon – presupposes a theoretical framework founded in a dynamic view of language like the one proposed by integrational linguistics (Harris 1996). Meanwhile this approach does not account for *how* meaning creation is conducted, and it involves significant empirical consequences (particularly related to the data problem (Duncker 2011b)). Consequently, in order to examine the linguistic meaning-creation on an integrationist basis, it is necessary to develop a methodological basis, which takes into account the empirical consequences of integrationism, and to provide a theoretical framework of how the linguistic meaning-creation takes place.

The empirical case of this thesis takes the *barebacking* phenomenon as its starting point. This term refers to various forms of intentional unsafe sex between men who have sex with men (MSM). Studies have shown that different groups of MSM have developed a plethora of meanings of the word *barebacking*, and it is therefore a good point of departure for the empirical case of this thesis. I collect empirical ‘data’ through focus group interviews with four different groups of MSM. Based on this ‘data’ I develop the methodological basis for the study, where I argue that to overcome the empirical consequences of integrationism it is necessary to *retro-contextualize* the data as well as exposing all the interpretive levels that are an inevitable part of all analytical processes. I argue why this is crucial for the validity of the study! Based the collected data, I then develop my hypothesis on how linguistic meaning-creation takes place on a theoretical level. According to this hypothesis, linguistic meaning-creation basically takes place at an *intuitive* and a *reflective* level. However only the reflective level can be studied empirically as it is linguistically explicit. Based on this hypothesis, I a empirical study of the linguistic meaning-creation concerning *barebacking* among groups of MSM. The development of the theoretical and methodological framework and the design of the empirical study constitute together the answer to it is possible to study linguistic meaning-creation on an empirical basis. This thesis consequently should be seen as further theoretical and methodological development of integrationism.

Indledning

Den engelske lingvist Roy Harris grundlagde for godt og vel 30 år siden fundamentet til det, der i dag kendes som den integrerede lingvistik – eller det integrerede sprogsyn (jf. 2.2. nedenfor). Han lancerer dette sprogsyn primært på baggrund af en tilbundsgående kritik af den traditionelle strukturalistiske sprogvidenskab, og han retter helt grundlæggende kritikken mod forestillingen om, at sprog på nogen måde korresponderer med en form for bestemt analysebart, socialt, individuelt, institutionelt eller psykologisk *objekt*. Ifølge Harris er det sproglige tegn radikalt ubestemt (og dermed unikt), fordi det er uløseligt knyttet til den person, som producerer det, og den situation, det produceres i. Det sproglige tegn eksisterer dermed kun, når og så længe noget har semiologisk værdi for nogen, eftersom det hele tiden forsvinder i takt med, at tiden går. En kommunikationssituation består således principielt af en konstant skabelse af nye og unikke tegn.

Konsekvensen af denne konceptualisering af det sproglige tegn er som et tveægget sværd. For på den ene side kan dette sprogsyn redegøre for dynamikken i sproget (hvilket er noget, den traditionelle sprogvidenskab på forskellig vis har haft vanskeligt ved (jf. 3.1.

nedenfor)), fordi Harris netop tager udgangspunkt i de mennesker, som sprog manifesterer sig hos. Det bliver imidlertid på den anden side svært at se, hvordan det er muligt at rekonstruere sproglige data retrospektivt med henblik på at udføre empiriske studier, såfremt sproglige tegn hele tiden forsvinder uigenkaldeligt. Ifølge Harris er det ikke muligt at udføre empiriske studier på et integreret grundlag, fordi "language occurs nowhere as 'data'" (Harris 1997: 272). Han hævder sågar, at semiologi slet ikke er nogen videnskab (Harris: 2009a: 71)!

Jeg mener imidlertid, at Harris' afvisning af empiriske undersøgelser (og af sprogvidenskab i det hele taget) er unødvendig. Jeg er enig med ham for så vidt, at ambitionen om at identificere sproglige strukturer i et mere eller mindre autonomt sprogsystem (jf. 2.1.4.) involverer problemer af en videnskabsteoretisk karakter, som det er vanskeligt at ignorere. Men efter min mening er det ikke det samme som, at det er nødvendigt at nedlægge sprogvidenskaben. Det er i højere grad et spørgsmål om, at erkendelsesinteressen er en anden. Jeg mener, at erkendelsesinteressen i et dynamisk perspektiv centrerer sig om, *hvordan* mennesker bærer sig ad med konstant at producere, vedligeholde og reproducere sproglige tegn – dvs. erkendelsesinteressen handler om sprogets dynamiske mekanismer fremfor dybereliggende faste strukturer.

For at demonstrere, hvordan det er muligt at undersøge de mekanismer, som er grundlaget for sproglig dynamik og forandring, vil jeg i afhandlingen svare på følgende spørgsmål:

Hvordan er det muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag?

Dette spørgsmål udgør således afhandlingens overordnede problemstilling, og hensigten med at svare på det er at videreudvikle og styrke det integrerede sprogsyn, så det fremadrettet i højere grad bliver muligt at foretage empiriske studier på dette grundlag.

For at kunne svare på afhandlingens problemstilling må jeg afklare følgende teoretiske og empiriske udfordringer (jf. kapitel 2-4):

- I kapitel 2 undersøger jeg det ontologiske fundament under forskellige centrale sprogteoretiske retninger med henblik på at redegøre for, hvorfor en undersøgelse

af sproglig betydningsdannelse må baseres på et sprogfilosofisk/videnskabsteoretisk grundlag, som tager højde for sproglig dynamik. Jeg argumenterer i forlængelse heraf for, at det *integrerede sprogsyn* i den sammenhæng udgør et lovende afsæt for en undersøgelse af afhandlingens problemstilling.

Det integrerede sprogsyn forklarer imidlertid *ikke*, hvordan sproglig betydningsdannelse konkret foregår, samtidig med at de empiriske konsekvenser, som knytter sig til dataproblemet, må udredes, inden det er muligt at operationalisere en undersøgelse af sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag. Disse to problemstillinger behandler jeg i kapitel 3 og 4.

- I kapitel 3 udvikler jeg det metodologiske grundlag for den empiriske undersøgelse. Jeg redegør her for de praktiske konsekvenser af problemstillingen (jf. 3.1.), hvorefter jeg beskriver, hvordan jeg indsamlede det empiriske materiale (jf. 3.2.). I forlængelse heraf tager jeg de empiriske konsekvenser af det integrerede sprogsyn (jf. 3.3.).
- I kapitel 4 foretager jeg en teoretisk afklaring af, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår. Jeg fremsætter (og dokumenterer med empiriske belæg) min hypotese om, at sproglig betydningsdannelse foregår på baggrund af hhv. *intuitive* (jf. 4.1.) og *refleksive* (jf. 4.2.) integreringsprocesser. Jeg hævder i den forbindelse, at en empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse må foretages på baggrund af de refleksive integreringsprocesser, da de er de eneste, der er eksplicit sproglige. Kapitel 4 udgør således det teoretiske afsæt for den empiriske undersøgelse.
- I kapitel 5 foretager jeg en empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse på baggrund af det teoretiske og metodologiske oplæg, jeg udvikler i kapitel 3 og 4. Undersøgelsen forudsætter i sagens natur en empirisk case, hvor sproglig betydningsdannelse konkret kan iagttages. I afhandlingens case har jeg valgt at tage udgangspunkt i den måde hvorpå danske mænd, der har sex med mænd (MSM), skaber sproglige betydninger vedrørende ordet ¹ *barebacking*. Forskellige grupper af

---

¹ Jeg sonderer afhandlingsinternt imellem *ord* og *tegn*. Når jeg henviser til *ord*, refererer jeg til de konkrete sproglige tegn, mens *tegn* henviser til sproglige tegn i en generel forstand.

MSM (og andre sociale grupper) har nemlig tilsyneladende skabt en mangfoldighed af betydninger i forhold til *barebacking*. I afsnit 1.1. indkredser jeg fænomenet *barebacking*, som ligger til grund for analysen i kapitel 5.

- I kapitel 6 konkluderer, diskuterer og perspektiverer jeg afhandlingens resultater.

1.1. Beskrivelse af afhandlingens empiriske case

Ordet *barebacking* knytter sig som udgangspunkt til den seksuelle adfærd blandt mænd, der har sex med mænd (MSM).

I Danmark og i andre højindkomstlande har den seksuelle adfærd blandt MSM² de senere år udviklet sig i en bekymrende retning. For på trods af at MSM i vid udstrækning er bekendte med de officielle retningslinjer for seksuel sundhed, peger undersøgelser på, at stadig flere udviser en øget seksuel risikovillighed. Fænomenet *barebacking* har i den forbindelse tiltrukket sig stadig større opmærksomhed (jf. bl.a. Peyser 1997; Ridge 2004; Carballo-Diequez & Bauermeister 2004; Parsons & Bimbi 2007; Dean 2009; Mowlabocus et al. 2014).

Ordet stammer oprindeligt fra det vilde vesten, hvor det betegner en cowboy-praksis, som handler om, at mænd kan bevise deres maskulinitet ved at ride på en hest uden sadel. I en MSM-kontekst er rytteraspektet imidlertid skiftet ud med ubeskyttet sex, og *barebacking* refererer således i en eller anden udstrækning til en slags erotisering af det risikable moment ved ubeskyttet sex i form af en øget risiko for at blive smittet med hiv. Der er dog fortsat stor uenighed om, hvordan begrebet præcist skal defineres (jf. Halkitis et al. 2005; Huebner et al. 2006; Da Silva & Irlart 2012). For mens så godt som samtlige definitioner af *barebacking* i en MSM-sammenhæng bliver brugt til at beskrive ubeskyttet analsex, er der stor variation i, under hvilke omstændigheder ubeskyttet sex kvalificerer som *barebacking* (Huebner et al. 2006: 69). Inden for antropologi, sociologi og medicin har der – på trods af inkonsekvenser på tværs af publikationer – været en tendens til at bruge begrebet specifikt til udelukkende at betegne *intentionel* ubeskyttet sex (som en modsætning til spontane og planlagte beslutninger om at dyrke ubeskyttet sex) (jf. Halkitis 2003 et al.; Carballo-Diequez & Bauermeister 2004). Andre definerer *barebacking* som ubeskyttet sex med *tilfældige*

---

² Forkortelsen MSM henviser afhandlingsinternt til mænd, der har sex med mænd, i verdens højindkomstlande.

partnere (Mansergh et al. 2002), mens andre igen også kalder ubeskyttet sex i længerevarende faste parforhold for *barebacking* (Crossley 2002).

Undersøgelser peger imidlertid på, at langt fra alle MSM deler denne akademiske diskurs. For mens nogle har en tendens til at være langt mindre specifikke og betegne *al* ubeskyttet analsex som *barebacking* (Huebner et al. 2006: 73-74), vil andre *ikke* identificeres som barebackere, selvom de dyrker ubeskyttet sex (Dean 2009: 10). For andre igen betegner *barebacking* desuden en slags subkultur, hvor ubeskyttet sex opsøges og dyrkes som en kulmination af et ønske om at overskride og udforske hindsides normale grænser med henblik på bl.a. at etablere relationer og fællesskaber som et led i denne proces (ibid.: 163).

De betydninger, som MSM tillægger *barebacking*, hænger i en eller anden udstrækning sammen med den motivation, som ligger til grund for, at nogle vælger enten at dyrke eller ikke dyrke barebacking, og den amerikanske psykoanalytiker Tim Dean yder i den forbindelse et vigtigt bidrag til forskningen omkring, hvad der motiverer stadig flere MSM til at dyrke barebacking. Ifølge Dean er begrebet (som italesættelse) opstået efter 1997 som et resultat af, at HAART (highly active antiretroviral therapy) første gang blev tilgængeligt. Ubeskyttet sex er således i og med *barebacking*-begrebet blevet til noget andet, end det var før aids-epidemien (ibid.: 4-5). Barebacking udspringer nemlig ifølge Dean af, at nogle MSM har udviklet betydninger vedrørende hiv, som divergerer i forhold til den strengt videnskabelige:

Since HIV remains invisible to the naked eye and may lie undetected inside the body for many years, gay men have developed a range of ideas, beliefs, and fantasies about it, only some of which coincide with current scientific knowledge about the virus.

Dean 2009: 12

Dean mener derfor, at det er problematisk, at hiv generelt defineres som noget, der i sin natur er negativt – for selvom sundhedsmæssige problemer ganske vist er en direkte konsekvens af erhvervet hiv-smitte, er det vigtigt at forstå, at hiv også kan afstedkomme en myriade af sociale, kulturelle og personlige fordele som fx et tilhørsforhold til sociale fællesskaber³ for hiv-positive (Dean 2009: 89-92), som for nogle kan være det første sociale fællesskab, hvor de bliver accepteret som homoseksuelle. Derudover peger Dean på, at intentionel erhvervelse af hiv-virus fra ens elsker kan være en kreativ omend ekstrem måde

---

³ Jf. desuden afsnit 5.2.2.2.2., s. 242.

at markere indersiden af kroppen med et tegn, der udtrykker evig kærlighed (!) – dvs. det er en måde at tatovere en andens navn på indersiden af kroppen. Han mener derfor, at hivsmitte bør opfattes som ”less a harbinger of death than a complex generator of life” (Dean 2009: 93). Barebacking er dermed for Dean *ikke* et udtryk for en utopisk flugt fra samtidens normer – det er en praksis, som i høj grad kan være forbundet med væsentlige positive egenskaber. I tråd med Dean peger forskellige undersøgelser på, at der faktisk *er* nogle hiv-negative MSM som *bevidst* opsøger at have ubeskyttet sex med hiv-positive partnere med den specifikke hensigt at blive smittet med hiv. Disse former for barebacking kaldes *bug chasing* og *gift giving* (jf. bl.a. Gregory 2004; Moskowitz & Roloff 2007; Malkowski 2014).

Ifølge Dean har MSM’s motivation til at dyrke barebacking dermed dybest set mere at gøre med det psykologisk ubevidste end med en mangel på viden (2000: 136). Han mener nemlig i tråd med Freud, at der i mennesket er indlejret et uhelbredeligt universelt *deathdrive* (ibid.: 133), hvilket i en vis forstand betyder, at MSM er deres egen værste fjende. Med denne forestilling om, at et universelt deathdrive ligger til grund for MSM’s motivation for at dyrke barebacking, placerer Dean sig i en skærende kontrast til den antagelse, der traditionelt udgør fundamentet under sundhedsfremmende tiltag – nemlig den at mennesket har en iboende *frygt* for at dø (Damasio 2003; Yalom 1980). I praksis har der nemlig i vid udstrækning hersket en antagelse om, at en grundlæggende dødsangst kan bruges som en motiverende faktor i forbindelse med risikooplysning (Westhaver 2005: 347). Rationalet er, at hvis man er bekendt med en risiko, og man ikke ønsker at dø (hvilket er organismens normale tilstand (jf. Damasio 2003)), så vil man så vidt muligt afholde sig fra handlinger, der potentielt indebærer den risiko. Det følger deraf, at hvis en person intentionelt udsætter sig selv for risiko eller udviser anden adfærd, som umiddelbart er selvdestruktiv, må det i en eller anden udstrækning være et udtryk for irrationalitet eller en patologisk tilstand (Westhaver 2005: 347-348). I forlængelse heraf har adskillige undersøgelser af, hvad der motiverer stadig flere MSM til at dyrke barebacking, været funderet i en antagelse om, at konkrete faktorer i en eller anden udstrækning foranlediger en irrational adfærd. Forskellige forskere har således gennem de senere år peget på, at bl.a. internettet, sexfester og *behandlingsoptimisme*⁴ bidrager til den bekymrende udvikling (jf. bl.a. Pollock & Halkitis 2009).

---

⁴*Behandlingsoptimisme* henviser til, at frygten for at blive smittet med hiv er faldet markant blandt nogle MSM i takt med, at tilgængeligheden af HAART over de senere år har ændret hiv fra at være en livstruende sygdom

Dean placerer sig i direkte opposition til store dele af denne forskning, som han både opsummerer og giver en indgående kritik af. Han afviser, at barebacking skyldes fejlslagne hiv-kampagner eller psykosociale problemer hos MSM (2009: 2-3 & 16), og han opponerer dermed mod den patologisering og dæmonisering af MSM, som han hævder, at disse undersøgelser implicit indikerer (ibid.: 2-4). Han kritiserer dem for ikke at tage højde for de følelser, der er forbundet med seksuel fantasi, intimitet og nydelse (ibid.: 11-12). I tråd med Dean peger andre forskere på, at mange MSM slet ikke søger det sunde og moralsk gode, som hiv-kampagner markedsfører. De dyrker usikker sex, fordi det er det dunkle og det farlige, de tænder på (Halperin 2007: 62). Dean er dog siden blevet kritiseret for at hævde, at et universelt deathdrive kan forklare MSM's motivation for at dyrke barebacking. For hvordan kan et universelt fænomen forklare en adfærd, der begrænser sig til visse medlemmer af en social minoritetsgruppe (Halperin 2007: 66).

Afhængig af hvem man er, betyder *barebacking* tilsyneladende vidt forskellige ting. For nogle er det synonymt med ubeskyttet sex, mens det for andre er et udtryk for en patologisering af MSM. Andre igen forbinder det med en frigørelse fra samfundets normer, som både involverer identitet og fællesskab. I et sprogligt perspektiv kan man sige, at forskellige grupper har skabt forskellige betydninger vedrørende ordet *barebacking*, og det er dermed et konkret eksempel på, at sproglige betydninger er dynamiske og kontekstafhængige. *Barebacking* udgør dermed et godt afsæt for arbejdet med at svare på afhandlingens overordnede problemstilling (jf. ovenfor).

Som nævnt ovenfor er formålet med at demonstrere, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår, at udvikle og styrke det integrerede sprogsyn. Resultaterne af den empiriske undersøgelse skal imidlertid desuden ses som et bidrag til forskningen i, hvad der driver stadig flere MSM til at opsøge usikker sex. Denne tendens er nemlig et led i en bekymrende udvikling i MSM's generelle sundhedstilstand.

I februar 2015 blev den hidtil største befolkningsundersøgelse af den generelle trivsel blandt danske MSM offentliggjort (Graugaard et al. 2015)⁵. Undersøgelsen viser, at denne

---

til at være en kronisk tilstand med en markant nedsat risiko for smitteoverførsel (for så vidt at man er velbehandlet) (Brennan et al. 2009).

⁵ Undersøgelsen omhandler både ikke-heteroseksuelle mænd og kvinder, men jeg har i denne case valgt alene at fokusere på mænd, der har sex med mænd.

gruppe trives markant ringere end den øvrige befolkning, idet MSM i forhold til deres heteroseksuelle modparter bl.a. har tendens til et ringere sexliv, følelsesmæssige problemer samt oplevelser med vold og seksuel tvang. Derudover tegner de sig for tre gange så mange selvmordsforsøg. Adskillige internationale undersøgelser har gennem de senere år vist samme tendens (jf. Wolitski & Fenton 2011), og toneangivende forskere inden for feltet, peger på, at der er en snæver sammenhæng mellem MSM's generelle sundhedsmæssige problemer og deres seksuelle adfærd, eftersom disse to områder påvirker hinanden gensidigt – dvs. en hiv-diagnose kan fx være en indikation på problemer inden for andre områder af en persons seksuelle-, psykiske- eller fysiske sundhed, mens den ligeledes kan have en negativ indflydelse på en persons øvrige sundhedstilstand (ibid.: 9-10). Det er i imidlertid i vid udstrækning fortsat uklart, hvad der præcis giver anledning til denne bekymrende udvikling, og feltet kalder derfor på mere viden om, bl.a. hvad der driver MSM til i stadig højere grad at opsøge barebacking (Graugaard et al. 2015: 6).

Sproglig betydningsdannelse i et ontologisk perspektiv

Sproglig betydningsdannelse handler om, at *nogen skaber* sproglige betydninger. De findes altså ikke i udgangspunktet, men bliver skabt af mennesker, når de kommunikerer med hinanden i interaktionelle situationer. Forud for en empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse må jeg derfor undersøge, hvordan forskellige centrale sprogteoretiske tilgange forholder sig til spørgsmålet om den ontologiske prioritering af sprog og kommunikation, da min undersøgelse må baseres på en tegn-forståelse, som ontologisk set bygger på en antagelse om, at *kommunikation er en forudsætning for sprog*. I kapitel 2 vil jeg derfor belyse, hvordan forskellige tegnforståelser, som er centrale for den moderne vestlige sprogvidenskabelige tradition, forholder sig til spørgsmålet om den ontologiske prioritering af sprog og kommunikation.

I afsnit 2.1. belyser jeg de retninger, der hviler på en antagelse om, at *sprog er en forudsætning for kommunikation*, og derefter udfolder jeg i afsnit 2.2. grundprincipperne i

den integrerede sprogvidenskab med henblik på at illustrere, hvordan det integrerede sprogsyn netop vender forudsætningsforholdet mellem sprog og kommunikation. Kapitel 2 udgør dermed et argument for, *hvorfor* jeg vælger at basere undersøgelsen på et *integreret* sprogsyn, samtidig med at redegørelsen for af de grundlæggende principper i den integrerede sprogvidenskab er et oplæg til mit videre teoretiske og metodologiske arbejde i kapitel 3 og 4.

2.1. Sprog som en forudsætning for kommunikation⁶

Der har været forskellige forløbere til teorierne om tegn og deres rolle i vores tænkning af sprog og kommunikation, men udskillelsen af semiotikken som et særligt videnskabsområde udkrystalliserer sig for alvor i slutningen af det 19. århundrede uafhængigt af hinanden hos Charles Sander Peirce i USA og Ferdinand de Saussure i Schweiz.

2.1.1. Charles Sanders Peirce

Peirces tilgang til tegnteorien er præget af hans interesse for erkendelsesteori, idet han opfattede tegn som et vigtigt og uomgængeligt led i vores forståelse af verden. I en af hans mange definitioner af tegnet skriver han:

I define a sign as anything which is so determined by something else, called its Object, and so determines an effect upon a person, which effect I call its interpretant, that the latter is thereby mediately determined by the former.

Peirce 1998: 478

Citatet indkredser den centrale påstand i Peirces tegnteori, eller *semiotik*, nemlig at tegnet grundlæggende består af *tre* gensidigt afhængige dele: et *tegn* (*representamen*, det repræsenterende element), et *objekt* og *interpretanten* (fortolkningen af tegnet). Et tegn er altså noget, som står for eller repræsenterer noget andet (et objekt), og som fremkalder en idé hos tegnbrugeren i form af et mentalt tegn for samme objekt, hvilket kaldes tegnets *interpretant*. Tegnet består imidlertid for Peirce ikke alene af disse tre elementer, fordi det, som gør en genstand eller et fænomen til et tegn, er afhængig af, at *nogen* opfatter det som sådan. Tegnet forudsætter dermed en *tegnbruger*, som ikke behøver være et menneske. Peirces tegnbegreb dækker nemlig over alle tænkelige former for tegnanvendelser.

---

⁶ Afsnit 2.1.2. & 2.1.4. er delvis skrevet på baggrund af min udlægning af den strukturalistiske sprogvidenskab i Damm 2008a.

Peirce sonderer desuden mellem følgende tre forskellige typer af tegn: *ikon*, *indeks* og *symbol* (Peirce 1998: 5). Et *ikon* fungerer som et tegn i kraft af, at specifikke egenskaber ved tegnet i en eller anden udstrækning ligner objektet (fx et billede eller en lyd). Et *indeks* fungerer som et tegn i kraft af en umiddelbar sammenhæng med det betegnede objekt (fx et vejskilt), mens et *symbol* er en betegnelse for et tegn, der hverken er et *ikon* eller et *indeks*, og hvor sammenhængen mellem tegnudtryk og objekt er helt igennem konventionel, sådan som det fx er tilfældet med alle skrevne og talte ord.

Et andet vigtigt bidrag til tegnteoriens udvikling er Peirces dobbelt-begreb, *type-token* (da. *type* og *eksemplar*), som han introducerer for at kunne skelne mellem forskellige måder at tale om tegn på. *Type* refererer til tegnet som en abstrakt størrelse (type), mens *token* henviser til det enkelte eksemplar (manifestation) af et givent tegn. Distinktionen har efterfølgende haft stor udbredelse inden for det 20. århundredes sprogvidenskab (jf. bl.a. Hutton 1990; Harris 1996).

Inden jeg redegør for det ontologiske fundament under Peirces tegnbegreb, vil jeg kort opridse grundprincipperne i Saussures strukturalistiske tegnteori.

2.1.2. Ferdinand de Saussure

Saussures egentlige anliggende var de menneskelige sprog og den videnskabelige udforskning af dem. Han anså det menneskelige sprog som værende et tegnsystem med helt særlige egenskaber, som vel at mærke var et vigtigt særtilfælde blandt alle mulige og faktisk forekommende tegnsystemer. Hans bidrag til semiotikken i bredere forstand, eller *semiologien*, som Saussure selv kaldte den, er i praksis tæt knyttet til hans udvikling af et nyt grundlag for sprogteorien og sprogvidenskab.

Sprogvidenskabens udskiltes i 1800-tallet fra filologien som en selvstændig disciplin i form af den historiske og sammenlignende sprogvidenskab. Begge dele bygger på en antagelse om, at sproget – på trods af variationer og udvikling over tid – er en homogen størrelse, idet homogenitet betragtes som forudsætningen for at kunne følge et sprog tilbage i tiden eller sammenligne det med andre sprog. I forbindelse med lanceringen af strukturalismen i form af hans posthumt udgivne værk *Cours de linguistique générale*⁷

---

⁷ Værkets massive indflydelse på den europæiske og amerikanske sprogforskning og andre domæner som fx litteratur, billedkunst, arkitektur, samfundsforhold mm. kan næppe overvurderes. Det er dog uklart, præcis hvor meget af strukturalismens sprogsyn der direkte kan tilskrives Saussure, idet værket er kompileret af hans kolleger overvejende på baggrund af hans studerendes noter fra en forelæsningsrække fra 1907-1911.

(1983 [1916]) gør Saussure imidlertid op med sammenblandingen af den diakrone og den synkrone synsvinkel (dog uden at afvise forestillingen om sprogenes homogenitet). Hans sproglige tegnbegreb er en reaktion på og mod nomenklaturbegrebet, og man kan sige, at sprogvidenskaben principielt bliver snævrere defineret i kraft af strukturalismen.

Saussure peger som udgangspunkt på den *synkrone sprogtilstand* som sprogvidenskabens primære genstand, fordi den er en forudsætning for det diakrone perspektiv og principielt sprogbrugerens eneste realitet (Saussure 1983 [1916]: 128). Inden for den synkrone sprogtilstand sonderer han mellem *sprogbrugen* (fr. parole) og *sprogsystemet* (fr. langue) og udskiller sprogsystemet som sprogvidenskabens egentlige genstand. Det udgør i sig selv grundlaget for hans argumentation for sprogvidenskabens selvstændighed:

The linguist must take the study of linguistic structure as his primary concern, and relate all other manifestations of language to it. Indeed amid so many dualities, linguistic structure seems to be the one thing that is independently definable.

Saussure 1983 [1916]: 25

Sprogsystemet består af et organiseret og sammenhængende system af tegn, som udgør den dybereliggende intersubjektive struktur i sproget – dvs. systemet er sprogets sociale aspekt i den forstand, at det rummer det sæt af fælles regler, som individet må rette sig efter for at blive forstået. Sprogsystemet har i den forstand primat, fordi det er en *forudsætning* for den individuelle sprogbrug, som blot er en manifestation af systemet. Systemet er imidlertid udelukkende tilgængeligt via dets manifestationsinstanser, hvilket betyder, at sprogbrugen er den eneste adgangsvej til systemet uden i sig selv at være genstand for den sproglige analyse.

Hvert enkelt tegn inden for systemet består af en enhed af *indhold* (fr. signifié) og *udtryk* (fr. signifiant), som er uadskillelige, og hvor forholdet mellem de to størrelser er *arbitrært* (Saussure 1983 [1916]: 67). Det vil sige, at sammenhængen udelukkende er konventionelt betinget. Ved således at antage, at der består et konventionelt forhold mellem det betegnede og det betegnende, ligner Saussures tegn-begreb i en vis udstrækning Peirces konceptualisering af symbolet. De to tegn-forståelser adskiller sig imidlertid grundlæggende fra hinanden ved, at Saussures er *tosidet*, mens Peirces er *tresidet*. Forskellen består i, at Peirce har inkluderet forestillingen om en interpretant i selve tegnet, mens Saussure har brug for at involvere hele systemet i sin tegnteori, fordi hvert tegn får sin *faste* værdi inden for systemet i kraft af, at det har en bestemt plads i et netværk af andre tegn, som det er forskelligt fra. Saussures tegnforståelse privilegerer dermed et sprogsystem, som er

autonomt og invariant, fordi de sproglige tegns værdier er uafhængige af de personer, der bruger dem, og de situationer, de bruger dem i (ibid.: 31 & 43). Individet er med andre ord i sig selv ”powerless either to create or modify it [systemet]” (ibid.: 31). Konsekvensen heraf må nødvendigvis være *uforanderlighed*.

Det sproglige tegns invarians er selve forudsætningen for, at vi kan bruge det til at kommunikere med. Hos Peirce kommer tegnets invarians til udtryk i hans skelnen mellem *type* og *token*, idet typen forbliver konstant, mens dens gruppe af tokens konstant optager nye medlemmer og mister gamle. Saussure sammenligner derimod sprogsystemet med en ordbog, som samtlige brugere har en identisk udgave af:

A language, as a collective phenomenon, takes the form of a totality of imprints in everybody's brain, rather like a dictionary of which each individual has an identical copy. Thus, it is something which is in each individual, but is none the less common to all.
Saussure 1983 [1916]: 38

For såvel Peirce som Saussure hviler tegnbegrebet på en præmis om, at brugerne af et system kan kommunikere med hinanden, *fordi* de kan konsultere *de samme* tegn – eller med andre ord, den samme *faste kode*. Saussure anerkender ganske vist diakron sproglig forandring, men det er en vigtig pointe, at han hævder, den foregår gennem skift fra ét statisk system til et andet og ikke gennem en løbende forandring af det samme system:

The language system as such is never directly altered. It is in itself unchangeable [...] it is not the system as a whole which has been changed, nor one system which has engendered a second. All that happened was the one element in the original system changed, and that sufficed to bring a new system into being.

Saussure 1983 [1916]: 121

Synkron variation skyldes ifølge Saussure heller ikke variation inden for det samme system. Det skyldes flere systemers sameksistens, hvilket er muligt, fordi det ikke kun er tid, der afgrænser de forskellige sprogsystemer. Han peger derfor på, at ”The term *synchronic*, in fact, is not sufficiently precise. Idiosynchronic would be a better term” (Saussure 1983 [1916]: 128).

Peirces tegnbegreb (især symbolet) ligner således Saussures på en række områder, men særligt tegnets autonome og invariante natur er et grundlæggende fællestræk. For begge gælder det, at tegnet findes på det individuelle plan (enten i form af en interpretant eller som sprogbrug), men hos såvel Saussure som Peirce efterlades selve det bagvedliggende tegn upåvirket af de personer, som bruger det (Pablé & Hutton 2015: 3-4). Det betyder med andre

ord, at det sproglige tegn i bund og grund har en statisk og uafhængig eksistens. I et ontologisk perspektiv bliver konsekvensen af denne fagforståelse, at *sprog er en forudsætning for kommunikation* – for hvis det sproglige tegn eksisterer uafhængigt af personer i situationer, så må det samtidig betyde, at det er tilgængeligt i udgangspunktet, *inden* nogen beslutter sig for at bruge det til at kommunikere med.

Peirces tegnbegreb har særligt influeret udviklingen inden for ikke-sproglige tegnformer og tegnsystemer, mens Saussures strukturalisme i udstrakt grad har dannet grundlag for udviklingen af den moderne sprog- og kommunikationsvidenskab.

2.1.3. Fra tegnteori til kommunikationsteori

Hvor Peirce og Saussure fokuserer på forholdet mellem det betegnede og det betegnende, udvider den tyske psykolog og lingvist Karl Bühler tegnbegrebet til også at kunne håndtere mennesker og deres roller som afsendere og modtagere af kommunikative tegn. Særligt inspireret af Saussure formulerede han den såkaldte *Organonmodel*, som er en tegnmodel for sprogtegn og sproghandlinger (Bühler 2011 [1934]). Helt overordnet kan man sige, at Bühler adskiller sig fra Peirce og Saussure ved, at betydningen har tre samtidige aspekter svarende til de tre faktorer, der indgår i tegnbruken: *afsender*, *modtager* og *det omtalte*. Han betoner med denne tredeling sprogets sociale karakter og dets rolle i interaktionen mellem mennesker. Organonmodellen kom sidenhen bl.a. til at spille en vigtig rolle for udviklingen af Roman Jakobsons model over *faktorer* og *funktioner* i den sproglige kommunikation. Jakobson inddrager imidlertid – udover *afsender*, *modtager* og *det omtalte* (hvilket han kalder *kontekst*) – *meddelelse*, *kode* og *kontakt* som faktorer, der er nødvendige for sproglig kommunikation, og han peger i den forbindelse på, at der til relationen mellem teksten og hver af faktorerne er knyttet en funktion (Jakobson 1979). Hans model beskriver med andre ord sproglig kommunikation og de sprogfunktioner, der udnyttes i konstruktion og fortolkning af sprogværker eller tekster i snæver forstand – dvs. fokuspunktet er det komplekse sproglige tegn, teksten og de semantiske funktioner, der er indkodet i teksten.

Jakobson var, som mange andre på den tid, inspireret af den kommunikationsmodel, som er udformet af Shannon & Weaver i *The Mathematical Theory of Communication* (1949). Modellen illustrerer, hvordan en afsender (*information source*) overfører/transmitterer en meddelelse (*message*) via et signalsystem. Meddelelsen indkodes (eng. *encode*) i en form, som gør den transmitterbar ved hjælp af systemet. Et modtageapparat afkoder (eng. *decode*) derefter igen det modtagne signal til en meddelelse,

som har en form, der kan forstås af den tiltænkte modtager (*destination*). Modellen er således grundlæggende bygget op omkring komponenterne: *afsender*, *modtager*, *meddelelse*, *kode* og *kanal*, og denne struktur genfindes i mange af de kommunikationsmodeller, som findes i dag – dvs. de adskiller sig ikke meget fra hinanden mht. det mest grundlæggende (Harris 1998: 21; Duncker 2004: 201).

Den tankegang, vi finder hos Bühler, og som er videreført hos Jakobson og hos de kommunikationsteoretiske retninger, der er inspireret af Shannon og Weavers kommunikationsmodel, er i bund og grund baseret på en forestilling om, at det er afsenderen, som alene beslutter, *at* der skal kommunikeres, *hvad* der skal kommunikeres, og *hvem* der skal kommunikeres til. Afsenderen udvælger nemlig nogle informationer, som ved hjælp af sprogsystemet kodes ind i en meddelelse, hvorefter de overføres til en modtager, som bruger det samme sprogsystem til at afkode meddelelsen. Der er således principielt tale om en model for tankeoverførsel, hvor fokus ligger på hhv. afsenderen, modtageren og den vellykkede kommunikation. Kommunikationen er vellykket, når den modtagne meddelelse stemmer overens med den afsendte. Forudsætningen for, at kommunikation kan foregå på disse vilkår, er, at sproget eksisterer, *inden* nogen beslutter sig for at bruge det til at kommunikere med. Sproget må nemlig for det første være tilgængeligt for kodning af meddelelsen og for det andet være invariant og intersubjektivt tilgængeligt, idet modtageren i modsat fald risikerer at afkode meddelelsen for noget andet end det, afsenderen sender af sted. Det invariante tegn er dermed dybest set det middel, som gør kommunikationen mulig. Ontologisk set viderefører disse kommunikationsmodeller dermed forestillingen om, at sprog er en forudsætning for kommunikation, og at det dermed eksisterer uafhængigt af de personer, som det manifesterer sig hos, og forud for og uafhængigt af de konkrete situationer, som de frembringer det i (Harris 1996: 111; Duncker 2004: 204-205).

Udover at forestillingen om et statisk og invariant tegn som en forudsætning for kommunikation har øvet indflydelse på det kommunikationsteoretiske felt, har den ligeledes haft massiv indflydelse på de seneste godt 100 års sprogvidenskab, idet selv retninger, der i egen selvforståelse er i opposition til Saussure, dybest set fortsat hviler på den strukturalistiske arv (jf. Harris 1996; Orman 2012; 2013; Damm 2008a).

2.1.4. De strukturalistiske rødder i det 20. århundredes sprogvidenskab

Den amerikanske lingvist Noam Chomsky adopterede Saussures dikotomi mellem sprogsystem og sprogbrug, idet han så et sammenfald mellem sin egen idé om

sprogkompetensen (eng. competence) og *sprogperformansen* (eng. performance)⁸ (1965: 4). Chomskys sprogvidenskab praktiseres i dag vidt og bredt både i Europa og USA inden for det generative paradigme, og såvel Saussures som Chomskys positioner må betragtes som toneangivende for det, Harris kalder den *stærkt adskillende* sprogvidenskab (jf. 2.2.1.1.), idet de begge anerkender sprogsystemets totale autonomi.

Saussures strukturalisme er dog sidenhen blevet udfordret talrige gange op gennem det 20. århundrede af de retninger, som Harris kalder *svagt adskillende* (jf. 2.2.1.1.). To af de retninger, som særligt kom til at kendetegne reaktionen mod strukturalismen, var *pragmatikken*⁹ (eller sprogbrugslæren) og *poststrukturalismen*. Generelt kan man sige, at pragmatikken sonder mellem sætninger (fra sprogsystemet) og ytringer (fra sprogbrugen), hvor vægten lægges på sprogbrugen og på den kommunikative kompetence – dvs. pragmatikken gør front mod strukturalismen ved at pege på sprogbrugen som sprogvidenskabens egentlige genstand. Poststrukturalismen og sociolingvistikken retter derimod på forskellig vis kritik mod variations- og forandringsproblemet i strukturalismen. Sociolingvistikken opfatter variation som lovbundet, når man ser den på baggrund af sprogsamfundet som helhed i stedet for at se på enkelte individer (Gregersen 1995: 210). Den vender sig således mod strukturalismens opfattelse af, at variation er individuel og tilfældig, mens poststrukturalismen kritiserer det statiske system. Sprogsystemet opfattes inden for denne tankegang i højere grad som flydende og bevægeligt, i den forstand at tegnenes værdier ikke er fastlagt en gang for alle. Den poststrukturalistiske bevægelse munder bl.a. ud i det meget brede felt *diskursanalyse* (Jørgensen & Phillips 1999), hvor den britiske lingvist Norman Fairclough er toneangivende med sin kritiske diskursanalyse (jf. Fairclough 1992). Fairclough trækker på både Bakhtin, Habermas, Foucault og Halliday. Sidstnævnte forsøger inden for den systemisk funktionelle lingvistik at reparere på strukturalismens mangler og simplifikationer ved at fokusere på sprogets funktionalitet (jf. Halliday 1985).

De sprogbrugsanalytiske retningers opgør med strukturalismen bliver imidlertid ikke af gennemgribende, men snarere af reviderende karakter (Damm 2008b). For det første *vælger* de nemlig alle at fokusere på sprogbrugen – dvs. der er tale om en *re-orientering*

---

⁸ Chomsky adskiller sig dog i øvrigt væsentligt fra Saussure, idet han afviser sprogets sociale natur. Han opfatter primært sproget som et individuelt mentalt/psykologisk fænomen.

⁹ Et grundlag for pragmatikken udgøres bl.a. af Austin og Searles sproghandlingsteori (jf. Husted 1982), Grices samarbejdsprincip (Grice 1975), teorierne om sproglig høflighed (Levinson 1983) og Habermas' universalpragmatik (jf. Meadwell 1994).

mod sprogbrugen under stadig hensyntagen til og accept af antagelsen om et bagvedliggende sprogsystem. Kritikken hviler dermed fortsat på strukturalismens adskillelse af system og brug. For det andet vender de sig alle mod autonomipåstanden i strukturalismen ved på forskellig vis at insistere på kontekstuelle resurser som et afgørende led i den sproglige analyse (Damm 2008b: 47-48). Inddragelse af konteksten er imidlertid alene nødvendig, fordi ord har flere mulige *konventionelle* betydninger (eller et *betydningspotentiale*, som Fairclough kalder det) (ibid.: 46) – dvs. kontekstens rolle er at entydiggøre ord, der ifølge systemet er potentielt flertydige. Det strukturalistiske arvegods videreføres således også i denne sammenhæng, idet forestillingen om flertydighed dybest set ikke udfordrer hypotesen om det invariante tegn. Tegnet består nemlig i denne tankegang blot af flere forskellige faste betydninger.

Saussures forestilling om et en-til-en-forhold mellem udtryk og indhold har tilsyneladende i en vis udstrækning forekommet usandsynlig for hans arvtagere. For strukturalister har gennem tiden opstillet forskellige teorier, som har til hensigt at forklare tegnets flertydighed og samtidig forsvare og bevare hypotesen om det autonome invariante tegn og den uvirksomme kontekst. En af disse teorier er teorien om *polysemi* (Harris 1996: 159; 1998: 73-74), som tager udgangspunkt i, at der ikke er nogen øvre grænse for, hvor mange betydninger et tegn kan have. Enhver situation, hvor man måtte have mistanke om, at et tegns betydning er kontekstafhængig, kan derfor umiddelbart bortforklares med, at tegnet tilskrives endnu en betydning. Tegnet forbliver på den måde invariant, idet man blot multiplicerer dets betydninger og hævder, at det rummer alle disse faste betydninger. Spørgsmålet om, *hvilken* betydning der er tale om i en konkret situation, er henvist til studiet af sprogbrugen, og det er i den forbindelse, at konteksten spiller en afgørende rolle. De forskellige svagt adskillende tilgange peger således på forskellige kontekstuelle resurser som afgørende for den sproglige analyse (jf. Damm 2008b: 47-48), men fælles for dem er, at kontekstens opgave er at entydiggøre tegn, der ifølge sprogsystemet er potentielt flertydige. De relevante, kontekstuelle resurser identificeres og udvælges på forhånd, hvilket igen viderefører den strukturalistiske forestilling om, at sprog og kontekst er to adskillelige størrelser, der eksisterer uafhængigt af hinanden. For hvis det er muligt på forhånd at beskrive de relevante aspekter, må konteksten eksistere, inden nogen beslutter sig for at kommunikere i den. Konteksten opfattes i den forstand som en slags statisk beholder, hvori man kan indsætte flertydige tegn med henblik på entydiggørelse – dvs. hverken sproget eller konteksten er dybest set i stand til at ændre hinandens værdi (Harris 1996: 156).

Forestillingen om et autonomt og invariant tegn udgør i vid udstrækning det grundlæggende fundament under den moderne sprog- og kommunikationsvidenskab. Jeg mener imidlertid, at det ikke er uproblematisk at adskille sprog fra de sociale kræfter, som holder det i gang. Resultatet bliver nemlig et statisk objekt, som ikke længere vedrører den sociale aktivitet i sprogfællesskabet, og det bliver dermed vanskeligt at svare på, *hvor* sprogsystemet kommer fra, og *hvordan* det forandrer sig over tid (jf. Duncker 2002; Damm 2008b). En af de centrale årsager til, at sprogvidenskaben hidtil har haft svært ved at redegøre for de dynamiske mekanismer, som driver sproglig variation og forandring, og dermed har forsømt at belyse sproglig kontinuitet, skyldes udbredelsen af de strukturalistiske grundantagelser om, at et autonomt og statisk sprogsystem er en forudsætning for sproglig kommunikation. Vanskeligheden består i, at et statisk sprogsystem ikke kan redegøre for de dynamiske og kreative kræfter, som driver sproglig forandring og variation, fordi de mennesker, som sproget manifesterer sig hos, ikke er en del af regnestykket.

Ved at vende forudsætningsforholdet mellem sprog og kommunikation afvises hele denne forestilling om et statisk system af autonome og invariante tegn fuldstændig af den integrerede sprogvidenskab, som blev lanceret af Roy Harris i 1980'erne.

2.2. Kommunikation som en forudsætning for sprog

Sprog i et integreret perspektiv vil altid som udgangspunkt være flygtigt og i konstant forandring, da det er uløseligt knyttet til tid, sted og personer. Denne påstand indebærer imidlertid vidtrækkende epistemologiske og empiriske problemstillinger. For hvordan er det muligt at erkende – endsige fastholde og undersøge – noget, som er i konstant forandring? Dette spørgsmål vender jeg tilbage til i afsnit 3.3. Først vil jeg redegøre for grundprincipperne i det integrerede sprogsyn.

Den integrerede sprogvidenskab adskiller sig på et grundlæggende videnskabsteoretisk niveau fra samtlige hidtidige sprogvidenskabelige retninger ved at vende dette forudsætningsforhold mellem sprog og kommunikation. Harris afviser som udgangspunkt forestillingen om den faste kode fuldt ud – dvs. sprog er *ikke* et færdigt system af autonome tegn med faste udtryk- og indholdsækvivalenter, som ligger klar *på forhånd*, i det tilfælde at nogen ønsker at *bruge* det til at kommunikere med. Hvis vi vil vide noget om sprog, er vi ifølge Harris nødt til at starte med kommunikation, for "unless we can first analyse the

relevant communicational process(es) we have no basis for constructing any rational account of what "a language" is" (1998: 11).

I den integrerede sprogvidenskab er kommunikative processer dermed sprogvidenskabens udgangspunkt, idet sprog anses for et produkt af de kommunikative processer, som mennesker engagerer sig i – dvs. *kommunikation er en forudsætning for sprog*. I dette perspektiv *bruger* mennesker derfor ikke sprog, de *skaber* det i og med, at de kommunikerer med hinanden i konkrete situationer (Harris 1998: 81) – dvs. *personer* i konkrete *situationer* har primat (Harris 1996: 154; Zinkernagel 1992). Med udgangspunkt i, at sprog er noget, der bliver til i kommunikative processer, bliver det muligt at sondre mellem to forskellige aspekter ved sproget: en *førsteordensaktivitet*, som handler om at skabe og fortolke sproglige tegn, og en *andenordens social konstruktion*, som er sprog, sådan som det konkret kommer til udtryk hos personer i situationer (Love 2004: 530; Pablé & Hutton 2015: 28-29). I et integreret perspektiv kan man sige, at problemet med den adskillende sprogvidenskab er, at den beskæftiger sig med sprogets andenordens sociale konstruktion, og opfatter den som et lukket system, der opfører sig forudsigeligt, stabilt og på en måde, man kan opnå viden om. Sprogets andenordens sociale konstruktion udgør på ingen måde et stabilt, lukket system – den er tværtimod ufuldstændig, åben og i konstant forandring. For hvis sprog er noget, personer skaber i konkrete situationer, betyder det samtidig, at *foranderlighed* er et grundvilkår, idet mennesker og de situationer, de befinder sig i, altid vil være i konstant forandring langs den tidslige dimension. Sprog vil altid forandre sig proportionalt med personer i situationer (jf. 2.2.1.), hvilket betyder, at vi, hvis vi vil vide noget om sprog, er nødt til at undersøge de dynamiske processer, som hele tiden er med til at skabe, opretholde og reproducere det. I den integrerede sprogvidenskab er førsteordensaktiviteterne derfor af primær interesse, fordi det er dér, dynamikken til forandring findes. Erkendelsesinteressen centrerer sig om at forstå de processer, der er involveret i, *hvordan* sprog som en dynamisk, kompleks og åben størrelse opfører sig.

Med dette dynamiske afsæt udgør et integreret perspektiv umiddelbart et godt udgangspunkt for mit videre arbejde med afhandlingens problemstilling, og jeg vil derfor i det følgende belyse, hvordan det sproglige tegn konceptualiseres i den integrerede semiologi. Skiftet i den ontologiske prioritering af sprog og kommunikation har nemlig vidtrækkende konsekvenser.

2.2.1. Tegn og tegndannelse i den integrerede sprogvidenskab

Signs provide an interface between different human activities, sometimes between a variety of activities simultaneously. They play a constant and essential role in integrating human behavior of all kinds . . . Signs are not given in advance, but are made. The capacity for making signs, as and when required, is a natural human ability.

Harris 2000: 69

I citatet peger Harris på, at tegn bliver *skabt* på baggrund af en naturlig, menneskelig evne. Udgangspunktet for den integrerede sprogvidenskab er derfor den sproglige førsteordensaktivitet, hvor sproglige tegn skabes. Det betyder, at den primære erkendelsesinteresse handler om *tegndannelse*, eller om *hvordan* mennesker kontinuerligt skaber sproglige tegn, når de kommunikerer med hinanden i konkrete situationer. Der er med andre ord tale om et dynamisk tegnbegreb, hvor tegn er et produkt af kommunikative processer, og det er på den baggrund, at Harris opstiller følgende to aksiomer for den integrerede semiologi¹⁰:

1. What constitutes a sign is not given independently of the situation in which it occurs or of its material manifestation in that situation.
2. The value of the sign (i.e. its signification) is a function of the integrational proficiency which its identification and interpretation presuppose.

Harris 1996: 154

Hvis konstitueringen af et tegn således er uløseligt bundet til den situation, hvor det optræder, og hvis den værdi, et tegn tillægges, er en funktion af individuelle, integrationelle evner, betyder det samtidig, at tegnet er helt lokalt – dvs. at det udelukkende eksisterer på det individuelle plan, når og så længe det har semiologisk værdi for nogen. Et tegn er altså *ikke* en eller anden form for objektiv genstand eller ting, som har en selvberørende værdi, sådan som det er tilfældet hos Peirce og Saussure (jf. 2.1.1. & 2.1.2.) - tegnet er subjektivt, evigt foranderligt og på et helt grundlæggende plan *unikt*. For at illustrere, hvorfor tegn dybest set er unikke, vil jeg i det følgende redegøre for, hvordan *konteksten* opfattes i den integrerede sprogvidenskab.

---

¹⁰ Harris' aksiomer gælder for sproglige tegn såvel som alle andre former for tegn. I denne afhandling henviser jeg imidlertid til *sproglige tegn*, da det er udgangspunktet for afhandlingens undersøgelse.

2.2.1.1. Konteksten i et integreret perspektiv

Samtlige sprogvidenskabelige retninger forholder sig på en eller anden måde til konteksten. Nogle ved at opretholde en skarp grænse mellem sprog og kontekst; andre ved at betone inddragelsen af forskellige kontekstuelle resurser i den sproglige analyse (jf. 2.1.). Ifølge Harris kan kommunikative processer imidlertid ikke på nogen måde de-kontekstualisere (2009a: 68). Det betyder, at konteksten tildeles en helt central plads, som mht. det mest grundlæggende adskiller sig fra de forskellige statiske kontekstbegræber, som hidtidige retninger har arbejdet med.

Harris lægger et helt overordnet snit gennem det 20. århundredes sprogvidenskab ved at sondre mellem *stærkt* og *svagt* adskillende tilgange. De sprogvidenskabelige retninger, som tager afsæt i, at sproglige tegn er autonome, selvberørende enheder, som kan analyseres i sig selv uden inddragelse af kontekstuelle resurser, kalder han for *stærkt adskillende* (1996: 147). De toneangivende retninger inden for den stærkt adskillende sprogvidenskab udgøres af Saussures strukturalistiske (jf. ovenfor) og Chomskys generative paradigme (jf. 2.1.4. & Damm 2008a: 158-159), mens de retninger, hvor inddragelse af kontekstuelle faktorer på forskellig vis er central for den sproglige analyse, er *svagt adskillende* (Harris 1996: 147).

Det ligger implicit i de svagt adskillende tilgange, at konteksten i en eller anden grad konceptualiseres, som noget statisk, der er adskilt fra sproget, idet den typisk fungerer som en slags bagtæppe, der bl.a. tjener det formål at entydiggøre tegn, der ifølge sprogsystemet er potentielt flertydige. Hele denne forestilling om, at konteksten er en slags beholder, hvis funktion er at entydiggøre flertydige tegn, suspenderes i et integreret perspektiv. Konteksten er nemlig *ikke* en statisk størrelse, som findes i udgangspunktet, og som kommunikationen foregår inden for rammerne af. Den er dynamisk ligesom tegnet, og de to størrelser står i et konstant reciprokt forhold til hinanden, hvilket betyder, at de interagerende parter også i forbindelse med konteksten tildeles en helt central rolle:

It is important that context should *not* be construed as the setting which is already there waiting, as it were, for people to come along and start communicating. From an integrational point of view, the participants are part of the context and make it what it is by the activities they engage in.

Harris 1996: 163

Deltagerne i en kommunikativ situation er selv en del af konteksten. Men de nøjes ikke med at være en del af den, idet de *skaber* den løbende i takt med, at kommunikationsprocessen

udvikler sig på baggrund af de aktiviteter, de deltager i – dvs. ”*communication creates contexts*”¹¹ (Harris 1996: 163). Konteksten eksisterer dermed ikke uafhængigt af den kommunikative aktivitet – den er som tegnet et produkt af den.

Hvis deltagerne således selv skaber konteksten, betyder det samtidig, at den udelukkende eksisterer på det individuelle plan, når og så længe noget *fungerer* som kontekst for nogen – dvs. konteksten er som tegnet *unik* og konstant åben for reproduktion. For at uddybe denne opfattelse af konteksten vil jeg belyse følgende to helt centrale aspekter ved den integrerede semiologi: *teorien om kontekstualisering* (ibid.: 163-164) og princippet om *co-temporalitet* (Harris 1998: 81).

2.2.1.2. *Teorien om kontekstualisering*

Ifølge Harris bliver konteksten skabt løbende på det individuelle plan af deltagerne selv i den kommunikative proces. Konteksten for et bestemt tegn etableres i det øjeblik, nogen tillægger noget en bestemt værdi ved at integrere det med nogle bestemte kontekstuelle faktorer. Denne proces kalder Harris *kontekstualisering*, hvilket vil sige, at konteksten i den integrerede semiologi er et produkt af kontekstualisering (Harris 1996: 164).

Deltagerne i en kommunikationsproces kontekstualiserer hver især sproglige tegn på baggrund af deres individuelle *integrational proficiency*, som omfatter ”the whole range of knowledge, abilities and experience that we can bring to bear on the communication in question” (Harris 2009a: 70). Kontekstualiseringsprocessen er individbundet, fordi den sker som en *funktion* af integreringen af de kontekstuelle faktorer, som af hvert enkelt individ opleves som væsentlige i en given situation. Men kontekstualiseringsprocessen står ikke udelukkende for etablering af konteksten. Det er nemlig samtidig den proces, som i det hele taget etablerer noget som værende et tegn. Noget kan først fungere som et tegn for nogen, i det øjeblik det integreres med nogle bestemte individuelle kontekstuelle faktorer. Det betyder, at tegnet og konteksten udgør et integreret hele – dvs. de er to sider af samme sag. I den integrerede semiologi kan tegndannelse og kontekstualisering derfor slet ikke adskilles, idet de er to aspekter af den samme kreative aktivitet (Harris 1996: 164)

Kontekstualiseringsprocessen er desuden, udover at være bundet til det enkelte individ, også uløseligt knyttet til den tidslige dimension. Det betyder, at konteksten ikke alene varierer fra person til person, men at den også forandrer sig for hver enkelt individ fra

---

¹¹ Se eksempel 67, s. 156-157 & 85, s. 174-175 for empirisk belæg for at kommunikationen skaber konteksten.

det ene øjeblik til det næste. Ifølge Harris er konteksten underlagt *princippet om co-temporalitet*.

2.2.1.3. Princippet om co-temporalitet

Harris peger på, at et af de mest fundamentale vilkår for menneskelig kommunikation er, at den er uløseligt bundet af den *temporale dimension*. Selv om alt andet holdes konstant, vil *tid* fortsat strukturere den kommunikation, som finder sted i en konkret situation¹² (Harris 1981: 157; 1996: 90; 1998: 81).

Any serious theory of communication must thus address first of all the basic question of the temporality of the sign. Why 'first of all'? Because until it is clarified it is quite illusory to suppose that any further progress can be made. Communication in all its forms requires that participants understand how sign-making is integrated into the temporal dimension of their lives. There are no timeless signs.

Harris 1996: 97

Tegn eksisterer udelukkende som produkter af kommunikative processer, der er uløseligt bundet til en kontekst, som vil være i konstant forandring langs den temporale dimension. Kontekstuelle muligheder, som måtte være åbne ved begyndelsen af et møde mellem to personer, forsvinder derfor gradvist, som tiden går, samtidig med at nye muligheder opstår. Nogle elementer (som fx stedet eller de involveredes identiteter) kan imidlertid udmærket være konstante gennem hele forløbet, men de vil gradvist blive set i et andet lys, i takt med at kommunikationssituationen udvikler sig (Harris 1996: 163).

Hvis hvert tegn således er unikt kontekstualiseret, kan konteksten ikke, som det er tilfældet i den svagt adskillende sprogvidenskab, reduceres til nogle udvalgte omstændighedsmæssige faktorer som fx den forudgående eller følgende kommunikation eller den umiddelbare fysiske situation (som faktisk ofte i realiteten viser sig at være irrelevant). Det er i det hele taget slet ikke muligt, hverken før eller efter en bestemt situation har fundet sted, at udvælge og definere, hvilke kontekstuelle resurser, der er relevante i forbindelse med en konkret kommunikativ episode:

[...] there is no question of defining the context in advance by listing some number of constituent items from an inventory of possible circumstantial factors. Whether such a definition could in principle be provided retrospectively is equally dubious, although for different reasons: not only will the retrospective assessment be made with the wisdom of hindsight, but it will also presumably be relative to some current state of affairs which might not have obtained had things turned out differently.

Harris 1996: 164

---

¹² Se *eksempel 25*, s. 118-119 for et empirisk belæg i form af en eksplicit refleksion over den tidslige dimension i forbindelse med rekontekstualisering.

Konsekvensen af, at kommunikative handlinger udfolder sig langs den temporale dimension, er, at hvert enkelt tegn i bund og grund er *unikt*¹³. For hvis en eventuel rekontekstualisering (selv for den samme person) aldrig vil ske på baggrund af den samme kontekst, kan det samme tegn heller aldrig genskabes. Alle tegn er derfor erfaringsmæssigt i udgangspunktet *ubestemte* eller, som Harris kalder det, underlagt princippet om *radical indeterminacy* (1998: 84), for ”insofar as what is meant is determinate, it can only be a provisional determinacy, relativized to a particular interactional situation” (Harris 1981: 167).

Teorien om kontekstualisering og princippet om co-temporalitet har således vidtrækkende konsekvenser for konceptualiseringen af det sproglige tegn i et integreret perspektiv. For hvis kommunikative episoder ikke kan de-kontekstualiseres – og tegn dermed udelukkende eksisterer på det individuelle plan i det øjeblik, noget har semiologisk værdi for nogen som et resultat af en unik kontekstualisering – så findes der i princippet lige så mange sproglige kendsgerninger, som der findes personer, der kontekstualiserer tegn i konkrete situationer (Harris 2009b: 46), og de eksisterer udelukkende, når og så længe nogen er engageret i kommunikativ aktivitet.

Hvis alle tegn i udgangspunktet er ubestemte, betyder det samtidig, at en kommunikationsproces principielt består af en konstant skabelse af nye og unikke tegn, hvilket har vidtrækkende konsekvenser for, hvordan det overhovedet er muligt at foretage empiriske undersøgelser af sprog på et integreret grundlag. Det er nemlig vanskeligt at se, hvordan sproglige data kan rekonstrueres retrospektivt, hvis tegn hele tiden forsvinder uigenkaldeligt i takt med, at tiden går. Denne problemstilling vender jeg tilbage til i kapitel 3 i forbindelse med udviklingen af den metodiske tilgang til den empiriske undersøgelse. Først vil jeg imidlertid som udgangspunkt for min afklaring af, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår (jf. kapitel 4), belyse, hvordan tegndannelsesprocessen forløber i et integreret perspektiv.

2.2.1.4 Tegndannelsesprocessen

Ifølge Harris kan den faste kode, som inden for den adskillende sprogvidenskab er forudsætningen for, at mennesker kan kommunikere med hinanden, ikke forudsættes, fordi han vender den ontologiske prioritering af sprog og kommunikation. Hvis den faste kode

---

¹³ Jf. *eksempel 95* for et empirisk belæg for en opmærksomhed hos de sproglige aktører omkring tegnets flygtige natur.

ikke findes, forsvinder samtidig forestillingen om, at målet med vellykkede kommunikative handlinger er, at afsender og modtager skal ende med at have en identisk udgave af afsenders meddelelse. I den *integrerede kommunikationsmodel* er det derfor ikke alene op til afsenderen at beslutte, hvad der skal kommunikeres, eller hvorvidt der i det hele taget skal kommunikeres. Der er først tale om kommunikation, i det øjeblik nogen overhovedet opfatter noget som et *kommunikativt initiativ* – dvs. fokus flyttes fra *målet* med kommunikationen til selve *processen* (Harris 1996: 63-78; Duncker 2005). Den kommunikative proces er i et integreret perspektiv indlejret i en kommunikativ infrastruktur, som består af hhv. *biomekaniske faktorer*, *makrosociale faktorer* og *omstændigheder i øvrigt* (Harris 1996: 28). Man kan som udgangspunkt deltage i processen på to forskellige måder: enten ved selv at udføre en handling, som afhængigt af den kommunikative infrastruktur af andre kan opfattes som et *kommunikativt initiativ*, eller ved selv at udføre en *komplementerende følgehandling* til noget, der opfattes som et *kommunikativt initiativ* fra andre. Tegndannelsesprocessen udfolder sig i et integreret perspektiv inden for rammerne af denne kommunikative infrastruktur.

Hvis vi forestiller os, at en person frembringer noget, som af denne person selv bliver opfattet som et tegn, er der i den kommunikative proces to muligheder. Tegnet kan af andre enten slet ikke blive opfattet som et tegn (og dermed heller ikke et kommunikativt initiativ), eller det kan blive opfattet som et tegn (jf. *aksiom 1*, afsnit 2.2.1.), der i givet fald vil være ubestemt (idet alle tegn i udgangspunktet er radikalt ubestemte (jf. 2.2.1.3.)). I det tilfælde, hvor en person siger eller gør noget, som af andre opfattes som et ubestemt tegn (og dermed et kommunikativt initiativ, som man kan producere en komplementerende følgehandling til), vil tegnet være ubestemt, indtil parterne hver især har kontekstualiseret det – dvs. tillagt det en værdi på baggrund af deres tidligere individuelle erfaringer (jf. *aksiom 2*, afs. 2.2.1.) og på den måde skabt deres eget unikke tegn. Det er udelukkende den person, som har opfattet noget som et tegn, der afgør, hvilken betydning det har (Harris 1998: 145). Det er altså alene op til den enkelte at etablere, “‘what was said’ and ‘what was meant’ to his or her own satisfaction, and no one apart from the person him/herself can tell whether or to what degree this state of satisfaction has been reached” (Duncker 2012: 402). Kontekstualiseringsprocessen pågår, indtil personen selv er tilfreds med resultatet, hvilket sker i det øjeblik, han eller hun opdager, hvordan det skal integreres med hidtidige individuelle sproglige erfaringer, således at integreringen opfylder de kommunikative fordringer, som personen oplever, at en aktuel kommunikationssituation byder på.

En af konsekvenserne ved, at alle tegn er individuelt kontekstualiseret, er, at parterne i en kommunikativ proces principielt aldrig kan vide med sikkerhed, hvorvidt de tillægger det 'samme' tegn den samme betydning. Ubestemtheden forsvinder jo ikke af, at parterne hver især har kontekstualiseret et frembragt tegn til deres *egen* tilfredshed. En konkret kontekstualisering af et bestemt tegn vil derfor altid udgøre et *punktuelt ækvilibrium*¹⁴. For det kan jo fx vise sig, at man opdager, at andre har kontekstualiseret ens tegn anderledes, end man havde forestillet sig, hvilket betyder, at tegnet må rekontekstualiseres. Man kan i princippet slet ikke på noget tidspunkt vide med sikkerhed, hvorvidt de andre parter i en kommunikationssituation overhovedet *har* kontekstualiseret et frembragt tegn, for det vil jo fx udmærket være muligt for en eller flere af parterne at udvise eksplicit lytte- og forståelsesadfærd uden reelt at have lyttet til og kontekstualiseret et frembragt tegn (Harris 1996: 73).

Hvis alle tegn således i udgangspunktet er radikalt ubestemte, og vi hver især derfor hele tiden må kontekstualisere tegn på en sådan måde, at de til vores egen tilfredshed giver mening i forhold til den situation, de optræder i, kan det umiddelbart synes svært at forklare, *hvordan* det overhovedet i praksis er muligt at kommunikere. Det forekommer nemlig som en vanskelig opgave at skulle koordinere og forhandle samtlige betydninger og forståelser forfra, hver gang man ankommer til en ny kommunikationssituation. Dette scenarie afbilder imidlertid heller ikke den kommunikative virkelighed, sådan som den udfolder sig i praksis. Som oftest er det slet ikke nødvendigt at adressere tegnenes ubestemthed eksplicit, for på trods af, at sproglige tegn er underlagt vilkåret om radikal ubestemthed, forekommer sprog nemlig som udgangspunkt ofte relativt stabilt.

I det følgende ser jeg nærmere på det (tilsyneladende) paradoksale i, at sprog ofte forekommer relativt stabilt samtidig med, at Harris hævder, at sproglige tegn grundlæggende er unikke og radikalt ubestemte - for hvordan kan sprog på en gang forekomme både stabilt og varierende?

2.2.2. Sproglig stabilitet

Den adskillende sprogvidenskab har traditionelt antaget, at sproglig stabilitet stammer fra et system af tegn med invariante betydninger (jf. 2.1.). Ifølge Harris kan et statisk tegnsystem, som parterne i fællesskab kan sætte deres lid til som forudsætning for sproglig

---

¹⁴ Se eksempel 29 & 75 for empiriske belæg.

kommunikation, imidlertid ikke forudsættes. Afvisningen af den faste kode betyder dog ikke, at de interagerende parter genopfinder samtlige nye sproglige tegn for hver ny kommunikationssituation. Sprog forekommer nemlig som oftest relativt stabilt, hvilket ifølge Harris skyldes vores ”hubristic readiness to assume that our past linguistic experience provides all the information we need in order to assign semantic values in present and future cases” (Harris 1998: 70). Vores kommunikative *erfaringer* er med andre ord helt centrale for måden, hvorpå vi reproducerer sproglige tegn. Parterne i en kommunikationsproces kontekstualiserer nemlig tegn på baggrund af de erfaringer, de bærer med sig. Tegn, der fungerede godt i en situation, genskabes ofte på samme måde i fremtidige og lignende situationer. Ifølge Duncker udspringer sproglig stabilitet imidlertid ikke alene af de interagerende parters individuelle erfaringer, men i høj grad også af ensidige og gensidige interaktionelle *forventninger*¹⁵. Hun sammenfatter den måde, hvorpå sproglige erfaringer og forventninger spiller ind i tegndannelsesprocessen, i begreberne *konvention* og *konventionalisering* (Duncker 2012).

2.2.2.1. Konventioner

Konventionsbegrebet har i en sprogvidenskabelig sammenhæng siden Saussure primært henvist til en form for statisk enighed blandt medlemmerne af et bestemt sprogsamfund vedrørende sproglige tegns indholds- og udtryks-ækvivalenter. Konventionen kan her ikke påvirkes af den enkelte sprogbruger, idet den tilhører sprogets sociale del (Saussure 1983 [1916]: 31). Konventionsbegrebet er således bl.a. blevet brugt til at begrunde eksistensen af faste regler helt uden fokus på konventionernes dynamiske kvaliteter.

I et integreret perspektiv skabes tegn på baggrund af individuelle kontekstualiseringsprocesser på en sådan måde, at de fungerer til parternes tilfredshed i en konkret kommunikationssituation. Tegn kan derfor ikke uden videre overføres til nye situationer, fordi når et tegn bringes ind i en ny situation, bliver det udsat for en rekontekstualisering¹⁶ (Duncker 2012: 401). Parterne i en kommunikationssituation må derfor hele tiden gensidigt rette opmærksomheden mod og tilpasse sig hinanden og hinandens bidrag i situationen. Der sker med andre ord en konstant semiologisk koordinering i selve kommunikationsprocessen: ”’What was said’ and ’what was meant’ are

---

¹⁵ Se *eksempel 12* for et empirisk belæg for, hvordan interaktionelle forventninger indvirker i betydningsdannelsesprocessen.

¹⁶ Se *eksempel 1*, 48 & 85 for empiriske belæg for rekontekstualisering *in situ*.

variables constantly subject to monitoring by the participants themselves”¹⁷ (Harris 1998: 144-145). Såfremt deltagerne har samme overordnede mål (hvilket de ikke altid kan vide, om de har (bortset fra ostensiver, møder mm.)), kan målet kun nås i den udstrækning, parterne kan finde ud af at koordinere deres handlinger (Duncker 2011a: 9). Duncker beskriver denne *koordinationssituation* på baggrund af en spilteoretisk ramme (jf. von Neumann & Morgenstern 1944), hvori to eller flere personer interagerer, og hvor følgerne af den enkeltes handling er helt eller delvist afhængig af, hvad de øvrige deltagere gør. Denne form for indbyrdes afhængige handlinger forekommer både, når deltagernes interesser er sammenfaldende, og når de er forskellige (Duncker 2011a: 8-10).

I det øjeblik deltagerne opdager, at der findes flere i udgangspunktet lige gode måder at nå målet på, opstår der i koordinationssituationen et *koordinationsproblem*, som deltagerne vil forsøge at gøre noget ved. Meningsdannelse er nemlig ifølge Harris et spørgsmål om “assimilation” og “fulfilment” (1996: 75), hvilket betyder, at deltagerne vil forsøge at reducere en problematisk ubestemthed, fordi den er blevet opfattet som et *kommunikativt initiativ* (jf. 2.2.1.4.), der projicerer en sekvens af begivenheder, som kræver ens egen deltagelse for at blive fuldført. Mennesker er nemlig orienteret mod at fuldføre kommunikative initiativer, fordi det ikke at se sig i stand til at yde sit eget bidrag til en kommunikativ proces ”amounts to losing one’s integrational foothold which causes an unpleasant feeling of bewilderment and frustration.” (Duncker 2012: 402). Deltagerne må blive enige om at vælge den samme løsning, hvis de vil undgå integrationelle sammenbrud, som er ”not only face-threatening, they are also normatively dispreferred because they inflict integrational difficulties on the interlocutors and eventually endanger the communication process as a whole” (Duncker 2012: 401). Frygten for integrationelle sammenbrud (og dermed et potentielt *face*¹⁸-tab) er således vigtige grundlæggende menneskelige dynamikker,

---

¹⁷ Se *eksempel 33 & 67* for empiriske belæg for de kommunikative aktøres opmærksomhed på de sproglige tegns iboende ubestemthed.

¹⁸ *Face* er gennem tiden blevet defineret forskelligt, men i en sprogvidenskabelig sammenhæng er Goffmans og Brown & Levinsons brug af *face* de mest udbredte. Afhandlingsinternt definerer jeg derfor *face* i tråd med følgende udlægninger: ”The term *face* may be defined as the positive social value a person effectively claims for himself by the line others assume he has taken during a particular contact. Face is an image of self delineated in terms of approved social attributes.” (Goffman 2003 [1955]: 7) og “something that is emotionally invested, and that can be lost, maintained, or enhanced, and must be constantly attended to in interaction. In general, people cooperate (and assume each other’s cooperation) in maintaining face in interaction, such cooperation being based on the mutual vulnerability of face.” (Brown & Levinson 1987: 66).

der virker som en drivkraft i konventionaliseringsprocessen og i sidste ende i den konstante skabelse af nye tegn. I situationer, som har flere lige gode løsninger, består koordinationsproblemet i at vælge den løsning, de andre vælger (Duncker 2011a: 8).

I denne sammenhæng er en *konvention* en løsning på et *genkommende* koordinationsproblem (ibid.: 14). Det er afgørende, at et koordinationsproblem er genkommende, for først da kan de implicerede parter trække på de erfaringer, de gjorde sidste gang. Løsningsmodellen på et koordinationsproblem, som er genkommende, og som involverer mere end to personer, vil med tiden blive mere og mere udbredt blandt de involverede, fordi stadig flere efterhånden vil have befundet sig i en situation, hvor de skulle løse det, og fordi det er nemmere at genbruge en tidligere løsningsmodel end at skulle løse den samme problemstilling forfra hver gang. En løsning på et genkommende koordinationsproblem, som bliver mere og mere udbredt, vil med tiden kandidere til at opnå status af konvention (ibid.: 15). Konventionens funktion bliver i den forstand at *koordinere interaktionen og løse ubestemtheder*. Efterhånden som tiden går, og konventionen bliver stadig mere indarbejdet, vil den nemlig eliminere koordinationsituationens oprindelige ubestemthed (ibid.: 16). I det øjeblik, der ikke længere forekommer deltagerne at være noget alternativ, er konventionen overflødiggjort, fordi de ikke længere oplever et koordineringsbehov. Den konventionaliserede løsning bliver således til en anvisning af, hvad der overhovedet er muligt – den bliver en *sproglig kendsgerning* (ibid.).

I forbindelse med forberedelserne til fokusgruppesamtalerne viste det sig, at deltagerne havde en central betydning, hvis de skulle tale om barebacking. Dette vender vi tilbage til i forbindelse med beskrivelsen af undersøgelsesdesignet (jf. 3.2.3. nedenfor), men fordi normer spillede en rolle for måden, undersøgelsesdesignet blev tilrettelagt på, vil jeg i det følgende kort belyse, hvordan det er muligt at sondre mellem interaktionelle *normer* og interaktionelle *konventioner*.

2.2.2.2. Normer

En *norm* er, som en konvention, en løsning på en genkommende interaktionel situation. Forskellen er imidlertid, at en norm ikke løser et koordinationsproblem, den løser et *dilemma* (Duncker 2011a: 16). Dilemmaer forekommer i situationer, hvor der er flere handlemuligheder, som ikke alle er lige gode, og hvor ingen kan handle på en måde, så udfaldet bliver optimalt for alle (ibid.: 17). Personer, som følger en norm, gør det bl.a., fordi

de regner med, at andre regner med, at de følger den, og fordi normen understøtter deres præferencer, som dels kan have rod i normens tilknyttede værdi, og dels i frygten for sanktioner.

Som nævnt ovenfor, viste et interaktionelt dilemma sig i forbindelse med tilrettelæggelsen af undersøgelsesdesignet, idet der blandt nogle MSM tilsyneladende eksisterer en holdning om, at sikker sex er det eneste rigtige og socialt acceptable. Barebacking blev af denne gruppe følgelig vurderet til at være uansvarligt og forkert. Udbredelsen af denne holdning betød, at de selvdefinerede barebackere, som deltog i undersøgelsen, blev stillet i et interaktionelt dilemma, når de skulle tale om deres seksuelle præferencer med personer, som ikke var tilhængere af denne praksis (jf. 3.2.3.). Umiddelbart kunne de nemlig vælge mellem to forskellige handlemåder, som uanset hvilken de valgte, ikke ville være optimal for alle parter. Enten skulle de lyve om deres seksuelle præferencer, eller også skulle de fortælle sandheden, hvilket indebar en risiko for sanktioner i form af fordømmelse.

Det viste sig imidlertid, at der blandt nogle barebackere tilsyneladende eksisterede en norm, som promoverede løsningen om ikke at fortælle sine seksuelle præferencer til personer, man regnede med, ikke selv var til barebacking. Dermed løste normen dilemmaet ved at fjerne risikoen for fordømmelse, men den indebar samtidig, at de måtte tale usandt. De pågældende barebackere nåede altså frem til en løsning, som i dette tilfælde blev vurderet som bedre end ærlighed. Normen anviste dermed en mere fordelagtig løsning end den, det oprindelige dilemma førte til, og der var derfor knyttet en værdi til selve overholdelsen af normen, som rakte ud over den løsning, som handlingen resulterede i. I dette tilfælde var normen en bedre løsning, dels fordi den undertrykte det oprindelige dilemma, og dels fordi en barebacker kunne blive anset som værende et ansvarligt menneske, så længe han fulgte normen.

Det er imidlertid ikke risikofrit at følge en norm, fordi det er et vilkår ved dilemmaer, at ingen kan handle på en måde, der er optimal for alle (Duncker 2011a: 20-21). Selvom en norm anviser en løsning, som er bedre end den, det oprindelige dilemma førte til, så er det risikabelt at følge den normerede løsning. Barebackeren, som vælger at tale usandt, risikerer nemlig at blive afsløret som uvederhæftig, og i de tilfælde, han vælger at tale sandt, fordi han regner med, at han taler med en ligesindet, risikerer han sanktioner, såfremt han fejlvurderer situationen. Når man vælger at følge en norm, er det derfor afgørende, at man kan stole på, at de andre parter i en interaktionel situation har samme indstilling og

samarbejder om den. En ensidig afvigelse, som fører til et normbrud, vil være alt for risikabel, da det kan komme til at koste den enkelte dyrere end de andre deltagere. Afvigelsen risikerer sanktioner i form af alt fra mild undren til forhånelser (ibid.: 18 & 21). Beslutningen om, hvilken løsning der er den rigtige, må træffes kontekstualiseret, og valget af en bestemt norm bliver således et udtryk for, hvordan man opfatter situationen og de andre i den. Hvis de andre ikke deler en given tolkning, kan der opstå normbrud. Hvorvidt man overhovedet bliver opmærksom på en norm, og måske endda oplever den som noget, der kommer på tværs og begrænser ens handlemuligheder, afhænger af, i hvilken udstrækning den passer med det, man havde planlagt at gøre alligevel (ibid.: 25).

Der er forskel på, hvorvidt det er en norm eller en konvention, man bryder. Et konventionsbrud berører nemlig alle implicerede, idet der skabes grobund for misforståelser, mens et normbrud i højere grad udfordrer individets interesser (ibid.: 21). Strukturelt set er normens funktion at transformere et dilemma om til en koordinationssituation – men vel at mærke en koordinationssituation uden noget koordinationsproblem (ibid.: 14). Når to konventioner støder sammen i en situation, hvor deltagernes interesser ikke er fuldt sammenfaldende, er der tale om et *asymmetrisk koordinationsproblem* eller et *konventionsdilemma* (ibid.: 28). Et sådant konventionsdilemma transformeres til en ny koordinationssituation, ved at en norm promoverer en bestemt løsning i relation til en bestemt situation (ibid.: 28). Man kan således sige, at konventioner fastlægger sproglige kendsgerninger, mens normer for konventionsdilemmaer fastlægger, hvad der er rigtigt (ibid.: 29).

Konventioner og normer udspringer i vid udstrækning af vores individuelle og gensidige erfaringer, hvilket betyder, at erfaringer spiller en afgørende rolle for vores oplevelse af sproglig stabilitet, når vi skal koordinere sproglige interaktionelle situationer. Erfaringer ligger imidlertid ikke alene til grund for dannelsen af konventioner, for hvis vi ser nærmere på *konventionaliseringsprocessen*, bliver det tydeligt, at *interaktionelle forventninger* ligeledes spiller en afgørende rolle.

2.2.2.3. Konventionalisering

Begrebet *konventionalisering* henviser til den interaktionelle proces, hvorved en handlemåde fastlægges i koordinationssituationer. Den måde, hvorpå konventioner løser koordinationsproblemer, og normer løser konventionsdilemmaer, handler om

konventionalisering, fordi konventionsdilemmaer formelt set er koordinationsproblemer. I koordinationsituationer kan der opstå koordinationsproblemer, når parterne i en kommunikativ situation opdager, at der findes flere lige gode måder at nå målet på – dvs. når parterne ikke umiddelbart kan finde ud af, hvordan de skal kontekstualisere et givent tegn i en bestemt situation, således at ubestemtheden opløses. I sådanne situationer vil de forsøge at løse koordinationsproblemet, og for at det kan lade sig gøre, er de som udgangspunkt nødt til at tale om det – de er nødt til at adressere koordinationsproblemet metasprogligt (Duncker 2012: 405). Når et koordinationsproblem skal løses metasprogligt, kan parterne gøre brug af et udvalg af såkaldte *glosseringspraksisser*¹⁹ (eng. *glossing practices*) (Harris 1998: 76-77).

En glosseringspraksis er en andenordens implicit eller eksplicit metasproglig metode, der bruges til at italesætte og afklare semiologiske ubestemtheder. Glosseringspraksisser er normalt ikke blevet opfattet som væsentlige i forbindelse med studier af sprog og kommunikation – dog med undtagelse af etnometodologien og CA, som ”early on drew attention to the significance of reflexivity in language under the headings of ‘formulation’ and ‘repair’” (Duncker 2012: 402). I en CA-sammenhæng er kommunikative handlinger, som udføres med det formål at reducere ubestemtheder, således orienteret mod en del af samtalen, som skal *repareres*, hvilket vil sige, at interessen for glosseringspraksisser ikke er af primær karakter, men derimod motiveret af et behov for at redegøre for en bagvedliggende orden, som det antages er indlejret i kommunikative processer (Schegloff 2000: 209; Duncker 2012: 415). I et integreret perspektiv kan en sådan orden ikke forudsættes, og det betyder, at glosseringspraksisser ikke er handlinger, der har til hensigt at reparere noget, idet der som udgangspunkt slet ikke er noget, der er gået i stykker. Glosseringspraksisser er *kreative* handlinger, og den orden, som forekommer i kommunikative situationer, stammer derfor ikke fra en bagvedliggende orden, men kan udelukkende tilskrives deltagernes integrationelle færdigheder (Duncker 2012: 416).

---

¹⁹ Begrebet *glosse* henviser oprindeligt til tekstuelle ordforklaringer i noteform, som knytter an til den filologiske tradition (Duncker 2012: 402). Deltagerrollen er naturligvis grundlæggende forskellig for en tekstkommentator og en person, som er involveret i førsteordens-kommunikation, men alligevel ligner de hinanden mht.: ”the integrational strategies available for both of them to reduce experienced or supposed indeterminacies, and the techniques to implement them, are similar and they are all reflexive in nature.” (Duncker 2012: 405).

Duncker opstiller fire mulige glosseringsscenarier (eller scenarier til at reducere semiologiske ubestemtheder) for en kommunikativ situation, hvor der er to personer tilstede:

Scenario 1: A has said or done something of which B cannot make sense or not enough sense to B's satisfaction. B expects that A can help.

Scenario 2: A has said or done something and, for reasons applying to this situation in particular, A suspects that B cannot make (enough) sense of it.

Scenario 3: A has said or done something and against that background B has developed a need for a certain linguistic fact. B supposes, for reasons applying to this situation in particular, that A may be able to help.

Scenario 4: A produces a communicational initiative and experiences the need for a certain linguistic fact. A supposes, for reasons applying to this situation, that B may be able to help.

Duncker 2012: 404

Disse fire glosseringsscenarier dækker over situationer, hvor der i en koordinationssituation eksplicit udtrykkes et behov for at koordinere en sproglig kendsgerning. Scenarierne adskiller sig alle fra hinanden mht. *den temporale dimension, semiologisk ansvar, niveau af forventning, deltagerrolle og videre handling*, og de kan overordnet arrangeres langs de to dimensioner: *type af ubestemthed* og *deltagerposition* i forhold til, hvem der tager initiativ til processen. Scenarie 1 og 2 omhandler en semasiologisk ubestemthed og korresponderer med Harris' *aksiom 1* (jf. 2.2.1.), mens scenarie 3 og 4 omhandler en onomasiologisk ubestemthed og korresponderer med *aksiom 2*. I scenarie 1 og 3 er processen initieret af den anden, mens den i 2 og 4 er selv-initieret. Scenarie 4 adskiller sig imidlertid grundlæggende fra de tre andre, idet dette scenarie omhandler situationer, hvor en af parterne er ude af stand til at færdiggøre en ytring af mangel på et bestemt ord eller udtryk. Denne person må derfor afbryde sig selv og stille det onomasiologiske spørgsmål, *hvad hedder det?* Når dette spørgsmål stilles som et led i en koordinationssituation, er det i virkeligheden en forespørgsel til de andre parter om at artikulere, hvad de *forventer*, at ens nuværende kommunikative initiativ vil være. Det betyder, at "apart from monitoring 'what is said' and 'what is meant', participants also need to be aware of 'what is expected'" (Duncker 2012: 401). Der er stor forskel på, hvorvidt man spørger *hvad hedder det?* i forhold til fx at spørge *hvad sagde du?* eller *hvad mente du?*:

The two latter questions hold an individual semiologically responsible in the here-and-now with respect to the (immediate) interactional past, while the first transcends the present

situation and involves macro social factors beyond the individual: it presupposes experiential traces of quite another spatio-temporal scale and requires an ability to enter into co-participants communicative expectations

Duncker 2012: 413

Forestillingen om *kommunikative forventninger* er helt grundlæggende i konflikt med Harris' begreber om *radical indeterminacy* og *co-temporality* (jf. 2.2.1.3.). For hvis tegnet er radikalt ubestemt og først eksisterer, når det er blevet kontekstualiseret, hvordan kan en person, som er i gang med at producere et kommunikativt initiativ, da antage, at en anden person skulle være i stand til at kontekstualisere et tegn, som endnu ikke er blevet produceret (Duncker 2012: 412)? Kommunikative forventninger udfordrer således logikken i Harris' to aksiomer i den integrerede semiologi, idet de er underlagt den temporale dimension – dvs. at noget først skal manifestere sig (*aksiom 1*), inden det kan tillægges en betydning (jf. *aksiom 2*, afsnit 2.2.1.).

Som vi så ovenfor, indgår konventioner og normer ifølge Duncker i en interaktionsdrevet vekselvirkning, idet konventioner kan støde sammen og blive til konventionsdilemmaer, som normeres, og de nye koordinationssituationer, som denne normering resulterer i, kan igen støde sammen og blive til nye dilemmaer, og så fremdeles. Hun peger på, at man for at sondre mellem de forskellige mekanismer må tage udgangspunkt i de forventninger, deltagerne selv lægger til grund for interaktionen med hinanden i den konkrete situation, for konventionaliseringsprocessen er nemlig helt grundlæggende båret af hhv. *gensidige og ensidige interaktionelle forventninger* (Duncker 2011a: 24). Forventninger er imidlertid baseret på erfaringer, som er helt individuelle, og man kan derfor ikke på noget tidspunkt vide med sikkerhed, hvorvidt erfaringer fra en tidligere situation vil fungere lige så godt i en ny situation med nye deltagere. Deltagerne må derfor konstant koordinere og tilpasse sig de gensidige forventninger til hinanden og til de tegn, de producerer, og det er netop i den forstand, at de normative mekanismer ved kontinuerlig konventionalisering hjælper de interagerende med at organisere kommunikationen og øge graden af forventning til hinanden (ibid.: 25). Konventioner fungerer således forud for kommunikative processer som konventionaliserings-hypoteser, der bl.a. er afhængige af, hvad deltagerne hver især antager, de andre *forventer* (Duncker 2012: 417). Når en taler kan forvente en bestemt sproglig kendsgerning i en konkret situation, så skyldes det altså *ikke* et eksternt system af tegn med faste betydninger men i stedet deltagerens forudgående kommunikative erfaringer.

Uanset hvordan en sproglig kendsgerning konventionaliseres i en bestemt situation, vil det have en effekt på samtlige deltageres akkumulerede individuelle oplevelse, og det er på baggrund af denne oplevelse, at parterne gensidigt tilpasser og koordinerer deres forventninger til fremtidige og lignende situationer (ibid.: 413). Når et aktuelt koordinationsproblem afklares her og nu, så medvirker denne erfaring til at forme deltagernes forventninger til fremtidige kommunikative situationer, og det er på den måde, at glosseringspraksisser (særligt de onomasiologiske) medvirker til at skabe stabilitet og kontinuitet i sproget.

Hvert tegn er unikt kontekstualiseret, fordi både tid og kommunikative episoder er irreversible. Det betyder, at der i udgangspunktet principielt ikke findes nogen forudgående orden, som parterne kan forlade sig på. De er nødt til selv at skabe en orden og forudsigelighed i kommunikative processer, som er relativ i forhold til tegnets iboende, ubestemte natur. Parterne er derfor konstant orienteret mod egne og andres forventninger, samtidig med at de er opmærksomme på, at sproglig kontinuitet ikke kan garanteres – den konstant skal etableres, re-etableres og valideres.

Vi har nu set, hvordan tegnet i et integreret perspektiv i udgangspunktet er *radikalt ubestemt*, fordi det konceptualiseres på baggrund af *teorien om kontekstualisering* og er underlagt princippet om *co-temporalitet*. Disse grundlæggende vilkår betyder imidlertid ikke, at samtlige betydninger og forståelser skal forhandles forfra i hver ny kommunikationssituation, fordi de interagerendes kommunikative *erfaringer* og *forventninger* medvirker til at skabe sproglig stabilitet og kontinuitet. De dynamiske, stabilitetsskabende mekanismer kan beskrives på baggrund af begreberne: *konventioner*, *normer* og *konventionalisering*. Konventionaliseringsprocessen er den interaktionelle proces, hvorved en handlemåde fastlægges i form af konventioner, og den ekspliciteres i de tilfælde, hvor der i koordinationsituationer opstår et koordinationsproblem, som parterne må løse – dvs. når parterne opdager, at der findes flere lige gode måder at nå målet på. Når et koordinationsproblem skal løses, må det gøres metasprogligt ved hjælp af såkaldte *glosseringspraksisser*.

Det integrerede sprogsyn tilbyder med denne dynamiske tegnforståelse umiddelbart et godt teoretisk afsæt for det videre arbejde med afhandlingens problemstilling, som handler om, hvordan det er muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag. For de situationer, hvor parterne i en kommunikativ proces forsøger at løse et

koordinationsproblem metasprogligt ved hjælp af glosseringspraksisser, giver nemlig et enestående eksplicit indblik i, hvordan tegndannelsesprocessen forløber, og jeg mener derfor, at situeret brug af glosseringspraksisser udgør en mulighed for at undersøge tegndannelsesprocessen – og dermed sproglig betydningsdannelse – på et empirisk grundlag.

Inden det er muligt at foretage en empirisk undersøgelse på et integreret grundlag, skal jeg imidlertid indsamle det empiriske materiale, som undersøgelsen skal foretages på baggrund af, og som det blev nævnt i kapitel 1 indebærer det integrerede sprogsyn væsentlige empiriske konsekvenser særlig knyttet til 'data'-problemet (jf. 3.3.).

I kapitel 3 fremlægger jeg det metodologiske grundlag for indsamling og analyse af det empiriske materiale, hvorefter jeg i en diskussion af databegrebet tager de empiriske konsekvenser af det integrerede sprogsyn.

Udvikling af det metodologiske grundlag for den empiriske undersøgelse

En undersøgelse af sproglig betydningsdannelse forudsætter som udgangspunkt et metodologisk grundlag, hvis den skal kunne udføres empirisk. I det følgende vil jeg på baggrund af de teoretiske aspekter, som blev belyst i kapitel 2.2., anviser den tilgang, som jeg lægger til grund for undersøgelsen.

3.1. Problemstillingens praktiske empiriske konsekvenser

En undersøgelse af sproglig betydningsdannelse forudsætter nogle personer, der kommunikerer sprogligt med hinanden, for hvem hele den overordnede ramme er relevant. Som vi så i kapitel 1 henviser *barebacking* i forskellige afskygninger til en form for seksuel praksis blandt MSM. Det betyder, at undersøgelsens deltagere i en vis udstrækning må kunne identificere sig selv som MSM. Derudover er det en forudsætning, at deltagerne kommunikerer sprogligt med hinanden omkring *barebacking* på en sådan måde, at der så

vidt muligt opstår koordinationsproblemer, som parterne må forholde sig metasprogligt²⁰ til. Metoden er derfor anlagt således, at sandsynligheden for at disse situationer vil opstå er maksimeret (jf. 3.2.5.).

3.2. Redegørelse for undersøgelsesdesignet

3.2.1. Rekruttering af deltagerne

Jeg havde indledningsvist behov for at rekruttere mænd, der identificerede sig som en del af *interessefællesskabet* (eng. *community of interest*)²¹ omkring sex mellem mænd. Jeg oprettede derfor en rekrutteringsprofil med følgende ordlyd på *boyfriend.dk*, som er en datinghjemmeside henvendt til homoseksuelle mænd:

---

²⁰ Ifølge Duncker er refleksivitet “ultimately indicative of sign making in progress and when it is produced by the participants in a communication process, it can be treated as evidence.” (2011b: 541).

²¹ Jeg følger her Henri & Pudenko’s definition af community of interest: ”A Community of interest is a gathering of people assembled around a topic of common interest. Its members take part in the community to exchange information, to obtain answers to personal questions or problems, to improve their understanding of a subject, to share common passions or to play” (2003: 478)

Jeg er en homoseksuel mand på 34 år, som er ph.d.-studerende ved Københavns Universitet. Jeg forsker pt. i homoseksuelle mænds sexvaner og i deres forståelser af og holdninger til sikker/usikker sex.

Baggrunden for undersøgelsen er, at der i mange højindkomstlande de senere år er blevet registreret en klar stigning i nye hiv-tilfælde blandt mænd, der har sex med mænd, og flere peger nu på, at denne genopblomstring af hiv-epidemien stammer fra en ændring i deres seksuelle risikoadfærd. Samtidig kan det påvises, at det tilsyneladende ikke er mangel på viden omkring, hvordan man beskytter sig, der er problemet.

I forbindelse med min undersøgelse søger jeg homoseksuelle fyre i alle aldre – både hiv-positive og hiv-negative – der kunne tænke sig at deltage i et interview og en fokusgruppe-samtale. Undersøgelsen er et led i et ph.d.-projekt, som sigter mod at udvikle sundhedsfremmende tiltag blandt MSM.

Hele seancen varer ca. 3 timer, og den foregår i en hyggelig og afslappet atmosfære, hvor jeg byder på kaffe og kage (da det er på frivillig basis, er det desværre den eneste form for kompensation, jeg kan byde på ;-)). Der indledes med et kort individuelt interview, som efterfølges af en gruppesamtale bestående af 3 personer, og afsluttes igen med et kort individuelt interview.

Hvis man beslutter sig for at deltage, skal man som udgangspunkt være villig til at afsløre sin hiv-status, samt hvorvidt man dyrker sikker eller/og usikker sex med tilfældige partnere, og være indstillet på ærligt og åbent at diskutere sine holdninger til

- **Sikker/usikker sex**
- **Kondomer**
- **Hiv**

Jeg lover fuld anonymitet fra min side og opfordrer deltagerne til at gøre det samme, men man skal være opmærksom på, at man – udover mig – deler sine holdninger med to andre personer.

Dette link henviser til min ansættelsesprofil på Københavns Universitet, hvor man kan orientere sig yderligere i mit arbejde: <http://inss.ku.dk/ansatte/beskrivelse/?id=222393>

Skriv endelig, hvis du synes det kunne være interessant at deltage, eller hvis du har nogle spørgsmål. Alle får svar ☺

Mange hilsener fra

Bjarke

Forud for udarbejdelsen af rekrutteringsteksten lå en række praktiske og etiske overvejelser. Først og fremmest valgte jeg, at deltagerne på forhånd skulle vide, at jeg selv er homoseksuel, og at jeg *ikke* er hiv-smittet, fordi det i denne form for undersøgelser er vigtigt at minimere alt, der kan signalere en forskel i status (Barbour 2007: 52). Åbenheden omkring det fælles tilhørsforhold afstedkom samtidig, at jeg efterfølgende måtte være særlig opmærksom på, at indforståede italesættelser blev tilstrækkeligt ekspliciteret.

Jeg valgte dernæst ud fra en etisk betragtning at informere deltagerne om, at de fra min side var garanteret anonymitet²², samt at gøre dem bekendt med hvad undersøgelsen handlede om, hvad den skulle bruges til, og at de hver især skulle indgå i *både* et individuelt interview og i en fokusgruppe²³ (Cameron 2001: 22-23; Barbour 2007: 80; Halkier 2009: 63). Jeg undlod dog at afsløre, at der specifikt ville være fokus på de semasiologiske tegndannelsesaspekter, fordi jeg vurderede, at det potentielt kunne påvirke samtalens umiddelbare og spontane kvalitet, hvis deltagerne var bevidste om undersøgelsens præcise metodologiske fokus.

3.2.2. Strukturering af undersøgelsen

En undersøgelse af sproglig betydningsdannelse berører, som vi så i afsnit 2.2.2.3., spørgsmålet om, hvordan de interagerende parter i en kommunikativ situation metasprogligt løser koordinationsproblemer. Jeg ønskede således i udgangspunktet at gennemføre fokusgruppesamtaler med de rekrutterede deltagere, fordi jeg havde brug for MSM, som kommunikerede med hinanden på en sådan måde, at der potentielt ville opstå koordinationsproblemer, som de ville være nødt til at løse metasprogligt. En af fordelene ved fokusgruppen er i den sammenhæng netop, at den er en ideel metode til undersøgelser af gruppodynamiske processer:

Participants frequently change their minds about issues in the course of discussions. [...] Virtually without fail, close analysis of focus group discussions highlights inconsistencies and contradictions. This is only a problem if one views attitudes as fixed. Focus groups

---

²² Det var ikke muligt for mig at sikre deltagerne fuld anonymitet, idet de ville komme til at dele deres betragtninger med en til to andre deltagere udover mig. Dette blev de derfor informeret om i rekrutteringsteksten, og samtlige deltagere blev ved fremmødet desuden opfordret til fremadrettet at opretholde en gensidig anonymitet. Derudover er deltagerens navne anonymiseret, samtidig med at jeg har undladt at vise eksempler, hvor de taler om konkrete ting, som fx steder, navne, personer, begivenheder, der evt. kan støtte identificering.

²³ Jf. 3.2.2. for begrundelsen for at lave både individuelle og gruppe-interviews.

excel at allowing us to study the processes of attitude formation and the mechanisms involved in interrogating and modifying views [...] Rather than castigating focus groups for their failure to provide reliable measures of participants' views, then, focus groups should be valued for their unique capacity to provide an understanding of how such views are formed (31) [...] focus groups gravitate towards producing consensus is irrelevant if the researcher's focus is on the process of arriving at this consensus, which is where focus groups are most fruitful.

Barbour 2007: 43

Bloor et al. (2001) peger derudover på, at fokusgrupper udgør den ideelle tilgang til undersøgelsen af gruppenormer, gruppebetydningsdannelser og gruppeprocesser. Det har været diskuteret inden for fokusgruppelitteraturen, hvorvidt fokusgrupper er velegnede til at undersøge sensitive emner. Hertil kan man sige, at det altid vil være personafhængigt, hvorvidt et emne er sensitivt (Barbour 2007: 18), og inden for undersøgelser af seksuel adfærd *har* fokusgrupper rent faktisk vist sig at fungere godt (Frith 2000). En anden fordel ved at anvende fokusgrupper er, at de er særligt velegnede til at undersøge *hvorfor/hvorfor ikke-spørgsmål* (Barbour 2007: 24), hvilket er en af grundene til, at de ofte bliver anvendt i en sundhedsmæssig sammenhæng i forbindelse med undersøgelser af, hvorfor nogle på trods af viden om risiko alligevel afviger fra at følge de anbefalede retningslinjer (Hotham et al. 2002; Edwards et al. 1998). Undersøgelsen af, hvordan MSM skaber betydning vedrørende *barebacking*, rummer i den sammenhæng implicit et *hvorfor ikke-spørgsmål*, idet stadig flere MSM undlader at bruge kondom, selvom de er bekendte med den risiko, det involverer.

Det var min oprindelige plan, at hver deltager skulle konfronteres tre gange med det interviewoplæg (jf. 3.2.5.), jeg ville anvende i fokusgruppen, idet jeg indledningsvis også ønskede at interviewe dem individuelt umiddelbart før og efter fokusgruppen. Min tanke med denne tilgang var, at jeg ved at sammenligne de individuelle interview før og efter fokusgruppen kunne eksplicite, hvorledes konkrete subjektive kontekstualiseringer fra et individuelt interview blev påvirket af at have været udsat for de koordinationsproblemer, som potentielt ville opstå i fokusgruppen. Jeg mener for så vidt stadig, at denne tilgang ideelt set rummer et betydeligt potentiale, men jeg erfarede, at den også gav anledning til visse praktiske udfordringer. Det viste sig nemlig, at deltagerne havde svært ved at engagere sig i det afsluttende interview. De gav udtryk for, at det forekom unaturligt og akavet at skulle forholde sig til den samme problematik tre gange i træk. Jeg besluttede derfor, efter at have gennemført samtalerne i gruppe 1 (jf. 3.2.3.) i henhold til denne tretrins-struktur, at udelade det afsluttende individuelle interview i de resterende grupper. Såfremt en sådan tretrins-model skulle operationaliseres, mener jeg på baggrund af disse erfaringer, at det ville være nødvendigt at udarbejde et anderledes interviewoplæg til det afsluttende interview

– men vel at mærke et oplæg, som fortsat ville fremme sandsynligheden for, at de tegn, som undersøges, ville blive italesat igen.

Det viste sig imidlertid, at det ikke var nogen ulempe, at jeg var nødt til at forlade idéen om at sammenligne de individuelle før- og efterinterviews, fordi problemstillingen udviklede sig fra et fokus på *forandringen* i konkrete individuelle betydninger til et mere generelt fokus på, *hvordan* det er muligt at undersøge de semasiologiske aspekter ved sproglig tegndannelse. Det var i den sammenhæng fuldt ud tilstrækkeligt til at besvare afhandlingens problemstilling, at fokusgrupperne kun blev indledt af et individuelt interview med hver af deltagerne. For det indledende individuelle interview udgjorde nemlig en konkret erfaring, som deltagerne i visse tilfælde eksplicit overførte til fokusgruppesamtalen (jf. bl.a. *eksempel* 85, s. 173-174), hvilket bidrog til udviklingen af de refleksive integreringsstrategier (særligt kategorien *rekontekstualiseringsmarkører* (4.2.3.3.3.)).

Efter at jeg havde valgt at strukturere undersøgelsen på denne måde, måtte jeg beslutte, hvor mange fokusgrupper der skulle gennemføres, samt hvilke deltagere der skulle tale med hinanden.

3.2.3. Inddeling af fokusgruppernes deltagere

En af problemstillingens empiriske konsekvenser var, at deltagerne måtte tilhøre interessefællesskabet omkring MSM (jf. 3.1.). Oprindeligt havde jeg desuden planlagt også at rekruttere deltagere blandt sydafrikanske²⁴ MSM, danske læger og forsknings- og kommunikationsmedarbejdere hos AIDS-fondet²⁵ med henblik på at eksplicitere den størst mulige mangfoldighed i betydningsdannelser vedrørende *barebacking*. Jeg forlod imidlertid denne idé, dels fordi det viste sig at være for omfattende rent tidsmæssigt, idet hver interview-session blev betragtelig længere end først antaget, og dels fordi der mht. de sydafrikanske MSM ikke var nogen, som ønskede at deltage. Jeg besluttede som konsekvens heraf udelukkende at gennemføre fokusgruppesamtaler med danske MSM, hvilket viste sig at være tilstrækkeligt til at besvare afhandlingens problemstilling.

---

²⁴ Baggrunden for, at jeg netop ønskede at rekruttere sydafrikanske MSM, var, at Sydafrika er det land i verden, der har den allerhøjeste forekomst af hiv pr. indbygger. Mit udgangspunkt var, at en sammenligning af betydningsdannelsen i denne gruppe med grupperne af danske MSM ville være erkendelsesmæssigt interessant, eftersom det sandsynligvis ville tydeliggøre eventuelle ligheder og forskelle i måden, hvorpå tegndannelsen foregår på tværs af grupper, som befinder sig i markant forskellige sociale, kulturelle og økonomiske sammenhænge vedrørende hiv og ubeskyttet sex

²⁵ AIDS-fondet står bl.a. bag de hiv-forebyggende kampagner i Danmark.

Efter at have rekrutteret deltagere og fastlagt en struktur for, hvordan de skulle interviewes, var næste skridt at afgøre, hvor mange fokusgrupper der skulle gennemføres, samt hvor mange og hvilke deltagere der skulle tale med hinanden internt i hver gruppe. Jeg ønskede som udgangspunkt at gennemføre så mange samtaler som muligt ud fra den betragtning, at størrelsen på det empiriske grundlag i sidste ende ville have betydning for undersøgelsens validitet. Det antal MSM, som stillede sig til rådighed for undersøgelsen, gjorde det muligt at gennemføre fire fokusgruppesamtaler.

Dernæst måtte jeg beslutte, hvordan grupperne skulle sammensættes, idet MSM jo selvsagt ikke er nogen homogen gruppe. Som udgangspunkt måtte jeg afgøre, hvor mange deltagere, der skulle være i hver gruppe. Halkier anbefaler, at man anvender mindre grupper ved potentielt sensitive emner som fx seksuel adfærd (2009: 34), og det er grunden til, at jeg valgte grupper med to-tre deltagere.

Beslutningen om, hvilke deltagere der skulle tale med hinanden, beroede på forskellige teoretiske og praktiske overvejelser. I litteraturen findes der forskellige anbefalinger mht., hvordan deltagerne i en fokusgruppe bør sammensættes. Nogle peger på, at det kan lette diskussionen i forbindelse med følsomme emner, hvis deltagerne deler mindst ét væsentligt særpræg (Bloor et al. 2001), mens andre mener, at dette decideret er afgørende, hvis det efterfølgende skal være muligt at sammenligne de forskellige samtaler (Barbour 2007). Andre igen peger på, at deltagerne holdninger har en væsentlig betydning for gruppesammensætningen. Hvis de fx er for ens, er der risiko for, at samtalen bliver kedelig og livløs (Morgan 1998), mens det omvendt kan virke potentielt forstyrrende, hvis deres holdninger er for forskellige (Murphy et al. 1992). I forbindelse med rekruttering af deltagerne viste det sig, at deres holdninger til ubeskyttet sex faktisk havde en afgørende betydning for, hvordan det var muligt at sammensætte grupperne. De deltagere, som praktiserede ubeskyttet sex, understregede nemlig alle, at de kun var villige til at tale åbent om det i en fokusgruppe, hvis de blev garanteret, at de andre deltagere ligeledes praktiserede ubeskyttet sex. Én sagde tilmed, at han ikke ville risikere at sidde og blive fordømt af de hellige ”sikker sex-junkier”. De deltagere, som tilkendegav, at de alene praktiserede beskyttet sex, stillede derimod ikke noget krav om udelukkende at tale med ligesindede. Som det kort blev nævnt i afsnit 2.2.2.2., fulgte deltagerne således tilsyneladende forskellige *normer*, som potentielt kunne give anledning til et interaktionelt dilemma, hvor de, der dyrkede ubeskyttet sex, enten ville være nødt til at sløre sandheden om deres seksuelle præferencer eller risikere sanktioner i form af fordømmelse. En interaktionel situation, hvor

parterne følger vidt forskellige normer, har en øget sandsynlighed for at ende i et skænderi. En sådan konflikt betegner en interaktionel situation, hvor parternes interesser er helt forskellige, og hvor følgerne af den enkeltes handling er helt eller delvis afhængig af, hvad de andre gør. Der er tale om en absolut konfliktsituation, hvor parterne er låst i den forstand, at uanset hvad de gør, kan de ikke komme ud af situationen, uden at den ene af parterne lider et tab (Duncker 2011a: 9) – det kan fx være et følelsesmæssigt tab af face. Som tidligere nævnt er det en forudsætning for at kunne undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag, at deltagerne engagerer sig i at løse koordinationsproblemer metasprogligt. Det var derfor afgørende, at grupperne blev sammensat på en måde, som i videst mulig udstrækning minimerede risikoen for, at de ville ende i en ren konfliktsituation. Det er baggrunden for, at deres normer vedrørende ubeskyttet sex blev bestemmende for, hvilke deltagere der kom til at tale med hinanden. Følgende to interessefællesskaber fungerede dermed som gruppeinddelende faktorer: *MSM, der dyrker ubeskyttet sex*, og *MSM, der udelukkende dyrker beskyttet sex*. Jeg valgte at gennemføre to fokusgrupper med deltagere inden for hvert interessefællesskab – dvs. fire fokusgrupper i alt. Gruppesammensætningen mht. til antal, tilhørsforhold til interessefællesskab og kronologi så således ud:

Gruppe 1: 2 MSM, der udelukkende dyrker beskyttet sex

Gruppe 2: 3 MSM, der udelukkende dyrker beskyttet sex

Gruppe 3: 2 MSM, der dyrker ubeskyttet sex

Gruppe 4: 3 MSM, der dyrker ubeskyttet sex

Efter rekrutteringen af deltagerne og den efterfølgende inddeling på baggrund af antal og tilhørsforhold til de nævnte interessefællesskaber viste det sig, at deltagerne inden for hver gruppe som minimum delte ét baggrundskarakteristikum, som var relevant for undersøgelsen. Alle de deltagere, der dyrkede ubeskyttet sex, var hiv-positive(!), mens alle de deltagere, der udelukkende dyrkede beskyttet sex, var hiv-negative. Jeg var overrasket over, at alle de deltagere, som tilkendegav, at de dyrkede ubeskyttet sex, viste sig at være hiv-smittede, idet jeg indledningsvis havde en forventning om, at hiv-smittede ville være særligt opmærksomme på at dyrke beskyttet sex for at minimere risikoen for at overføre sygdommen til andre. Det viste sig imidlertid i de efterfølgende samtaler, at der blandt visse hiv-smittede eksisterer en gruppeintern konvention som tilsiger, at det *ikke* er den hiv-

smittede, der bærer ansvaret for at dyrke sikker sex (jf. *eksempel 35*, s. 126 & *eksempel 64*, s. 153).

3.2.4. Sted

Ud fra den betragtning, at der ikke findes et neutralt sted at udføre interviews og fokusgrupper (Kitzinger & Barbour 1999; Barbour 2007), og at seksualitet for nogen er et særligt følsomt emne, var det vigtigt for mig, at det sted, hvor undersøgelsen skulle finde sted, så vidt muligt var trygt og velkendt for deltagerne. Jeg havde derfor besluttet, at det skulle foregå på en café for homoseksuelle, hvilket dog viste sig at være en dårlig idé pga. et for højt støjniveau. Alle interviews og fokusgrupper blev derfor afholdt på mit kontor på Københavns Universitet.

Inden deltagerne mødte op, måtte jeg desuden forholde mig til, *hvordan* seancen skulle forløbe, og jeg udviklede derfor et interviewdesign, som dannede grundlag for både de individuelle interview og fokusgrupperne.

3.2.5. Udvikling af interviewdesign

Interviewdesignet måtte tilrettelægges således, at sandsynligheden for, at deltagerne eksplicit ville forholde sig metasprogligt til ord, der relaterede sig til *barebacking*, blev optimeret. Spørgsmålet var med andre ord, hvordan det ville være muligt at få deltagerne til at forholde sig metasprogligt til de semasiologiske aspekter af *barebacking*.

Det skal her nævnes, at det ikke er nyt i en integreret sammenhæng at foretage empiriske undersøgelser af de semasiologiske aspekter ved sproglige tegn. Integrationisten Hayley G. Davis har tidligere undersøgt, hvilke forskellige betydninger lægmænd forbinder med konkrete ord (2001). Hun introducerede i denne undersøgelse deltagerne for bestemte på forhånd udvalgte ord, hvorefter hun spurgte dem direkte til, hvilke betydninger de forbandt med de pågældende ord. Jeg mener, at der er en væsentlig ulempe forbundet med en sådan tilgang. For det at præsentere deltagerne for nogle på forhånd udvalgte ord og derefter spørge dem om, hvad de betyder, afslører for mig at se ikke så meget andet end, hvad deltagerne kan komme i tanke om vedrørende ordet på det pågældende tidspunkt – eller i værste fald, hvad de tror, jeg gerne vil høre. I et integreret perspektiv er sproglige betydninger flygtige (jf. 2.2.1.3.), og mennesker kan have mange forskellige grunde til at svare, som de gør, i denne form for undersøgelser. Det er derfor aldrig muligt med sikkerhed

at vide, hvorvidt deltagernes svar i forhold til bestemte ords betydninger virkelig også henviser til det, de faktisk mener på det pågældende tidspunkt.

For at optimere sandsynligheden for, at de metasproglige refleksioner, som blev italesat, havde rod i deltagernes egne associationer *på det pågældende tidspunkt*, var det for mig afgørende, at de ord, som jeg bad dem om at uddybe metasprogligt, var ord, de selv umiddelbart inden havde italesat i situationen. Når jeg mener, at man således i en vis udstrækning kan optimere sandsynligheden for, at metasproglige refleksioner har rod i aktuelle, umiddelbare associationer, skyldes det, at jeg baserer fremgangsmåden på min hypotese om, at man på den måde kan motivere et *skifte* fra *intuitiv integrering* (jf. 4.1.) til *refleksiv integrering* (jf. 4.2.). Ved at tage afsæt i deltagernes egne umiddelbare italesættelser mener jeg, at der er en øget sandsynlighed for, at de – lige inden de bliver bedt om at uddybe et ord, de selv har frembragt – kontekstualiserer på baggrund af det intuitive niveau. I det øjeblik de bliver bedt om at eksplicitere, hvad de mener med et bestemt ord, skifter de fra den intuitive til den refleksive modus. I og med at der er tale om et skifte, er der en øget sandsynlighed for, at de bringer nogle af de spontane og førsproglige integreringer, som kendetegner det intuitive niveau (jf. 4.1.) med over i det refleksive (jf. 4.2.). Ud fra den betragtning mener jeg, at ulempen ved Davis' fremgangsmåde, hvor deltagerne præsenteres for nogle på forhånd udvalgte ord, er, at den indebærer en betydelig risiko for, at deltagerne allerede ved undersøgelsens begyndelse befinder sig i den refleksive modus – dvs. den motiverer i udgangspunktet til refleksiv integrering, hvorimod den fremgangsmåde, jeg har valgt, tager afsæt i refleksive integreringer, som umiddelbart udspringer af det intuitive niveau.

Det var imidlertid ikke ligegyldigt, hvilke ord deltagerne frembragte, da jeg jo som udgangspunkt var interesseret i deres betydningsdannelser vedrørende *barebacking*. Jeg befandt mig dermed i en situation, hvor jeg var interesseret i deres betydningsdannelser omkring ord, de selv skulle frembringe, som relaterede sig til *barebacking*. For at optimere sandsynligheden for, at *barebacking* ville blive italesat med en mangfoldighed af betydninger, specificerede jeg følgende fire emner, som både direkte og indirekte relaterer sig til *barebacking*²⁶:

---

²⁶ I eksemplerne fra det empiriske materiale i afsnit 4.2.3. fremgår det, at deltagerne også eksplicit kontekstualiserer ord, der ikke direkte relaterer sig til *barebacking*. Når jeg således også registrerede betydningsdannelse vedrørende andre ord, skyldes det, at jeg ønskede så meget materiale som muligt, hvor deltagerne engagerede sig i betydningsdannelsesprocesser, da det på et mere generelt niveau skulle danne grundlag for min teoretiske afklaring af, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår (jf. 4.2.).

- *Barebacking*
- *(U)sikker sex / (u)beskyttet sex*
- *Hiv*
- *Kondom*

For at motivere deltagerne i en fokusgruppe til at tale om specifikke emner er det hensigtsmæssigt, at emneguiden består af få åbne spørgsmål eller stimulus som fx en fiktiv case (Barbour 2007: 82-83). Det er baggrunden for, at jeg for hvert emne netop valgte at lade deltagerne forholde sig til en fiktiv case. Til hver case havde jeg desuden forberedt en række uddybende spørgsmål, som udelukkende skulle bruges med henblik på at genstarte samtalen i tilfælde af at den gik i stå. Her skal det nævnes, at jeg i alle samtaler fik meget lidt brug for disse spørgsmål, fordi det viste sig, at når først deltagerne begyndte at tale om en case, var der kun et yderst begrænset behov for at genstarte samtalen (jf. *figur 1 & 2*, s. 61-62).

Formålet med den indledende case var at få deltagerne til at italesætte ord, som var relevante for den overordnede semantiske ramme. Når de frembragte et ord, som for mig at se var interessant for problemstillingen, bad jeg dem uddybe, eksemplificere eller udfolde, hvad de mente med ordet ud fra ovennævnte hypotese om, at idet de selv havde frembragt det, måtte de i den konkrete sammenhæng også forbinde det med bestemte associationer fra det intuitive niveau. Interventionen blev dermed foretaget med henblik på at motivere deltagerne til i fællesskab at bevæge sig fra det intuitive til det refleksive niveau. Det er her en vigtig pointe, at jeg på den måde fremprovokerede refleksivitet i min egenskab af facilitator for fokusgruppen, men at jeg samtidig ikke påvirkede resultatet af processen – dvs. *jeg inducerede refleksivitet, således at der kom eksplicit tegndannelse, men jeg styrede ikke selve tegndannelsesprocessen*, og det er i bund og grund den præmis, som retfærdiggør, at jeg selv deltog i samtalen på den måde, jeg gjorde.

De ord, jeg hæftede mig ved, og som jeg bad deltagerne udfolde, var i det første interview baseret på, hvad jeg på baggrund af forskellige litteraturstudier vedrørende barebacking vurderede, var interessant for undersøgelsen (jf. kapitel 1). En del af de ord, jeg indledningsvis havde forestillet mig, var relevante at udfolde, viste sig også at være det, men det blev også hurtigt klart for mig, at nye og overraskende ord løbende kom til. Der var fx flere af deltagerne, som forbandt *barebacking* med et behov for *forplantning*, hvilket vil

sige, at motivationen for at dyrke ubeskyttet sex var et dybt rodfæstet biologisk behov for at forplante sig på trods af projektets åbenlyse umulige karakter. Min egen kontekst for, hvilke tegn der var relevante at udfolde metasprogligt, forandrede sig dermed i takt med, at min erfaring som facilitator blev større, hvilket er baggrunden for, at jeg undervejs udviklede en liste med, hvad jeg har valgt at kalde *lytteord*. Lytteordene på listen er således en akkumuleret liste af særligt relevante ord, som jeg i takt med, at samtalerne skred frem, ville være opmærksom på at spørge til betydningen af, i det tilfælde de blev italesat i de efterfølgende grupper. Nedenfor i oversigten over undersøgelsesdesignet har jeg ud for hvert lytteord anført, hvilken gruppe det stammer fra.

Resultatet af disse forskellige teoretiske og praktiske overvejelser udmøntede sig i et konkret undersøgelsesdesign, som samtlige individuelle interviews og fokusgrupper blev udført på baggrund af. Designet var som nævnt ovenfor overordnet struktureret på baggrund af fire forskellige emner, og det antog slutteligt følgende form:

Emne 1

Sikker- usikker- ubeskyttet- beskyttet sex

Case:

Jens og Ole møder hinanden i byen, hvorefter de tager hjem for at have sex. De har ingen kondomer, men de taler åbent om, at ingen af dem er smittet med hiv, og de er begge blevet testet og har ikke haft sex med nogen siden testen, så de bliver enige om, at det ikke er usikkert, at de har oral- og analsex uden kondom.

Uddybende spørgsmål:

- Hvad siger I til denne vurdering?
- Hvad hvis de kun havde haft oralsex?
- Hvad hvis de havde kendt hinanden på forhånd?
- Hvad hvis de havde været i et fast parforhold?
- Hvad hvis man har sex uden kondom, når man er i fast parforhold, men ikke er blevet testet?
- Hvad hvis de begge havde været hiv-positive?
- Er der forskel på usikker og ubeskyttet sex?
- Er sikker sex altid det rigtige?

Lytteord:

- **Parforhold** – hvornår er man i fast parforhold – dvs. hvor lang tid går der, før man kan tale om et parforhold – kan man være det første aften? Er der altid fortrolighed i et parforhold? (gruppe 1)
- **Kærester** – er der forskel på kæreste og parforhold? (gruppe 1)
- **Troskab/monogami** – er et åbent forhold et fast parforhold? (gruppe 1)
- **Stole** – hvad vil det sige at stole på hinanden? (Gruppe 2)
- **Kende** – hvornår kender man hinanden, og hvad vil det sige at kende nogen? (Gruppe 2)
- **Tryghed** – hvad vil det sige, at der er tryghed i et parforhold? (Gruppe 2)
- **Fortrolighed** – hvornår er man fortrolig? – kan man fx være fortrolig med en man lige har mødt? (Gruppe 2)

- **Samhørighed** – hvad vil det sige, at der er samhørighed i et parforhold? (Gruppe 2)
- **Tilfældige/forskellige partnere** – hvad er forskellen? (Gruppe 2)
- **Kedsomhed** – hvad betyder kedeligt i forbindelse med sikker sex? (Gruppe 4)

Emne 2

Kondom

Case:

Peter dyrker ALTID udelukkende sikker sex. Han sørger altid for at have kondomer på sig, og han dyrker ikke engang oralsex uden kondom. Han mener selv, at han har en sund og korrekt indstilling til sit sexliv, og han synes, at folk, der dyrker ubeskyttet sex, er sindssyge – for det er jo virkelig ikke så svært at bruge kondom og glidecreme hver gang.

Uddybende spørgsmål:

- Har han ret i denne holdning?
- Er det sunde og rene frækt?
- Er det nemt altid at bruge kondom?
- Er der nogen fordele ved ikke at bruge kondom?
- Mister man noget med kondom?
- Er det et tegn på, at man har psykiske eller sociale problemer, hvis man dropper kondomet?

Lytteord:

- **Moral** – har man dårlig moral, hvis man dyrker usikker sex? (Gruppe 1)
- **Fornuft** – i forbindelse med at sikker sex er det mest fornuftige (Gruppe 2)
- **Rationalitet** – i forbindelse med seksuel adfærd (Gruppe 2)
- **Rigtig / forkert sex** – er oralsex rigtig sex? (Gruppe 2)
- **Sort/hvidt** – er det for sort/hvidt at sige, at ubeskyttet sex i et fast parforhold *ikke* er sikker sex? (Gruppe 2)
- **Fordømmelse** – i forbindelse med stigmatisering af hiv-smittede (Gruppe 3)
- **Politisk korrekthed** – i forbindelse med sikker sex (Gruppe 3)
- **Intimitet/kontakt/nærvær** – i forbindelse med det man mister ved beskyttet sex (Gruppe 4)
- **Naturlighed/biologisk/forplantningstankegang** – i forbindelse med motivationen til at foretrække ubeskyttet sex (Gruppe 4)
- **Kraft** – i forbindelse med seksuel drift (Gruppe 4)

Emne 3

Barebacking

Case:

Jonas er hiv-positiv. Han vil gerne dyrke sex uden kondom og søger derfor efter en sexpartner på et bareback-internetsite.

Uddybende spørgsmål:

- Hvordan relaterer hiv-status og barebacking sig til hinanden?
- Hvad kunne være eksempler på barebacking (et pornofænomen, i parforhold, naturligt hetero/homo/anal/vaginal?)
- Er barebacking en modreaktion på hiv?
- Hvad er motivationen for at dyrke barebacking?
- Er det moralsk ok at sælge bareback-porno?

Lytteord:

- **Forkasteligt/forkert** – i forbindelse med barebacking (Gruppe 1)
- **Farligt/forbudt/"off limit area"** – som motivation for at dyrke barebacking (Gruppe 3)
- **Mærkeligt** – i den forstand at barebackere afviger fra flertallet (Gruppe 2)
- **Amoralsk** – er barebacking amoralsk? (Gruppe 2)
- **Provokation/modreaktion mod sikker sex** – som motivation for at dyrke barebacking (Gruppe 2)
- **Leg med ilden** – som motivation for at dyrke barebacking (Gruppe 3)
- **Spænding/adrenalinrush** – som motivation for at dyrke barebacking (Gruppe 4)
- **Fetich** – som motivation for at dyrke barebacking (Gruppe 4)
- **Naturligt/biologisk** – foretrækker alle dybest set barebacking? (Gruppe 4)

Emne 4

Hiv

Case:

Jens er hiv-positiv. Han har mødt en fyr for en måned siden, som han er blevet kæreste med. De har kun haft sex med kondom, men han har ikke fortalt ham, at han er hiv-positiv. Han overvejer at fortælle det, men er bange for reaktionen.

Uddybende spørgsmål:

- Hvorfor er han bange for at afsløre sin hiv-status?
- Hvordan vil kæresten reagere på sådan en nyhed?
- Er det ok, at han stadig ikke har fortalt det efter en måned? Hvornår bør man fortælle det? (første aften?)
- Er der størst sandsynlighed for, at partneren er hiv-positiv eller hiv-negativ i en situation, hvor parterne dyrker ubeskyttet sex uden at tale om hiv-status? – hvem har ansvaret for italesættelsen?
- Hvem fortæller man det til?
- Hvorfor vælger man hhv. at afsløre eller ikke at afsløre, at man er smittet med hiv?
- Hvordan er samfundets generelle syn på hiv-smittede?
- Er hiv værre end andre kroniske sygdomme?
- Er der negative/positive konsekvenser forbundet med at være hiv-smittet?

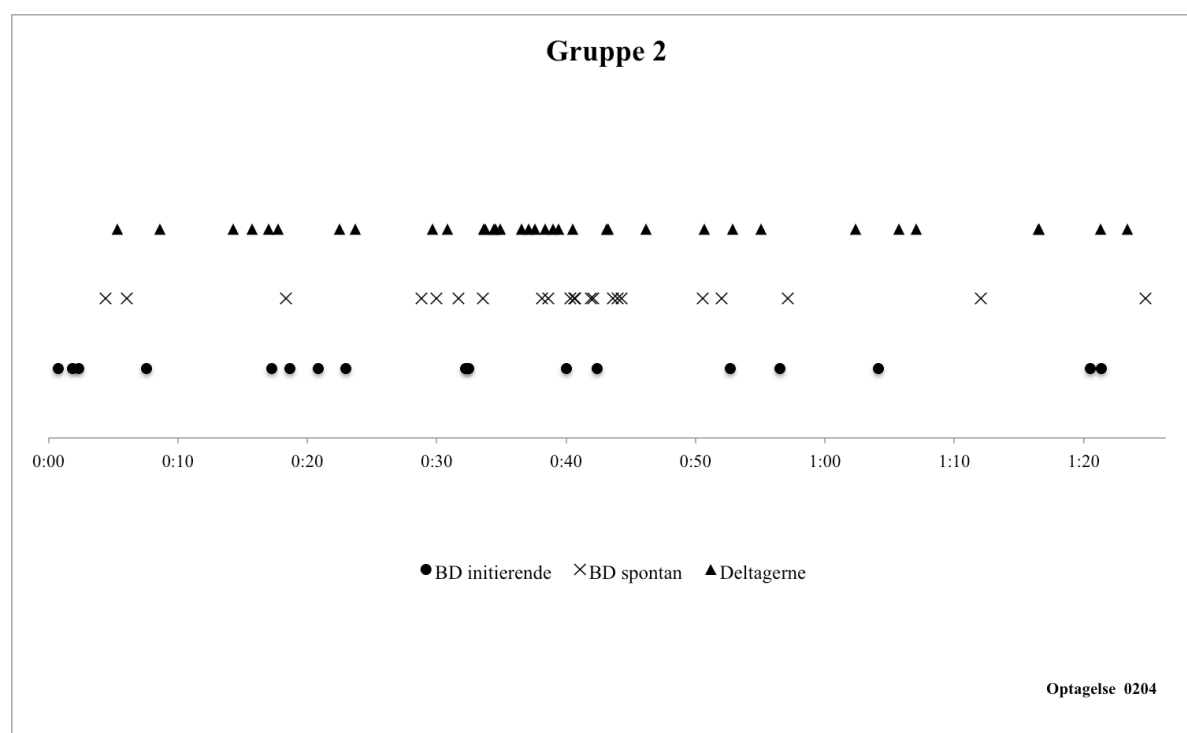
Lytteord:

- **Fordømmelse** – hvordan dømmes hiv-smittede? (Gruppe 1)
- **Stigmatisering** – hvad indebærer stigmatisering af hiv-smittede? (Gruppe 1)
- **Sat i bås** – hvad vil det sige, at hiv-smittede bliver sat i bås? (Gruppe 1)
- **Tab af social status** – som en konsekvens af at blive hiv-smittet (Gruppe 2)
- **Samfundet** – hvem dømmes hiv-smittede? (Gruppe 2)
- **Fysiske/psykiske konsekvenser** – i forbindelse med erhvervet hiv-smitte (Gruppe 2)
- **Skyld/skam** – i forbindelse med erhvervet hiv-smitte (Gruppe 2)
- **Promiskuitet** – i forbindelse med hiv-smittedes seksuelle adfærd (Gruppe 2)

- **Udelukkelse/stempling/giftig/det sorte får** – i forbindelse med samfundets stigmatisering (Gruppe 2)
- **Fællesskab/accept/tilhørsforhold** – i forbindelse med de positive konsekvenser, som er forbundet med at være hiv-smittet (Gruppe 3)
- **Oplysning/uvidenhed** – er der fortsat behov for at oplyse befolkningen om, hvad det vil sige at være hiv-smittet? (Gruppe 4)

Konkret foregik fokusgrupperne ved, at deltagerne tog plads på mit kontor, hvor de blev tilbudt kaffe og kage. Da alle havde fundet sig til rette og givet udtryk for, at de var klar, læste jeg første case op, hvorefter jeg spurgte dem, hvad de mente om det, de lige havde hørt. Når jeg valgte selv at læse casen op fremfor at bede deltagerne læse den individuelt, skyldtes det, at jeg vurderede, at denne form i højere grad indbød til en spontan samtale om emnet. Jeg oplevede, at alle samtaler (på forskellig vis) udviklede sig til at blive gradvis mere spontane og afslappede i takt med, at de skred frem. Min oplevelse underbygges af eksemplerne i *figur 1* & *figur 2*, som viser en registrering for hhv. gruppe 2 og 3 af alle forekomster af betydningsdannelses-initierende initiativer fordelt på, hvorvidt det var *mig* (*initierende*), *mig* (*spontan*)²⁷ eller *deltagerne* selv, der bad om at få udfoldet et frembragt ord.

Figur 1 – Fordeling af betydningsdannelses-initierende initiativer for gruppe 2

Figur 1 viser forekomsterne af betydningsdannelses-initierende initiativer i gruppe 2 fordelt på, hvem der tager initiativet.

²⁷ Sondringen mellem, hvorvidt mine egne initiativer var *initierende* eller *spontane*, foretog jeg på baggrund af en gennemlytning af samtalerne. I gennemlytningen var det tydeligt for mig at høre, hvornår jeg primært befandt mig i rollen som interviewer, idet jeg overvejende bad deltagerne udfolde ord fra lyttelisten med henblik på at initiere tegndannelse, og hvornår mine initiativer udsprang af min egen spontane deltagelse i dialogen som en ligeværdig samtalepartner.

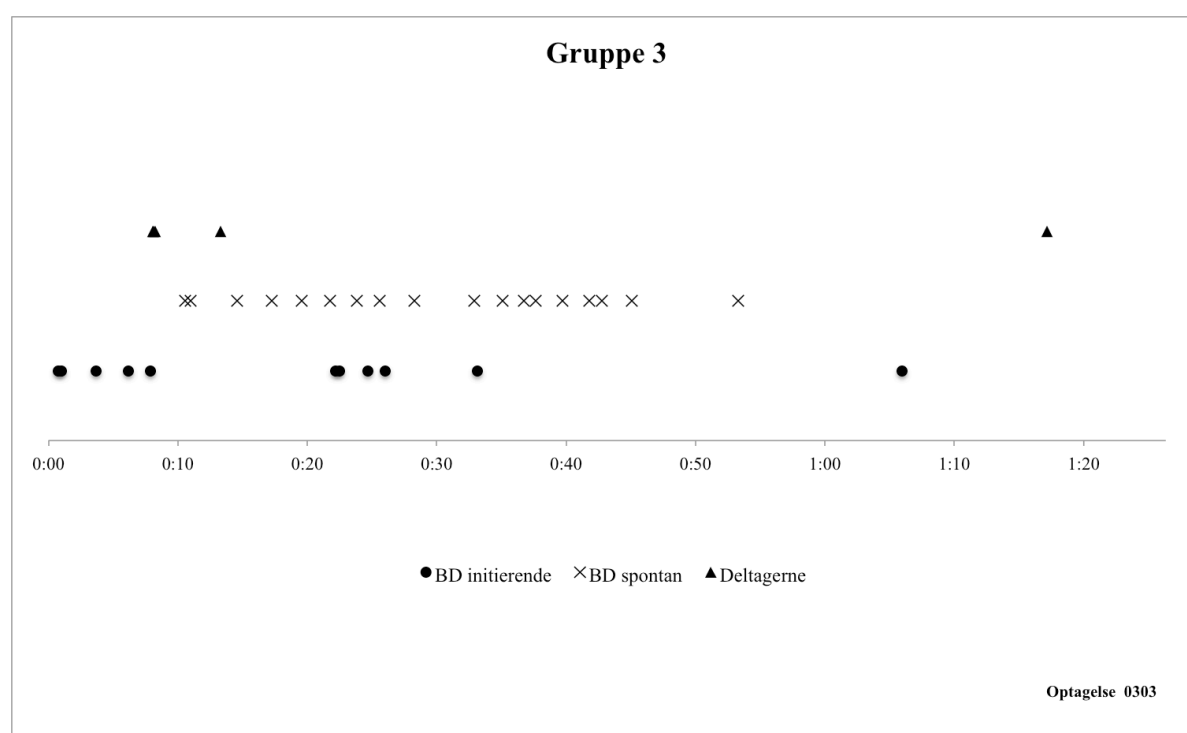
I *figur 1* ser vi, hvordan deltagerne gennem hele seancen var forholdsvis aktive mht. at tage initiativer. 30-50 minutter inde i samtalen øgede de aktiviteten, og i denne periode blev jeg selv tilsvarende mere spontant aktiv. Denne overrepræsentation af initiativer fra deltagerne og mig (spontan) i forhold til mig (initierende) tolker jeg som et udtryk for, at min rolle som interviewer i gruppe 2 løbende antog form af det, som inden for den sociolingvistiske tradition er blevet kaldt en *intimate stranger* (jf. Albris 1991). Denne tolkning stemmer i øvrigt overens med mine personlige erfaringer fra samtalen.

I *figur 2* ser vi, hvordan samtalen i gruppe 3 ligeledes – men på en anden måde – udfoldede sig til at blive gradvis mere intim og spontan.

Figur 2 – Fordeling af betydningsdannelses-initierende initiativer for gruppe 3

Figur 2 viser forekomsterne af betydningsdannelses-initierende initiativer i gruppe 3 fordelt på, hvem der tager initiativet.

I *figur 2* ser vi, hvordan deltagerne generelt tager ganske få initiativer. Jeg var derfor indtil ca. 50 minutter inde i samtalen nødt til selv at tage de fleste initiativer, som efter ca. 10 minutter var overvejende spontane. Den sidste halvdel af seancen var præget af ganske få initiativer, hvilket ikke betyder, at der ikke forekom betydningsdannelse. Den opstod, uden at deltagerne (eller jeg selv) anvendte afklarende/initierende spørgsmål i takt med at

intimiteten udviklede sig. Det var således min oplevelse, at min rolle som facilitator ligeledes for denne samtale udviklede sig til at have form af en såkaldt *intimate stranger* (jf. ovenfor).

Alle samtaler blev optaget, hvilket resulterede i 11 timer og 7 minutters lydoptagelse. I en konversationsanalytisk (CA) sammenhæng ville man normalt kalde denne form for optagelser for *rå data* (Heritage 1984: 238), men som det afslutningsvis blev nævnt i afsnit 2.2.1.3. er databegrebet ikke uproblematisk i et integreret perspektiv.

3.3. Diskussion af databegrebet

I forbindelse med udviklingen af en metodisk tilgang kan den teoretiske ramme, som den udarbejdes på baggrund af, potentielt få forskellige aspekter ved metoden til at fremtræde problematiske. I forbindelse med nærværende metodeudvikling er det fx i et sociolingvistisk perspektiv problematisk, at jeg selv deltager i interviewene²⁸, mens konversationsanalytikere vil kritisere, at jeg på forhånd har arrangeret og iscenesat samtalerne, idet ambitionen her er at bruge ”materials collected from *naturally occurring* occasions of everyday interaction” (Atkinson & Heritage 1984: 2). CA tager desuden afstand fra ”theoretical traditions in which native intuitions, expressed as idealized or invented examples, are treated as an adequate basis for making and debating analytic claims” og fra ”subject’s reports, observers’ notes, or unaided intuitions” (ibid.: 3). Dette er imidlertid dybest set den eneste form for ’data’, som integrationister vil godtage. I et integreret perspektiv er den *personlige anekdote*, ”the remembered incident and reconstructed experience” (Pablé & Hutton 2015: 39), nemlig den eneste form for acceptable ’data’ (jf. desuden Pablé 2010).

I en integreret sammenhæng møder mit undersøgelsesdesign umiddelbart den største forhindring i og med, at selve muligheden for overhovedet at bedrive empirisk sprogforskning afvises over en bred kam med bl.a. følgende påstande: ”language occurs nowhere as ’data’” (Harris 1997: 272); der er ”no such things as linguistic data” (Cowley 2007: 577) og ”[t]here is no empirical evidence as such”. (Weigand 2004: 380). Når integrationister har et anstrængt forhold til empiriske studier, skyldes det, at sproglige tegn

---

²⁸ Sociolingvisten William Labov introducerede begrebet *observers paradox* til at beskrive det problematiske i, at ”the aim of linguistic research in the community must be to find out how people talk when they are not being systematically observed; yet we can only obtain this data by systematic observation.” (Labov 1972: 209).

er underlagt teorien om kontekstualisering og princippet om co-temporalitet (jf. 2.2.1.2 & 2.2.1.3.). For hvis kommunikative episoder ikke kan de-kontekstualiseres, betyder det samtidig, at sproglige tegn udelukkende eksisterer på det individuelle plan i det øjeblik, noget har semiologisk værdi for nogen som et resultat af en unik kontekstualisering – dvs. der findes principielt lige så mange sproglige kendsgerninger, som der findes personer, der kontekstualiserer tegn i konkrete situationer, og de eksisterer udelukkende når og så længe nogen er engageret i kommunikativ aktivitet (Harris 2009b: 46). Hvis alle sproglige tegn således i udgangspunktet er ubestemte, må det samtidig betyde, at en kommunikationsproces består af en konstant skabelse af nye og unikke tegn. Det bliver på det grundlag vanskeligt at se, hvordan sproglige data kan rekonstrueres retrospektivt, idet tegn, sådan som de manifesterer sig hos en bestemt person på et bestemt tidspunkt, hele tiden forsvinder uigenkaldeligt i takt med, at tiden går (Harris 1998: 82-83). Det er tilsyneladende dette vilkår, som har fået mange integrationister til at konkludere, at det slet ikke er muligt at undersøge sprog empirisk. For hvis der ikke findes sproglige data, så annulleres samtidig muligheden for at konfrontere teorien med sprog i virkeligheden (Harris 1996, 1997, 1998; Weigand 2004; Cowley 2007; Pablé 2010). Men hvis sprog ikke kan udforskes på et empirisk grundlag, rejser det i sig selv spørgsmålet om, hvorvidt det overhovedet er muligt at forklare, hvordan menneskelig kommunikation foregår. For hvordan kan man have en videnskab om noget, der er unikt? Ifølge Harris er det netop en pointe, at integrationismen aldrig nogensinde har hævdet, at semiologi *er* en videnskab! Han understreger dog, at det *ikke* er ensbetydende med, at to parter aldrig kan opnå enighed – blot at, hvad der opnås enighed om den ene dag, ikke nødvendigvis garanterer enighed den næste (Harris: 2009a: 71). Det er dermed *ikke* et spørgsmål om, at der *ikke* eksisterer sproglige kendsgerninger, men snarere et spørgsmål om, at den adskillende sprogvidenskab leder efter dem de forkerte steder (Harris 1998: 18).

Jeg mener, det er afgørende, at teorien konfronteres med sprog, sådan som det faktisk produceres blandt mennesker i virkelige kommunikative processer, hvis integrationismen vil forfølge ambitionen om at "advance our understanding of what language is and the part it plays in our lives" (Harris 2002: 52). Det er med andre ord afgørende at tage de empiriske konsekvenser af det integrerede sprogsyn. I min optik er de forskellige integrationisters absolutte afvisning af muligheden for at bedrive empirisk sprogforskning unødvendig. Fremfor at afvise, at der findes sproglige data, mener jeg, at de empiriske konsekvenser af den integrerede sprogvidenskab i højere grad handler om, at det

er nødvendigt at *redefinere*, hvad sproglige data er, samt hvilken status de skal tildeles (Duncker 2011b).

En af mine første overvejelser vedrørende data-begrebet i forbindelse med udviklingen af undersøgelsesdesignet var, hvilken position jeg som analytiker kunne forvente at have i forhold til mine 'data'. Som Duncker peger på (2012: 416) med følgende citat tildeles analytikeren inden for CA tilsyneladende retrospektivt et førsteordensperspektiv på den oprindelige kommunikationssituation:

Accordingly, as we go about analyzing interaction from the point of view of how it is methodically produced, we essentially spend our time asking "Why that now?" (why that action, why that word selection, why that hesitation, why that look, why that gesture, and so on, now). And we ask that question as a way into studying interaction, because that is the question the participants are always asking themselves as they navigate through their interactions with one another and build a social world together, and we want to find out how they are doing that.

Heritage & Clayman 2010: 20

Præmissen er, at deltagerne i en kommunikativ situation eksplicit udviser hinanden en forståelsesadfærd, som de gensidigt kan observere og handle på. Netop fordi forståelsesadfærden er eksplicit, kan man efterfølgende observere og gøre rede for den, hvilket må betyde, at analytikerens perspektiv er sammenfaldende med deltagernes i den originale situation. Analytikeren tildeles med andre ord et førstepersonsperspektiv på deltagernes oplevelser, hvilket er problematisk, fordi det er vanskeligt at se, hvordan man kan vide, hvornår nogen fx udviser eksplicit forståelsesadfærd uden reelt at have forstået. Selv i de tilfælde, hvor analytikerens observationer er meget overbevisende, er det ikke ensbetydende med, at det er sådan "the interaction was experienced from the 'inside' by the historical participants engaged in first-order communication. The analyst can never be sure that the categories of second-order analysis are identical to those of the historical participants, ontologically speaking." (Duncker 2012: 416).

I en integreret optik kan sproglige kendsgerninger ikke de-kontekstualiseres. Det betyder, at et førstepersonsperspektiv udelukkende er muligt for personer, som er involveret i førsteordenskommunikation, og dermed samtidig at analytikeren nødvendigvis efterfølgende efterlades med et andenordensperspektiv. Jeg mener, at dette er en vigtig erkendelse, som det er afgørende at tage højde for i alle former for empiriske undersøgelser, eftersom den har vidtrækkende konsekvenser for, hvilken status empiriske data tildeles. I forbindelse med mine interviews betød denne erkendelse, at uanset i hvilken udstrækning

det var lykkedes mig at minimere påvirkningen af min egen tilstedeværelse, og uanset hvor naturligt deltagerens interaktion opstod, så ville det aldrig nogensinde være muligt – hverken for mig som analytiker eller for deltagerne – retrospektivt at genskabe den originale kommunikative situation. Uanset hvor store anstrengelser jeg end gjorde mig for at etablere 'autentiske' data, så ville det aldrig lykkes mig at opnå et førstepersonsperspektiv på den oprindelige situation. Ikke engang imens situationen udspillede sig, havde jeg på noget tidspunkt et førstepersonsperspektiv på de andre deltagers betydningsdannelsesprocesser. Så uanset hvordan man ser på det, er en vis grad af de-kontekstualisering uundgåelig, men det er imidlertid ikke det samme som, at det ikke er muligt at *minimere* effekterne af de-kontekstualiseringsprocessen. Frem for at jeg forsøgte at minimere min egen deltagelse i interviewene med henblik på at *undgå* de-kontekstualisering, sådan som det ville have været ambitionen i det typiske sociolingvistiske interview, valgte jeg i stedet at opfatte analysesituationen som en ny kommunikationssituation, hvor den oprindelige episode blev rekontekstualiseret, og i denne proces var det netop muligt at *minimere* effekterne af de-kontekstualiseringsprocessen ved at *retrokontekstualisere* materialet (Duncker 2011b: 534-535). Denne anerkendelse af, at interviewerens altid i en eller anden udstrækning vil påvirke de sproglige data, og at det væsentlige i den forbindelse ikke består i hvor meget, men snarere i at tage højde for disse vilkår i såvel undersøgelsesdesignet som den efterfølgende analyse, ses desuden i studier inden for den etnografiske sociolingvistik (eng. *ethnography of communication*²⁹) (Cameron 2001: 29).

3.3.1. Retrokontekstualisering

Kommunikative situationer kan aldrig genskabes – når en situation er forbi, er den forbi. Men kommunikative episoder, hvor der er mennesker involveret, kan efterlade forskellige former for *spor* (Duncker 2011b: 534). Nogle spor efterlades som personlige oplevelser (som i sagens natur vil være utilgængelige for andre end deltagerne selv), nogle som audio/visuelle optagelser, mens andre er digitale i udgangspunktet (fx en chat-tråd, en sms-besked eller en e-mail m.m.). De efterladte spor udgør tilsammen et såkaldt situationsvidne (eng. *situation witness*). Uanset hvor mange spor et situationsvidne rummer, vil det aldrig pga. den spatio-temporale situation være identisk med eller kunne redegøre fuldstændigt for

---

²⁹ Generelt om *ethnography of communication* jf. bl.a. Hymes 1964.

den originale situation, og der vil derfor altid uundgåeligt være sket et tab af informationer (ibid.).

I forbindelse med min empiriske undersøgelse efterlod de kommunikationssituationer, som udspillede sig i de individuelle interviews og i fokusgrupperne, et situationsvidne bestående af flere forskellige spor. De to spor, jeg efterfølgende havde adgang til, var min egen personlige oplevelse (samt erindringen om den) og de 11 timer og 7 minutters lydfiler, og begge spor havde i en eller anden udstrækning tabt noget information. Min personlige oplevelse og erindringen om den var således retrospektivt i forbindelse med analysen ikke længere den samme, dels fordi der efter al sandsynlighed var konkrete aspekter ved den oprindelige oplevelse, som jeg havde glemt, og dels fordi den kontekst, som min kontekstualisering af oplevelsen foregik på baggrund af, havde ændret sig i forhold til, da sessionerne blev gennemført. De optagede lydspor havde ligeledes tabt en vis mængde information, for ”In the case of audio/visual recordings, there is transference from an analogue to a digital mode of representation and this process cannot be one of one-to-one conversion, which involves a still further loss of information.” (Duncker 2011b: 534). At anerkende et uundgåeligt informationstab er imidlertid som nævnt ovenfor ikke ensbetydende med, at man ikke i en vis udstrækning kan *minimere* effekterne af dekontekstualiseringsprocessen. De efterladte spor kan nemlig *retrokontekstualiseres* (ibid.: 534-535), hvilket handler om, at sporene retrospektivt så vidt muligt indsættes i deres oprindelige sammenhæng. Det er et spørgsmål om at tage højde for så mange aspekter ved den oprindelige situation som muligt, da det i sagens natur aldrig kan lade sig gøre at retrokontekstualisere et spor i en absolut forstand.

I retrokontekstualiseringsprocessen var det særligt vigtigt, at de auditive spor blev analyseret i den rækkefølge, de oprindeligt fandt sted, fordi det havde betydning for, hvordan deltagerne rekontekstualiserede visse sproglige tegn³⁰. Deltagerne blev nemlig som beskrevet ovenfor udsat for undersøgelsesdesignet to gange: første gang i forbindelse med det individuelle interview og efterfølgende i forbindelse med fokusgruppen. Det betød bl.a., at de bragte deres erfaringer fra det individuelle interview med ind i den efterfølgende fokusgruppe. De steder, hvor denne import af erfaringer kom eksplicit til udtryk, var således i analysesituationen kun meningsfulde, såfremt de auditive spor var retrokontekstualiseret i

---

³⁰ Jf. den reflektive integreringsstrategi *rekontekstualiseringsmarkør* (4.2.3.3.3.).

forhold til deres oprindelige kronologiske orden. Det var imidlertid ikke kun det auditive spor, der måtte retrokontekstualiseres – det samme gjorde sig gældende for min egen personlige oplevelse i forbindelse med analysesituationen. Jeg måtte med andre ord efterfølgende (under andre omstændigheder i forhold til tid og sted) gentræde mine egne kommunikative spor og gå vejen igen. For den kontekstuelle ramme, som min kontekstualisering af den originale situation foregik på baggrund af, ændrede sig løbende i takt med, at kommunikationsprocessen skred frem, og var efterfølgende uigenkaldeligt forsvundet pga. *princippet om co-temporalitet* (jf. 2.2.1.3.) og den deraf følgende integrerede pointe om, at *kommunikation skaber kontekst* (jf. Harris 1996: 163 & 2.2.1.1.). Det betød, at jeg så de kommunikative situationer i et andet lys både *in situ*, i takt med at de udfoldede sig, og efterfølgende i forbindelse med gennemlytningen af de efterladte lydspor. At kommunikationen således løbende skabte en ny kontekst, kom konkret til udtryk ved, at mit fokus for, hvilke ord der var vigtige at få deltagerne til at udfolde metasprogligt, ændrede sig, i takt med at min erfaring som facilitator for de kommunikative processer blev større. Som nævnt ovenfor registrerede jeg løbende de nye ord på en liste med *lytteord* (jf. 3.2.5.). Listen fungerede som en praktisk hjælp til at holde min opmærksomhed rettet mod de ord, jeg gerne ville have metasprogligt udfoldet, såfremt de blev italesat i de efterfølgende gruppeseancer. Derudover var listen desuden et led i retrokontekstualiseringsprocessen. Af listen fremgik det nemlig, i hvilken gruppe de forskellige lytteord blev frembragt, hvilket betød, at jeg retrospektivt kunne fastholde aspekter af, hvordan min egen kontekstuelle ramme forandrede sig proportionalt med min erfaring.

Udover retrokontekstualisering i forhold til den temporale rækkefølge i de auditive spor og til den dynamiske kontekstuelle ramme bidrog andre dele af min personlige oplevelse ligeledes til retrokontekstualiseringsprocessen af de auditive spor. Her var tale om aspekter som fx min oplevelse af, hvordan deltagerne påvirkede mig, stemningen i gruppen, deltagernes adfærd, samt det faktum at en af deltagerne var min gode ven, og at han deltog både i gruppe 1 og i gruppe 2 (alle de andre deltagere havde jeg intet forudgående kendskab til). At jeg på den måde så vidt muligt tog højde for disse aspekter i analyseprocessen, er desuden overordnet i tråd med den etnografisk sociolingvistiske tilgang:

[...] all kinds of talk are shaped by the context in which they occur. Insightful analysis of any kind of talk entails paying close attention to this contextual shaping. It also involves being aware of the impact observation may have on the situation being observed, and

thinking carefully about this both in the design of a project [...] and in your subsequent interpretation of the data.

Cameron 2001: 29

Mine overvejelser vedrørende retrokontekstualisering var således et afgørende led i den rekontekstualiseringsproces, som analysesituationen udgjorde. Men forud for den empiriske analyse af de efterladte spor måtte jeg desuden *tekstualisere* en del af lydfileerne.

3.3.2. (Re)tekstualisering

Integrationister er ikke alene om at interessere sig for situeret menneskelig kommunikation. Blandt de kvalitative forskningstraditioner deler diskursanalytikere som fx etnometodologer, konversationsanalytikere og interaktionelle sociolingvister tilsyneladende det samme mål, dog med den væsentlige forskel at de *ikke* afviser forestillingen om empiriske data. Et af de spor, som blev efterladt fra den oprindelige kommunikationssituation i min undersøgelse, bestod som allerede nævnt af 11 timer og 7 minutters lydfiler. Denne form for optagelser af kommunikative episoder ville typisk inden for de andre diskursanalytiske traditioner blive betragtet som værende ”rå data”, som det ville være nødvendigt at transskribere forud for den empiriske analyse (Heritage 1984: 238). De notationsprincipper, som benyttes i denne proces, varierer afhængig af teoretisk retning. Men så længe transskriptionen gengiver ”as much of the actual sound as possible” (Sacks et al. 1974: 734), sker skiftet i medium og modalitet typisk uproblematisk, og transskriptionen fungerer dermed i praksis som forskerens ’originale’ data (Ochs 2006: 167), hvilket er paradoksalt med tanke på, at tekstualiseringsprocessen principielt i sig selv er en ny kommunikationsproces. Det, der typisk henvises til som ’sproglige data’, er med andre ord faktisk et andenordens spor fra en tidligere kommunikationssituation. For uanset hvordan man ser på det, så er processen fra den spatio-temporale unikke kommunikationssituation til de tekstualiserede data en proces, der involverer et irreversibelt informationstab (Duncker 2011b: 536) – eller som Harris formulerer det: ”Every attempt to symbolize an auditory phenomenon visually must pay the integrational price that visual communication demands” (Harris 1996: 20). Nogle diskursanalytiske retninger har forsøgt at modvirke informationstabet i forbindelse med tekstualiseringsprocessen ved at udvikle meget detaljerede notationssystemer – særligt CA har udviklet et yderst detaljeret system (jf. bl.a. Jefferson 2004; ten Have 2007). Ingen transskription, uanset hvor detaljeret den end måtte være, vil imidlertid nogensinde kunne genskabe den oprindelige situation, så derfor er denne ambition både ”futile and beside the

point” (Duncker 2011b: 536). For udover, at semiologiske nuancer tabes i re-medieringsprocessen, tilføjes de også, idet transskribering dybest set er en ”process of information augmentation.” (ibid.). I stedet for at bestræbe sig på at genskabe en situation, som ikke kan genskabes, peger Duncker på (ibid.), at det er langt mere relevant at fokusere på de informationer, som stiltiende bliver *tilføjet* i tekstualiseringsprocessen.

Transskriptionen vil altid dybest set være et resultat af analytikerens rekontekstualisering og forståelse af de efterladte spor. Tekstualiseringsprocessen er nemlig i sig selv en kommunikationsproces, hvor den oprindelige situation bliver rekontekstualiseret gennem en teoretisk og analytisk optik. Forestillingen om, at transskriptioner skulle være teoretisk neutrale, er tidligere blevet anfægtet fra forskellige sider (Ochs 2006; Fleming 1997; Jefferson 1985; Nikander 2008; O’Connell & Kowal 2010), men diskursanalytikerne synes ikke at anskue selve transskriptionsprocessen som en kommunikationsproces, hvilket betyder, at:

Textualization involves numerous tacitly performed literacy conventions typically not reflected on by the transcriber or transliterator, nor made explicit in the applied notation formalism (e.g., graphization, spelling, punctuation, segmentation, word delimiting) and these writing and reading habits constitute a macrosocial factor no less theoretical in this respect than the ‘real’ theory.

Duncker 2011b: 536

Når tekstualiseringsprocessen ikke opfattes som en kommunikationssituation i sig selv, afstedkommer det to grundlæggende problemer (Duncker 2011b: 536). For det første er det problematisk, at bestemte indholdskategorier (jf. Fleming 1997) antages *forud* for tekstualiseringsprocessen, fordi det udstyrer transskribenten med et sæt *faste, lukkede* notationsstandarder. For det andet er der risiko for, at transskribenten kommer til at blande indholdskategorier sammen med tekstrepræsentationen. Det er med andre ord ikke muligt at gennemskue, hvor og i hvilken udstrækning analytikerens egne fortolkninger indvirker på processen, hvorfor målet for tekstualisering og analyse af sproglige ’data’ bør være, at analytikeren ekspliciterer og dokumenterer sin egen situerede integrerede aktivitet i forbindelse med analysen (Duncker 2011b: 536). Denne tilgang vil dog ikke give andre indsigt i de ’rå data’ eller i, hvad der ’rigtigt’ skete. Men den vil *eksplicitere* de fortolkningsmæssige aspekter af selve den analytiske proces og således tydeliggøre det, der bliver *tilføjet* i tekstualiseringsprocessen (ibid.).

Rent praktisk kan en sådan tilgang til tekstualisering operationaliseres ved at anvende en *åben* standard til opmærkning af teksten på alle analytiske niveauer.

Jeg valgte på den baggrund at udskrive lydfilerne med Transcriber i *extensible markup language* (XML)-format³¹, som netop tillader, at oplysningstyperne kan repræsenteres på vilkårligt mange måder, og i de udskrevne lydfiler valgte jeg med det afsæt at repræsentere følgende begrænsede inventar af oplysningstyper således:

Tekstualiseringsnøgle

<i>Oplysningstype:</i>	<i>Vises som:</i>
Pause > 1 sekund	,
Pause < 1 sekund	.
Forlængelse (uanset længde)	:
Afbrudte og genoptagede ord	-
Emfase	kapitæl
Tøven	øhh
Minimalrespons	'mm'
Talerproduceret ikke-tale	(()), ex ((fløjter))
Uforståelig tale	xxx
Udeladt sekvens	()
Skift i udsigelse	” ” () <i>Eksempel på skift i udsigelse</i> 1 Peter: så ville jeg tænke ”hvad 2 fanden er det for noget 3 at sige” (skift i 4 udsigelse).
Overlap	deltager navn: [] <i>Eksempel på overlap:</i> 1 Peter: åh det ved jeg ikke hvad 2 [betyder] Hans: [ej 3 hvor hyggeligt]

Interviewene er udskrevet i XML i Transcriber. De følger så vidt muligt den gældende retskrivningskonvention (Retskrivningsordbogen 2001). Normstridige former som fx 'bedte' og 'nøjeren', er udskrevet efter den mest frekvente stavemåde på internettet. Ordene er udskrevet i den rækkefølge, de siges. Tal er udskrevet med tal, og kun obligatoriske bindestreger er medtaget. Hvor der er valgfrihed mellem flere stavemåder, er der valgt den mest frekvente på internettet.

---

³¹ Jf. <https://da.wikipedia.org/wiki/XML>

I et CA-perspektiv ville dette inventar af oplysningstyper være voldsomt forsimplet. Men da min ambition netop ikke var at forsøge at opnå et førsteordensperspektiv på den originale situation, var det vigtigt, at udskriften ikke blev forsynet med en alt for stor detaljerighed – dels for at minimere antallet af forudbestemte indholdskategorier, og dels for ikke at forringe læsbarheden i den efterfølgende analysesituation.

Lydfilerne fra gruppe 1 blev tekstualiseret³² af to studentermedhjælpere på baggrund af de netop beskrevne tekstualiserings-principper. Herefter indgik jeg i adskillige analytiske (rekontekstualiserings)processer med det tekstualiserede materiale med henblik på at udvikle min hypotese om, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår (jf. 4.1. & 4.2.). Denne teoretiske afklaring af sproglig betydningsdannelse udgør efterfølgende den teoretiske ramme om undersøgelsen af, hvordan danske MSM skaber betydning vedrørende *barebacking* i kapitel 5.

---

³² Forklaring på, hvorfor jeg kun at analysere lydfilerne fra gruppe 1, følger i afsnit 5.1.

Teoretisk afklaring af sproglig betydningsdannelse

Afhandlingens empiriske undersøgelse forudsætter et dynamisk tegnbegreb, idet hensigten er at undersøge sproglig betydningsdannelse. I kapitel 2 belyste jeg, hvordan de forskellige tegnteoriers ontologiske prioritering af sprog og kommunikation har afgørende betydning for, hvorvidt der er tale om en statisk eller en dynamisk tegnforståelse. Det integrerede sprogsyn adskiller sig fra de øvrige tilgange ved at antage, at kommunikation er en forudsætning for sprog, og denne prioritering afstedkommer et dynamisk tegnbegreb, fordi sproglige tegn bliver et produkt af kommunikativ aktivitet. Jeg mener, at det integrerede sprogsyn (sådan som det videreudvikles af Duncker (jf. 2.2.2.)) tilbyder et godt afsæt for en empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse. Men forud for en sådan undersøgelse må jeg afklare, *hvordan* selve betydningsdannelsesprocessen foregår.

Ifølge Harris er sproglige tegn principielt *radikalt ubestemte* (jf. 2.2.1.3.), fordi sproglige kendsgerninger bliver til i kontekstualiseringsprocesser, hvor de interagerende parter hver

især uophørligt integrerer egne individuelle tidligere erfaringer med en aktuel situation. Konsekvensen af denne tankegang er, at sproglige kendsgerninger *altid* og *kun* findes lokalt hos de personer, som producerer dem. Det er imidlertid uklart i den integrerede semiologi, *hvordan* mennesker bærer sig ad med ustandseligt at integrere kontekstuelle resurser, simultant med at kommunikationsprocessen udfolder sig.

Jeg vil i det følgende fremlægge, hvordan jeg mener, integreringsprocessen foregår i forbindelse med sproglig betydningsdannelse. Spørgsmålet, jeg beskæftiger mig med, handler *ikke* om, *hvilke* kontekstuelle faktorer, der integreres *hvornår*, men om, *hvordan* interagerende parter integrerer kontekstuelle faktorer i forbindelse med sproglig betydningsdannelse – eller med andre ord, hvilke *integreringsstrategier* de interagerende parter har til rådighed i kontekstualiseringsprocessen. Da erkendelsesinteressen i afhandlingen centrerer sig omkring, hvordan det er muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag, tager denne teoretiske afklaring afsæt i den *semasiologiske* integreringsproces og dermed Harris' andet aksiom for den integrerede semiologi: "The value of the sign (i.e. its signification) is a function of the integrational proficiency which its identification and interpretation presuppose" (1996: 154 & 2.2.1.). Det relevante spørgsmål at stille i denne sammenhæng er således: hvori består de *integrationelle færdigheder* (eng. *integrational proficiency*), som er en forudsætning for tegndannelsen i forbindelse med den semantiske værditilskrivning?

Nærværende afhandlings svar på dette spørgsmål tager afsæt i min hypotese (som udfoldes i det følgende) om, at når mennesker i kontekstualiseringsprocessen integrerer tidligere interaktionelle semasiologiske erfaringer, så foregår det helt overordnet på to forskellige måder – enten ved en umiddelbar *intuitiv* integrering (jf. 4.1.) eller ved en efterfølgende *refleksiv* integrering (jf. 4.2.).

4.1. Den intuitive integreringsproces

Når mennesker kommunikerer sprogligt med hinanden, sker det løbende på baggrund af kontekstualiserings- og konventionaliseringsprocesser, hvor parterne konstant skaber og genskaber sproglige tegn gennem integrering af tidligere individuelle erfaringer (jf. 2.2.1.). Med tanke på, at kommunikative processer involverer et så omfattende integreringsarbejde, er det i sig selv bemærkelsesværdigt, hvor hurtigt kommunikative processer almindeligvis udfolder sig. Som jeg vil uddybe i det følgende, mener jeg, at opretholdelsen af en umiddelbar reciprocitet i kommunikative processer alene er mulig, fordi

integreringsprocessen som udgangspunkt udspiller sig på et *før-refleksivt* niveau³³. For at afklare, hvordan det er muligt uophørligt at integrere egne erfaringer med en aktuel situation i takt med, at en kommunikationsproces udfolder sig, vil jeg i det følgende fremlægge min hypotese om, hvordan jeg mener, at betydningsdannelsesprocessen grundlæggende beror på *intuitive integreringsprocesser*.

Vi så ovenfor, hvordan tegndannelsesprocessen i et integreret perspektiv beror på (re)kontekstualiserings- og konventionaliseringsprocesser, som udfolder sig på baggrund af integrering af tidligere individuelle erfaringer. Forudsætningen for at kunne integrere tidligere erfaringer med en nuværende situation og på den baggrund skabe interaktionelle forventninger beror ifølge Duncker på nogle grundlæggende menneskelige integrationelle evner:

The ability to remember episodes of prior communication, to recognize something in the present situation as being similar to something that happened before, and to recall prior episodes is foundational to the processes of (re)contextualization and therefore essential to the individual's ability to integrate the past with the present and estimate what future action this warrants.

Duncker 2012: 417 (understregninger: BD)

Erfaringer (kommunikative såvel som alle andre slags erfaringer) huskes, og de kan derfor efterfølgende genkaldes, når noget i en aktuel situation genkendes som tilsvarende en tidligere kommunikativ episode. Man kan med andre ord sige, at menneskets evne til at integrere tidligere erfaringer med en aktuel situation beror på evnen til at *huske*, *genkende* og *genkalde* sig tidligere kommunikative episoder. Denne evne udgør dermed forudsætningen for (re)kontekstualiserings- og konventionaliseringsprocesserne og i et videre perspektiv for tegndannelsesprocessen i det hele taget. Hvis vi imidlertid skal nærme os en erkendelse af, hvordan tidligere erfaringer kan integreres intuitivt, må vi gå et spadestik dybere og stille

---

³³ *Eksempel 1* og *eksempel 85* nedenfor er begge empiriske belæg for min hypotese om, at sproglig betydningsdannelse grundlæggende består af hhv. et *intuitivt* og et *refleksivt* niveau. I *eksempel 1* ser vi nemlig, hvordan Hans uden at være opmærksom på det (dvs. på et intuitivt niveau) har foretaget en integrering vedrørende forskellen på *barebacking* og *usikker sex*, som han efterfølgende i forbindelse med en refleksiv integreringsproces undrer sig over – dvs. integreringen er i udgangspunktet sket uden for hans opmærksomhed. I *eksempel 85* henviser Peter i en refleksion over en aktuel integrering til en konkret forståelse, som han ikke var opmærksom på, han havde. Det tolker jeg ligeledes som et belæg for tilstedeværelsen af et intuitivt niveau i den sproglige betydningsdannelsesproces. (Samtlige eksempler i afhandlingen er tekstualiseret på baggrund af tekstualiseringsnøglen s. 71, og de er fortolket af på baggrund af de fortolkningsprincipper, jeg udviklede og fremlagde i 3.3.)

spørgsmålet: hvordan foregår erindringen, genkendelsen og genkaldelsen i forbindelse med kontekstualiseringsprocessen? For umiddelbart henviser det at huske, genkende og genkalde sig en tidligere kommunikativ episode til en kognitiv refleksiv proces. Jeg mener, at kontekstualiserings- og konventionaliseringsprocesser grundlæggende beror på en umiddelbar og intuitiv proces, som udspiller sig forud for bevidste kognitive processer. I tråd hermed hævder den engelske professor i bl.a. neurobiologi og psykologi Michael Arbib, at de såkaldte *spejlneuroner* spiller en central rolle i forbindelse med, at interagerende parter i en kommunikativ situation kan opleve *parity* (da. lighed) mellem ytringer (Arbib 2013: 116-117). Inden jeg vender tilbage til Arbibs hypotese, vil jeg kort belyse visse teoretiske aspekter omkring spejlneuroner (jf. Gallese et al. 1996; Rizzolatti et al. 1996a; Gallese & Goleman 1998; Rizzolatti et al. 1999; Casile et al. 2011).

Ifølge visse neurobiologiske forskere udgør spejlneuronerne grundlaget for evnen til på egen krop at opleve, hvad der foregår i de mennesker, vi betragter³⁴. Hypotesen er, at når en person betragter en anden persons handlinger eller følelsesudtryk, så spejler spejlneuronerne hos iagttageren de neurale netværk, som er aktiveret hos den, der betragtes. De skaber dermed angiveligt en intern neurologisk kopi af det registrerede, og således “at a prereflexive and prelinguistic level – a meaningful account of behaviors performed by other individuals” (Gallese 2003: 174). På den måde forestiller man sig, at spejlneuronerne stiller et intuitivt rum for planlægning, forestillinger og tanker til rådighed for individet, fordi ”The shared space instantiated by mirror neurons simply blends the interactive individuals within a shared implicit semantic content” (Gallese 2003: 175). Den spejlende proces bibringer

---

³⁴ En gruppe italienske neurofysiologer under ledelse af Giacomo Rizzolatti står bag opdagelsen af de såkaldte spejlneuroner. Rizzolattis gruppe undersøgte indledningsvis macaqueabers hjerner (Rizzolatti et al. 1988), men de udvidede senere deres undersøgelser til også at omfatte mennesker (Rizzolatti et al. 1996b; 2002; Cochin et al. 1998; Buccino et al. 2001). Det skal imidlertid nævnes, at det fortsat er meget uklart, hvilken rolle spejlneuronerne overordnet set spiller for forståelsen af *menneskers* psykologiske funktioner og menneskelige artsegenskaber som f. sprog. Der er nemlig i vid udstrækning fortsat uenighed om, hvordan spejlneuronerne samvirker med resten af hjernen, samt hvilke dele af hjernen der er involveret. Mht. menneskers sproglige evne kan man i bedste fald konkret pege på, at Wernicke og Brocas områder i hjernen er involveret (Matelli & Luppino 1997), mens spejlneuronerens virkemåde i den sammenhæng fortsat er omdiskuteret. Flere forskere peger dog på, at spejlneuronerne spiller en central rolle i forbindelse med det menneskelige sprog (Gallese 2003: 177; Rizzolatti & Arbib 1998; Stamenov & Gallese 2002; Corballis 2010; Arbib 2011), men disse studier befinder sig fortsat på det hypotetisk spekulative niveau, bl.a. fordi konkrete observationer af disse neuroners virkemåde fordrer en art neurokirurgi, som det ikke er etisk forsvarligt at foretage på mennesker for forskningsformål. Dette vilkår gør sig således også gældende for Michael Arbibs hypotese om spejlneuroner og sprog (nedenfor), som min hypotese omkring intuitiv integrering er inspireret af.

Spejlneuronerens funktion er desuden langt mere kompleks, end nærværende meget korte redegørelse giver udtryk for. Jeg har imidlertid valgt kun ganske kort at ridse de generelle aspekter op, som er relevante for fremstillingen af min hypotese omkring intuitiv integrering.

altså iagttageren en decideret umiddelbar multimodal oplevelse, som gør det muligt intuitivt at forstå andres handlinger, følelser og hensigter på samme måde, som hvis iagttageren selv udførte handlingen eller følte følelsen (jf. desuden Hutchinson et al. 2001; Wicker et al. 2003; Gallese 2003; Decety & Chaminade 2003a; 2003b; Bauer 2006).

Ifølge Michael Arbib er det menneskelige sprog – som nævnt ovenfor – ligeledes en del af dette resonanssystem. Han lancerede oprindeligt sammen med Rizzolatti hypotesen om, at spejlneuroner i sig selv udgør *forudsætningen* for udviklingen af det menneskelige sprog (Rizzolatti & Arbib 1998). Senere reviderer Arbib imidlertid denne opfattelse ved at præcisere, at spejlneuroner evolutionsmæssigt har *bidraget* til udviklingen af det menneskelige sprog. Fremfor at hævde at spejlneuroner udgør selve forudsætningen for udviklingen af det menneskelige sprog, peger han på, at det snarere er et spørgsmål om, at spejlneuronerne gennem interaktion med *andre områder i hjernen* har bidraget til at transformere den menneskelige hjerne på en sådan måde, at den er *sprog-klar* (eng. *language ready* (2005)): ”any account of the role of human mirror systems in imitation and language must include an account of the evolution of mirror systems and their interaction with more extended systems within the human brain – *beyond the mirror system*” (Arbib 2013: 115). Ifølge Arbib danner syv forskellige egenskaber³⁵ grundlag for den sprog-klare hjerne – dvs. de syv egenskaber udgør *tilsammen* forudsætningen for udviklingen af det menneskelige sprog, og med det afsæt definerer han 2012-udgaven af den såkaldte *Mirror System Hypothesis*:

The mechanisms which support language in the human brain *evolved atop* a basic mechanism not originally related to communication. Instead, the mirror system for grasping, with its capacity to generate and recognize a set of actions, provides the evolutionary basis for language parity – the property that an utterance means roughly the same for both speaker and hearer. In particular, human Broca’s area contains, but is not limited to, a mirror system for grasping which is homologous to that of the macaque.

Arbib 2013: 117 (understregning BD)

---

³⁵ De syv egenskaber er: ”1) *Complex action recognition and complex imitation* 2) *Intended communication* 3) *Symbolization* 4) *Parity*: What counts for the producer of one or more symbols must count, frequently, as approximately the same for the receiver of those symbols. The parity principle for communicative actions extends the role of the *mirror neurons* for grasping and other actions, “lifting” complex imitation from praxis to communication. 5) *From hierarchical structuring to temporal ordering*: Animals can perceive the hierarchical structure of scenes to determine what actions to execute and when to execute them to achieve their goals. 6) *Beyond the here and now*: The ability to recall past events or imagine future ones. 7) *Paedomorphy and sociality*: A prolonged period of infant dependency, especially pronounced in humans, combines with the willingness of adults to act as caregivers and the consequent development of social structures to provide the conditions for complex social learning” (Arbib 2013: 116-117).

Spejlneuronerne udgør således ifølge Arbib *ikke* i sig selv den evolutionære forudsætning for udviklingen af det menneskelige sprog. Men det spejlsystem, som beskæftiger sig med genkendelsen af handlinger, udgør ifølge Arbib det evolutionære grundlag for to vigtige sproglige egenskaber – nemlig at de interagerende parter i en kommunikativ situation kan opleve *lighed* mellem ytringer, og at sprog konstant er åbent for forandringer (ibid.: 118). Man kan med andre ord sige, at spejlneuronerne ifølge Arbib *både* udgør det neurobiologiske grundlag for sproglig dynamik og for oplevelsen af sproglig stabilitet.

Jeg synes, at Arbibs hypotese om, at spejlneuroner medvirker til at skabe *lighed* mellem ytringer, er interessant i forbindelse med sproglig tegndannelse, og den har inspireret mig til udviklingen af min hypotese om intuitiv integrering. Det er dog ikke mit ærinde at bevise, hvorvidt spejlneuroner indvirker på det menneskelige sprog. Jeg tager her blot afsæt i, at når vi mennesker betragter hinanden, er det ofte muligt konkret at iagttage, at vi i eller anden grad spejler hinanden (fx gestik og ansigtsudtryk), og at det godt kan tænkes, at grundlaget for disse spejlinger skyldes, at vi har neurale netværk, som i en eller anden forstand er sammenlignelige, fordi vi har erfaringer, der er tilsvarende dem, andre har. Jeg mener i forlængelse heraf, at det ikke er usandsynligt, at vi også i en eller anden udstrækning spejler hinanden interaktionelt, og at denne form for spejling er et væsentligt grundlag for, at vi mennesker kan opleve *lighed* mellem ytringer. Men hvorvidt denne form for spejling konkret beror på spejlneuroner, er uden for mit interesseområde.

Med det afsæt fremsætter jeg min hypotese om, at de menneskelige integrationelle evner, som gør det muligt at genkende og genkalde sig tidligere kommunikative erfaringer og integrere dem med en aktuel situation i forbindelse med sproglig betydningsdannelse, beror på interaktionelle spejlinger og på den oplevelse af *lighed* mellem ytringer, som disse spejlinger afstedkommer. Jeg mener med andre ord, at de ensidige og gensidige kommunikative forventninger, som udspringer af kontekstualiseringsprocessen, og som udgør grundlaget for konventionaliseringsprocessen (jf. 2.2.2.3.), beror på menneskers evne til at spejle hinanden interaktionelt. For de individuelle erfaringer, der ligner andres individuelle erfaringer, og som man i en sproglig sammenhæng kan kalde *konventioner* (jf. 2.2.2.1.), kunne det godt tænkes, at man i et neurobiologisk perspektiv kunne beskrive som

*individuelle neurale netværk, der ligner andres neurale netværk. Disse 'fælles'³⁶ neurale netværk vil, netop fordi de hos individer inden for en given social kontekst ligner hinanden, føre til en umiddelbar spejlende aktivering af de tilsvarende neurologiske systemer hos iagttagende individer. Oplevelsen af, at man umiddelbart forstår andres ytringer (parity), indfinder sig i reglen uden, at det er noget, man bevidst reflekterer over – dvs. interaktionelle spejlinger foregår på et før-sprogligt og et før-refleksivt niveau. Hvis evnen til at erindre, genkende og genkalde sig tidligere kommunikative erfaringer i forbindelse med integreringsprocessen som udgangspunkt beror på sådanne før-refleksive processer, mener jeg, at det samtidig må betyde, at i den intuitive integreringsproces *følger de tre momenter hverken en temporal orden eller er kausalt forbundne*. Så forløber den intuitive integreringsproces *ikke* sådan, at man som udgangspunkt husker en tidligere kommunikativ episode, hvorefter man – som konsekvens af, at man har husket den – genkender noget i den aktuelle situation, som ligner den forrige, hvilket igen efterfølgende fører til, at man genkalder sig den tidligere situation. I den intuitive integreringsproces udgår alle tre momenter simultant fra en og samme aktivitet – nemlig en umiddelbar og før-refleksiv oplevelse af *lighed*. Jeg mener derfor, at *erindring, genkendelse og genkaldelse af tidligere kommunikative episoder i den intuitive integreringsproces er forskellige aspekter af den samme proces* – dvs. *at alle tre momenter aktiveres samtidig på et før-refleksivt niveau, hvilket forklarer, hvorfor integreringsprocessen som udgangspunkt er intuitiv og uden for vores opmærksomhed*.*

Med afsæt i min hypotese om, at sproglig betydningsdannelse grundlæggende beror på en før-refleksiv proces, mener jeg, *at sproglig kontekstualisering og rekontekstualisering basalt set snarere er et kontinuum end separate enkeltstående begivenheder*. Eksempel 1, hvor Hans i linje 5-8 reflekterer over sin egen kontekstualisering *in situ*, er et empirisk belæg for, at kontekstualisering og rekontekstualisering bevæger sig på et kontinuum:

---

³⁶ Det er her vigtigt at understrege, at denne *pulje af "fælles" neurale netværk* ikke skal forstås som noget, der er lokaliseret uden for de interagerende parter på et overindividuel plan. Det er med andre ord *ikke* en måde at snige tankeoverførsel ind ad bagvejen på! Udtrykket dækker alene over de neurale netværk, som er lokaliseret i hjernen hos det enkelte individ, men som ligner de neurale netværk, andre individer er indehavere af, og som, fordi de ligner hinanden, kan føre til oplevelsen af lighed mellem ytringer hos interagerende individer.

Eksempel 1 – Barebacking eller usikker sex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: så tror jeg faktisk så ville jeg
2 egentlig heller ikke mene at det
3 var barebacking som udgangspunkt,
4 så ville jeg bare mene det var
5 usikker sex og jeg, [har stadig
6 ikke] Poul: [ja] helt fundet ud
7 af hvorfor jeg. synes de to ting er
8 forskellige men

Optagelse 0204 (starter efter 51 minutter og 15 sekunder)

Umiddelbart forud for eksemplet har parterne talt om, hvorvidt *ubeskyttet sex i et fast parforhold* kan kaldes *barebacking*, da Hans i linje 1-5 fortæller, at han ikke mener, at det er *barebacking*, men blot *usikker sex*. I linje 5-8 reflekterer han umiddelbart herefter over denne kontekstualisering *in situ*, idet han fortæller, at han *stadig* ikke har fundet ud af, hvorfor de to ting er forskellige. Det, at han stadig ikke har fundet ud af, hvad der gør de to størrelser forskellige, tolker³⁷ jeg som et udtryk for, at noget er uafklaret og har været det gennem et stykke tid. Hvis hans kontekstualisering således kan være forbundet med en uklarhed, som han tilsyneladende har en forventning om, vil forandre sig, må det være et empirisk belæg for, at kontekstualisering og rekontekstualisering i forbindelse med sproglig betydningsdannelse er en løbende proces, som bevæger sig på et kontinuum mellem at være afklaret og uafklaret.

Der er imidlertid ingen garanti for, at den intuitive oplevelse af *lighed*, som den intuitive integreringsproces skaber, stemmer overens med det, som situationen faktisk fordrer, fordi de ensidige fortolkningsmønstre ikke altid modsvarer de andre parter forventninger. I disse tilfælde er der i kommunikationssituationen opstået et koordinationsproblem, som parterne må forsøge at løse. Når der på den måde viser sig et behov for at koordinere en intuitiv integrering, mener jeg, at parterne må engagere sig i, hvad jeg kalder en refleksiv integreringsproces.

---

³⁷ Det gælder generelt for min fremlægning af afhandlingens eksempler, at de dels fremstår som teoretiske eksemplificeringer, og dels indikerer et analytisk sigte. Denne dobbelthed, som muligvis umiddelbart kan forekomme som en uklarhed mht., hvilken status eksemplerne har afhandlingsinternt, er imidlertid ikke et udtryk for inkonsekvens – snarere tvært imod. Der er tale om en afgørende pointe i forhold til at arbejde empirisk på et integreret grundlag, som jeg udfolder nedenfor, s.90.

4.2. Den refleksive integreringsproces

Når en af parterne i en kommunikativ situation opdager, at der findes flere lige gode måder at nå målet på – dvs. når de ikke umiddelbart kan finde ud af, hvordan de skal kontekstualisere et givent tegn i en bestemt situation, således at ubestemtheden reduceres til parternes tilfredshed – er der i koordinationssituationen opstået et koordinationsproblem (jf. 2.2.2.1.). Den intuitive integrering er med andre ord ikke tilpasset situationen og må derfor justeres, hvilket, jeg mener, sker på baggrund af en *refleksiv integreringsproces*. I afsnit 2.2.2.3. så vi, at Duncker kalder den interaktionelle proces, hvorved en handlemåde fastlægges i forbindelse med koordinationsproblemer, for *konventionalisering*. I tråd hermed opfatter jeg den refleksive integreringsproces som en del af sproglig konventionalisering, idet den beskriver, hvordan parterne eksplicit integrerer kontekstuelle resurser i kontekstualiseringsprocessen, når et koordinationsproblem skal løses – dvs. den refleksive integreringsproces er det, der typisk sker umiddelbart efter, at en af parterne eksplicit har udtrykt et behov for at koordinere en sproglig kendsgerning (jf. de fire glosseringsscenarier afsnit 2.2.2.3.). Duncker peger videre på, at konventionaliseringsprocessen helt grundlæggende er båret af hhv. ensidige og gensidige interaktionelle forventninger, som er baseret på individuelle erfaringer (jf. 2.2.2.3.). I forlængelse heraf mener jeg, at når der i en interaktionel situation opstår et behov for at koordinere en intuitiv integrering refleksivt, så sker det – som i den intuitive integreringsproces – på baggrund af de interagerende parter individuelle tidligere erfaringer. Men hvor integreringen af tidligere erfaringer i den intuitive proces foregår på et før-refleksivt niveau, så sker den refleksive integrering på baggrund af en analytisk proces, som beror på de menneskelige kognitive evner. Den refleksive integreringsproces er dermed langsommere end den intuitive, idet det tager længere tid at tænke over en persons bevæggrunde, end det tager at vurdere vedkommende intuitivt (Goleman 2006: 321-322). I modsætning til den intuitive proces er den refleksive desuden eksplicit, eftersom parterne er nødt til at adressere ubestemtheden metasprogligt, hvis den potentielt skal reduceres (jf. 2.2.2.3.).

4.2.1. Model for dynamikken i den refleksive integreringsproces

Det næste spørgsmål, som rejser sig, inden det er muligt at foretage en struktureret undersøgelse af MSM's betydningsdannelse i afhandlingens empiriske case (kapitel 5), er, hvordan de integrerende processer foregår, når parterne i en kommunikativ proces skal løse koordinationsproblemer refleksivt. For at kunne svare på dette spørgsmål, måtte jeg

analysere det tekstualiserede materiale – eller jeg måtte med andre ord indgå i nye kommunikationsprocesser (jf. 3.3.).

Lydfilerne fra gruppe 1 dannede i deres tekstualiserede form umiddelbart et godt afsæt for en sådan analyse, idet det åbne XML-format (jf. 3.3.2.) gav mig nogle særlige opmærkningsmuligheder, i forhold til hvis jeg fx havde valgt at udskrive filerne i et Word-format. Først og fremmest kunne jeg nemlig definere og oprette kategorier eksplorativt samt administrere dem konsekvent i udviklingsprocessen – dvs. jeg kunne indledningsvist oprette og navngive så mange kategorier, som materialet kaldte på, hvorefter XML-formatet i den analytiske proces sikrede konsistens, idet jeg kunne overføre kategorierne fra den ene samtaleudskrift til den næste. XML-formatet fastholdt nemlig kategorierne nede i teksten i det øjeblik, jeg havde opmærket dem, hvilket betød, at jeg efterfølgende kunne påvise ”arbejds”-kategorierne systematisk i materialet og på den måde dokumentere, hvordan jeg var kommet frem til de endelige kategorier. Opmærkningen udgjorde dermed i sig selv en tekstualisering af den analytiske proces *in situ*, samtidig med at mit eget førsteordensperspektiv blev fastholdt i forbindelse med rekontekstualiseringsprocesserne. XML-formatet sikrede således analytisk konsistens, uden at det var nødvendigt at antage et på forhånd defineret sæt af lukkede indholdskategorier. Denne tilgang gjorde ikke de efterladte spor mere ’sande’ i forhold til den originale situation, og den reducerede heller ikke konsekvenserne ved re-medieringen, men formatet sikrede *gennemsigtighed* i de fortolkningsmæssige lag i den analytiske proces, hvilket er afgørende for spørgsmålet om undersøgelsens videnskabelighed (jf. 3.3.2. & nedenfor s. 89-90). Derudover gav formatet mulighed for at opmærke i niveauer, idet jeg kunne opmærke kategorier inden i kategorier (jf. bilag 1 for et eksempel på en XML-opmærket tekst).

Konkret foregik analysen ved, at jeg indledningsvis opmærkede deltagernes eksplicite forsøg på at løse koordinationsproblemer – dvs. jeg opmærkede alle metasproglige passager. De metasproglige passager, som umiddelbart havde bestemte karaktertræk, der lignede hinanden, opmærkede jeg i analysens næste fase med et mærke svarende til en bestemt indholdskategori, som nærmere bestemte dette karaktertræk (fx blev de primære synonyme integreringer (jf. 4.2.2.2. & 4.2.3.2.) opmærket med mærket: PrimSyn). Denne indledende opmærkning resulterede imidlertid i et stort og uoverskueligt antal kategorier, og det var derfor nødvendigt at analysere samtlige opmærkninger igen, med henblik på at afgøre hvorvidt passager med forskellige mærker ved nærmere eftersyn rent faktisk tilhørte samme

indholdskategori. Denne trinvis forfining var meget omfattende, idet jeg måtte analysere alle opmærkninger adskillige gange. Processen bar både præg af, at nye kategorier blev oprettet, og at andre blev afviklet, mens nogle metasproglige passager skiftede kategori. Den overordnede tendens var imidlertid karakteriseret ved, at jeg afviklede flere kategorier, end jeg oprettede, i takt med at min forståelse af de refleksive integreringsprocesser udviklede sig. Analysen resulterede i en overraskende enkel model for, hvordan refleksive integreringsprocesser foregår i forbindelse med sproglig betydningsdannelse (jf. umiddelbart nedenfor).

I eksemplet nedenfor ser vi et udklip fra opmærkningsprocessens tidlige fase, og som det fremgår ved sammenligning med modellen i *figur 3* umiddelbart nedenfor, var størstedelen af de indholdskategorier, som jeg havde etableret på dette tidspunkt, afviklet igen eller havde forandret sig ved analysens afslutning. Man kan sige, at kategorierne voksede ud af analysen, hvorefter jeg forfinede dem (jf. *grounded theory*, Glaser & Strauss 1968)).

Eksempel fra opmærkningsprocessens tidlige fase

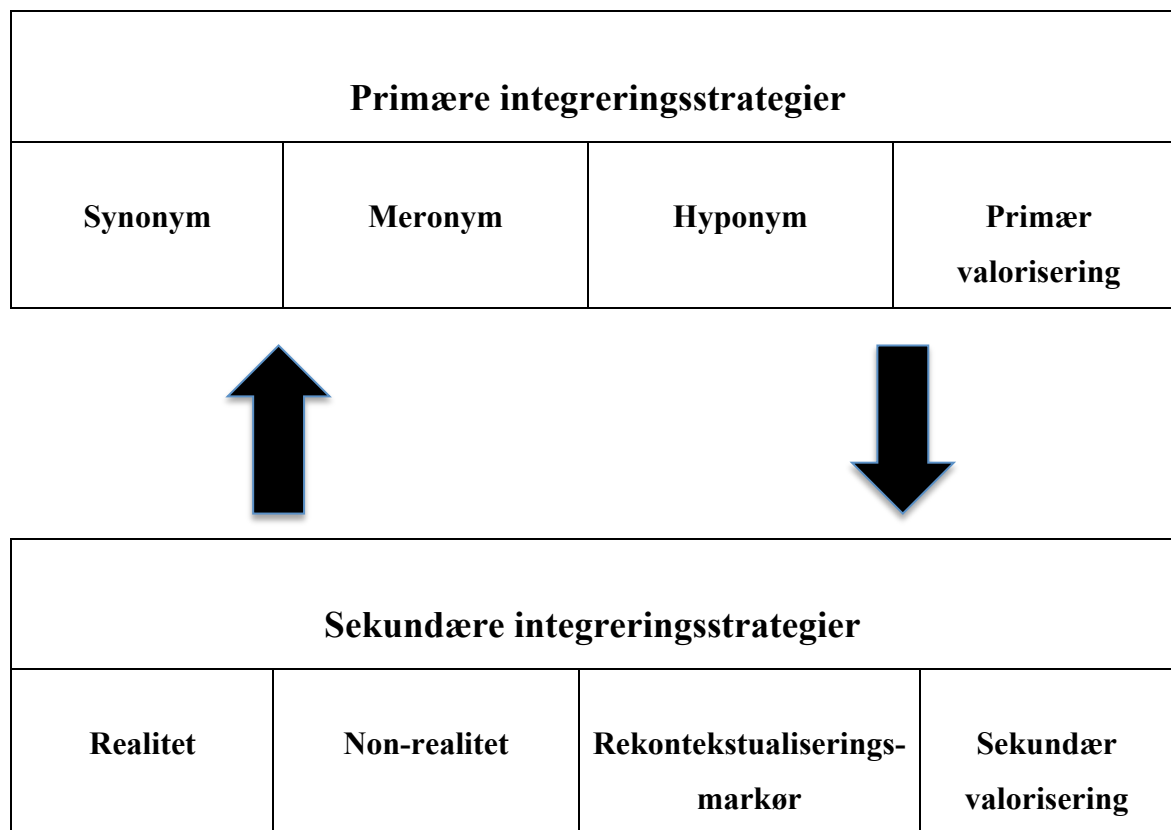
```
▼<overraskelse>
  <anekdotisk_valorisering type="efterstillet">Jesper: [det er sjovt
    det har jeg aldrig]</anekdotisk_valorisering>
  </overraskelse>
</konventionssammenstoed>
</excerpt>
▼<excerpt filnavn="02_04_dell.xml">
  <konventionssammenstoed>er det. sikker eller
    usikker</konventionssammenstoed>
</excerpt>
▼<excerpt filnavn="02_04_dell.xml">
  ▼<konventionssammenstoed>
    der er jo ikke nogen der skal
    <meta_ord type="V_inf">sige</meta_ord>
    man med med øh i forhold til at kende jamen men. når man er i
    <hyponym hypernym="foelelse">parforhold</hyponym>
    med nogen så kender man jo. hinanden ikke. men hvor- hvornår kender man
    altså hvad skal der til for at man kender hinanden hvis nu, de her to
    de øh. de øh havde haft sex tidligere. kendte de så hinanden.
  </konventionssammenstoed>
</excerpt>
▼<excerpt filnavn="02_04_dell.xml">
  ▼<konventionssammenstoed>
    øh jeg er ude i
    <meronym holonym="kende">seks måneder</meronym>
    ikke, fordi de første tre måneder det er sådan en prøve.
    <Sync time="154.204"/>
    [ha] Bjarke: [ha] Kristian: [ha] Jesper: [ha]
    <Sync time="156.031"/>
    fordi de første tre måneder der ved man ikke vel der kommer man
    <Sync time="158.135"/>
    [til at øh] Jesper: [ja]
    <Sync time="158.623"/>
    lave noget ved siden af, alligevel,
    <meta_ord type="V_fin">tænder</meta_ord>
    jeg, eller kan man komme til ikk
  </konventionssammenstoed>
</excerpt>
▼<excerpt filnavn="02_04_dell.xml">
  ▼<konventionssammenstoed>
    ▼<forhandling>
      -- -- --
```

Eksemplet viser et udklip fra tidligt i opmærkningsprocessen. Størstedelen af de kategorier, som vises i dette klip, var afviklet eller havde forandret sig ved analysens afslutning. Det drejer sig om kategorierne: overraskelse, anekdotisk valorisering, forhandling, konventionssammenstød, meta-ord. Fra dette udklip indgår følgende kategorier i den endelige model: hyponym, hypernym, holonym og meronym (jf. 4.2.2.2.2. & 4.2.2.2.3.).

På baggrund af den netop beskrevne fremgangsmåde, mener jeg, at dynamikken i den reflektive (metasproglige) integreringsproces er funderet i en vekselvirkning mellem, at de interagerende parter i en kommunikativ situation integrerer kontekstuelle resurser på baggrund af hhv. *primære* og *sekundære integreringsstrategier* (jf. nedenfor 4.2.2. & 4.2.3.), og jeg foreslår følgende model for denne dynamiske proces:

Figur 3 – Dynamikken i den refleksive integreringsproces

Figur 3 illustrerer dynamikken i den refleksive integreringsproces i forbindelse med sproglig betydningsdannelse. Hver enkelt kontekstualisering af et sprogligt tegn består af én primær integrering, der potentielt (som pilene symboliserer) kan efterfølges eller foregribes af en eller flere sekundære integreringer.

Ifølge modellen i figur 3 har de interagerende parter helt overordnet mulighed for at integrere kontekstuelle resurser på baggrund af to forskellige integreringsstrategier – *primære* og *sekundære*. Hver enkelt kontekstualisering af et sprogligt tegn i den refleksive integreringsproces består af én primær integrering, som potentielt kan involvere én eller flere underordnede sekundære integreringer. Det er med andre ord i kraft af den primære integrering, at et sprogligt tegn får sin specifikke værdi i et bestemt øjeblik i en konkret situation – eller det er i kraft af den primære integrering, at det *punktuelle ækvilibrium*, som er et resultat af kontekstualiseringsprocessen (jf. 2.2.1.4.), bliver etableret. For det er nemlig i den primære integreringsproces, at to forskellige semantiske størrelser integreres med hinanden.

Primær integrering kan grundlæggende foregå på to forskellige måder – enten ved at

to semantiske størrelser integreres således, at de placeres i et *semantisk relationelt* forhold til hinanden, eller ved at én semantisk størrelse *valoriserer* en anden og derved manifesterer et ideologisk/normativt aspekt. De to måder at integrere semantiske størrelser på skaber forskellige aspekter vedrørende betydningen, idet de relationelle integreringer etablerer et tegns specifikke indhold i en konkret kontekstualisering, mens de valoriserende skaber en værdiladning. Min hypotese tager med andre ord afsæt i, at den refleksive integreringsproces dybest set handler om at tillægge semantiske størrelser (semantisk) relationelle og ideologiske/normative kvaliteter, hvilket – som vi skal se i det følgende – er i tråd med, at begge dele på et mere generelt plan er helt grundlæggende for det menneskelige sprog.

Ifølge den danske filosof, Peter Zinkernagel, er det et grundlæggende vilkår for sproglige størrelser, at de indgår i *nødvendige relationer*³⁸ til hinanden: ”Så snart vi opgiver billedopfattelsen af sprog, er det i grunden indlysende, at vi ved en veldefineret anvendelse af ord og begreber kun kan forstå nødvendige forbindelser mellem forskellige ord og begreber.” (1992: 29) – dvs. man kan som udgangspunkt ikke beskæftige sig med sproglig viden uden at tage hensyn til, at sproglige størrelser altid står i et relationelt forhold til hinanden. Enkelte sproglige størrelser kan således udelukkende identificeres, beskrives og få deres specifikke værdi i kraft af de relationer, de indgår i (jf. desuden Cruse 1986, Ruus 1995 & Murphy 2010). Når en sproglig størrelse får sin specifikke værdi i den refleksive primære integreringsproces, må det derfor foregå på baggrund af en integreringsstrategi, som tager højde for dette grundlæggende vilkår. Jeg mener i forlængelse heraf, at semantiske størrelser i den refleksive integreringsproces integreres i relationelle forhold til hinanden på baggrund af hhv. *synonyme*, *meronyme* og *hyponyme* integreringsstrategier (jf. figur 3 ovenfor & 4.2.2.2.1.-4.2.2.2.2. nedenfor). Men som nævnt handler den primære refleksive integreringsproces ikke alene om at identificere og beskrive sproglige størrelser på baggrund af deres indbyrdes relationelle forhold. Kontekstualiseringen af et sprogligt tegn kan også have en valoriserende karakter, og i disse tilfælde består den primære integrering af to sproglige størrelser i, at den ene *valoriserer/værdiansætter/kvalificerer* den anden (jf. figur 3 ovenfor & 4.2.2.2.4. nedenfor).

---

³⁸ Zinkernagel peger på, at mennesker, sprog og resten af verden hænger uløseligt sammen i nødvendige relationer. Han definerer i den sammenhæng logik som ”nødvendige relationer mellem forskellige størrelser, og størrelser er det, der eksisterer i kraft af sådanne relationer.” (1992: 135). Af de størrelser som Zinkernagel har påvist, at der findes nødvendige relationer i mellem, er de væsentligste i en sproglig sammenhæng: *krop-person*, *person-situation* samt *påstande-virkelighed*.

Den adskillende sprogvidenskab (jf. 2.1.) har på forskellig vis gennem tiden undladt at tage stilling til sprogets normative og ideologiske aspekter på trods af, at begge dele principielt er uundgåelige vilkår (Taylor & Joseph 1990). I et integreret perspektiv er disse aspekter lettere at forholde sig til, fordi det er deltagerne selv, der fastlægger de sproglige kendsgerninger (jf. 2.2.). Tidligere har særligt antropologiske, sociologiske og kulturelle studier beskæftiget sig med sprog og ideologi dog uden at forholde sig til specifikke *sproglige ideologier (ideologies of language)*. I en gennemgang af en central del af disse studier identificerer Woolard & Schieffelin (1994) forskellige typer af sproglige ideologier og peger i den forbindelse på, at begrebet kan defineres på forskellige måder. Jeg vil ikke komme nærmere ind på de forskellige typer af sproglige ideologier, men blot med følgende citat illustrere, hvordan sproglige ideologier bygger bro mellem det sproglige og det sociale domæne:

Ideologies of language are significant for social as well as linguistic analysis because they are not only about language. Rather, such ideologies envision and enact links of language to group and personal identity, to aesthetics, to morality, and to epistemology.

Woolard & Schieffelin 1994: 56

Jeg mener, at denne forbindelse mellem sproglige ideologier og det sociale domæne dybest set udspringer af de *primære* og *sekundære valoriseringer* i den reflektive integreringsproces – eller med andre ord, *at sproglige ideologier i en vis udstrækning fødes i tegndannelsen*. Det betyder i et videre perspektiv, at det gennem en registrering af forekomsthypigheden og karakteren af valoriseringer i den reflektive integreringsproces bliver muligt at undersøge og sammenligne udbredelsen af normer inden for og imellem forskellige grupper. Forekomsthypigheden af de primære og sekundære valoriseringer vil i en eller anden udstrækning afspejle det, der tales om – dvs. et kontroversielt emne som fx intentionel ubeskyttet sex (barebacking) vil formentlig afstedkomme en forholdsvis høj grad af valoriseringer i forhold til andre mere ukontroversielle emner (jf. 5.2.1.3.).

Ifølge min hypotese tager den reflektive integreringsproces afsæt i, at forskellige semantiske størrelser helt overordnet integreres *primært* på baggrund af sproglige *relationelle* og *ideologiske/normative* aspekter. Men som det fremgår af *figur 3* ovenfor, består den reflektive kontekstualisering af et sprogligt tegn imidlertid ofte af mere end blot én primær integrering. Processen involverer nemlig i vid udstrækning ligeledes en eller flere *sekundære integreringer*. Som navnet antyder, er de sekundære integreringer underordnet de

primære, hvilket betyder, at de ikke kan optræde alene. Deres funktion er at nuancere/eksemplificere/udbyde de primære integreringer. Helt overordnet er det muligt at integrere følgende fire forskellige slags kontekstuelle faktorer på baggrund af sekundære integreringsstrategier: *realiteter*, *non-realiteter*, *rekontekstualiseringsmarkører* og *sekundære valoriseringer* (jf. figur 3 & 4.2.3.3.). Sekundære integreringer kan konkret optræde på to forskellige måder i betydningsdannelsesprocessen. De kan enten integreres umiddelbart *efter* en primær integrering, i hvilke tilfælde de har en uddybende og eksemplificerende karakter (jf. bl.a. *eksempel 68*, s. 157 & *eksempel 74*, s. 163), eller de kan optræde *før* en primær integrering, hvor de danner udgangspunkt for eller leder frem til en konkret primær integrering (jf. bl.a. *eksempel 62*, s. 151 & *eksempel 80*, s. 169-170). Den hypotese, jeg fremsætter vedrørende den reflektive integreringsproces, tager dermed afsæt i, *at de primære integreringer med eventuelt underordnede sekundære integreringer udgør de elementer (eng. units (jf. Pablé & Hutton 2015)), som den reflektive betydningsdannelsesproces består af.*

Selve processen forløber således, at når et koordinationsproblem skal løses, så foretager en af parterne som udgangspunkt en primær integrering, som enten kan stå alene og dermed i sig selv udgøre et punktuelt ækvilibrium i tid og sted, eller som kan foregribes og/eller efterfølges af en eller flere sekundære integreringer, som enten nuancerer eller leder frem til den primære integrering³⁹. Den primære integrering kan så enten løse koordinationsproblemet til parternes tilfredshed, eller det kan være nødvendigt for en eller flere af parterne at foretage yderligere primære (med evt. tilhørende sekundære) integreringer. Hvor mange integreringer der skal til for at løse et konkret koordinationsproblem, afhænger af situationen. Men i de situationer, hvor et koordinationsproblem ikke umiddelbart kan løses ved hjælp af en eller flere integreringer, er det ofte muligt at registrere en fortætning i forekomsten af integreringer – dvs. at primære (og sekundære) integreringer over en passage optræder i umiddelbar forlængelse af hinanden. Figur 4 viser som illustration på denne pointe en tidslinje for samtalen med gruppe 2, hvor alle de primære integreringer vedrørende *barebacking* er markeret. Deltagerne vender i dette uddrag flere gange tilbage til at kontekstualisere *barebacking*, og hver gang de vender tilbage til det, er der en fortætning i hyppigheden af primære integreringer.

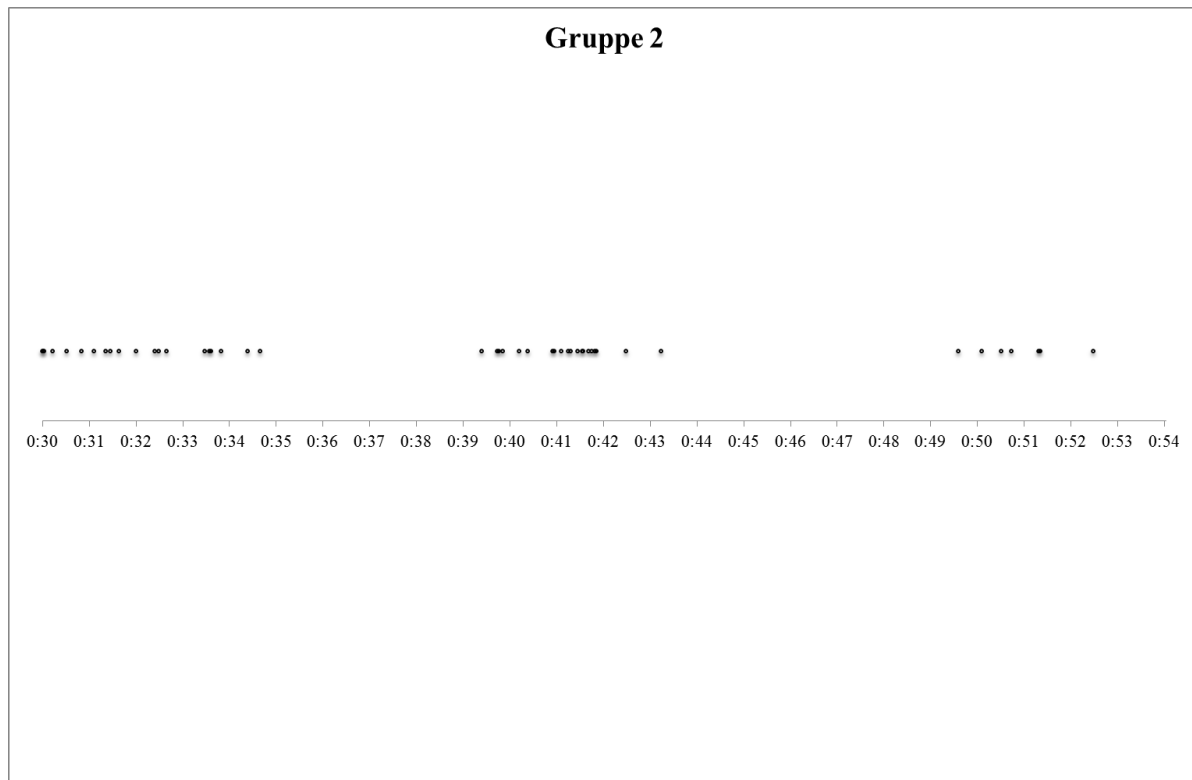
---

³⁹ Pilene i figur 3 (4.2.1.) symboliserer denne vekselvirkning mellem primære og sekundære integreringer.

Figur 4 – Fortætning i de primære integreringer

Figur 4 viser forekomsthypigheden over tid af primære integreringer vedrørende barebacking for fokusgruppe 2.

Som figur 4 viser, foregår løsningen af et koordinationsproblem ikke altid som en lineær proces. Der kan nemlig i forbindelse med ét koordinationsproblem opstå et nyt, som parterne for en stund vælger at rette deres opmærksomhed mod for så senere igen at vende tilbage til det oprindelige problem, eller konteksten kan have forandret sig tilstrækkeligt til, at parterne må rekontekstualisere en tidligere kontekstualisering.

I modsætning til den intuitive integreringsproces, hvor (re)kontekstualisering i forbindelse med sproglig betydningsdannelse i udgangspunktet er et kontinuum (jf. 4.1.), består den reflektive proces af *enkeltstående separate eksplicitte* integreringer, som udfolder sig i forlængelse af hinanden med henblik på at løse et koordinationsproblem. For hvis parterne skal se sig i stand til reflektivt at løse et givent koordinationsproblem i fællesskab, må de nødvendigvis eksplicitere separate og konkrete integreringer. Jeg mener, at disse enkeltstående reflektive integreringer udspringer af den intuitive proces, hvorfor (re)kontekstualisering i den reflektive proces er at betragte som punktuelle nedslag på det

intuitive kontinuum.

Den refleksive integreringsproces er desuden i udstrakt grad præget af, at de interagerende parter hjælper hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger⁴⁰ (jf. Lerner 2004).

Materialet fra gruppe 1 var ved analysens afslutning opmærket i henhold til de primære og sekundære integreringskategorier, som jeg netop har beskrevet. Derudover opmærkede jeg deltagerne anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder (jf. 4.2.2.1. & 4.2.3.1.), fordi de – som vi skal se nærmere på nedenfor – indgår som et led i identificeringen af flere af de primære integreringskategorier. Opmærkningen af denne glosserings-praksis indgår dermed ikke som en selvstændig del af analysens resultater, men fungerer som en hjælp til at identificere de primære integreringsstrategier.

I det følgende vil jeg med konkrete eksempler fra det opmærkede materiale uddybe de forskellige typer af primære og sekundære integreringsstrategier. Eksemplerne har status som eksemplificeringer af de teoretiske kategorier, samtidig med at de *også* indikerer et analytisk sigte, idet jeg konsekvent ekspliciterer, når de teoretiske slutninger beror på mine fortolkninger. Det er en vigtig pointe, at hvert eksempel således *både* er en eksemplificering af en teoretisk kategori og en fortolkning. For som det fremgik af afsnit 3.3.2. vil det aldrig være muligt at opnå et førsteordensperspektiv på den oprindelige situation, da den ikke kan genskabes, og det er derfor ikke på nogen måde muligt at identificere kategorier på denne måde uden at fortolke. Ovenfor så vi, hvordan jeg både opfattede tekstualiseringen af de efterladte lydspor (jf. 3.3.2.) og udviklingen af de refleksive integreringskategorier (umiddelbart ovenfor) som nye kommunikationssituationer, hvor jeg via mine fortolkninger tilføjede nye informationer, som XML-formatet sikrede gennemsigtighed i. I tråd hermed ekspliciterer jeg mine fortolkninger, når jeg identificerer de forskellige integreringsstrategier i eksemplerne i afsnit 4.2.3. Pointen med på den måde at eksplicite de fortolkningsmæssige lag i forbindelse med den analytiske proces er at dokumentere min egen situerede integrerede aktivitet, så jeg i videst muligt omfang sikrer analysens reproducerbarhed. På den måde kan andre fremadrettet følge mit spor og videreudvikle det arbejde, jeg her har påbegyndt. Generaliseringsværdien/-potentialet og dermed

---

⁴⁰ Empiriske belæg på at deltagerne hjælper hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger jf. *eksempel 12, 55, 75, 95, 96.*

videnskabeligheden i spørgsmålet om, hvordan mennesker skaber mening i kommunikative processer, ligger således i gennemsigtigheden og *akkumuleringen* af dette arbejde. Både i forhold til min egen akkumulerede erfaring fra de kommunikationsprocesser, jeg selv indgik i, og dem, som andre fremover har mulighed for at indgå i.

I afsnit 4.2.3. nedenfor hvor de forskellige integreringstyper eksemplificeres, er forholdet omfangsrigt, og det er der flere grunde til. For det første vil jeg demonstrere de forskellige måder, hvorpå hver enkelt kategori konkret kan optræde i betydningsdannelsesprocessen og i den forbindelse vise, hvordan jeg identificerer dem. Det er her min hensigt at give en så nuanceret og detaljeret beskrivelse af kategorierne som muligt, så læseren kan følge fremstillingen på et oplyst grundlag. For det andet vil jeg dokumentere, at det er muligt at finde en mangfoldighed af empiriske belæg for min påstand om, at refleksiv sproglig betydningsdannelse udspiller sig i en vekselvirkning mellem primære og sekundære integreringer⁴¹. På grund af afsnittets omfangsrige karakter introducerer jeg i afsnit 4.2.2. til eksemplerne ved at eksplicitere, hvordan jeg konkret identificerer de forskellige integreringsstrategier i materialet, så læseren kan orientere sig i eksemplerne på et oplyst grundlag. Samtlige redegørelser i afsnit 4.2.2. er forsynet med referencer til eksemplerne i det efterfølgende afsnit. Jeg vil dog anbefale læseren at læse hele afsnit 4.2.3. kronologisk i sin fulde længde, da der ved hvert hovedafsnit gives en teoretisk introduktion til de forskellige integreringsstrategier samt uddybes, hvordan de identificeres. Begge dele udgør et vigtigt grundlag for forståelsen af de refleksive integreringsprocesser. Afsnit 4.2.2. er således blot tænkt som et introducerende overblik til eksemplerne.

4.2.2. Identificering af de refleksive integreringsstrategier

Følgende redegørelse anskueliggør i punktform, hvordan de forskellige typer integreringer identificeres i materialet. Det skal for en god ordens skyld gentages, at disse retningslinjer ekspliciteres yderligere i eksemplerne i afsnit 4.2.2.2.

4.2.2.1. Anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder

Anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder udspringer af, at A har sagt noget, som B ikke kan danne mening af, og at B samtidig forventer, at A kan være

---

⁴¹ Når et eksempel (eller dele af et eksempel) i visse tilfælde gentages, skyldes det, at det demonstrerer forskellige teoretiske pointer.

behjælpelig med at reducere ubestemtheden. B kan forsøge at reducere ubestemtheden på forskellige måder:

- B kan stille et metasprogligt spørgsmål – fx ”hvad mener du med samfundet?”⁴² (jf. *eksempel 2*, s. 101).
- B kan stille et metasprogligt spørgsmål efterfulgt af B’s egen kontekstualisering af A’s ytring – fx ”mener du med det, at der er nogen, der tænder på at se andre dyrke usikker sex?” (jf. *eksempel 3*, s. 102).
- B kan stille et ikke-metasprogligt spørgsmål efterfulgt af B’s egen kontekstualisering af A’s ytring – fx ”men er det så lig med, at du ikke ville opfatte det, som at du havde dyrket usikker sex, eller hvad?” (jf. *eksempel 4*, s. 103).
- B kan spørge til forskellen på to forskellige ord – fx ”hvad er forskellen på en kæreste og en uforpligtende kæreste” (jf. *eksempel 5*, s. 104).
- B kan konstatere, at A’s ytring er uforståelig – fx ”åh, jeg ved ikke, hvad det betyder” (jf. *eksempel 6*, s. 104-105).
- B kan markere sit behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed alene med emfase – fx ”har *barebacking* noget med **hiv** at gøre?” (jf. *eksempel 7*, s. 105 & 8 s. 106).
- B kan eksplicitere en undren over, at han kontekstualiserer et bestemt ord anderledes end de andre – fx ”hvordan kan det være, at min opfattelse er sådan, at det absolut er usikker sex at sutte den af på en uden kondom, hvis man ikke kender vedkommende?” (jf. *eksempel 9*, s. 107).

---

⁴² Eksemplerne i denne redegørelse er parafraseringer af de eksempler, de henviser til.

- B kan markere et behov for at få uddybet A's ytring ved at introducere sin egen kontekstualisering af A's ytring – fx "A nævner oralsex, hvorefter B siger: "jo, men der er jo flere kategorier af oralsex" (jf. *eksempel 10*, s. 108).
- B kan markere et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed uden at sige noget verbal-sprogligt, men ved alene at bruge sin mimik – fx "A siger, at menneskers seksualitet er styret af et behov for at forplante sig, hvortil B rynker på næsen" (jf. *eksempel 11*, s. 108-109)

4.2.2.2. Primære integreringsstrategier

I sproglig betydningsdannelse er det – som det fremgik af *model x* ovenfor – muligt at anlægge følgende fire forskellige primære integreringsstrategier: synonym, meronym, hyponym og valorisering. I det følgende ekspliciterer jeg, hvordan jeg identificerede de fire integreringstyper i det empiriske materiale.

4.2.2.2.1. Primære synonyme integreringsstrategier

En synonym integreringsstrategi anlægges, når to semantiske størrelser – enten eksplicit eller implicit – integreres som værende *ækvivalente*.

De eksplicitte synonyme integreringer genkendes som udgangspunkt ved, at to semantiske størrelser integreres i et prædikativt forhold til hinanden, og de optræder konkret på følgende forskellige måder:

- I den mest direkte (men langt fra hyppigste) form markeres det eksplicit i forbindelse med prædikativforbindelsen, at to forskellige størrelser er synonyme – fx "*barebacking* er synonym med *sex uden gummi*" (jf. *eksempel 13*, s. 111).
- Eksplicitte synonyme integreringer kan desuden have både en subjektiv og en almen karakter. I de subjektive integreringer ekspliciteres det typisk med holdningsverber, at der er tale om en personlig kontekstualisering - fx "jeg mener, at *barebacking* er *sex uden kondom op i numsen*" (jf. *eksempel 14*, s. 112).

- De almene integreringer genkendes typisk ved, at det ikke er markeret, at der er tale om en subjektiv kontekstualisering – fx ”*tilfældige partnere*, det er *partnere*, du ikke har noget kendskab til på forhånd” (jf. *eksempel 15*, s. 112).
- Bestemte ord kan indgå i prædikativforbindelsen og således markere eksplicit, at der er tale om en synonym integrering – fx ”*barebacking* er i definitionen *sex uden kondom*” (jf. *eksempel 16, 17 & 18*, s. 113-114).
- I de tilfælde, hvor svaret på et anden-initieret forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed udgøres af én semantisk størrelse (ved flere størrelser jf. meronyme integreringer nedenfor), etableres den synonyme relation i kraft af selve det metasproglige spørgsmål – fx ”hvad mener du med blåstemple? Jeg mener ligesom, når du stempler en gris” (jf. *eksempel 19*, s. 114-115).

De implicitte synonyme integreringer må udledes af sammenhængen, og de genkendes på følgende måder:

- Implicitte synonyme integreringer identificeres bl.a. ved, at det markeres, at en konkret integrering er særligt grundlæggende for, hvad et ord betyder – fx ”kernen i *sikker sex* er, at *det afhænger af omstændighederne*” (jf. *eksempel 20 & 21*, s. 115-116).
- De optræder også i forbindelse med *selv-initierede* forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder (jf. 2.2.2.3.). Det synonyme element etableres her implicit, idet en af parterne uopfordret specificerer, hvad et bestemt ord betyder i en konkret sammenhæng (jf. *eksempel 22 & 23*, s. 117).

4.2.2.2.2. Primære meronyme integreringsstrategier

En meronym integreringsstrategi anlægges, når to semantiske størrelser integreres på en måde, hvor de indgår i en del-helhedsrelation (jf. 4.2.3.2.2.), og de optræder både implicit og eksplicit.

De eksplicitte meronyme integreringer identificeres på følgende måder:

- Ved at selve del-helhedsrelationen mellem to semantiske størrelser er eksplicit markeret – fx ”*barebacking* er en del af *homoverdenen*” (jf. *eksempel 26 & 27*, s. 120).
- I forbindelse med anden-initierede forsøg på at løse semasiologiske ubestemtheder. I de tilfælde, hvor svaret på et sådant spørgsmål består af flere sideordnede semantiske størrelser, etableres holonymet alene i kraft af spørgsmålet (jf. *eksempel 28 & 29*, s. 121-122).

De implicitte meronyme integreringer må udledes af sammenhængen, og de identificeres i materialet på følgende måder:

- Der er tale om en implicit meronym integrering, når to eller flere *forskellige sideordnede* semantiske størrelser integreres således, at de hver især bidrager til at konstituere en anden semantisk størrelse – fx ”når man taler om *sikker sex*, så spiller *impulsive følelser* og *impulsiv handling* ind” (jf. *eksempel 30*, s. 123).
- De kan imidlertid også identificeres alene på baggrund af én semantisk størrelse, når det på baggrund af deltagernes samtale i øvrigt er muligt at antage, at flere implicitte meronymer bidrager til at konstituere en anden semantisk størrelse (jf. *eksempel 31-35*, s. 124-126).
- Meronyme integreringer kan desuden integreres ekskluderende, hvis det markeres (implicit eller eksplicit), at en semantisk størrelse ikke er en del af en anden størrelse – fx ”*barebacking* er ikke påhæftet *heteroverdenen*” (jf. *eksempel 36*, s. 127).

4.2.2.2.3. Primære hyponyme integreringsstrategier

En hyponym integreringsstrategi anlægges, når to semantiske størrelser integreres på en måde, hvor de indgår i en over-underordningsrelation, og de optræder både eksplicit og implicit (jf. 4.2.3.2.3.).

De eksplicitte hyponyme integreringer identificeres på følgende måde:

- Ved at over-underordningsrelationen mellem to semantiske størrelser på forskellig vis er eksplicit markeret – fx ”en *hivtest* er en slags *mistillidsvotum*” (jf. *eksempel 37 & 38*, s. 128).

De implicitte hyponyme integreringer identificeres på baggrund af de indgående terms egenskaber (Ruus 1995: 129), og de kan genkendes på følgende måder:

- Ved at et ord eller en formulering implicit etablerer en hyponym relation mellem to semantiske størrelser – fx ”*petting* betyder *sådan noget nusse*” (jf. *eksempel 39*, s. 129)
- I visse tilfælde har de ord eller formuleringer, som etablerer den hyponyme relation, associativ karakter – (jf. *eksempel 40 og 41*, s. 130).
- Hyponyme integreringer kan også identificeres ved, at det samme ord på forskellig vis indgår i de semantiske størrelser, som integreres – fx ” *hiv* er stadigvæk *en bøssesygdom*” (jf. *eksempel 42-45*, s. 131-133).
- I lighed med de meronymie integreringer kan de hyponyme også integreres ekskluderende – fx ”*en verbal garanti* er ikke *en garanti*” (jf. *eksempel 46*, s. 134).
- I visse tilfælde må det udledes af sammenhængen i øvrigt, at der er tale om en implicit hyponym integrering (jf. *eksempel 47 & 48*, s. 134-135).

4.2.2.2.4. Primære valoriserende integreringsstrategier

En primær valoriserende integreringsstrategi anlægges, når en semantisk størrelse integreres med en anden semantisk størrelse på en sådan måde, at den ene valoriserer den anden (jf. 4.2.3.2.4.). De optræder som de andre typer af primær integrering både eksplicit og implicit:

De eksplicitte valoriserende integreringsstrategier genkendes ved:

- at en semantisk størrelse integreres med et adjektiv via en prædikativforbindelse – fx ”*seksuel adfærd er irrationel*” (jf. *eksempel 49-53*, s. 137-139).
- at en semantisk størrelse via en prædikativforbindelse integreres med et hypotagme fremfor et enkelt adjektiv – fx ”*barebacking er negativt ladet*” (jf. *eksempel 54*, s. 140).
- at en semantisk størrelse sammenlignes med en anden ved at blive integreret med et adjektiv bøjet i komparativ – fx ”*hiv er værre end sukkersyge*” (jf. *eksempel 55*, s. 140-141).

De implicitte valoriserende integreringsstrategier må udledes af sammenhængen, og de genkendes ved:

- at en semantisk størrelse integreres med et ord eller en formulering, der kan tolkes/omskrives til et adjektiv/hypotagme – fx ”man er selv skyld i, at man har fået hiv” kan tolkes som ”*hiv er selvforskyldt*” (jf. *eksempel 56 & 57*, s. 142).
- at en semantisk størrelse integreres med en metafor – fx ”*beskyttet oralsex er som at spise karameller med papir på*” (jf. *eksempel 58 & 59*, s. 143).
- at et interaktionelt bidrags fonetiske kvaliteter kan tolkes som værdiladende (jf. *eksempel 60*, s. 144).

4.2.2.3. Sekundære integreringsstrategier

Refleksive integreringsprocesser består – som det fremgik af *model x* ovenfor – ofte af mere end blot én primær integreringsstrategi. De primære integreringer nuanceres i vid

udstrækning af sekundære integreringsstrategier. I det følgende uddyber jeg, hvordan disse fire forskellige kategorier identificeres i det empiriske materiale:

4.2.2.3.1. Sekundær integrering af realiteter

Primære integreringer kan nuanceres/udbygges gennem sekundær integrering af virkelige forhold eller begivenheder – dvs. ved at integrere en eller anden form for realitet. Det er i denne sammenhæng både muligt at integrere *personlige* og *upersonlige* realiteter.

Personlige realiteter henviser til en eller anden form for personlig oplevelse, og de integreres i betydningsdannelsesprocessen på følgende måder:

- Ved at integrere konversationelle narrativer (jf. *eksempel 61-63*, s. 150-152).
- Ved at integrere personlige erfaringer af en generaliserende karakter (jf. *eksempel 64*, s. 153).

Upersonlige realiteter henviser til faktuelle forhold, som ikke henviser til personlige oplevelser, og de integreres på følgende måde:

- Ved at integrere noget som har karakter af at være faktisk viden (jf. *eksempel 65-69*, s. 154-158).

4.2.2.3.2. Sekundær integrering af non-realiteter

I de sekundære integreringsprocesser er det også muligt at integrere såkaldte non-realiteter, hvilket er forhold eller begivenheder, der ikke betragtes som virkelige. Non-realiteter integreres på følgende måder:

- I form af eksplicite sproglige non-realitetsmarkører som fx hvis-konstruktioner (jf. *eksempel 70-73*, s. 160-162).

- I form af imitationer hvor taleren ændrer sine stemmemæssige kvaliteter og gengiver en replik, personen selv eller andre kunne tænkes at sige i en hypotetisk situation (jf. *eksempel 74-77*, s. xx).
- Frem for at nuancere en primær integrering kan sekundære integreringer af imitationer også integreres således, at imitationen udgør en af de semantiske størrelser i en primær integrering (jf. *eksempel 78 & 79*, s. xx.).

4.2.2.3.3. Sekundær integrering af rekontekstualiseringsmarkører

Sproglige tegn er principielt konstant åbne for rekontekstualiseringer (jf. 2.2.1.3.), og i de situationer, hvor parterne i en interaktionel situation finder det nødvendigt at løse et koordinationsproblem refleksivt, kan deres primære integreringer nuanceres ved sekundært at integrere rekontekstualiseringsmarkører, som bidrager med information om, hvordan tidligere kontekstualiseringer af et konkret tegn forløb (jf. 4.2.2.3.3.). Når rekontekstualiseringsmarkører integreres i den refleksive integreringsproces, har de enten en *subjektiv* eller en *intersubjektiv* karakter.

De subjektive rekontekstualiseringsmarkører genkendes ved:

- at der integreres information om, hvordan en kontekstualisering, som den ene af parterne alene bærer ansvaret for, forløb i en tidligere kommunikativ situation (jf. *eksempel 83-85*, s. 173-174).

De intersubjektive rekontekstualiseringsmarkører genkendes ved:

- at der integreres information om, hvordan en kontekstualisering af et tegn, som parterne tidligere kontekstualiserede i fællesskab, forløb (jf. *eksempel 86-88*, s. 175-177).
- at de optræder som et indskud i etableringen af en primær strategi (jf. *eksempel 89*, s. 178).

4.2.2.3.4. Sekundær integrering af valoriseringer

Sekundær integrering af valoriseringer optræder, når selve det aspekt, at en primær integrering foretages på en bestemt måde, valoriseres – dvs. i modsætning til den primære valorisering henviser værditilskrivningen ikke til selve tegnets betydning, men til *måden* et konkret tegn kontekstualiseres på (jf. 4.2.3.3.4.). De genkendes ved:

- at et vurderende adjektiv integreres i relation til en primær integrering – fx ”det lyder grimt at sige, at *sikker sex* er *et plus*” (jf. *eksempel 90 & 91*, s. 179-180).
- at andre vurderende grammatiske og leksikalske former integreres i relation til en primær integrering – fx ”det er en fordom, at *alle hiv-positive* er *barebackere*” (jf. *eksempel 92-94*, s. 181-182).

Som illustration af, hvordan en analyse af sproglig betydningsdannelse foregår i praksis, analyserer jeg som afslutning på afsnit 4.2.2.2. et længere sammenhængende eksempel, som viser, hvordan de forskellige primære og sekundære integreringsstrategier optræder i umiddelbar forlængelse af hinanden i et dynamisk samspil, hvor den ene integrering afløser/udløser den næste (jf. *eksempel 97*).

4.2.3. Eksempler på de refleksive integreringsstrategier⁴³

4.2.3.1. Eksempler på anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder

Anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder udspringer af, at A har sagt noget, som B ikke kan danne mening af, og at B samtidig forventer, at A kan være behjælpelig med at reducere ubestemtheden. Denne form for markering af semasiologiske ubestemtheder forekommer i forskellige varianter⁴⁴ i mit empiriske materiale. Den mest direkte form er den, hvor B har hørt, hvad A har sagt, men hvor B samtidig er ude af stand til at danne mening af A's ytring ud fra den givne sammenhæng. B må derfor spørge direkte til, hvad A mente.

---

⁴³ Det gælder for samtlige eksempler i dette afsnit, at de passager, som ligger til grund for mine tolkninger, er markeret med fed.

⁴⁴ Eksempler på denne type er desuden i udstrakt grad dokumenteret i den konversationsanalytiske litteratur (Duncker 2012: 405). Jeg medtager ikke fejlhøringer, da de ikke er relevante for de semasiologiske aspekter ved tegndannelsen i denne undersøgelse.

I *eksempel 2* ser vi, hvordan Peter i linje 7-11 forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed i forhold til, hvad jeg mener med *samfundet*:

Eksempel 2 – Hvad mener du med samfundet?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: hvad vil samfundet sige- samfundets
2 stigmatisering, hvad vil den bestå i
3 Poul: øhh "ja det er jo ligesom Kim
4 Schumacher det var også den vej
5 men vi kan sagtens leve uden dem"
6 (skift i udsigelse)
7 Peter: **[men mener men mener du, mener**
8 **du samfundet altså når du I**
9 **siger samfundet]** Poul: [ja]
10 Hans: [ha] Bjarke: [ha] [hvad
11 **mener du så]**

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 21 minutter og 20 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel nævner Poul samfundets stigmatisering af *hiv-smittede*. I linje 1-2 spørger jeg (A) i forlængelse heraf, hvad samfundets stigmatisering af hiv-smittede består i (linje 1-2). Poul har tilsyneladende ingen problemer med at kontekstualisere betydningen af *samfundets stigmatisering*, idet han straks giver et eksempel (linje 3-6). Peters bidrag i linje 7-11 tolker jeg derimod som et anden-initieret forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed i forhold til *samfundet*, idet han spørger, hvad vi mener med det.

I andre tilfælde består B's markering af et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed af et metasprogligt spørgsmål, som umiddelbart bliver eksplicit fulgt op af B's egen kontekstualisering af A's ytring. Denne variant tolker jeg som mindre kritisk, fordi den har karakter af at være afstemmende eller koordinerende, idet B gengiver sin egen forståelse og spørger til, hvorvidt den er korrekt. B's eksplicitering af sin egen forståelse opfatter jeg således som imødekommenhed, fordi B udviser samarbejdsvilje ved selv at foreslå en betydning. I *eksempel 3* ser vi, hvordan Peter i linje 4-7 forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed i forhold til noget, Poul har sagt i linje 1-3, ved at eksplicitere sin egen umiddelbare forståelse:

Eksempel 3 – Sådan er det ikke i min forestillingsverden

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: fokus er jo hvad er det folk
2 de tænder på, altså. det er jo
3 det der sælger
4 Peter: **.altså men mener du med det at**
5 **der er nogen der t-tænder på at**
6 **de ser at der er nogle**
7 **der dyrker ubeskyttet sex**
8 Poul: ja. yes
9 Peter: oKAY så
10 Bjarke: hvad tænkt, hvad øhh hvad
11 Peter: øhh nå men det er bare fordi det
12 øhh sådan er det ikke
13 i min forestillingsverden altså

Optagelse 0204 (starter efter 55 minutter og 7 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel har Poul (A) fortalt, at barebacking ikke alene er interessant for dem, der dyrker det, eftersom barebacking-pornofilm er et tiltagende populært fænomen. Jeg tolker på den baggrund eksemplet således, at Peter (B) i linje 4 markerer et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at stille et metasprogligt spørgsmål, som umiddelbart følges op af hans egen forståelse (linje 5-6). Peters emfase i linje 9 og hans reflektive markering i linje 13 tolker jeg desuden således, at Peter er overrasket over Pouls kontekstualisering af *barebacking*.

Den konkrete ordlyd af de strategier, som B anlægger for at reducere semasiologiske ubestemtheder, afhænger af omstændighederne (Schegloff 2007: 101). B's forespørgsel er nemlig ikke nødvendigvis hverken metasproglig eller udformet som et spørgsmål. I visse tilfælde markerer B således en semasiologisk ubestemthed med et spørgsmål, som igen er efterfulgt af B's kontekstualisering af A's ytring – men denne gang er B's spørgsmål ikke eksplicit metasprogligt. I *eksempel 4* ser vi, hvordan Poul (B) i linje 12-15 forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at stille et ikke-metasprogligt spørgsmål, som tager afsæt i hans egen kontekstualisering af Peters forklaring i linje 1-11:

Eksempel 4 – Men er det så lig med ...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: jeg opfatter kun at man dyrker
2 barebacking hvis man er passiv,
3 og ikke bruger noget- hvis jeg
4 nu, gik i byen og fandt,
5 en fyr og så at jeg var Aktiv, og
6 Poul: 'mm'
7 Peter: ikke brugte kondom så ville
8 jeg ikke have opfattet det som
9 at jeg havde dyrket, dyrket
10 barebacking-, -SEX eller hvad
11 [det hedder] Poul [men]
12 Poul: **[men er det så lig med]**
13 **Hans: [det var da meget sjovt]**
14 **så ville du ikke opfatte at du**
15 **havde dyrket usikker sex eller hvad**
16 Peter: hvad siger du
17 Poul: det er det er det så li- at
18 sidestille med så ville du ikke
19 opfatte det som du havde dyrket
20 usikker sex
21 Peter: nej det vil jo faktisk sige jeg
22 havde dyrket usikker sex men jeg
23 syntes ikke jeg havde, dyrket
24 barebacking det er kun den person
25 der er passiv

Optagelse 0204 (starter efter 30 minutter og 52 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at Peter (A) indledningsvis kontekstualiserer *barebacking* (linje 1-10)⁴⁵, hvorefter Poul (B) forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at stille et ikke-metasprogligt spørgsmål, som tager afsæt i hans egen forståelse af Peters forklaring (linje 12-15). Pouls ikke-metasproglige spørgsmål i (som reformuleres i linje 17-20) tolker jeg som en anmodning til Peter om at reducere en semasiologisk ubestemthed, fordi Peter umiddelbart efter uddyber, hvad han mente (linje 21-25).

I andre tilfælde har B's behov for at afklare en semasiologisk ubestemthed ligeledes en koordinerende karakter, men i stedet for at introducere sin egen forståelse af A's ytring har B mere specifikt brug for at afklare forskellen mellem to forskellige ord. I *eksempel 5*

---

⁴⁵ Peter ekspliciterer en usikkerhed, da han forsøger at reducere en onomasiologisk ubestemthed i forbindelse med *barebacking* (linje 10-11).

ser vi, hvordan Peter forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed i forhold til forskellen på en *kæreste* og en *uforpligtende kæreste*:

Eksempel 5 – Hvad er forskellen på en kæreste og en uforpligtende kæreste?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: nu sagde du også øhh nu sagde du øhh
2 et ufor- en uforpligtende kæreste
3 **hvad hvad er forskellen på en**
4 **kæreste og en uforpligtende**
5 **kæreste. øhh hvori er hvad er**
6 **[forskellen] Poul: [jamen en]**

Optagelse 0205 (starter efter 4 minutter og 45 sekunder)

Forud for dette eksempel har Hans sagt *uforpligtende kæreste*, og jeg tolker på den baggrund eksemplet sådan, at Peter forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at spørge til forskellen på uforpligtende kæreste og kæreste (linje 2-6).

B's forespørgsel om reducere af en semasiologisk ubestemthed er imidlertid ikke nødvendigvis udformet som et konkret spørgsmål, og i disse tilfælde må det derfor udledes af sammenhængen, at B beder A om hjælp til at afklare ubestemtheden. I *eksempel 6* ser vi, hvordan jeg tolker Peters konstatering af, at han ikke ved, hvad *petting* betyder (linje 14-15), som et forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed uden at stille et metasprogligt spørgsmål:

Eksempel 6 – Åh, det ved jeg ikke, hvad betyder!

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: s- så en krammeven er det samme
2 som [det de] Peter: [jamen nej]
3 Peter: så har jeg så bare ikke øhh sex med
4 vedkommende så er det mere så er
5 det mere sådan noget vi er ikke
6 kærester det bliver vi aldrig men
7 vi kan godt, tale sammen og spise
8 mad sammen og sove sammen og sove
9 i samme seng og ligge i ske
10 Hans: men I knalder [ikke] Poul: **[altså]**
11 Poul: **PETTING eller hvad**
12 Peter: **HVAD** for noget
13 Poul: sådan noget petting, agtigt
14 Peter: **åh det ved jeg ikke hvad**

15   **[betyder]** Hans: [ej hvor
 16   hyggeligt]
 17 Poul: **[er det ikke sådan noget nusse]**
 18   **((laver kysselyde))**
 19 Peter: nej nej ikke engang
 20 Hans: men man kan, jo også godt gøre begge
 21   dele. bolle og så, kramme
 22 Peter: ja men det eksisterer så ikke
 23   i min verden åbenbart

Optagelse 0205 (starter efter 7 minutter og 32 sekunder)

Før dette eksempel har Peter nævnt ordet *krammeven*. Jeg tolker på det grundlag eksemplet sådan, at Peter (B) i linje 3-9 uddyber, hvad han forstår ved en *krammeven*, da Poul (A) i linje 10-11 forsøger at reducere en onomasiologisk ubestemthed (jf. 3.2.2.3.) ved at foreslå ordet *petting*⁴⁶ (linje 10-11). Jeg tolker Peters emfase i linje 12 således, at *petting* er ukendt for ham. Peters metasproglige konstatering i linje 14-15 tolker jeg videre som et implicit spørgsmål, der har til hensigt at reducere ubestemtheden, fordi Poul tilsyneladende opfatter Peters udtalelse som sådan, idet han umiddelbart efter uddyber, hvad han mener (linje 17-18).

B's behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed er i visse tilfælde alene markeret med emfase. I disse tilfælde må det ligeledes tolkes ud fra sammenhængen, at B forsøger at reducere en ubestemthed. Se de følgende to eksempler.

Eksempel 7 – Har barebacking noget med hiv at gøre?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1   Hans: barebacking har noget med hiv
 2   at gøre
 3   Peter: har det noget med **HIV** at gøre
 4   [øhh] Hans: [eller øhh]

Optagelse 0204 (starter efter 34 minutter og 17 sekunder)

---

⁴⁶ Poul er dog åbenbart ikke selv helt sikker på, om *petting* er det rigtige ord til at afklare den onomasiologiske ubestemthed, idet han tilføjer endelsen *agtigt* i linje 13 (jf. Gregersen & Christensen 2013). Jeg har ikke systematisk undersøgt den del af tegndannelsen, som beskæftiger sig med onomasiologiske ubestemtheder, men jeg synes at se en tendens til, at løsninger på onomasiologiske ubestemtheder ofte – som i dette tilfælde – er behæftet med tvivl-markører.

I dette eksempel indleder Hans (A) med at fortælle, at han forbinder *barebacking* med *hiv*. Peters (B) emfase (linje 3), da han gentager⁴⁷ Hans' kontekstualisering, tolker jeg således, at Hans' kontekstualisering er overraskende for Peter og dermed en markering af en semasiologisk ubestemthed.

Eksempel 8 – ubeskyttet sex handler om forplantning

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: jeg tænkte at det der med at øhh.
2 hvad er det der driver værket når
3 man vil have sex jamen det er
4 et eller andet sted tilbage
5 til, vi skal forplante os ikke,
6 uanset om man. projicerer sin
7 seksuelle lyst mod, samme køn
8 eller, det modsatte [d- det]
9 Peter: [det] tror jeg det ved jeg
10 ikke
11 Hans: **seriøst**
12 Poul: JA det tror jeg
13 Hans ((griner))

Optagelse 0204 (starter efter 37 minutter og 37 sekunder)

I dette eksempel taler Poul (A) om, at han forbinder *seksuel lyst* (både for homoseksuelle og heteroseksuelle) med et behov for *forplantning* (linje 1-8). Jeg tolker Hans' (B) emfase i linje 11 som et udtryk for vantro, hvilket markerer en semasiologisk ubestemthed, idet Pouls kontekstualisering forekommer Hans så utrolig, at han bliver i tvivl om, hvorvidt Poul mener det alvorligt.

I andre tilfælde markerer B et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at introducere sin egen forståelse af det pågældende ord. På den måde tydeliggør B, at der er flere uoverensstemmende kontekstualiseringer i spil. I *eksempel 9* ser vi, hvordan Poul i linje 17-22 markerer, at han kontekstualiserer *sikker sex* på en anden måde, end Hans har gjort lige inden i linje 1-3:

---

⁴⁷ Jf. Deborah Tannens konceptualisering af *repetition* (1989).

Eksempel 9 – Hvordan kan der være så stor forskel mellem din og min opfattelse?
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: altså jeg vil jo selv mene jeg
2 dyrker, sikker sex selvom jeg
3 dyrker. øhh usikker oralsex
4 Bjarke: ja
5 Hans: øhh. så på den måde kunne jeg
6 jo egentlig godt risikere at
7 få. hiv. hvis jeg tror på det
8 jamen den den bliver sådan lidt
9 svær, så i princippet kan jeg
10 jo rende rundt med det, uden
11 jeg ved det
12 Bjarke: ja
13 Hans: øhh. ja. der vil jo altid være
14 en risiko, der kan jo også være
15 sket et eller andet med
16 kondomet eller.
17 Poul: **så er det så jeg sidder og tænker**
18 **hvordan kan det være at min**
19 **opfattelse er sådan, at det er**
20 **ABsolut usikker sex at sutte den**
21 **af på en, uden kondom, hvis man**
22 **ikke kender vedkommende**
23 Hans: ja
24 Poul: **at jeg Absolut ser det som værende**
25 **usikker sex hvorDAN kan der være**
26 **så stor forskel ik det**

Optagelse 0204 (starter efter 46 minutter og 12 sekunder)

I dette eksempel fortæller Hans (A), at han opfatter *usikker oral sex* som *sikker sex* (linje 1-3). Poul ekspliciterer efterfølgende (linje 17-22 og igen i linje 24-26), at han undrer sig over, hvordan han kan have en anden opfattelse af, hvad der er *sikker sex*. Hans emfase i linje 20 og 25 samt hans eksplicitte undren (linje 17-18) over sin egen diametralt modsatte kontekstualisering tolker jeg således, at Poul forsøger at reducere en ubestemthed i forhold til *sikker sex*.

B kan ligeledes markere et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at introducere sin egen kontekstualisering af A's ytring, men til forskel fra det forrige eksempel, har det næste eksempel *ikke* karakter af, at to modsatrettede kontekstualiseringer stilles over for hinanden. Her har B's forespørgsel om afklaring i højere grad karakter af, at

B overordnet er i stand til at kontekstualisere det, som A har sagt, men at B samtidig har brug for en uddybning eller nuancering. Se *eksempel 10*.

Eksempel 10 – Der er flere kategorier af oralsex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Peter: men altså oralsex der vurderer
2 jeg at det øhh sandsynligheden
3 for at blive smittet er,
4 ufattelig lav altså så øhh der
5 øhh. altså
6 Poul: **jo men der er jo flere kategorier**
7 **af oralsex øhh får man, s-sæd i**
8 **mundten eller. sluger man**
9 Peter: okay [ja ja men det er rigtigt ja]
10 Poul: [spytter man det ud]

Optagelse 0204 (starter efter 8 minutter og 35 sekunder)

Her er Peter (A) eksplicit ved at kontekstualisere *oralsex* (linje 1-5), da Poul (B) får brug for at reducere en semasiologisk ubestemthed, idet han i linje 6-8 introducerer sin egen kontekstualisering af *oralsex*. Jeg tolker Pouls bidrag sådan, at han markerer et behov for at afklare nogle nuancer vedrørende *oralsex*, fremfor som i det forrige eksempel at eksplicitere en diametralt modsat kontekstualisering. Peter anerkender i linje 9 Pouls kontekstualisering af *oralsex*.

I andre tilfælde er B's markering af et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed ikke verbal-sproglig – mimik kan således udmærket være tilstrækkeligt (Schegloff 2007: 101). I *eksempel 11* ser vi, hvordan jeg noterer mig, at Hans' ansigtsudtryk forandrer sig (linje 8):

Eksempel 11 – Du rynker lidt på næsen

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: jeg tror at jeg tror der ligger
2 noget underbevidst i det. at øhh at
3 det er det der styrer seksuelle
4 menneskers seksualitet er styret
5 af. den, det der behov for at
6 forplante sig og. [uanset om]
7 Peter: [jeg kan sagtens]
(15 sekunder senere)
8 Bjarke: **du rynker lidt på, næsen ((griner))**

9 Hans: jeg tænker for at blive klogere på
10 mig selv det er ikke noget jeg lige
11 havde tænkt på før så

Optagelse 0204 (starter efter 39 minutter)

I dette eksempel taler Poul (A) (og Peter) om, at menneskelig seksualitet (både for homoseksuelle og heteroseksuelle) er drevet af et behov for at forplante sig (linje 1-7). Hans (B) siger ikke noget, men mens de taler, opdager jeg, at Hans' ansigtsudtryk forandrer sig, og siger derfor i linje 8 henvendt til ham, at han sidder og rynker på næsen. Jeg tolker denne forandring i Hans' mimik som et behov for at reducere en semasiologisk ubestemthed, fordi han, da jeg konfronterer ham med det, forklarer, at han ikke umiddelbart kender til Pouls og Peters kontekstualisering af *seksuel drift* (linje 9-11).

I afsnit 4.1.2. beskrev jeg, hvordan det er en central del af betydningsdannelsesprocessen, at deltagerne hjælper hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger. Dette ses bl.a. i forbindelse med reducere af semasiologiske ubestemtheder. I visse tilfælde kan A nemlig have sagt noget, som B ikke kan danne mening af, og i stedet for at A er B behjælpelig med at afklare ubestemtheden, kommer hjælpen fra C. Se *eksempel 12*.

Eksempel 12 – Hvis det er det samme sprog, vi taler

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: du føler du mister noget på.
2 på intimiteten, eller på det mentale
3 [niveau] Poul: [JA absolut]
4 Poul: fordi det er ikke hud mod hud vel,
5 det er ikke den person. det er et
6 stykke gummi altså, jeg mærker
7 Bjarke: hvad er det ved hud mod hud som er
8 Peter: **når man når dertil hvis det er det**
9 **samme sprog vi taler ikke så det**
10 **der med så har man jo bare lyst**
11 **til at æde den anden person**
12 **[fuldstændigt og så:]** Poul: [ja]

Optagelse 0204 (starter efter 17 minutter og 2 sekunder)

I dette eksempel taler Poul (A) om, at han mister noget på det mentale plan i forbindelse med beskyttet sex, fordi der ikke er tale om *hud mod hud* (linje 4-6). Jeg tolker eksemplet

sådan, at da jeg (B) i linje 7 forsøger at afklare en ubestemthed i forbindelse med *hud mod hud*, kommer hjælpen fra Peter (linje 8-12), som tilsyneladende er klar over, at han er i gang med at uddybe Pouls kontekstualisering, idet han i linje 8-9 koordinerer metasprogligt ved at sige: ”hvis det er samme sprog vi taler”. Her demonstreres pointen om, at vi skaber tegnene i fællesskab⁴⁸, og at de interagerende ikke udelukkende er orienteret mod, hvad der er sagt og ment, men også hvad der forventes (2.2.2.).

4.2.3.2. Eksempler på primære integreringsstrategier

På baggrund af de primære integreringsstrategier kan to semantiske størrelser integreres således, at de enten placeres i et *semantisk relationelt forhold* til hinanden, eller at den ene størrelse *valoriserer* den anden (4.2.1.). I det følgende skal vi først se nærmere på de tre primære strategier, som etablerer det semantisk relationelle forhold, og derefter uddyber jeg den primære valorisering.

I den refleksive integreringsproces kan semantiske størrelser som udgangspunkt integreres relationelt på baggrund af tre forskellige strategier: *synonyme*, *hyponyme* og *meronyme*⁴⁹. Måden, hvorpå de forskellige relationelle integreringstyper kan identificeres⁵⁰, skal vi se nærmere på i det følgende, men generelt kan man sige, at det moment, som etablerer det relationelle forhold, kan optræde enten eksplicit eller implicit, og at de eksplicitte forekomster ofte er kendetegnet ved en prædikativforbindelse. Derudover kan forskellige holdningsverber og personlige pronominer være tilknyttet integreringen, hvilket jeg tolker som en markering af, hvorvidt en konkret integrering antages at have hhv. subjektiv eller almen gyldighed.

---

⁴⁸ Jf. Lerner (2004).

⁴⁹ I forbindelse med undersøgelsen af de primære integreringsstrategier inddrog jeg som udgangspunkt også den antonyme relation som en mulig strategi. Det viste sig imidlertid, at der ikke var empirisk belæg for at operere med en primær antonym kategori, idet semantiske størrelser her kun blev integreret med den ene pol i forskellige modsætningsdimensioner. Den anden pol i samtlige forekomster var implicit, hvilket jeg ikke mener, er tilstrækkeligt grundlag for at oprette en antonym kategori i denne sammenhæng. De tilfælde, som jeg først anså for at være antonyme integreringer (dvs. tilfælde, hvor en semantisk størrelse blev integreret med den ene pol i en modsætningsdimension), havde ved nærmere eftersyn i højere grad en normativ/valoriserende karakter, hvilket er baggrunden for, at jeg oprettede kategorien *primær valorisering*.

⁵⁰ I forbindelse med de relationelle integreringsstrategier afviger jeg i forhold til de mere traditionelle relations-teorier (jf. bl.a. Ruus 1995), mht. hvordan jeg identificerer forekomster af de forskellige relationstyper (jf. 4.2.2.)

4.2.3.2.1. Eksempler på primære synonyme integreringer

En synonym integreringsstrategi anlægges, når to semantiske størrelser integreres som værende *ækvivalente*. En synonymi består af to *synonymer*, som er forbundet med relationen *er-synonym-med*. Den er symmetrisk og transitiv, hvilket vil sige, at hvis x *er-synonym-med* y, gælder det at y *er-synonym-med* x, og hvis x *er-synonym-med* y, og y *er-synonym-med* z, gælder det at x *er-synonym-med* z.

Den mest eksplicite form for synonym integrering ses, når selve ordet *synonym* optræder i forbindelse med en konkret integrering. Som det fremgår af *eksempel 13*, var der i det undersøgte materiale faktisk et belæg for, at ordet *synonym* indgik eksplicit i en primær integrering:

Eksempel 13 – Bareback er synonym med sex uden gummi

Gruppe 3: Martin og Klaus (hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex)

- 1 Klaus: BAREback er sex uden gummi og
2 så er det uanset om i har kommet
3 sammen i ti år eller i lige har
4 mødt hinanden p- på en bar, så
5 **altså. d-det er synoNYmet for.**
6 **sex uden gummi**
7 Bjarke: ja [og der er] Martin: [sådan
8 er det]
9 Martin: altså ikke helt for mig

Optagelse 0303 (starter efter 22 minutter og 43 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at Klaus i linje 1-4 integrerer *bareback* som synonymt med *sex uden gummi*, fordi de to semantiske størrelser placeres i et prædikativt forhold til hinanden. Denne tolkning bestyrkes umiddelbart efter i linje 5-6, hvor Klaus eksplicit understreger den synonyme relation.

Denne måde at anlægge synonyme integreringsstrategier på er imidlertid langt fra den mest udbredte. Den hyppigste måde er (som det også var tilfældet i eksemplet ovenfor), når to semantiske størrelser eksplicit indgår i eksplicit *prædikativt forhold* til hinanden. Denne form for synonym integrering kan både have en *subjektiv* og en *almen* karakter.

Subjektive synonyme integreringer markeres i visse tilfælde med holdningsverber:

Eksempel 14 – Barebacking er ...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Bjarke: og når du siger **barebacking** her
2 hvad mener du [så] Poul: [jamen]
3 Poul: så **mener jeg** at det er **sex uden**
4 **kondom op i numsen**

Optagelse 0202 (starter efter 6 minutter og 40 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at Poul anlægger en synonym primær integreringsstrategi, fordi han integrerer *sex op i numsen uden kondom* med *barebacking* ved at markere et prædikativt forhold mellem de to størrelser med verbet *være* (linje 3-4). Jeg tolker videre eksemplet som en *subjektiv* synonym integrering, idet han indleder sin kontekstualisering med *jeg mener*.

Som nævnt ovenfor kan denne form for synonym integrering også have en mere almen karakter:

Eksempel 15 – Tilfældige partnere er...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: **tilfældige partnere det er partnere**
2 **du ikke har noget kendskab til på**
3 **forhånd**

Optagelse 0202 (starter efter 5 minutter og 25 sekunder)

Dette eksempel tolker jeg således, at Poul integrerer *partnere, du ikke har noget kendskab til på forhånd*, som synonymt med *tilfældige partnere*, fordi han med det prædikative forhold imellem de to størrelser i linje 1 markerer, at de er ækvivalente. Denne synonyme integrering, mener jeg, har en *almen* karakter, idet Poul *ikke* markerer, at der er tale om en subjektiv kontekstualisering.

Det synonyme moment i de eksplicitte synonyme integreringer markeres imidlertid ikke udelukkende ved et prædikativt forhold mellem to semantiske størrelser. Ud over prædikativforbindelsen markeres synonyme integreringer i visse tilfælde med konkrete ord, som eksplicit markerer, at der er tale om en synonym relation imellem to semantiske

størrelser. Det er fx tilfældet i *eksempel 16*, hvor det synonyme moment både er markeret ved en prædikativ forbindelse og ved det metasproglige ord *definitionen* (linje 2).

Eksempel 16 – I definitionen er barebacking ...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: hvor at, ja hvor **barebacking**
2 sådan **i definitionen** måske er **sex**
3 **uden kondom analsex uden kondom** så
4 mener jeg også, at, det bør. hæftes
5 på. på en eller anden risikofaktor
6 ja

Optagelse 0202 (starter efter 8 minutter og 34 sekunder)

Dette eksempel tolker jeg således, at Poul integrerer *barebacking* som synonymt med *analsex uden kondom*, fordi han, som nævnt ovenfor, både i kraft af prædikativforbindelsen og det metasproglige ord *definitionen* (linje 2) markerer et ækvivalent forhold imellem de to størrelser – dvs. jeg tolker integreringen som Pouls *forestilling* om, hvad *barebacking* betyder de-kontekstualiseret, hvilket bl.a. vil sige, at den på samme måde som *eksempel 15* har en almen karakter. Poul integrerer desuden efterfølgende *risikofaktor* som en udbygning til den almene definition (linje 5). Denne integrering markeres ikke ved en prædikativforbindelse, men jeg tolker den alligevel som synonym, idet han her blot lægger noget til den almene definition.

I *eksempel 17* ser vi i tråd med *eksempel 16*, hvordan det synonyme aspekt mellem to semantiske størrelser, der integreres, betones yderligere ved at adjektivet *lig* (linje 1) modificerer den prædikative forbindelse:

Eksempel 17 – Sikker sex er lig med ...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: **sex sikker sex er lig med, næsten**
2 **nul risiko vil jeg mene**

Optagelse 0202 (starter efter 2 minutter og 6 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at Poul integrerer *næsten nul risiko* som synonymt med *sikker sex*, fordi de to semantiske størrelser indgår i et prædikativt forhold til hinanden i

kraft af verbet *være*, og fordi det prædikative forhold betones yderligere af adjektivet *lig* (linje 1).

I eksempel 18 markeres den synonyme relation ligeledes dels med en prædikativforbindelse og med det metasproglige udtryk *daglig tale*:

Eksempel 18 – I daglig tale

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: **i daglig tale** ville man nok
2   også **kalde det en bolleven** tror
3   jeg egentlig

Optagelse 0205 (starter efter 7 minutter og 21 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler deltagerne om, hvorvidt det at have en fast sexpartner, som man ikke er kærester med, hedder en *bolleven* eller en *uforpligtende kæreste*. Jeg tolker på den baggrund eksemplet således, at Hans anlægger en synonym strategi, hvor han integrerer *bolleven* som synonymt med *uforpligtende kæreste*, fordi han både i kraft af prædikativforbindelsen i linje 2 og den metasproglige formulering *daglig tale* i linje 1 markerer et ækvivalent forhold mellem de to størrelser.

En anden og udbredt form for eksplicit synonym integrering ses i forbindelse med *anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder* (jf. 2.2.2.3.). I de tilfælde, hvor svaret på et sådant spørgsmål udgøres af én semantisk størrelse (i modsætning til når det består af flere størrelser (jf. meronyme integreringer nedenfor)), bliver det synonyme element etableret i kraft af selve det metasproglige spørgsmål. I *eksempel 19* ser vi således, hvordan Poul i linje 6-7 forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed, hvorefter Emil svarer i linje 8-9:

Eksempel 19 – Blåstemple – som man stempler en gris

Gruppe 1: Poul, Emil (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Emil: og det er jo det er jo frygteligt.
2   at sådan en ting som er noget
3   af det mest naturlige som. at have
4   sex ka: kan blåstemple. en person
5   ik. fordi hvis [du går hen]
6   **Poul: [BLÅstemple]**
7 Poul: **hvad mener du med det**

8   Emil: **altså, stempel ligesom du har en**
9   **gris ((laver stempel-lyd))**

Optagelse 0102 (starter efter 27 minutter og 06 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at Emil eksplicit integrerer *blåstemple* som synonymt med *stempling af en gris* (han henviser tilsyneladende til det blå stempel, som af og til er at finde på en flæsketeg (linje 8-9)). I modsætning til de to foregående eksempler markeres den synonyme relation ikke eksplicit i form af prædikativforbindelser eller andre ord. Men når jeg alligevel tolker integreringen som eksplicit synonym, skyldes det, at Pouls spørgsmål i linje 6-7 sætter en kontekstuel ramme for Emils svar – dvs. det henviser til, hvad *blåstemple* er ækvivalent med for Emil.

Synonyme integreringer er imidlertid ikke altid eksplicit markeret. I visse tilfælde må det synonyme moment udledes af sammenhængen, og det er derfor muligt i den reflektive integreringsproces at tale om *implicitte* synonyme integreringer. Der er tale om en implicit synonym integrering, hvis det på en eller anden måde markeres, at en konkret integrering er særligt grundlæggende for, hvad et bestemt ord betyder – dvs. hvis det markeres indirekte, at to semantiske størrelser er ækvivalente. Se *eksempel 20*, hvor Poul markerer, at *kernen* (linje 5) i sikker sex afhænger af omstændighederne:

Eksempel 20 – Kernen i sikker sex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1   Poul: det er ikke nødvendigvis kun
2   med kondom nej [det øhh]
3   Bjarke: [nej] afhænger af
4   omstændighederne **det er nok i**
5   **virkeligheden det der er kernen**
6   **i det**

Optagelse 0202 (starter efter 2 minutter og 14 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Poul om, hvad han forstår ved *sikker sex*. Jeg tolker eksemplet således, at han implicit integrerer *sikker sex* som synonymt med, at *det afhænger af omstændighederne* (linje 2-4). Når jeg tolker eksemplet som en implicit synonym integrering, skyldes det, at Poul i linje 5-6 afslutter med at tilføje, at det er dét, der er *kernen* i det – dvs. han markerer, at hans kontekstualisering kunne have karakter af en almen definition af *sikker sex*.

I *eksempel 21* markerer Poul i tråd hermed, at *barebacking* ganske simpelt handler om, at *nogle synes, at sex er federe uden kondom*

Eksempel 21 – Nogle mennesker synes, det er federe uden kondom

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Bjarke:	altså hiv er et moment i barebacking
2		i forhold til at det er det man
3		leger med eller nu sagde du risiko
4		også og så videre
5	Poul:	[det tror jeg ikke] Peter: [nej]
6		nødvendigvis. jeg tror ikke
7		nødvendigvis det KAN det være
8		det der thrill, nyder at lege lidt
9		med ilden og lege lidt med liv og
10		død og sådan noget for nogen måske
11		men jeg tror også ganske. simpelt
12		at det handler om "at" (siges
13		leende). at nogle mennesker synes
14		det er federe uden kondom

Optagelse 0204 (starter efter 34 minutter og 59 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at jeg i linje 1-4 forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med *barebacking*, hvorefter Poul i linje 11-14 integrerer *barebacking* som synonymt med, at *nogle synes, at sex er federe uden kondom*, fordi Poul siger, at *barebacking ganske simpelt handler om* det. Han markerer dermed, at hans kontekstualisering har karakter af en grundlæggende definition af begrebet.

En anden form for implicit synonym integrering ses i forbindelse med *selv-initierede* forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder. Denne strategi handler om, at A har sagt noget, som A – af årsager, der knytter an til den specifikke situation – formoder, at B ikke vil være i stand til at kontekstualisere på (tilstrækkelig) vis – dvs. A uddyber uopfordret eller stiller B et kontrolspørgsmål for at finde ud af, om B ved, hvad A snakker om. I disse eksempler etableres det synonyme element altså implicit i og med, at den ene af deltagerne selv specificerer, hvad han mener med et konkret udtryk i en bestemt sammenhæng. Se de følgende to eksempler:

Eksempel 22 – Der ligger lidt det der anonymitet i barebacking

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: fordi, barebacking der ligger
2 lidt det der **anonymitet i det, med**
3 **at det er en anonym partner eller**
4 **en partner man ikke kender så**
5 **godt tror jeg. ser JEG lidt**

Optagelse 0204-del4 (starter efter 51 minutter og 22 sekunder)

I *eksempel 22* er Poul (A) i færd med at forklare, at han forbinder *barebacking* med *anonymitet* (linje 1-3), da han efter en kort pause i linje 2 uopfordret uddyber, at han med *anonymitet* mener en *anonym partner* eller en *partner, man ikke kender så godt* (linje 3-5). Jeg tolker eksemplet som en implicit synonym integrering, hvor *anonymitet* integreres som synonym med en *anonym partner* eller en *partner, man ikke kender så godt*. Det synonyme moment etableres i og med, at hans bidrag i linje 3-5 er en specificering af, hvad *anonymitet* betyder i denne sammenhæng.

Eksempel 23 – Hr. og fru. Danmark

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: men øhh. men men det altså de. JEG
2 har bare den holdning at. jeg
3 synes det er slemt nok at resten
4 af, **danmark sk- øhh, hr. og fru.**
5 **danmark der sidder og drikker**
6 **kaffe ved kaffebordene** har, den
7 holdning at det er man selv skyld
8 i. øhh. jeg synes det er hårdt

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 5 minutter og 8 sekunder)

I *eksempel 23* er Poul (A) ved at forklare, at han synes, at det er slemt/hårdt, at *resten af Danmark* har den holdning, at det er selvforskyldt, hvis man bliver smittet med hiv (linje 1-8). Jeg tolker eksemplet på samme måde som eksemplet ovenfor, idet Poul tilsyneladende – umiddelbart efter han har sagt *resten af Danmark* – (for)fornemmer, at der er en risiko for, at de andre ikke forstår ham på den måde, han ønsker, idet han afbryder sig selv i linje 4 integrerer *resten af Danmark* som implicit synonym til *hr. og fru. Danmark, som sidder og drikker kaffe ved kaffebordene* (linje 4-6).

I forbindelse med de synonyme integreringer ses desuden også, hvordan deltagerne samarbejder om at etablere de fornødne sproglige kendsgerninger. Se de følgende to eksempler:

Eksempel 24 – Forplantning er det, der driver værket

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: jeg tænkte det der med at øhh.
2 hvad er det der driver værket
3 når man vil have sex jamen det
4 ER et eller andet sted tilbage
5 til, vi skal forplante os ikke,
6 uanset om man. projicerer sin
7 seksuelle lyst mod, samme køn
8 eller, det modsatte [det]
9 Peter: [det] tror jeg, det
10 ved jeg ikke
[...]
11 Peter: ja men det kan jeg sagtens
12 følge
13 Poul: jeg tror det er det der
14 Peter: **om man har lyst til at have få**
15 **børn sammen med den anden [helt**
16 **sikkert]** Poul: [ellers var
17 der ikke noget der hed]
18 Poul: se- seksuel drift det er
19 [overlevelse] Peter: [nej]
20 [, det tror jeg] Peter: [helt
21 sikkert]

Optagelse 0204 (starter efter 23 minutter og 15 sekunder)

Jeg tolker dette eksempel således, at Poul integrerer *det, der driver værket, når man vil have sex*, som eksplicit synonym med *forplantning uanset seksuel præference* (linje 1-8), fordi de to størrelser forbindes en prædikativ forbindelse i linje 3-4. I linje 14 ser vi desuden, hvordan Peter udbygger og færdiggør Pouls kontekstualisering.

Eksempel 25 – Hvad er en krammeven?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: eller jeg er mere ovre i sådan
2 noget **krammeven**
3 Bjarke: **hvad er en krammeven**

4 Poul: **men det er firserudtrykket** ikke
 5   Hans: [det er da sødt]
 6   Peter: [det er øhh] **da sagde man**
 7   **ikke bolleven**

Optagelse 0205 (starter efter 7 minutter og 24 sekunder)

I dette eksempel er de i færd med at tale om, hvad det vil sige at have en *bolleven*, da Peter nævner ordet *krammeven* (linje 1). Jeg forsøger umiddelbart efter at afklare, hvad Peter mener med *krammeven*, hvorefter Poul forklarer, at *krammeven* er *firserudtrykket* (linje 4). Jeg tolker eksemplet således, at Poul integrerer Peters bidrag omkring en *krammeven* som synonymt med *firserudtrykket*, idet det synonyme moment både markeres eksplicit i kraft af prædikativforbindelsen i linje 4 og implicit i forbindelse med mit anden-initierede forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed i linje 3. Eksemplet er desuden et empirisk belæg på den integrerede pointe omkring rekontekstualisering over tid (jf. 2.2.1.3.), idet Poul rapporterer fra sin egen erindring, da han ved at sige: ”da sagde man ikke” konkret reflekterer over, hvorvidt en *krammeven* er *firserudtrykket* for *bolleven*.

4.2.3.2.2. Eksempler på primære meronymie integreringer

Der er tale om en meronym integreringsstrategi, når to semantiske størrelser integreres på en sådan måde, at de indgår i en del-helhedsrelation. En meronymi består af to eller flere **meronymer** (dele) og et **holonym** (helhed). I en meronymi er der følgende tre relationer: **er-meronym-til**, **er-holonym-til** og **er-komeronym-til**. Relationerne **er-meronym-til** og **er-holonym-til** er asymmetriske, hvilket vil sige, at hvis *x er-holonym-til y*, gælder det, at *y ikke er-holonym-til x*, og hvis *x er-meronym-til y*, gælder det, at *y ikke er-meronym-til x*. Relationen **er-komeronym-til** er symmetrisk og transitiv, hvilket vil sige, at hvis *x er-komeronym-til y*, gælder det, at *y er-komeronym-til x*, og hvis *x er-komeronym-til y*, og *y er-komeronym-til z*, gælder det, at *x er-komeronym-til z* (Ruus 1995: 130).

I den refleksive integreringsproces optræder meronymie integreringer eksplicit, men de kan – som de synonyme integreringer – i visse tilfælde også udledes implicit af sammenhængen. Eksplicitte meronymie integreringer genkendes som udgangspunkt ved, at selve del-helhedsrelationen mellem to semantiske størrelser er eksplicit markeret. I *eksempel 26* ser vi

således, hvordan Poul eksplicit markerer, at *barebacking* er en del af *homoverdenen* (linje 4).

Eksempel 26 – Barebacking er en del af homoverdenen

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: nej det tænker jeg nemlig heller
2   ikke [og der] Poul: [fordi det
3   er]
4 Poul: **sådan et fænomen der er en del af**
5   **den her, homoverden** [det er det
6   så] Peter: ['mm'] men

Optagelse 0204 (starter efter 31 minutter og 19 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler deltagerne om barebacking. Jeg tolker eksemplet således, at Poul anlægger en meronym strategi, hvor *barebacking* integreres som et meronym til *homoverdenen*, fordi han i linje 4 siger, at *barebacking* er en del af *homoverdenen* – dvs. at del-helhedsrelationen markeres eksplicit.

I *eksempel 27* integrerer Poul ligeledes eksplicit barebacking som *en del* af pornoindustrien:

Eksempel 27 – Barebacking er opstået i en homosubkultur

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: som jeg ser det det er **et fænomen**
2   der er opstået øhh, i homosubkultur
3   [og så videre som **som er blevet en**
4   **del af**] Bjarke: [så det er et
5   fænomen, altså] **del af**
6   **pornoindustrien**

Optagelse 0202 (starter efter 10 minutter og 34 sekunder)

Forud for dette eksempel taler deltagerne om barebacking. Jeg tolker på den baggrund eksemplet således, at Poul i linje 3-6 eksplicit integrerer *fænomenet* (barebacking) som meronym til *pornoindustrien*, fordi han eksplicit markerer, at det er *en del* af *pornoindustrien*. *Fænomenet* er her det eneste meronym, som fremgår eksplicit af sammenhængen, men hvis *fænomenet* er en del af *pornoindustrien*, må det implicit betyde, at der findes *flere* dele (komeronymer).

Eksplicitte meronyme integreringer optræder imidlertid også – som vi så det ved de synonyme integreringer – i forbindelse med anden-initierede forsøg på at reducere semasiologiske ubestemtheder. For i de tilfælde, hvor svaret på et sådant spørgsmål består af flere sideordnede⁵¹ semantiske størrelser, etableres holonymet alene i kraft af spørgsmålet. Se de følgende to eksempler:

I *eksempel 28* ser vi, hvordan Poul – som svar på mit forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed vedrørende *fast parforhold* – nævner flere *forskellige sideordnede semantiske størrelser* (linje 4-11):

Eksempel 28 – Hvad tæller som et parforhold?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Bjarke:	så hvornår er man i et fast
2		parforhold altså hvad hvad hvad
3		tæller som parforhold
4	Poul:	jamen for mig der tæller det øhh at
5		man har. øhh. et fælles udgangspunkt
6		der hedder at vi er partnere og og.
7		og vi øhh. i udgangspunktet er
8		monogame over for øhh for hinanden og
9		vi har valgt hinanden, både som
10		seksuelle partnere men også som.
11		som livsledsagere det ville jeg
12		kalde et parforhold

Optagelse 0202 (starter efter 13 minutter og 27 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel har Poul fortalt, at han selv lever i et fast parforhold. Jeg tolker eksemplet således, at Poul foretager en eksplicit meronym integrering, hvor de tre aspekter: *at vi kalder os partnere* (linje 6); *at vi er monogame* (linje 8); og *at vi har valgt hinanden som seksuelle partnere/livsledsagere* (linje 9-10), er komeronymer til *parforhold*. Grunden til, at jeg tolker eksemplet på denne måde, er, at jeg i linje 1-3 spørger Poul, hvad der for ham *tæller* som et *fast parforhold*, hvorefter han umiddelbart efter svarer ved at nævne de 3 sideordnede størrelser – dvs. de integreres hver især som noget, der *bidrager* til (*tæller* som (linje 4)) et *fast parforhold*. Det, at han svarer på mit metasproglige spørgsmål

---

⁵¹ Forbundet med sideordningskonjunktionen ”og”.

ved at nævne flere sideordnede størrelser, etablerer dermed i sig selv *parforhold* som holonym.

Eksempel 29 – Hiv-stemplet

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Bjarke: og hvad så og hvad står der på det
2 stempel
(10 sekunder senere)
3 Poul: nej men men, men det der med at øhh:
4 jamen altså at øhh: **det der med**
5 **skyld man er selv skyld i det og**
6 **desuden så står der også det i det**
7 **at øhh. at man har ingen muligheder**
8 **rigtig for at få. øhh alt det som**
9 **man havde inden man blev smittet,**
10 **parforhold, øhh, eventuelt hvis man**
11 **har lyst til det, øhh, få et barn og**
12 **være sæddonor til en eller anden**
13 **kvinde og, ALLE mulige forskellige**
14 **ting**
15 Peter: hvad med karriere
16 Poul: ja det kan også sagtens spille ind
17 der
18 Hans: kan det det

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 22 minutter og 50 sekunder)

Forud for dette eksempel har deltagerne af flere omgange talt om, at stigmatisering i forbindelse med hiv-smitte handler om, at man får et *stempel* (jf. *eksempel 4 & 75*). Jeg tolker på den baggrund eksemplet således, at Poul integrer størrelserne: *at man er selv skyld i det* (linje 5), og *at man taber de muligheder, man havde, inden man blev smittet* (linje 6-14) som komeronymen til *stempel*, fordi jeg tolker mit bidrag i linje 1-2 som et forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med *stempel*, som Poul svarer på ved at nævne de to sideordnede størrelser. Hans svar etablerer dermed en eksplicit delhelhedsrelation mellem de forskellige størrelser. Derudover kan man sige, at den handling, at nogen *stempler* hiv-smittede, ligeledes er en del af *stemplet*. Jeg tolker derfor eksemplet sådan, at *stempel* er holonym, mens *at man er selv skyld i det*, *at man taber de muligheder, man havde, inden man blev smittet*, og den handling, *at nogen stempler andre*, alle er komeronymen til holonymet. Vi ser desuden igen i dette eksempel, hvordan deltagerne samarbejder om at skabe de sproglige tegn. Poul er nemlig i linje 6-14 i færd med at give eksempler på de muligheder, man mister som hiv-smittet, da Peter i linje 15 tilføjer *karriere*,

hvilket Poul umiddelbart anerkender. Vi ser her, hvordan enhver kontekstualisering kun er et *punktuelt ækvilibrium* (jf. 2.2.1.4.), idet Peters kontekstualisering omkring, at man som hiv-smittet mister karrieremuligheder, tilsyneladende er ukendt for Hans (linje 18).

Meronyme integreringer er imidlertid langt fra altid eksplicit markeret i den reflektive integreringsproces. Men selvom der ikke er tale om en eksplicit markering, er det alligevel i visse tilfælde muligt implicit at udlede af sammenhængen, at der er tale om en meronym integrering. For i de tilfælde, hvor to eller flere *forskellige sideordnede* semantiske størrelser integreres således, at de hver især bidrager til at konstituere en anden semantisk størrelse, tolker jeg det som en implicit del-helhedsrelation. Se *eksempel 30*.

Eksempel 30 – Logik, impulsive følelser og impulsiv handling

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: når man taler om det her så øhh er
2 det ikke altid kun logik der
3 spiller ind så er det også. øhh
4 impulsiv **impulsive følelser og**
5 **impulsiv handling** øhh.

Optagelse 0202 (starter efter 9 minutter og 5 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Poul om *seksuel adfærd*. Jeg tolker eksemplet således, at han implicit integrerer *logik* (linje 2), *impulsive følelser* (linje 4) og *impulsive handlinger* (linje 5) som komeronymer til *seksuel adfærd*. For selvom del-helhedsrelationen mellem de forskellige semantiske størrelser ikke er eksplicit markeret, kan det alligevel tolkes som en meronym integrering, fordi de tre sideordnede størrelser integreres som noget, der hver især bidrager til (*spiller ind* (linje 3)) *seksuel adfærd*.

Implicitte meronyme integreringer kan imidlertid også udledes alene på baggrund af én eksplicit semantisk størrelse i de tilfælde, hvor det på baggrund af deltagernes samtale i øvrigt er muligt at antage flere implicitte komeronymer, som alle bidrager til at konstituere en anden semantisk størrelse. Se de følgende fem eksempler:

Eksempel 31 – Barebacking og anonymitet

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: fordi, **barebacking der ligger**
2 **lidt det der anonymitet i det**, med
3 at det er en anonym partner eller
4 en partner man ikke kender så
5 godt tror jeg. ser JEG lidt
6 Peter: ja og så på den måde er der noget
7 RISIKO forbundet med barebacking
8 kan man [sige] Hans: [ja]

Optagelse 0204 (starter efter 51 minutter og 24 sekunder)

I linje 1-5 markerer Poul, at der ligger *lidt anonymitet* i *barebacking* (linje 1-5). Jeg tolker dette bidrag som en implicit meronym integrering, hvor *anonymitet* er meronym til *barebacking*. For på baggrund af deres samtale i øvrigt er det nemlig muligt at antage flere implicitte komeronymer til *barebacking* – fx *ubeskyttet sex* og *risiko* (hvilket Peter supplerer med i linje 7). Der er med andre ord tale om en meronym integrering, fordi flere forskellige semantiske størrelser (*anonymitet*, *ubeskyttet sex* og *risiko*), som kan udledes af deres samtale i øvrigt, bidrager til at konstituere *barebacking*.

Eksempel 32 – Husk at dyrke sikker sex!

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: **usikker sex** tager udgangspunkt i
2 også **at du skal beskytte menneskene**
3 **omkring dig** men, **ubesky- -skyttet**
4 **sex** det **handler meget om dig selv**.
5 jeg synes at usikker sex den den.
6 man har hørt så meget i de der
7 reklamer med **løftet pege-**
8 **pegefinger** og der er kampagner øhh
9 "husk at dyrke sikker sex" (skift
10 i udsigelse)

Optagelse 0202 (starter efter 9 minutter og 4 sekunder)

I *eksempel 32* forklarer Poul bl.a., at *ubeskyttet sex handler meget om dig selv*. Jeg tolker dette bidrag som en implicit meronym integrering, hvor *handler meget om dig selv* er meronym til *ubeskyttet sex*. For på baggrund af deres samtale i øvrigt er det nemlig muligt at antage flere implicitte komeronymer til *ubeskyttet sex* – fx *sex uden kondom* – dvs. der er

tale om en meronym integreringsstrategi, fordi flere forskellige semantiske størrelser (fx *sex uden kondom* og *handler meget om dig selv*) hver især bidrager til at konstituere *ubeskyttet sex*.

Poul nævner desuden, at *usikker sex* tager udgangspunkt i at *beskytte menneskene omkring dig* (linje 2-3), og at det er forbundet med en *løftet pegefinger* (linje 7-8). Del-helhedsrelationen mellem de forskellige semantiske størrelser er ikke eksplicit markeret, og de to semantiske størrelser, som Poul forbinder med *usikker sex*, er ikke eksplicit sideordnede. Alligevel tolker jeg denne integrering som en meronym integreringsstrategi, fordi både det at *beskytte menneskene omkring dig* og en *løftet pegefinger* er med til at konstituere *usikker sex*.

Eksempel 33 – Barebacking og risikoadfærd

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: jeg synes [**læse en risikoadfærd i**]
2 Poul: [det kommer jo an på hvad
3 man lægger] **det der barebacking**
4 **hvor man ikke er klar over [hvor**
5 **risikoen er]** Poul: [ja]
6 Poul: det er jeg FULDstændig enig med
7 dig i

Optagelse 0204 (starter efter 31 minutter og 44 sekunder)

I eksempel 33 fortæller Peter, at han læser *risikoadfærd*, *hvor man ikke er klar over*, *hvor risikoen er*, ind i *barebacking* (linje 1-5), uden at hverken del-helhedsrelationen mellem de to størrelser, eller flere sideordnede størrelser er eksplicit markeret. Alligevel tolker jeg denne integrering som en meronym integreringsstrategi, hvor *risikoadfærd*, *hvor man ikke er klar over*, *hvor risikoen er*, er meronym til *barebacking*, fordi det på baggrund af deres samtale i øvrigt er muligt at antage, at flere implicitte meronymer (fx *ubeskyttet sex*), som sammen med *risikoadfærd*, *hvor man ikke er klar over*, *hvor risikoen er* (eller uafklaret risiko), konstituerer *barebacking*. En anden tolkning af denne integrering kunne være at opfatte den som en hyponym integreringsstrategi (jf. nedenfor), hvor *barebacking* (som jo er en adfærd) er en slags *risikoadfærd*. Jeg vælger dog at tolke dette eksempel som en implicit meronym strategi, fordi Poul siger, at han *læser* risikoadfærd ind i *barebacking*, hvilket jeg mener markerer, at *risikoadfærd* ikke her optræder som overbegreb.

Det er desuden interessant at lægge mærke til Pouls markering i linje 2-3, fordi det er et empirisk belæg for de sproglige aktørers opmærksomhed på tegnenes iboende ubestemthed (2.2.1.3.).

Eksempel 34 – barebacking og hiv-status

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: Men. øhh med **barebacking der er man**
2 **i hvert fald ikke klar over hvor,**
3 **hvad hinandens status er**

Optagelse 0204 (starter efter 2 minutter og 56 sekunder)

Jeg tolker *eksempel 34* som en implicit meronym integrering, hvor *dét ikke at være klar over hinandens (hiv)status* (uafklaret hiv-status) er meronym til *barebacking*. Argumentationen for tolkningen er den samme som i det forrige eksempel.

Eksempel 35 – De tør ikke bruge det grimme ord hiv, når de skal spørge om min hiv-status

Gruppe 4 – Jan, Asger og Søren (hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex)

---

1 Jan: og jeg kender masser, af meget
2 meget, **sympatiske mennesker som,**
3 **jeg VED har løjet omkring det**
4 Asger: ja
5 Jan: både på nettet og i alle mulige
6 andre sammenhænge ik
7 Asger: ja
7 Bjarke: så man kan godt lyve- s- så altså
8 man kan godt fortsætte med at være
9 sympatisk selv om man [lyver]
10 Jan: [SAGtens]

Optagelse 0404 (starter efter 16 minutter og 24 sekunder)

Jeg tolker *eksempel 35* således, at der er tale om en implicit meronym integreringsstrategi, hvor *løgnagtighed* er meronym til holonymet *sympatiske mennesker*. Argumentationen følger samme spor som de to forrige eksempler.

En anden implicit variant er de integreringer, som jeg vælger at kalde *ekskluderende meronyme integreringer*. Ekskluderende meronyme integreringer foretages de steder, hvor en semantisk størrelse *ekskluderes* – dvs. steder, hvor det markeres, at en semantisk størrelse

ikke er en del af en anden størrelse. I *eksempel 36* ser vi, hvordan *fænomenet* (*barebacking*) ikke er en del af *heteroverdenen*:

Eksempel 36 – Fænomenet er ikke påhæftet heteroverdenen

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: **det fænomen det øh er ikke rigtig**
2   **påhæftet heteroverdenen**

Optagelse 0202 (starter efter 4 minutter og 50 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler deltagerne om *barebacking*. I linje 1-2 forklarer Poul i forlængelse heraf, at *fænomenet* (*barebacking*) ikke er påhæftet *heteroverdenen*. Jeg tolker denne integrering som en implicit ekskluderende meronym integrering, hvor *barebacking* ikke er meronym til *heteroverdenen*. For hvis én del kan *ekskluderes*, må det implicit betyde, at *heteroverdenen* består af dele – blot ikke *barebacking*.

Desuden tolker jeg det, som et interessant indblik i Pouls semiologiske konceptualisering, når han siger *påhæftet*, idet hans ordvalg peger i retning af, at sproglige betydninger tilsyneladende er noget, man kan påhæfte ord – dvs. en form for nomenklatur.

4.2.3.2.3. Eksempler på primære hyponyme integreringer

En hyponym integreringsstrategi anlægges, når to forskellige semantiske størrelser integreres i en over-underordnings-relation (hyponymi) eller som sideordnede underbegreber (kohyponymer). En hyponymi består af to eller flere **hyponymer** og et **hypernym**. I en hyponymi er der følgende tre relationer: **er-hyponym-til**, **er-hypernym-til** og **er-kohyponym-til**, som alle er transitive. Relationerne **er-hyponym-til** og **er-hypernym-til** er asymmetriske, hvilket vil sige, at hvis *x er-hyponym-til y*, gælder det, at *y ikke er-hyponym-til x*, og hvis *x er-hypernym-til y*, gælder det, at *y ikke er-hypernym-til x*. Relationen **er-kohyponym-til** er symmetrisk, hvilket vil sige, at hvis *x er-kohyponym-til y* gælder det, at *y er-kohyponym-til x* (Ruus 1995: 129). Hyponyme integreringer forekommer ligeledes både *eksplicit* og *implicit* i den reflektive integreringsproces.

Jeg identificerer de eksplicitte hyponyme integreringer ved, at et ord eller en formulering eksplicit etablerer en over-underordningsrelation mellem to forskellige

semantiske størrelser. I *eksempel 37* ser vi, hvordan Hans på den måde eksplicit integrerer *hivtest* som en *slags mistillidsvotum* (linje 3):

Eksempel 37 – En hivtest er en slags mistillidsvotum

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: men ja og **sådan en test** er jo
2 egentlig på en måde øhh altså, **en**
3 **slags mistillidsvotum**

Optagelse 0201 (starter efter 10 minutter og 11 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Hans om den situation, hvor parterne i et nyt kæresteforhold hver især ønsker, at de begge får foretaget en hivtest. På den baggrund tolker jeg eksemplet således, at Hans anlægger en eksplicit hyponym integreringsstrategi, hvor en *hivtest* er hyponym til *mistillidsvotum*, fordi han siger, at en (hiv)test er en *slags* mistillidsvotum (linje 1-3) – dvs. ordet *slags* etablerer eksplicit den hyponyme relation mellem de to størrelser.

I *eksempel 38* ser vi, hvordan andre formuleringer end *slags* ligeledes kan etablere en eksplicit hyponym integrering:

Eksempel 38 – Der er flere kategorier af oralsex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: jo men **der er jo flere kategorier**
2 **af oralsex** øhh, **får man sæd i**
3 **munden eller, sluger man [eller**
4 **spytter man det ud]** Peter:
5 [okay ja ja men]

Optagelse 0204 (starter efter 13 minutter og 44 sekunder)

I *eksempel 38* forklarer Poul, at der er flere *kategorier af oralsex* (linje 1-2), hvorefter han giver forskellige eksempler (linje 3-4). Jeg tolker denne integrering som en eksplicit hyponym integrering, fordi formuleringen *flere kategorier af* eksplicit etablerer en hyponym relation mellem de forskellige semantiske størrelser – dvs. de 3 eksempler i linje 3-4 er kohyponymer til hypernymet *oralsex*.

Typisk optræder hyponyme integreringer imidlertid ikke eksplicit i den reflektive integreringsproces. De er ofte implicitte og må derfor identificeres på baggrund af den sammenhæng, de indgår i. De implicitte hyponyme integreringer kan til forveksling ligne synonyme integreringer, og det er derfor vigtigt, at skelne de to typer fra hinanden. Generelt kan man sige, at – i modsætning til synonymien – er hyponymien defineret på baggrund af de *indgående termers egenskaber* (Ruus 1995: 129), hvor synonymien er defineret ved to forskellige størrelses *ækvivalens*. Det vil med andre ord sige, at i hyponymien nedarves egenskaber fra hypernym til hyponym, således at et hyponym har alle sit hypernyms egenskaber. *Nedarvningen* foregår dermed ad den *asymmetriske* og transitive relation **er-hyponym-til**, hvilket er afgørende for at kunne fastslå, hvorvidt der er tale om en hyponymi, idet den synonyme relation er *symmetrisk* og transitiv.

Til forskel fra de eksplicitte hyponyme integreringer genkendes de implicitte først og fremmest ved, at det ord eller den formulering, som integrerer to forskellige semantiske størrelser, implicit etablerer en hyponym relation imellem dem. I *eksempel 39* ser vi, hvordan jeg tolker Pouls spørgsmål i linje 7 som en implicit hyponym integrering:

Eksempel 39 – Er petting ikke sådan noget nusse?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Poul:	[altså petting] eller hvad
2	Peter:	hvad for noget
3	Poul:	sådan noget petting [agtigt]
4	Peter:	[åh]
5	Peter:	det ved jeg ikke hvad [betyder]
6	Hans:	[ej hvor]
7	Poul:	[er det ikke sådan noget nusse]
8	Hans:	[hyggeligt] <kysselyde>

Optagelse 0205 (starter efter 7 minutter og 47 sekunder)

I dette eksempel nævner Poul ordet petting (linje 1), hvorefter Peter i den forbindelse siger, at han ikke ved, hvad det betyder (linje 5). Når Poul i linje 7 siger, at det er *sådan noget nusse*, tolker jeg det først og fremmest som et udtryk for, at han har opfattet Peters markering i linje 5 som et forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed vedrørende *petting*. Derudover tolker jeg Pouls bidrag i linje 7 som en implicit hyponym integrering, fordi *sådan noget* i denne sammenhæng kan betyde *en slags*. Når jeg mener, at denne integrering er implicit hyponym fremfor synonym, skyldes det, at egenskaber nedarves ad

den asymmetriske relation, således at *petting* har alle de egenskaber, som *nusse* har – dvs. der er tale om en specifik form for *nusse*.

De ord eller formuleringer, som implicit kan etablere en hyponym relation mellem forskellige semantiske størrelser, har i visse tilfælde en associativ karakter. I *eksempel 40* ser vi, hvordan Poul foretager en implicit hyponym integrering ved at beskrive, hvad han *tænker* på, når han tænker på barebacking:

Eksempel 40 – Når jeg tænker på barebacking, så tænker jeg ...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Poul:	umiddelbart når jeg tænker
2		barebacking så tænker jeg enten
3		folk der ligger i en slynge på en
4		eller anden mørk klub, eller folk
5		som bare lægger sig på alle fire og
6		så kommer der ti forskellige på en
7		gang ikke [altså]
8	Hans:	['mm'] sådan et eller andet gruppesex
9		[med en] Bjarke: ['mm'] som er passiv

Optagelse 0204 (starter efter 33 minutter og 10 sekunder)

I dette eksempel forklarer Poul, at når han tænker på barebacking, så tænker han på de to seksuelle praksisformer, som han nævner i linje 3-7. Dette bidrag etablerer en associativ relation imellem *barebacking* og de to seksuelle praksisformer, hvilket jeg tolker som en implicit hyponym integrering, fordi det kan læses sådan, at de to former for seksuelle praksisser er forskellige slags *barebacking*.

I *eksempel 41* ser vi ligeledes, hvordan Hans foretager en implicit hyponym integrering ved at beskrive, hvad han *tænker* på, når han *tænker* på sikker sex:

Eksempel 41 – Sikker sex og oralsex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Hans:	når jeg s- tænker på sikker sex så
2		så tænker jeg kondom ved analsex og
3		ikke kondom ved [oralsex] Bjarke:
4		[, ja]

Optagelse 0201 (starter efter 2 minutter og 7 sekunder)

Eksempel 41 tolker jeg sådan, at Hans foretager en implicit hyponym integrering, hvor *kondom ved analsex* (linje 2) og *ikke kondom ved oralsex* (linje 3) er kohyponymer til *sikker sex*. Når jeg vælger at tolke eksemplet på denne måde, skyldes det for det første, at jeg opfatter den associative formulering, *når jeg tænker på sikker sex, så tænker jeg* (linje 1-2), således, at de to forskellige former for seksuel praksis, som han nævner (linje 2-3), er forskellige slags *sikker sex*, og for det andet fordi ordet *sex* nævnes i forbindelse med alle tre semantiske størrelser.

En anden måde, implicitte hyponyme integreringer kan genkendes på, er nemlig, når det samme ord på forskellig vis (det kan fx være isoleret, som et led i et sammensat ord eller i et hypotagme) indgår i de semantiske størrelser, som integreres. Det kan nemlig pege i retning af, at der er tale om forskellige versioner af den samme størrelse. I *eksempel 42* ser vi, hvordan ordet *sygdom* (linje 1-2) indgår i begge de semantiske størrelser, som integreres:

Eksempel 42 – Hiv er en selvforskyldt bøssesygdom

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Poul:	øhh, og så er det en sygdom
2		stadigvæk. der er en bøssesygdom,
3		og som er selvforskyldt når man får
4		den. i mange tilfælde [øhh] Bjarke:
5		[at det er selvforskyldt] ja fordi
6		[du kunne bare have] Bjarke: [ja]
7		taget kondom på

Optagelse 0204 (starter efter 37 minutter og 46 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Poul om *hiv*. Han siger i linje 1-2, at *det* (hiv) er en *sygdom*, der stadigvæk er en *bøssesygdom*. Jeg tolker denne integrering som implicit hyponym, fordi ordet *sygdom* først optræder isoleret (linje 1) og igen umiddelbart efter som et led i det sammensatte ord *bøssesygdom* (linje 2) – dvs. bidraget kan læses sådan, at *bøssesygdom* er en *slags sygdom*, eller *bøssesygdom* er hyponym til hypernymet *sygdom*. *Sygdom* og *bøssesygdom* integreres her med den prædikative forbindelse i linje 1-2, hvilket til forveksling kan ligne en synonym integrering. Ser vi igen på egenskabstransporten, kan integreringen identificeres som hyponym, fordi egenskaber her kun nedarves ad den asymmetriske relation *er-hyponym-til*. Til sammenligning tolker jeg Pouls bidrag i linje 2 som en synonym integrering, hvor *hiv* integreres som synonymt med *bøssesygdom*. Forskellen er, at der her er tale om en højere grad af ækvivalens imellem de to størrelser –

dvs. det er i denne integrering ikke umiddelbart muligt at argumentere for, at nedarvningen udelukkende foregår ad den asymmetriske og transitive relation.

I eksempel 43 ser vi ligeledes, hvordan ordet *partnere* på forskellig vis indgår i de semantiske størrelser, der integreres:

Eksempel 43 – Der er forskel på forskellige partnere og tilfældige partnere
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: men men jeg mener stadig at selv om
2 der er forskel på **tilfældige**
3 **partnere og forskellige partnere.**
4 øhh. og forskellige partnere kan
5 også være tilfældige

Optagelse 0202 (starter efter 7 minutter og 31 sekunder)

I eksempel 43 nævner Poul to forskellige slags partnere - *tilfældige partnere* og *forskellige partnere* (linje 2-5). Jeg tolker denne integrering som implicit hyponym, både fordi formuleringen i linje 4-5 implicit etablerer en hyponym relation mellem de forskellige størrelser, og fordi der er tale om forskellige typer af *partnere*, hvilket implicit må betyde, at *tilfældige partnere* er en slags *forskellige partnere* – dvs. *tilfældige partnere* er hyponym til hypernymet *forskellige partnere*.

I visse tilfælde kan tilstedeværelsen af det samme ord i to forskellige semantiske størrelser imidlertid *ikke* tolkes sådan, at den ene er hyponym til den anden. Af og til er det derimod muligt at tolke to semantiske størrelser, som delvis består af det samme ord, som kohyponymer, hvilket indebærer, at hypernymet må udledes af sammenhængen. Se de følgende to eksempler:

I eksempel 44 ser vi således, hvordan det, at Hans omtaler hhv. *heterosamfundet* og *homosamfundet*, implicit indebærer hypernymet *samfund*:

Eksempel 44 – Heterosamfundet er mere uvidende end homosamfundet
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: jeg tror det er to forskellige øhh
2 sider fordi man kan sige i
3 **heterosamfundet** er de måske stadig
4 mere uvidende end vi er i **homosamfundet**

Optagelse 0201 (starter efter 13 minutter og 49 sekunder)

Forud for *eksempel 44* taler deltagerne om, hvordan mennesker generelt set ser på hiv-smittede. I forlængelse heraf nævner Hans *heterosamfundet* (linje 3) og *homosamfundet* (linje 4), hvilket jeg tolker som en implicit hyponym integrering, fordi der er tale om to forskellige slags *samfund* - dvs. eksemplet tolkes således, at *heterosamfundet* og *homosamfundet* er kohyponymer til det implicitte hypernym *samfund*.

Eksempel 45 – Stigmatisering

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (*hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex*)

---

1 Hans: øhh lige så meget også min egen,
 2 øhh dunken i hovedet af mig selv
 3 altså
 4 Peter: ja ja men
 5 Hans: [øhh så det] Peter: [præcis jo
 6 det er jo] **det er både**
 7 **stigmatisering fra samfundet og**
 8 **lige så meget også [min egen**
 9 **stigmatisering** hvis man kan
 10 kalde det]

Optagelse 0204 (starter efter 1 time og 21 minutter)

I *eksempel 45* taler Hans om, hvordan han forestiller sig, at han ville blive stigmatiseret, hvis han blev smittet med hiv. Han nævner *stigmatisering fra samfundet* i linje 7 og *sin egen stigmatisering* i linje 8-9, hvilket jeg i tråd med det forrige eksempel tolker som en implicit hyponym integrering, fordi der er tale om to forskellige slags *stigmatisering* – dvs. jeg tolker eksemplet sådan, at *stigmatisering fra samfundet* og hans *egen stigmatisering* implicit er kohyponymer til hypernymet *stigmatisering*.

Implicitte hyponyme integreringer kan desuden – som de meronyme – identificeres alene på baggrund af, at én semantisk størrelse integreres som *ikke* værende et hyponym til en anden semantisk størrelse. Hvis noget *ikke* er hyponym til et hypernym, så må det implicit betyde, at der findes andre hyponymer. Disse integreringer kalder jeg for *ekskluderende hyponyme integreringer*. I *eksempel 46* ser vi, hvordan hverken en *verbal garanti* eller en (*hiv*)*test* er en *garanti* for at en potentiel sexpartner ikke er hiv-smittet (linje 8-10):

Eksempel 46 – En verbal garanti er ikke en garanti

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: jeg mener st-, jeg mener ikke man
2 kan vide sig sikker på at det er,
3 sikker sex. **fordi man får et, en,**
4 **verbal forkla- eller en verbal**
5 **garanti for. at, personen ikke er,**
6 **er s-smittet**
(10 sekunder senere)
7 Hans: [jeg] Bjarke: [ja] ville have altså
8 selv om der var en test **så ville**
9 **det stadig ikke være en garanti**
10 vil jeg mene

Optagelse 0204 (starter efter 54 sekunder)

I dette eksempel taler deltagerne om, hvordan man kan opnå en *garanti* for, at en potentiel sexpartner ikke er hiv-smittet. I linje 1-6 siger Poul, at *en verbal garanti* ikke er en *garanti*, og umiddelbart efter siger Hans, at en (hiv)test heller ikke er nogen *garanti*. Dette bidrag tolker jeg som en implicit ekskluderende hyponym integrering, idet hverken en *test* eller en *verbal garanti* er en slags *garanti* – dvs. de er *ikke* kohyponymer til hypernymet *garanti*, hvilket implicit må betyde, at der findes noget, der kan regnes for en *garanti* – dvs. at der findes hyponymer til *garanti*.

I andre tilfælde kan det udledes, at der er tale om en implicit hyponym integrering, *alene* på baggrund af sammenhængen i øvrigt. Se de følgende to eksempler:

Eksempel 47 – Barebacking og usikker sex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Peter: jeg opfatter kun at man dyrker
2 barebacking hvis man er passiv,
3 og ikke bruger noget- hvis jeg
4 nu, gik i byen og fandt,
2 en fyr og så at jeg var Aktiv, og
3 Poul: 'mm'
4 Peter: ikke brugte kondom så ville
5 jeg ikke have opfattet det som
6 at jeg havde dyrket, dyrket
7 barebacking-, -SEX eller hvad
8 [det hedder] Poul [men]
9 Poul: [men er det så lig med]

10 Hans: [det var da meget sjovt]
 11 så ville du ikke opfatte at du
 12 havde dyrket usikker sex eller hvad
 13 Peter: hvad siger du
 14 Poul: det er det er det så li- at
 15 med så ville du ikke
 16 opfatte det som du havde dyrket
 17 usikker sex
 18 Peter: **nej det vil jo faktisk sige jeg**
 19 **havde dyrket usikker sex men jeg**
 20 **syntes ikke jeg havde, dyrket**
 21 **barebacking det er kun den person**
 22 **der er passiv**

Optagelse 0204 (starter efter 30 minutter og 52 sekunder)

I *eksempel 47* forklarer Peter, at for ham er *barebacking* kun noget som den passive (modtagende) part dyrker. Poul forsøger i den forbindelse at reducere en semasiologisk ubestemthed (jf. *eksempel 4*) og spørger Peter, hvorvidt han mener, at *ubeskyttet sex for den aktive part* ikke er *usikker sex* (linje 9-12 (reformuleres linje 14-17)), hvortil Peter svarer, at det er *usikker sex*, men ikke *barebacking*. Jeg tolker denne integrering som implicit hyponym, fordi deltagerne i den øvrige samtale taler om flere og andre former for *usikker sex* – dvs. jeg tolker *ubeskyttet sex som aktiv* som en slags *usikker sex*. *Ubeskyttet sex som aktiv* er med andre ord hyponym til hypernymet *usikker sex*.

Eksempel 48 – Barebacking og fast parforhold

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: ja, [men] Bjarke: [men] så ifølge
 2 nogle vil det jo også være naivt
 3 at stole på en kæreste, at man
 4 [smider kondomet med kæresten]
 5 Poul: [men ER det så barebacking]
 (29 sekunder senere)
 6 Hans: **så tror jeg faktisk så ville jeg**
 7 **egentlig heller ikke mene at det**
 8 **var barebacking som udgangspunkt,**
 9 **så ville jeg bare mene det var**
 10 **usikker sex og jeg, [har stadig**
 11 **ikke] Poul: [ja] helt fundet ud**
 12 **af hvorfor jeg. synes de to ting er**
 13 **forskellige men**
 14 Poul: fordi, barebacking der ligger
 15 lidt det der anonymitet i det, med
 16 at det er en anonym partner eller

17 en partner man ikke kender så
18 godt tror jeg. ser JEG lidt

Optagelse 0204 (starter efter 50 minutter og 38 sekunder)

I *eksempel 48* taler Hans om ubeskyttet sex i et fast parforhold (linje 1-4), da Poul i den forbindelse i linje 5 (anden-initieret) forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed. I linje 6-10 forklarer Hans efterfølgende, at *ubeskyttet sex i et fast parforhold* ikke er *barebacking*, men bare *usikker sex*, og jeg tolker i tråd med det forrige eksempel denne integrering som implicit hyponym, fordi det på baggrund af samtalen i øvrigt er muligt at udlede, at *ubeskyttet sex i et fast parforhold* er en slags *usikker sex* – dvs. at *ubeskyttet sex i et fast parforhold* er hyponym til hypernymet *usikker sex*.

Som det blev nævnt i afsnit 4.1. (s. 80) sker der noget særligt i linje 10-13, hvor Hans (anden-initieret) forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed i forhold til sin egen kontekstualisering. For ud over at være et eksempel på rekontekstualisering *in situ* er dette bidrag desuden et empirisk belæg for min hypotese om, at sproglig betydningsdannelse foregår på baggrund af to forskellige former for integrering – den *intuitive* og den *refleksive* – og om at (re)kontekstualisering i den intuitive proces tilsyneladende snarere er et kontinuum end separate enkeltstående begivenheder, fordi Hans *stadig* ikke har fundet ud af, hvorfor han synes, at de to ting er forskellige. Derudover ser vi i linje 14-18, hvordan Poul ved at foretage en meronym integrering (jf. *eksempel 31*) hjælper Hans med at etablere den relevante sproglige kendsgerning.

4.2.3.2.4. Eksempler på primære valoriseringer

Sproglige ideologier er principielt en uundgåelig del af det menneskelige sprog (jf. 4.2.1.). Jeg mener, at de sproglige ideologiske aspekter bl.a. konkret manifesteres i betydningsdannelsesprocessen gennem det, jeg har valgt at kalde for *primær valorisering*. Primær valorisering er et udtryk for en kontekstualisering, hvor en semantisk størrelse integreres med en anden semantisk størrelse på en sådan måde, at den ene valoriserer den anden – dvs. der er tale om, at en semantisk størrelse værditilskrives i kontekstualiseringsprocessen. I den refleksive integreringsproces optræder primære valoriseringer også både *eksplicit* og *implicit*.

Den eksplicitte primære valorisering genkendes som udgangspunkt ved, at en semantisk størrelse integreres med et adjektiv via en prædikativforbindelse. Se de følgende 4 eksempler:

Eksempel 49 – Seksuel adfærd er ikke rationel

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: noget der sker på et splitsekund
2   når man tænder, øhh. og så er det
3   ikke altid så rationel adfærd. man
4   udviser **seksuel adfærd er ikke**
5   **rationel**

Optagelse 0202 (starter 11 minutter og 3 sekunder)

I *eksempel 49* siger Poul, at *seksuel adfærd ikke er rationel* (irrationel) (linje 4-5), hvilket jeg tolker som en eksplicit primær valorisering, hvor *seksuel adfærd* via en prædikativforbindelse integreres med adjektivet *irrationel*, fordi der er tale om en værditilskrivning af *seksuel adfærd*.

Eksempel 50 – Hiv er tabubelagt

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: for det første så er det øhh. **noget**
2   **som er enormt tabubelagt**

Optagelse 0202 (starter efter 15 minutter og 52 sekunder)

Umiddelbart forud for *eksempel 50* taler parterne om *hiv*. I linje 2 siger Poul med en henvisning til *hiv*, at det er *tabubelagt*, hvilket jeg i tråd med det forrige eksempel tolker som en eksplicit primær valorisering, hvor *hiv* integreres med *tabubelagt*.

Eksempel 51 – Bugchasing er forfærdeligt

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: altså det er en hvor man taler om
2   i usa blandt andet at der er kommet,
3   undergrupper til barebacking hvor
4   hvor der er folk der bevidst går
5   ud og for at opsøge at blive smittet
6   med hiv

7 Poul: **bugchasing**
 (6 sekunder)
 8 Hans: **det er da godt nok forfærdeligt**
 9 [et eller andet sted at]
 10 Poul: ['mm'] folk de virkelig vil
 11 [pådrage sig] Bjarke: [ja]

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 30 minutter og 51 sekunder)

I dette eksempel omtaler jeg i linje 1-6 en seksuel praksisform, som går ud på bevidst at erhverve hiv-smitte (linje 1-6). Pouls bidrag umiddelbart efter i linje 7 tolker jeg som et anden-initieret forsøg på at reducere en onomasiologisk ubestemthed (jf. 2.2.2.3.), idet han tilsyneladende får behov for en sproglig kendsgerning, da han med henvisning til mit bidrag, siger *bugchasing*, hvilket er benævnelsen på den seksuelle praksisform, jeg omtaler i linje 1-6. Hans' bidrag i linje 8-11 tolker jeg i tråd med de forrige to eksempler som en eksplicit primær valorisering, hvor *bugchasing* integreres med adjektivet *forfærdeligt*.

Eksempel 52 – Sikker sex er det klogeste og det rigtige

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: jeg tilstræber altid selv
 2 <rømmer sig> at gøre det, så
 3 sikkert som overhovedet muligt, øhh.
 4 at **dyrke sikker sex fordi det er**
 5 plus der er **det klogeste og det er**
 6 **det der er det rigtige** hvis man
 7 fortsat vil være sund og rask
 8 men. jeg ved også godt at man
 9 at jeg kan. blive stillet i en
 10 situation lige pludselig hvor.
 11 at, jeg ikke kan leve op til det

Optagelse 0204 (starter efter 17 minutter og 5 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Poul om *sikker sex*. I linje 5-6 fortæller han, at *sikker sex* er det *klogeste* og det *rigtige*, hvis man fortsat vil være sund og rask. Dette bidrag tolker jeg som to primære valoriseringer, hvor *sikker sex* via prædikativforbindelser integreres med adjektiverne: *klogeste* og *rigtige*, fordi der er tale om, at de to størrelser værditilskriver *sikker sex*.

I eksempel 51 og 52 bidrager de valoriserende størrelser med semantisk materiale fra en *moralsk* normativ dimension. Men det er imidlertid også muligt at anlægge primære

valoriseringer på en sådan måde, at det, der integreres, bidrager med semantisk stof fra en *metasproglig* normativ dimension, og i disse tilfælde er det således et rent sprogligt aspekt, som valoriseres. Det, der sker i en metasproglig normativ dimension, er, at selvom der er tale om en rent sproglig værditilskrivning, så bidrager integreringen alligevel implicit med nogle semasiologiske aspekter i tegndannelsen. I *eksempel 53* ser vi, hvordan et ords onomasiologiske aspekt valoriseres, idet *hiv* kontekstualiseres som et *grimt* ord, som nogle ikke tør bruge (linje 10-11), men samtidig hvordan denne ytring ikke alene vedrører ordets onomasiologiske aspekter, da den implicit kan tolkes som, at *hiv* er noget negativt, vi ikke har lyst til at tale om. Valoriseringen bidrager med andre ord med semantisk materiale som kan pege i retning af, at *hiv* er et skældsord eller et tabu.

Eksempel 53 – Hiv er et grimt ord

Gruppe 4 – Asger, Jan og Søren (hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex)

- 1 Søren: ja og jeg har også været udsat for
 2 det der et hav af gange med folk
 3 som ikke Tør og spørge direkte.
 4 altså så spørger de, "er du rask"
 5 (skift i udsigelse) eller: er du
 6 sygdomsfri. er du øhh er du
 7 "frisk" (skift i udsigelse)
 8 Bjarke: og i [det] Søren: [hvor] ligger
 9 der hivfri
 10 Søren: **ja f- for de tør ikke og bruge det**
 11 **grimme ord**
 12 Asger: nej fordi det tænder dem af ik

Optagelse 0404 (starter efter 7 minutter og 50 sekunder)

Jeg tolker som udgangspunkt dette eksempel således, at Søren i linje 1-7 foretager en primær synonym integrering, hvor *hiv-fri* integreres som synonym med hhv. *rask*, *sygdomsfri* og *frisk*. Tolkningen bestyrkes af, at jeg i linje 8-9 forsøger at afklare en semasiologisk ubestemthed i forhold til, hvorvidt de forskellige størrelser er ækvivalente. Umiddelbart efter i linje 10-11 siger Søren, at det er fordi, folk ikke tør at bruge det *grimme ord* (*hiv*). Jeg tolker dette bidrag som en eksplicit primær valorisering, hvor *hiv* integreres med et *grimt ord*, hvilket jeg igen tolker som en indikation på, at *hiv* ifølge Søren er et tabu. Ved på den måde at anlægge primære valoriseringer, hvor det, der integreres, er semantisk materiale fra en metasproglig normativ dimension, er der tale om, at hvad enten man fx med integreringen har til hensigt at opretholde eller nedbryde et tabu, så er det et spørgsmål om, at man

(bevidst eller ubevidst) i en eller anden udstrækning forsøger at påvirke den sociale orden (jf. Cameron 1995).

I eksempel 54 ser vi, hvordan en semantisk størrelse til forskel fra de forrige eksempler integreres med et hypotagme frem for et enkelt adjektiv:

Eksempel 54 – Barebacking er negativt ladet

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: jeg tror grunden til at jeg ikke
2 vil kalde det, **barebacking** i et
3 forhold det er også fordi det
4 bliver så **negativt ladet** ikke

Optagelse 0204 (starter efter 41 minutter og 35 sekunder)

I eksempel 54 siger Hans, at *barebacking* er *negativt ladet* (linje 2-4), hvilket jeg i tråd med de forrige eksempler tolker som en eksplicit primær valorisering, hvor *barebacking* integreres med *negativt ladet* – dvs. *negativt ladet* valoriserer *barebacking*.

Eksplicitte primære valoriseringer kan desuden komme til udtryk gennem sammenligninger. Disse integreringer er kendetegnet ved, at en semantisk størrelse integreres med et adjektiv (bøjet i komparativ) og en anden semantisk størrelse, som den sættes i forhold til. Her kommer det valoriserende aspekt til udtryk i forholdet mellem to forskellige størrelser. I eksempel 55 ser vi, hvordan *hiv* først kontekstualiseres som værre end *sukkersyge* (linje 6-9) og derefter som værre end *andre kroniske sygdomme* (linje 20-22):

Eksempel 55 – Hiv er værre end andre kroniske sygdomme

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: jamen det er jo som at opfatte
2 det lidt som man har sukkersyge
3 man skal leve med det resten af
4 livet ikke
5 Hans: ja
6 Peter: **.sådan ikke, altså det kan være**
7 **slemt nok med sukkersyge men altså**
8 **er det så værre med hiv ikke det**
9 **synes jeg**
10 Hans: nu ved jeg faktisk ikke engang hvor
11 farligt sukkersyge [i forhold]

12 Peter: [det smitter ikke] i
 13 forhold til hiv, men altså, i
 14 forhold til ens helbred, sådan
 15 med de to ting, og alligevel så
 16 ser man det bare FULDSTENDIG
 17 forskelligt, udover at man selv har,
 18 man kan jo også selv være skyld i
 19 at få sukkersyge
 (8 sekunder senere)
 20 Bjarke: **ja. øhh, er hiv værre end øhh end**
 21 **andre kroniske sygdomme som for**
 22 **eksempel sukkersyge**
 23 Peter: det [synes] Hans: [ja]
 24 Poul: [ja]
 25 Poul: det er det
 26 Peter: det synes jeg det er

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 25 minutter og 53 sekunder)

I dette eksempel siger Peter i linje 6-9, at han synes, at hiv er værre end sukkersyge. Dette bidrag tolker jeg som en eksplicit primær valorisering, hvor *hiv* integreres med *værre end sukkersyge*, fordi *hiv* værditilskrives ved at blive sammenlignet med *sukkersyge*. Vi ser igen her et eksempel på, at deltagerne hjælper hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger (jf. 4.2.1.), idet Hans i linje 10-19 fortsætter Peters kontekstualisering af *hiv* i forhold til *sukkersyge*. I linje 20-22 forsøger jeg efterfølgende i den forbindelse at reducere en semasiologisk ubestemthed, som resulterer i, at de alle anerkender, at *hiv* er *værre end andre kroniske sygdomme*, hvilket jeg – i tråd med integreringen i linje 6-9 – tolker som en ny primær valorisering.

I visse tilfælde er det muligt at identificere primære valoriseringer, uden at hverken et prædikativt moment eller et adjektiv fremgår eksplicit af integreringen. Der er her tale om en implicit primær valorisering, idet det valoriserende aspekt må udledes af sammenhængen. Se eksempel 56 og 57:

Eksempel 56 – Hiv er selvforskyldt

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: der er da ingen tvivl om et eller
2 andet sted. så så dømmer jeg da,
3 **folk der har hiv altså netop den**
4 **der med de selv HAR været skyld i**
5 **det,** men derfor mener jeg jo ikke
6 det er et dårligt menneske

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 3 minutter og 49 sekunder)

I dette eksempel fortæller Hans, at hiv-smittede selv er skyld i, at de har erhvervet smitten (linje 4-5). Jeg tolker dette bidrag således, at det implicit betyder, at *hiv* er *selvforskyldt*, og dermed at der er tale om en implicit primær valorisering, hvor *hiv* integreres med *selvforskyldt* på en sådan måde, at *selvforskyldt* værdilader *hiv*. Derudover kan det tilføjes, at jeg tolker Hans' bidrag i linje 6 som en *implicit ekskluderende hyponym integrering*, hvor *hiv-smittede* ikke er hyponym til *dårlige mennesker*. Min udlægning af dette eksempel er baseret på en fortolkning af en ytring, hvor det fremgår eksplicit, at der er en forbindelse mellem *hiv* og *selvforskyldt*.

Eksempel 57 – Seksuel adfærd afviger fra, hvordan vi normalt opfører os

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: er det ikke det nej
2 Poul: **nej [det mener jeg ikke]**
3 Bjarke: [så] **og den kan ligge**
4 **langt fra hvordan vi normalt ellers**
5 **opfører os som mennesker så det er**
6 **noget, noget helt andet**
(5 sekunder)
7 Poul: **jeg mener i det [hele taget af-]**
8 Bjarke: [hverdags] **ja, [det afviger**
9 **i] Bjarke: [adfærd-] forhold til**
10 **hvem vi ellers er på mange punkter**
11 **det kan det i hvert fald gøre**

Optagelse 0202 (starter efter 13 minutter og 5 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Poul om *seksuel adfærd*. Fra linje 2-11 fortæller han videre, at *seksuel adfærd* ligger langt fra, hvordan vi normalt opfører os som mennesker, og at det er en *afvigende* adfærd. Jeg tolker dette bidrag således, at det implicit betyder, at

seksuel adfærd er *unormal* og *afvigende*, og dermed at der er tale om en implicit primær valorisering, hvor Poul integrerer *seksuel adfærd* med *unormal* og *afvigende* på en sådan måde, at de to størrelser værdilader *seksuel adfærd*.

I både eksempel 56 og 57 er min udlægning baseret på en fortolkning af en konkret ordlyd, som fremgår eksplicit af uddraget. I visse tilfælde er det fortolkningsmæssige aspekt imidlertid større, idet det ikke nødvendigvis er muligt at fortolke en ytring på baggrund af en eksplicit ordlyd. Det ses bl.a. i de tilfælde, hvor en semantisk størrelse integreres med en metafor. Se de følgende to eksempler:

Eksempel 58 – Oralsex med kondom er som at spise karameller med papir på
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: men jeg sy- JEG synes bare at øhh.
2 det ved jeg ikke så synes jeg så
3 er det at spise karameller med
4 papir på ikke altså. med hensyn
5 til oralsex

Optagelse 0204 (starter efter 20 minutter og 56 sekunder)

Lige inden *eksempel 58* taler deltagerne om *beskyttet oralsex*. I linje 3-4 fortæller Peter, at han synes, at *beskyttet oralsex* er som at spise *karameller med papir på*. Jeg tolker dette bidrag således, at der er tale om en implicit primær valorisering, hvor *beskyttet oralsex* integreres med *karameller med papir på*, hvilket værdilader *beskyttet oralsex*. Fortolkningen underbygges af, at der er et prædikativt forhold mellem de to størrelser.

Eksempel 59 – Kondom er som en glasvæg
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: man kan sige der er jo. næsten ikke
2 nogen grund til at, ligesom at få
3 foretaget hivtest hvis ikke folk
4 helst. ville være fri for det
5 kondom jeg synes lidt det er som
6 at sætte en glasplade op mellem mig
7 og min kæreste mens vi kysser det
8 må jeg indrømme. jeg synes det
9 TAGER noget intimitet. de- det
10 synes jeg

Optagelse 0204 (starter efter 16 minutter og 46 sekunder)

I *eksempel 59* associerer Poul *kondom* med *en glasplade* (linje 6). I tråd med det forrige eksempel tolker jeg dette bidrag som en implicit primær valorisering, hvor Poul integrerer *kondom* med *en glasplade* – dvs. *en glasplade* værditilskriver *kondom*. Det er desuden interessant at lægge mærke til, at associationen i dette eksempel ligner den i det forrige. At spise en karamel med papir på og at sætte en glasvæg op imellem to, der kysser, handler i begge tilfælde om, at en oplevelse af nydelse i en eller anden forstand værdiansættes. Noget kunne tyde på, at dette er en gruppeintern konvention, som eksisterer blandt visse grupper af MSM – og i dette tilfælde tilsyneladende også blandt dem, som ifølge dem selv tilhører gruppen af MSM, som udelukkende dyrker sikker sex!

Det fortolkningsmæssige aspekt er dog er størst, er de steder, hvor en primær valorisering alene fortolkes på baggrund af et bidrags fonetiske kvaliteter, sådan som vi ser det i *eksempel 60*, hvor jeg tolker Peters emfase i linje 12 som en primær valorisering:

Eksempel 60 – En heteroseksuel mand med BØRN, som er smittet med hiv
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: Ja Else Schmidt har været i: tv her
 2 inden for de sidste 14 dage, hende
 3 der f:ormanden for øhh
 4 Sundhedsstyrelsen eller et eller
 5 andet
 6 Poul: ,nej jeg læste det bare
 7 Peter: nå okay men øhh.
 8 Hans: ja
 9 Peter: der havde de interviewet en mand.
 10 de var hjemme hos et ægtepar hvor
 11 at øhh et heteroseksuelt ægtepar
 12 med **BØRN**. hvor at de havde dyrket
 13 beskyttet sex [fordi manden var
 14 smittet] Poul: [det er rigtigt
 15 ja] men han øhh. jeg tror ikke det
 16 fremgik hvordan han var blevet
 17 smittet

Optagelse 0204 (starter efter 14 minutter og 37 sekunder)

I dette eksempel beskriver Peter et interview, han har set på tv, med et heteroseksuelt ægtepar, der har børn, og hvor manden er hiv-smittet. Jeg tolker hans emfatiske betoning af

børn i linje 16 som et udtryk for, at der må være grænser for, hvor promiskuøs man kan være, når man har børn – eller at det i hvert fald er overraskende, at en mand med børn har været så uansvarlig at blive smittet med hiv. På den baggrund tolker jeg eksemplet som en primær valorisering, hvor en *heteroseksuel mand med børn* integreres med en form for overraskelse over, at en mand med børn også kan være smittet med hiv.

I en kommunikativ situation, hvor der opstår et behov for at koordinere en intuitiv semasiologisk integrering, må parterne engagere sig i en refleksiv integreringsproces, hvor de hver især eksplicit integrerer semantiske størrelser på baggrund af deres individuelle erfaringer (jf. 2.2.2.). For at parterne således kan integrere semantiske størrelser, må de benytte sig af forskellige integreringsstrategier. Vi har netop set, hvordan en refleksiv integrering som minimum forudsætter én primær integreringsstrategi, fordi de primære strategier placerer den integrerede semantiske størrelse i et *semantisk relationelt* forhold til andre størrelser. Det er dermed på et helt grundlæggende niveau en forudsætning, at der skal være minimum to semantiske størrelser, for at der kan være en forskel.

Refleksive integreringsprocesser består imidlertid ofte af mere end blot én primær strategi. Udover, at det udmærket er muligt at anlægge flere på hinanden følgende primære strategier i forbindelse med kontekstualiseringen af et konkret tegn, er det også muligt at uddybe eller nuancere en primær integrering ved at anlægge en eller flere sekundære integreringsstrategier (jf. 4.2.1.).

4.2.3.3. *Eksempler på sekundære integreringsstrategier*

Sekundære integreringer optræder enten eksplicit eller implicit som underordnede elementer til de primære integreringsstrategier. De har en uddybende og eksemplificerende karakter og kvalificerer dermed på forskellig vis de primære integreringer. Jeg har overordnet identificeret følgende fire forskellige typer af sekundære integreringsstrategier: *realiteter*, *non-realiteter*, *rekontekstualiseringsmarkører* og *sekundære valoriseringer* (jf. 4.2.1.)⁵².

---

⁵² De forskellige former for sekundære integreringsstrategier, som opregnes her, er de eneste, der er empirisk belæg for i det undersøgte materiale (4.2.1.). Det betyder imidlertid ikke, at det kan udelukkes, at der findes flere typer end disse fire. Spørgsmålet om, hvorvidt der findes andre former for sekundære integreringsstrategier, er et erkendelsesmæssigt relevant afsæt for den fremtidige udforskning af sproglig betydningsdannelse, fordi netop de sekundære integreringer giver et unikt indblik i de individuelle kontekstuelle rammer, som dannelsen af konkrete tegn er baseret på.

4.2.3.3.1. Eksempler på sekundær integrering af realiteter

Primære integreringer kan nuanceres/udbygges gennem sekundær integrering af *virkelige* forhold eller begivenheder – dvs. ved at integrere en eller anden form for *realitet*. Inden for de realiteter, som integreres sekundært i den reflektive integreringsproces, sonderer jeg desuden mellem *personlige* og *upersonlige*. De personlige realiteter henviser til en form for personlig oplevelse, mens de upersonlige, som navnet antyder, ligger uden for den personlige oplevelsessfære – som fx når faktuel viden eller konkrete hændelsesforløb, man ikke selv har været involveret i, integreres.

Når personlige realiteter integreres i betydningsdannelsesprocessen på baggrund af sekundære integreringsstrategier, foregår det enten i form af konversationelle narrativer eller generaliserede personlige erfaringer. Den hyppigst forekommende strategi er konversationelle narrativer⁵³, og som et afsæt for at illustrere, hvordan narrativen optræder i forbindelse med sproglig betydningsdannelse, vil jeg kort skitsere, hvordan den hidtil er blevet konceptualiseret i en sprogvidenskabelig sammenhæng.

Interessen for narrativer, eller mundtlige fortællinger, har været voksende inden for mange discipliner, siden den blev udforsket af blandt andre Propp (1968[1958]) i folkløristikken og af Bartlett (1932) i psykologien. I en sprogvidenskabelig sammenhæng har beskæftigelse med narrativer overordnet fulgt tre spor, som bevæger sig fra at opfatte dem som isolerede størrelser til i højere grad at fokusere på dem, sådan som de optræder i diskursive forløb. De tre spor fører tilbage til hhv. Labov & Waletzky, Dell Hymes og Elinor Ochs (Perregaard 2001).

Inspireret af Propp anlægger Labov og Waletzky en formel tilgang til narrativen, hvor formålet er at identificere og klassificere komponenter på sætningsniveau for på den måde at kunne redegøre for deres indre organisering i narrativen som helhed. Hver sætning har således en funktion i forhold til tilhøreren, som forklares på baggrund af seks forskellige strukturelementer (Perregaard 2001: 36-37). Kronologi regnes her som en grundlæggende forudsætning for, at det overhovedet er muligt at tale om en narrativ – dvs. denne tankegang involverer en antagelse om, at fortælleren gengiver begivenhederne i samme rækkefølge,

---

⁵³ Narrativformen forekommer også i forbindelse med de *upersonlige realiteter* – dog langt mindre hyppigt. Derudover er det principielt set muligt at forestille sig, at konversationelle narrativer ligeledes kan anvendes ved sekundær integrering af *non-realiteter* (jf. nedenfor), idet Ochs nævner hypotetiske scenarier i forbindelse med narrativer (Ochs og Capps 2001: 44). I det undersøgte materiale var der imidlertid udelukkende empirisk belæg for, at narrativformen blev anvendt ved integrering af realiteter.

som de fandt sted (Labov & Waletzky 1997 [1967]: 13). I en narrativ indgår der derfor altid minimum to *narrativsætninger*, som er sammenholdt af en *temporal lås* (Labov & Waletzky 1997 [1967]: 14; Labov 1982: 225), hvilket betyder, at sætningernes rækkefølge ikke kan ændres, uden at forståelsen af, hvordan begivenhederne må være foregået i virkeligheden, også ændres. Denne tilgang til narrativer står som nævnt ovenfor ikke alene i en sprogvidenskabelig sammenhæng.

Som et modstykke til den formelle tilgang interesserer Elinor Ochs sig for *konversationelle narrativer* (eng. *conversational narratives*) – dvs. narrativer, som bl.a. er kendetegnet ved, at de skabes interaktionelt. Ochs beskæftiger sig både med, hvordan narrativer bliver formet af den interaktion, de indgår i, og for hvordan de bliver skabt og formuleret situationelt i fællesskab af de interagerende parter.

I modsætning til Labov og Waletzky peger Ochs på, at kronologi langt fra kan forudsættes som en fast komponent i narrativer:

The constitutive feature of narrative development is the sequence of the audience's perceptions, projections, and reintegrations of the story, typically following a line of development from illusion to disillusionment, and for this purpose plot in the sense of a temporal or casual sequence of events is clearly not necessary ... Story is possible without plot.

Ochs og Capps 2001: 19

I forbindelse med konversationelle narrativer kan parterne altså udmærket bevæge sig frem og tilbage langs den temporale dimension, når de skal danne mening af begivenhederne. I stedet for at identificere bestemte komponenter som en *forudsætning* for narrativer, peger Ochs og Capps i stedet på forskellige *dimensioner*, som altid vil være *relevante* for narrativer – også selvom de ikke er eksplicit manifesteret. De opstiller dimensionerne: *tellership*, *tellability*, *embeddedness*, *linearity* og *moral stance*, og hver dimension udgør et kontinuum af forskellige muligheder (Ochs og Capps 2001: 20):

- Dimensionen *tellership* handler om graden og måden, hvorpå de forskellige parter i en interaktionel situation er involveret i fortællingen af en given narrativ (ibid.: 24-33). Der er stor variation på tværs af situationer og sociale grupper, i forhold til hvorvidt fortællingen af en given narrativ beror på en enkelt person eller involverer flere parter. I den ene ende af spektret er der *lav* grad af involvering af medfortællere – dvs. at en person udfolder fortællingen, mens de andre optræder som passive lyttere. Denne form for narrativ ses fx i forbindelse med interview-situationer eller

foredrag. I den anden ende af spektret er der en *høj* grad af involvering af medfortællere, hvilket er typisk for de konversationelle narrativer. Her kan fortælleren fx bede andre om informationer, eller andre kan uopfordret springe ind i fortællingen, fordi de søger uddybning, afklaring, er uenige, eller simpelthen for at overtage narrativen. En sådan involvering af andre medfortællere kan bringe narrativen i andre retninger, end den oprindelige fortæller intenderede.

- Dimensionen *tellability* handler om, at personlige narrativer varierer kvalitetsmæssigt i forhold til deres værdi for tilhørerne – dvs. ”in the extent to which they convey a sequence of reportable events and make a point in a rhetorically effective manner.” (ibid: 33). Narrativer med en *høj* grad af tellability, har umiddelbart så stor interesseværdi for tilhøreren, at de kan genfortælles og stadig påskønnes, hvorimod narrativer med en *lav* grad af tellability ofte forekommer spontane, fragmenterede og uafsluttede. Narrativer med lav tellability *kan* have en lav interesseværdi for tilhørerne, men det forholder sig ikke nødvendigvis sådan: ”They simply constitute personal narratives that are geared less to narrative as performance and more to narrative as a social forum for discovering what transpired and/or piecing together an evaluative perspective on an incident, including its implications for the future.” (ibid: 36). Narrativer med lav tellability kan således være et led i en meningsskabende proces, hvor de fungerer som et slags springbræt til i fællesskab at evaluere og danne mening af forskellige omstændigheder.
- *Embeddedness* handler om i hvilken grad den personlige narrativ er *indlejret* i den omgivende diskurs og sociale aktivitet (ibid.: 36-40). Narrativer med en høj grad af adskilthed vil typisk foregå over en længere tur og relatere sig til et tema, som ikke er fokus for den igangværende interaktion, mens indlejrede narrativer tematisk set er relevante for den aktuelle interaktion: ”These personal narratives illustrate a point, make a comparison, support an argument, or otherwise elaborate a focus of concern.” (ibid.: 37). Narrativer med en høj grad af embeddedness er ofte et udtryk for, hvad fortælleren umiddelbart tænker og føler, og de kan således bringes i spil for at illustrere en pointe.

- *Linearity* handler om *hvordan* narrativen fortælles. I narrativer med en *høj* grad af linearitet skildres begivenhederne i en lukket, kausal og temporal rækkefølge, mens narrativer med en *lav* grad af linearitet springer frem og tilbage i kausal og temporal rækkefølge. Non-lineære narrativer dvæler ofte ved detaljer frem for at bevæge sig frem mod et klimaks og en afslutning. Deres funktion i interaktionen er at åbne op for ”multiple truths and perspectives and the realization that certain life experiences resist tidy, ready-at-hand interpretive frameworks.” (ibid.: 45).
- Narrativer af personlige begivenheder er alle i et eller andet omfang forbundet med et element af *moral stance* – dvs. perspektiver på, hvad fortælleren oplever som godt eller dårligt og på, hvordan man bør være i verden. Det betyder i et eller andet omfang, at ”Everyday narration of life experience is a primary medium for moral education, in that each recounting involves piecing together the moral meaning of events.” (ibid.: 51). Narrativen bliver således et sted, hvor det er muligt i fællesskab at bringe sit eget moralske standpunkt i forhold til andre rivaliserende moralske perspektiver i spil. I den ene ende af spektret er det moralske standpunkt konstant gennem hele fortællingen, mens det i den anden kan ændre sig i takt med, at narrativen udfoldes.

Konversationelle narrativer er typisk kendetegnet ved hhv. flere fortællere, lav grad af tellability, høj grad af embeddedness, åben temporal og kausal rækkefølge samt flydende og åbne moralske standpunkter. Det betyder bl.a., at de rummer et betydeligt meningsskabende potentiale, idet fortælleren ved hjælp af narrativen etablerer en fortolkningsmæssig ramme, inden for hvilken det er muligt at afprøve og forhandle værdien af egne og andres interaktionelle bidrag. Udover et meningsskabende potentiale har konversationelle narrativer desuden en betydelig socialiserende og identitetsskabende funktion. Man kan nemlig i mødet med reaktionerne fra dem, man interagerer med, finde ud af, hvorvidt ens måde at handle på i en bestemt situation er rigtig eller forkert. Man kan sige, at vi (i en vis udstrækning) skaber os selv og hinanden gennem den interaktion, vi deltager i, idet vores identitet, troværdighed og moral påvirkes af, hvorvidt vi møder accept, forståelse og opbakning. Narrativer er derfor ”ikke bare noget, der har med fortiden at gøre [...]. De skærer sig ind i fremtiden.” (Perregaard 2001: 57).

Konversationelle narrativer udgør dermed en af de måder, hvorpå mennesker kan forsøge at skabe mening i interaktion med andre, og jeg mener, at dette meningsskabende potentiale konkret aktualiseres i forbindelse med sproglig betydningsdannelse, når realiteter integreres sekundært i den reflektive integreringsproces med henblik på at nuancere primære integreringer. Når konversationelle narrativer optræder i forbindelse med sekundær integrering af personlige realiteter, genkendes de ved, at der er tale om en beretning af en personlig oplevelse, som kan karakteriseres ved, at den placerer sig i den ende af kontinuummerne, som er relevante for konversationelle narrativer – dvs. kendetegnet ved hhv. *flere fortællere, lav grad af tellability, høj grad af embeddedness, åben temporal og kausal rækkefølge* samt *flydende og åbne moralske standpunkter* (jf. ovenfor). Se de følgende tre eksempler:

Eksempel 61 – Usikker sex og parforhold

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Poul:	jamen det ændrer ikke ved den
2		filosofi som jeg har, fordi det har
3		jeg selv oplevet, en der var i et
4		fast parforhold som jeg mødte som
5		havde været i fast parforhold i 12
6		år. som var hivsmittet
7	Bjarke:	så når man så så selv om man er i
8		fast parforhold så øhh er så øhh. så
9		er det ikke sikkert at have ub- sex
10		uden kondom
11	Poul:	man kan sige tidligere var jeg måske
12		tilbøjelig til at sige. så ville
13		jeg føle mig ret sikker men men da
14		jeg selv har stået i situationen og
15		tænkt det samme på daværende
16		tidspunkt kom det som et chok at
17		vedkommende rent faktisk var.
18		smittet og ikke selv var klar
19		over det så. så jeg mener at øhh

Optagelse 0204 (starter efter 34 minutter og 13 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel har Poul anlagt en primær hyponym strategi, hvor han integrerer *ubeskyttet sex i et fast parforhold* som hyponym til *usikker sex*. Den beretning, som han umiddelbart efterfølgende udfolder i linje 1-6 (og som fortsættes linje 11-19), tolker jeg som en sekundær integrering af en personlig realitet i form af en konversationel narrativ,

fordi der for det første er tale om en *personlig* beretning, som har en lav grad af *tellability* (den forekommer spontan og fragmenteret, og den er et led i en meningsskabende proces), en høj grad af *embeddedness* (den er indlejret i den omgivende diskurs og bruges til at illustrere en *pointe*), og en lav grad af *linearitet* (den springer i temporal og kausal rækkefølge, idet linje 1-6 omhandler et senere tidspunkt end fortsættelsen linje 11-19)⁵⁴. For det andet kvalificerer beretningen den umiddelbart foregående primære integrering.

Eksempel 62 – Hiv er en bøssesygdom

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: men det er sjovt når jeg tænker
2 tilbage ikke fordi indtil jeg var
3 jeg sprang ud som nittenårig, og
4 indtil da var jeg, sammen med
5 piger. og der har jeg ALDRIG
6 nogensinde tænkt over at beskytte
7 mig, på grund af sygdom
8 Bjarke: 'mm'
9 Hans: øhh der var det kun den her
10 graviditet
11 Poul: 'mm'
12 Hans: der var i mit hoved i hvert fald.
13 øhh, og, lige så snart jamen hvad
14 har det været en. det var ikke så
15 mange uger efter jeg var sammen
16 med en pige jeg var sammen med min
17 første fyr altså så det var vel
18 sådan lige inden. og der var det
19 øhh dog dog ikke analt første gang,
20 øhh men lige så snart det kom på
21 tale fordi vi begyndte at komme
22 sammen og sådan nogle ting. der
23 havde jeg helt klart denne der
24 sygdom sygdom sygdom i hovedet.
25 øhh så så så MIN indstilling har
26 HELT klart været at jamen det er
27 en bøssesygdom

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 19 minutter og 16 sekunder)

I *eksempel 62* fortæller Hans i linje 1-24 en personlig oplevelse omkring, hvordan tidligere episoder i hans liv har formet hans syn på hiv. I umiddelbar forlængelse heraf anlægger han i

---

⁵⁴ Når en fortælling fremover tolkes som en konversationel narrativ, skyldes det, at den i tråd med dette eksempel placerer sig sådan på de kontinuummer, som er kendetegnende for konversationelle narrativer.

linje 25-27 en primær synonym strategi, hvor han integrerer *hiv* som ækvivalent med *bøssesygd*. Jeg tolker hans fortælling i linje 1-24 som en sekundær integrering, der leder frem til den primære integrering i linje 25-27. Den sekundære integrering bliver etableret i det øjeblik, han anlægger den primære strategi, for netop dér får fortællingen karakter af en uddybning af den primære strategi. Den sekundære strategi har form af en konversationel narrativ, fordi den placerer sig i den ende af de forskellige kontinuummer, som er kendetegnende for konversationelle narrativer.

Eksempel 63 – Kodeordet til betydningen af bolleven

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Hans:	nej men jeg synes også sådan det
2		der med øhh en bolleven. altså jeg
3		har gennem flere år haft en
4		bolleven. øhh jeg har EN bolleven
5		kun. altså da jeg så begyndte at
6		snakke øhh, begyndte at tale rigtigt
7		med vedkommende eller sådan "nå du
8		interesserer dig for fiskeri" (skift
9		i udsigelse) Hans: [uha sådan
10		noget ja ja okay 'mm'] [så på et
11		tidspunkt blev jeg nødt til at
12		holde en pause fra det der bolleven
13		hvor vi øhh] jeg ved ikke jo nej jeg
14		har ikke lyst til at lære ham bedre
15		at kende vi tænder helt vildt på
16		hinanden fysisk men øhh: <læbelyd>
		(6 sekunder senere)
17	Poul:	men det kan det egentlig godt
18		være, tror jeg faktisk. øhh
19		kodeordet til bolleven er nok
20		en hvor man tænder på hinanden
21		fysisk men faktisk ikke måske
22		taler på samme niveau fordi så
23		går det måske nok [øhh men]
24		Hans: [ja] Peter: [ja]

Optagelse 0205 (starter efter 6 minutter og 22 sekunder)

Lige før *eksempel 63* taler deltagerne om forskellen på at have en *bolleven* og en *kæreste*. I forlængelse heraf fortæller Hans i linje 1-16 om en personlig oplevelse, han har haft med en *bolleven*. Hans' fortælling tolkes som en konversationel narrativ, som i linje 17 får karakter af at være en sekundær integrering, idet Poul på baggrund af Hans' narrativ anlægger en

primær synonym integrering⁵⁵, hvor *bolleven* integreres som ækvivalent til en *partner*, som man tænder fysisk på, men ikke taler på samme niveau med (linje 19-23). I dette eksempel er der altså både tale om, at en primær integrering skabes på baggrund af en sekundær, og at de samarbejder om at kontekstualisere *bolleven*.

Konversationelle narrativer er imidlertid – som nævnt ovenfor – ikke den eneste måde, hvorpå det er muligt at integrere personlige realiteter i forbindelse med sekundære integreringsstrategier. Personlige erfaringer, som har en generaliserende karakter, kan ligeledes integreres som et led i en nuancering af en primær integrering. Se *eksempel 64*.

Eksempel 64 – Er du rask?

Gruppe 4 – Jan, Asger og Søren (hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex)

- 1 Jan: og jeg. har helt ærligt. jeg har
2 sgu også selv, jeg har ikke løjet
3 men men hvis der er nogen der
4 har spurgt mig er du rask. og så,
5 har jeg nogen gange måske sagt ja
6 hvis jeg var på en eller anden
7 sauna. fordi jeg er rask, ja jeg
8 har ikke nogen influenza du ved.
9 hvis jeg bliver spurgt på den
10 måde s- så
11 Søren: ja og jeg har også været udsat for
12 det der et hav af gange med folk
13 som ikke Tør og spørge direkte.
14 altså så spørger de, "er du rask"
15 (skift i udsigelse) eller: er du
16 sygdomsfri. er du øhh er du
17 "frisk" (skift i udsigelse)
18 Bjarke: og i [det] Søren: [hvor] ligger
19 der hivfri
20 Søren: ja f- for de tør ikke og bruge det
21 grimme ord
22 Asger: nej fordi det tænder dem af ik

Optagelse 0404 (starter efter 24 minutter og 46 sekunder)

I linje 1-10 fortæller Jan en generel personlig erfaring omkring, at han af og til har svaret *ja*, når potentielle sexpartnere har spurgt ham om, hvorvidt han er *rask*. Søren afbryder Jan i

---

⁵⁵ Jf. 4.1.2.1. når noget tolkes som en synonym integreringsstrategi på baggrund af en metasproglig formulering af, at der er tale om en meget grundlæggende betydning. Her taler Poul om *kodeordet* til *bolleven*.

linje 11-17 og supplerer med en lignende generaliseret erfaring om, at han et hav af gange er blevet spurgt om, hvorvidt han er hhv. *rask*, *sygdomsfri* og *frisk*. Deres generaliserede erfaringer tolker jeg således, at de – da jeg i linje 18-19 (anden-initieret) forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed – får karakter af sekundære integreringer, fordi de bliver uddybninger, som leder frem til den synonyme primære integrering, som etableres her – nemlig at *rask*, *sygdomsfri* og *frisk* hver især er ækvivalente med *hiv-fri*.

Udover personlige realiteter også muligt at integrere *upersonlige realiteter* som et led i den reflektive integreringsproces. Upersonlige realiteter henviser til faktuelle forhold, som *ikke* tager afsæt i personlige oplevelser. Det kan fx være konkrete hændelser eller udredninger af, hvordan noget bestemt forholder sig rent faktisk. Integrering af upersonlige realiteter kan ske i form af konversationelle narrativer, men hyppigst foregår det ved en henvisning til noget, som har *karakter* af at være faktisk viden. I forbindelse med sekundær integrering af faktisk viden er det ofte eksplicit markeret, hvor den integrerede information stammer fra, og i *eksempel 65* ser vi således, hvordan Hans mener, at den viden, han bidrager med, stammer fra STOP AIDS (linje 1-2):

Eksempel 65 – Er det ikke STOP AIDS, der har været ude at sige...?

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Hans:	jamen også jeg, synes faktisk er
2		det ikke stop aids der har været
3		ude at sige et eller andet med at
4		den eneste grund til at der fremgår
5		folk som, som har fået hiv, øhh ved
6		oralsex i i de der statistikker,
7		det er bare fordi det er
8		heterofyrene der, som har lavet et
9		eller andet ved siden af og så har
10		de sagt "ah men det var bare
11		oralsex" (skift i udsigelse), jeg
12		ved ikke om det bare er en myte
13		eller et eller andet men jeg
14		synes bare man [hørte den engang]
15	Peter:	[nåh], at den var kommet
16		fra stop aids fordi det, altså,
17		STORT set skulle være umuligt
18		at blive smittet

Optagelse 0204 (starter efter 19 minutter og 27 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler deltagerne om, hvorvidt *oralsex* er en slags *sikker sex* – dvs. jeg tolker, at der er tale om en primær hyponym strategi, hvor *oralsex* er hyponym til *sikker sex*. Umiddelbart efter (linje 1-18) bidrager Hans i den forbindelse med noget information, som han muligvis har hørt fra STOP AIDS. Jeg tolker hans bidrag som en sekundær integrering af en upersonlig realitet, fordi det nuancerer den primære strategi, og fordi der er tale om noget, som har karakter af være faktisk viden, idet informationen angiveligt stammer fra STOP AIDS. Hans markerer dog i linje 12, at han er usikker på, hvorvidt hans bidrag er en myte. Det er imidlertid ikke væsentligt i denne sammenhæng, om hans information rent faktisk stemmer overens med virkeligheden. Det, der er afgørende, er, han integrerer noget på en sådan måde, at det har *karakter* af faktisk viden. Upersonlige realiteter har ofte, som vi ser det i dette eksempel, karakter af faktisk viden, når de integreres sekundært i den reflektive integreringsproces. Det er i sig selv interessant i forhold til spørgsmålet om, hvor grænsen mellem holdninger og viden går. For hvis viden er noget, vi bl.a. etablerer interaktionelt i tegndannelsesprocessen ved at integrere informationer, som vi tror/mener er faktisk viden, så sætter det spørgsmålstejn ved den status faktualitet sædvanligvis tildeles. Det ville med det afsæt være relevant i et videre studie at foretage en uddybende undersøgelse af, hvordan faktisk viden mere specifikt integreres i den reflektive integreringsproces for således at belyse spørgsmålet om, hvor grænsen mellem holdninger og viden går i forbindelse med sproglig betydningsdannelse.

Se de følgende fire eksempler for en uddybning af sekundær integrering af upersonlige realiteter i form af faktisk viden:

Eksempel 66 – Hiv er en bøssesygdom

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Bjarke:	samfundets generelle syn på hiv,
2		hvordan, øhh hvis I bare skal sæ-
3		prøve at sætte nogle ord på
4		hvordan i forestiller jer det er
5	Poul:	jamen øhh, det er en bøssesygdom
6	Bjarke:	bøssesygdom hvad betyder det
7	Poul:	at det er, fortrinsvis bøsser der
8		får det, "det behøver vi andre ikke
9		at, beskæftige os så forfærdelig
10		meget med" (skift i udsigelse)
11	Bjarke:	nej
12	Poul:	selvom der er en lille risiko så,
13		er det, en en bøssesygdom

14 Bjarke: ja
 (8 sekunder senere)
 11 Peter: men hvad er det he:r i Danmark øhh
 12 hvad er procenten på øhh
 13 heteroseksuelle forhold
 14 Hans: **den er i hvert fald meget lavere**
 15 **[sådan]** Bjarke: [ja det er den]
 16 Poul: [jeg] Peter: [ja ja] **[jeg hørte]**
 17 **Bjarke: [meget øhh] for et par år**
 18 **siden at hver nittende danske bøsse**
 19 **var HIV plus**
 (2 minutter og 6 sekunder senere)
 20 Poul: **men det er jo vel affødt af at**
 21 **risikoen beviseligt er så meget**
 22 **større [når mænd har] Hans:**
 23 **[ja] Bjarke: [når man har] sex**
 24 **med mænd**

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 17 minutter og 15 sekunder)

I dette eksempel anlægger Poul i linje 5 en primær synonym strategi, hvor *hiv* integreres som ækvivalent med *bøssesygdom*. I linje 6 forsøger jeg i den forbindelse at reducere en semasiologisk ubestemthed, hvorefter Poul i linje 7-10 anlægger en sekundær strategi ved at integrere en *non-realitet* (jf. nedenfor). I linje 14-15 forklarer Hans, at andelen af hiv-smittede blandt heteroseksuelle er meget lavere end blandt homoseksuelle, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en upersonlig realitet i form af faktuel viden, fordi den uddyber Pouls indledende primære integrering, og fordi den har karakter af faktuel viden, idet der er tale om *procenten af heteroseksuelle forhold* (linje 12). Pouls videre uddybning af den primære integrering i linje 16-24 tolker jeg ligeledes som en sekundær integrering af en upersonlig realitet i form af faktuel viden, og den udgør endnu et empirisk belæg for, at deltagerne samarbejder om at etablere de fornødne sproglige kendsgerninger (jf. 4.2.1.)

Eksempel 67 – I min bog er oralsex sikker sex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: hvad så hvis de kun havde haft
 2 oralsex. de her to. havde det så
 3 været, sikker sex
 4 Hans: det vil jeg mene
 5 Peter: i MIN bog ja **men altså ifølge de**
 6 **officielle udmeldinger er det**
 7 **jo ikke**
 8 Poul: i min bog er der der er det

9   nok et lille nej ville jeg sige.
10   tror jeg altså der, det er SIKrere
11   sex men det er ikke sikker sex
12 Peter: nej det er det det er jo ikke
13   fuldstændig sikker

Optagelse 0204 (starter efter 5 minutter og 42 sekunder)

I *eksempel 67* ser vi, hvordan jeg i linje 1-3 forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med, hvorvidt deltagerne er villige til at integrere *oralsex* som hyponym til *sikker sex*. I linje 5 anerkender Peter denne primære hyponyme integrering, men umiddelbart efter i linje 5-7 nuancerer han den ved at markere, at den afviger fra de *officielle udmeldinger*. Dette bidrag tolker jeg som en sekundær integrering af upersonlige realiteter i form af faktisk viden, fordi det nuancerer den primære strategi, og fordi det har karakter af faktisk viden, idet der er tale om *officielle udmeldinger*.

I linje 8-11 markerer Poul dog, at han *ikke* tilslutter sig Peters primære hyponyme integrering, og anlægger i stedet en anden primær strategi, hvor *oralsex* er hyponym til *sikrere sex*. Peter anerkender i linje 12-13 Pouls primære integrering og kontekstualiserer dermed *oralsex* anderledes, end han gjorde i linje 5. Det er interessant, fordi vi her ser et empirisk belæg for en rekontekstualisering, hvor det bl.a. er *kommunikationen der har skabt en ny kontekst* (jf. Harris 1996: 163 & 2.2.1.1.). Den kontekst, som Peter kontekstualiserer *oralsex* på baggrund af, ændrer sig i kraft af Pouls bidrag i linje 8-11, hvilket kommer til udtryk ved, at Peter kontekstualiserer *oralsex* anderledes i linje 11-13, end han gjorde i linje 5. Derudover er det interessant, at både Peter og Poul siger *min bog* (linje 5 & 8) i forbindelse med deres primære integreringer, fordi denne formulering kan pege i retning af, at de i en eller anden udstrækning er opmærksomme på deres kontekstualiseringers individuelle karakter.

Eksempel 68 – Jeg har læst noget information om...

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: jeg synes jeg har også læst meget
2   information om. at øhh, risikoen
3   for at blive smittet altså
4   slimhinden er ekstremt stærk og
5   der skal være et brud på
6   slimhinden for at der er noget
7   der kan

Optagelse 0204 (starter efter 46 minutter og 51 sekunder)

Umiddelbart inden sekvensen i *eksempel 68* taler deltagerne om, hvorvidt *oralsex* er en slags *sikker sex*, hvilket jeg tolker som en primære hyponym integrering. I linje 1-7 fortæller Peter, at han har læst meget information vedrørende smitterisiko ved oralsex. Peters bidrag tolker jeg som en sekundær integrering af upersonlige realiteter i form af faktisk viden, fordi integreringen nuancerer den primære integrering, og fordi den har karakter af faktisk viden, idet der er tale om *noget information*, han har læst.

Eksempel 69 – Forskellige stadier af hiv-smitte

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: jeg har da i hvert fald hørt det
2 der med, at man kan være på
3 forskellige stadier. af ens
4 hivsmitte og så kan man faktisk
5 komme op på den andens stadie hvis
6 personen er højere, oppe ikke
7 altså [den ene]Bjarke: [ja] være
8 mere smittet end den anden og så
9 kan man faktisk gøre hinanden mere
10 syge på den måde

Optagelse 0204 (starter efter 23 minutter og 41 sekunder)

Lige inden *eksempel 69* taler deltagerne om, at det potentielt er farligt for to hiv-smittede at dyrke ubeskyttet sex, fordi der findes forskellige *slags* hiv, hvilket betyder, at man kan blive gensmittet. Dette bidrag tolker jeg som en primær hyponym strategi. I linje 1-10 fortæller Hans umiddelbart efter, at han har hørt, at hiv-smitte kan forekomme i forskellige stadier, hvilket jeg tolker som en sekundær strategi af en upersonlig realitet i form af faktisk viden, fordi det integrerede nuancerer den foregående primære hyponyme integrering, og fordi det har *karakter* af faktisk viden, idet der er tale om noget, han har *hørt*.

Vi har nu set, hvordan realiteter integreres i den refleksive integreringsproces i form af sekundære integreringsstrategier. Men som det blev nævnt ovenfor, er integrering af realiteter ikke den eneste mulighed, de interagerende parter har til rådighed, når en primær integrering skal nuanceres. De kan også integrere elementer, som helt åbenlyst *ikke* skal

henregnes som tilhørende den virkelige verden⁵⁶. Dét foregår ved sekundær integrering af *non-realiteter*.

4.2.3.3.2. Eksempler på sekundær integrering af non-realiteter

Begrebet *non-realitet* henviser til, at ”*en taler markerer at den situation eller begivenhed der tales om, ikke uden videre kan betragtes som virkelig*” (Jensen 2009: 75). Taleren forpligter sig med andre ord *ikke* på, at der er en umiddelbar virkelighed, som svarer til den situation eller begivenhed, der tales om.

Non-realiteter rummer et betydeligt meningsskabende potentiale i interaktionelle situationer. Den kognitive lingvist Gilles Fauconnier kalder dette fænomen for *mentale rum* (eng. *mental space*) (1994 [1985]). Ifølge Fauconnier er *mentale rum* kognitive strukturer, som i en given kommunikationssituation organiserer parternes mentale forestillinger af det, samtalen handler om. De mentale rum opstilles løbende under en samtale – enten pragmatisk på baggrund af konteksten, eller i form af eksplicitte sproglige instruktioner. Det at kunne henføre et konkret indhold til et kognitivt domæne, som ligger uden for virkeligheden – eller som i hvert fald ikke *nødvendigtvis* tilhører virkeligheden – ser ud til at være en så væsentlig funktion i vores omgang med hinanden, at alle sprog har markører, der strukturerer det sprogligt (Jensen 2009: 75). Den sproglige markering af mentale rum sker ved hjælp af *non-realitetsmarkører*, som enten kan være leksikalske eller grammatiske. *Non-realitetsmarkører* fungerer som *rumskabere* (eng. *space-builders*) (Fauconnier 1994 [1985]: 16-22), hvilket vil sige, at de er talerens instruktion til tilhøreren om, at denne skal opstille et mentalt rum, som ikke er en del af *moderrummet*⁵⁷, og helt eller delvist henføre det efterfølgende til dette rum. Ifølge Fauconnier er det imidlertid ikke kun non-realitetsmarkører, der fungerer som rumskabere. Mentale rum kan også oprettes ved at omtale referenter og relationer i forbindelse med billeder, tid, lokalitet og aktivitetsdomæner (ibid.: 27-31).

Det er ligeledes et væsentligt element i forbindelse med sproglig betydningsdannelse, således at kunne opstille mentale rum som et led i integreringsprocessen. Det åbner nemlig op for en kreativ udforskning og afvejning af potentielle betydninger, hvor parterne ikke er bundet af realiteternes verden. Når non-realiteter integreres som et led i den reflektive

---

⁵⁶ Ochs nævner ganske vist hypotetiske scenarier i forbindelse med narrativer (Ochs og Capps 2001: 44), men i denne afhandling følger jeg Jensens (2009) og Fauconniers (1994 [1985]) tilgang.

⁵⁷ *Moderrummet* henviser til det mentale rum, som hidtil har dannet grundlag for samtalen, hvilket oftest vil være virkeligheden, sådan som taleren opfatter den (Jensen 2009: 77).

integreringsproces, sker det både i form af *eksplicitte sproglige non-realitetsmarkører* og gennem *imitation*.

Når non-realiteter opstilles på baggrund af eksplicitte non-realitetsmarkører, sker det hyppigt i form af *hvis-konstruktioner*⁵⁸. Se følgende tre eksempler:

Eksempel 70 – Et i gåseøjne godt menneske

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: jeg tænker den der med tillid jeg
2 ved også, når jeg har opbygget
3 mig den der mængde information
4 vil jeg også meget, gå med på,
5 til at man ligesom, tror at det
6 andet menneske er et godt menneske,
7 ligger der meget i det [for mig
8 det er et] Poul: [lige præcis]
9 menneske som uanset om vi gik
10 fra hinanden ville jeg også
11 kunne stole på personen
12 Poul: ja
13 Hans: øhh: for det er tit den der med
14 **hvis man lærer en ny en at kende**
15 **og det så ikke går og personen**
16 **bliver sur, øhh fordi at man dumper**
17 **ham eller et eller andet, så ved**
18 **man også jamen så er det det**
19 **rigtige [fordi så er] Poul: ['mm']**
20 **du ikke et, i gåseøjne godt**
21 **menneske for. for mig øhh. det**
22 **jeg ville forbinde med et godt**
23 **menneske**

Optagelse 0204 (starter efter 8 minutter og 53 sekunder)

Dette eksempel tolker jeg således, at Hans – efter i linje 6 at have sagt *et godt menneske* – selvinitieret forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at anlægge en primær synonym strategi, idet formuleringen *ligger der meget i det for mig* indirekte markerer et ækvivalent forhold mellem *et godt menneske* og *et menneske man kan stole på, uanset om man går fra hinanden* (linje 7-11). Hans' videre formulering i linje 13-23 tolker jeg som en sekundær integrering af en non-realitet, der er markeret med en non-realitetsmarkør i form af

---

⁵⁸ Jeg har i lighed med Torben Juul Jensen ikke registreret spørgeformede betingelsesledsætninger, men de har samme effekt.

en *hvis-konstruktion* (linje 14), fordi den kvalificerer den synonyme integrering af *et godt menneske*, som følger umiddelbart efter (linje 22-23).

Eksempel 71 – Hvis man er så meget ude i detaljerne

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (*hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex*)

---

1 Hans: når jeg s- tænker på sikker sex så
2 så tænker jeg kondom ved analsex og
3 ikke kondom ved [oralsex] Bjarke:
4 [,ja], øhh. så jeg ville jeg ville
5 øhh altså hvis man er så. meget ude
6 i detaljerne at man også brugte
7 kondom ved oralsex så ville jeg
8 måske synes det var Lige [i
9 overkanten] Bjarke: [ha]

Optagelse 0201 (starter efter 3 minutter og 4 sekunder)

I *eksempel 41* ovenfor så vi, hvordan jeg tolkede Hans' integrering i linje 1-3 som en implicit primær hyponym strategi, hvor de to seksuelle praksisformer, han nævner i linje 2-3, er kohyponymer til *sikker sex*. Hans bidrag i linje 5-9 tolker jeg som en non-realitet, der er markeret med en non-realitetsmarkør i form af en *hvis-konstruktion* (linje 5). Denne non-realitet tolker jeg videre som en sekundær integrering, fordi den nuancerer den primære integrering i linje 1-3.

Eksempel 72 – Fornemmelsen for sikker sex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (*hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex*)

---

1 Poul: 'mm' der er det igen det der med
2 fornemmelsen, jeg ville gøre det
3 hvis det var en jeg følte at jeg
4 kendte og havde en god fornemmelse
5 med, øhh, men jeg ville ikke gøre
6 det hvis det var. en person jeg
7 ikke havde nogen baggrundsviden om

Optagelse 0204 (starter efter 12 minutter og 24 sekunder)

Forud for dette eksempel taler deltagerne om, hvornår noget er *sikker sex*. I linje 1-2 forklarer Poul, at for ham handler det bl.a. om noget med den *fornemmelse*, han har i situationen. Denne integrering tolker jeg som en implicit primær meronym strategi, hvor *fornemmelse* er meronym til holonymet *sikker sex*. I linje 2-7 integrerer Poul, hvad jeg tolker

som en non-realitet, der er markeret med en non-realitetsmarkør i form af en hvis-konstruktion (linje 3), og denne non-realitet tolker jeg videre som en sekundær integrering, fordi den nuancerer den primære integrering i linje 1-2.

Non-realiteter etableres imidlertid ikke *alene* eksplicit sprogligt på baggrund af non-realitetsmarkører i form af *hvis-konstruktioner*. Det er udmærket muligt at markere non-realitet i kraft af andre former for non-realitetsmarkører. Se eksempel 73:

Eksempel 73 – Hiv er det hotteste sladderemne

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: på en eller anden måde finder folk
2 jo ud af det alligevel netop fordi
3 det er jo kraftedeme det hotteste
4 **sladderemne altså og så møder du**
5 **måske en fyr som du øhh synes er**
6 **meget sød og så vælger du at sige**
7 **det til ham efter to måneder og så**
8 **viser han sig ikke at være så sød.**
9 **[og så siger han det] Peter:**
10 [men så ville jeg ikke sige det]

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 25 minutter og 29 sekunder)

I dette eksempel fortæller Hans, at *hiv* er det *hotteste sladderemne* (linje 1-4), hvilket jeg tolker som en primær synonym strategi, hvor det *hotteste sladderemne* integreres som synonymt med *hiv*. Umiddelbart herefter opstiller han et hypotetisk scenarie (linje 4-9), som jeg tolker som en non-realitet, der bliver markeret af en non-realitetsmarkør i form af formuleringen: *og så møder du måske en fyr*. Denne non-realitet opfatter jeg som en sekundær integrering, fordi den uddyber og nuancerer den primære integrering i linje 1-4.

Non-realiteter integreres imidlertid ikke alene på baggrund af eksplicite sproglige non-realitetsmarkører. Non-realiteter integreres ligeledes hyppigt gennem *imitation* eller *parodiering* af, hvordan man selv eller andre ville agere i en *hypotetisk* situation. Perregaard sonderer mellem *parodien* og *imitationen* ved at pege på, at en parodi er en imitation, der bl.a. indebærer ironi og overdrivelse (2011: 70). Hun argumenterer for, at såvel parodien som imitationen rummer et sprogligt udviklingspotentiale, dels fordi den forskudte – og også ofte intermodale og dermed indirekte – imitation er en drivende og underliggende kraft for

udviklingen af bevidsthed om normer og genrer (ibid.: 51-56), og dels fordi parodiering af genrer i forskellige genrestykker er en aktivitet, hvor børn bl.a. kan øve sig på at beherske bestemte sproglige former (ibid.: 71). I nærværende afhandling sonderer jeg ikke mellem imitation og parodi, idet jeg mener, at de begge indvirker på samme måde i betydningsdannelsesprocessen – nemlig ved at udfolde det kreative udviklingspotentiale, som Perregaard peger på, når de integreres som et led i en sekundær integrering af non-realiteter. Jeg bruger derfor termen *imitation* som henvisning til både parodiering og imitation.

Når non-realiteter integreres i form af en imitation, sker det ved at taleren ændrer sine stemmemæssige kvaliteter og gengiver en replik, som personen selv eller andre kunne tænkes at udtale i en hypotetisk situation. Se de følgende to eksempler:

I *eksempel 74* ser vi således, hvordan Poul integrerer to forskellige imitationer (linje 5-10 & 14-15):

Eksempel 74 – Barebacking og usikker sex

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Poul:	barebacking det er noget man søger
2		det er noget man man praktiserer. øhh
3		hvor at usikker sex jamen det er
4		jo sådan noget der netop kan man
5		kan ske "okay jamen altså jeg har
6		sgu mødt den her og jeg stoler så
7		meget på ham og. på at min
8		dømmekraft den den, den holdt ikke
9		helt men jeg havde, ubeskyttet sex
10		og så blev jeg smittet ikke."
11		(skift i udsigelse) det er ikke det
12		samme som barebacking, barebacking
13		mener jeg der s- der der der, der
14		siger man "okay men jeg er til
15		barebacking" (skift i udsigelse)
16		[fair nok så er den en] Peter:
17		[ja der går man bevidst efter det]
18		forståelse
19	Peter:	ja
20	Poul:	mellem de to mennesker, om at. det
21		er det. det handler om

Optagelse 0204 (starter efter 32 minutter og 41 sekunder)

Jeg tolker som udgangspunkt Pouls indledningsvise forklaring i linje 1-5 vedrørende forskellen på *barebacking* og *usikker sex* som to forskellige implicitte primære meronyme integreringer, hvor *opsøgende praksis* er meronym til *barebacking*, og hvor *noget, der kan ske*, er meronym til *usikker sex*. Da Poul umiddelbart efter denne integrering forandrer sin stemmemæssige kvalitet (markeret med *skift i udsigelse*), tolker jeg hans udtalelse som en verbal imitation af, hvad han ville sige i en hypotetisk situation, hvor han har haft ubeskyttet sex og er blevet smittet med hiv. Denne imitation tolker jeg videre som en sekundær integrering af en non-realitet, fordi den nuancerer den primære integrering ovenfor, hvor *noget, der kan ske*, integreres som meronym til *usikker sex*. I linje 14-15 ændrer Poul igen sin stemmemæssige kvalitet, hvilket jeg tolker på samme måde som passagen i linje 5-11 dog med den forskel, at denne imitation er en sekundær integrering, der nuancerer den primære integrering, hvor *opsøgende praksis* integreres som meronym til *barebacking*.

Eksempel 75 –Hvad ligger der i stigmatisering

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Bjarke:	hvad hvad ligger der i det hvad
2		mener vi når vi siger
3		stigmatisering, hvad er det for
4		noget hvad ligger der i det
5	Peter:	jamen det er jo sådan afvisning
6		ikke altså fra familie og venner
7		og. og sådan, "ah men øhh synes du
8		ikke også du gik lidt tit nede på
9		bodybio⁵⁹ og så noget nåh men det
10		gjorde jeg så også men altså øhh,
11		jeg, beskyttede mig alligevel"
12		(skift i udsigelse)
13	Poul:	jo men det handler også om et eller
14		andet sted så får du et endeligt
15		stempel som som. som ikke kan
16		ændres på "okay nu, nå fint nok det
17		var så, den parkeringsplads du
18		skulle ind at [parkere på] Hans:
19		[ja] mens alle os andre kører
20		videre, øhh på livets landevej"
21		(skift i udsigelse)[ikke] Hans:
22		[ja] "så kan du stå der, altså,
23		alt stopper der bom du er sat
24		i den" (skift i udsigelse)

---

⁵⁹ Sexklub for homoseksuelle mænd.

25   ["kasse. nu er det bare ærgerligt"]
 26   (skift i udsigelse)
 27 Bjarke: og hvad så og hvad står der på det
 19   stempel
 20 Hans: hiv, patient, jeg tænker patient

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 22 minutter og 14 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler deltagerne om stigmatisering. I linje 1-4 forsøger jeg i den forbindelse at reducere en semasiologisk ubestemthed, hvorefter Peter anlægger en implicit primær synonym strategi, hvor *afvisning fra familie og venner* integreres som synonym med *stigmatisering* (linje 5-7). Umiddelbart herefter ændrer Peter sin stemmemæssige kvalitet og udtaler, hvad jeg tolker som en imitation af en hypotetisk samtale mellem ham og et familiemedlem eller en ven. Denne imitation tolker jeg igen som en sekundær integrering af en non-realitet, fordi den nuancerer den primære integrering ovenfor. Eksemplet er desuden endnu et empirisk belæg for, hvordan deltagerne hjælper hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger. I linje 13-26 ser vi nemlig, hvordan Poul rekontekstualiserer Peters kontekstualisering af stigmatisering. Han forklarer, at det *også* handler om et *endeligt stempel* – dvs. han forandrer Peters primære *synonyme* integrering til en primær *meronym* integrering, fordi han accepterer, at *stigmatisering* handler om *afvisning fra familie og venner*, men tilføjer samtidig, at det *også* handler om et *endeligt stempel*. Ifølge Poul består *stigmatisering* dermed af flere forskellige del-elementer, hvilket her tolkes således, at *afvisning fra familie og venner* og et *endeligt stempel* er komeronymer til *stigmatisering*. Peter og Poul demonstrerer her desuden den integrerede pointe om, at en bestemt kontekstualisering udelukkende er et punktuelt ækvilibrium (jf. 2.2.1.4.). I linje 16-26 ændrer Poul sin stemmemæssige kvalitet og udtaler, hvad jeg tolker som en imitation af en hypotetisk situation, hvor nogen giver en verbal stempling af en hiv-smittet. Denne imitation tolker jeg videre som en sekundær integrering af en non-realitet, fordi den nuancerer Pouls primære integrering i linje 13-16.

I visse tilfælde markeres en sekundær integrering af en non-realitet imidlertid *både* eksplicit sprogligt med en non-realitetsmarkør og ved imitation. Se de følgende to eksempler:

Eksempel 76 – Barebacking og spænding

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: er det så barebacking, altså,
2 altså tager det så ikke den der
3 spænding væk af hvad barebacking
4 egentlig er, spørger jeg mig selv
5 om. **hvis det er, den samme der**
6 **kommer hver torsdag eftermiddag**
7 **"hej skat der er kaffe på kanden**
8 **ikke, jeg ligger herinde ikke"**
9 **(skift i udsigelse) ((fløjter))**
10 Hans: ja. altså
11 Poul: nå nej men forstår du hvad jeg
12 mener

Optagelse 0204 (starter efter 50 minutter og 47 sekunder)

Umiddelbart forud for *eksempel 76* taler deltagerne om, hvorvidt man kan have en *fast* barebackingpartner. I linje 1-4 anlægger Poul en implicit meronym strategi, hvor en *fast partner* integreres således, at det ikke er meronym til *barebacking*. I linje 5-9 beskriver Poul umiddelbart efter et hypotetisk scenarie, som markeres med en hvis-konstruktion (linje 5), og som uddybes med en imitation i linje 7-9. Dette hypotetiske scenarie er dermed markeret med både en eksplicit non-realitetsmarkør og en imitation, og jeg tolker det som en sekundær integrering af en non-realitet, fordi det nuancerer den indledende primære integrering.

Eksempel 77 – Barebacking er klart negativt ladet

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: jeg tror grunden til at jeg ikke
2 vil kalde det, barebacking i et
3 forhold det er også fordi det
4 bliver så negativt ladet ikke
(20 sekunder senere)
5 Hans: altså jeg ville aldrig **hvis min,**
6 **kæreste sagde til mig et eller andet**
7 **man har været sammen i et halvt år**
8 **"nå men skal vi ikke få taget en**
9 **test så vi kan dyrke noget bb"**
10 **(skift i udsigelse)** eller sådan
11 noget øhh [jeg ville] Bjarke:
12 [((griner))] tænke **"hvad fanden er**

13   **det for noget at sige" (skift i**
 14   **udsigelse).** for det øhh øhh, er jo
 15   jo det er klart negativt ladet

Optagelse 0204 (starter efter 41 minutter og 35 sekunder)

Dette eksempel ligner det forrige. Vi så i *eksempel 54*, hvordan jeg tolkede kontekstualiseringen i linje 1-4 som et grænseeksempel på en primær valorisering. I linje 5-14 ser vi, hvordan Hans opstiller et hypotetisk scenarie, som både er markeret med en eksplicit non-realitetsmarkør i form af en hvis-konstruktion (linje 5), og to imitationer (linje 8-9 og 12-13). Det hypotetiske scenarie tolker jeg i tråd med det forrige eksempel som en sekundær integrering af en non-realitet, fordi det nuancerer den primære integrering i linje 1-4.

Indtil videre har vi set, hvordan de sekundære integreringer hovedsageligt optræder i forbindelse med nuancering af en primær strategi, ved at to eller flere semantiske størrelser integreres med hinanden. Sekundær integrering af imitationer kan imidlertid også integreres således, at imitationen udgør den ene af de semantiske størrelser i en primære integrering⁶⁰ – dvs. i stedet for at der er tale om, at en sekundær strategi nuancerer en primær integrering af to eller flere semantiske størrelser, så nuancerer den en primær integrering ved at *stå i stedet* for den ene af de semantiske størrelser. Se de følgende to eksempler:

Eksempel 78 – Tilbage til Biblen

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: så øhh hvis du prøver at sætte nogle
 2   ord på stigmatisering hvad hvad
 3   ligger der i det
 4 Peter: jamen det er det her skyld og sådan
 5   lidt, folk, øhh altså: det er jo øhh
 6   altså: det hænger sammen med seksuel
 7   adfærd og så går vi tilbage til
 8   biblen og sådan noget så folk er
 9   sådan lidt. **"men du kan også lade**
 10   **være med at være sådan en so ikke"**
 11   **(skift i udsigelse)** [altså] Bjarke:
 12   [ha] Poul: [ha] det er din egen
 13   fejl

---

⁶⁰ Denne form for sekundær integrering kan sandsynligvis også forekomme inden for andre slags sekundære integreringer. Men i det undersøgte materiale var der alene empirisk belæg for, at imitationer optrådte i tegndannelsen på denne måde.

(30 sekunder senere)

14 Bjarke: hvad vil samfundet sige- samfundets
 15 stigmatisering, hvad vil den bestå i
 16 Poul: øhh "**ja det er jo ligesom Kim**
 17 **Schumacher det var også den vej**
 18 **men vi kan sagtens leve uden dem"**
 19 **(skift i udsigelse)**
 20 Peter: [men mener men mener du, mener
 21 du samfundet altså når du I
 22 siger samfundet] Poul: [ja]
 23 Hans:[ha] Bjarke:[ha] [hvad mener
 24 du så]

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 20 minutter og 34 sekunder)

I dette eksempel forsøger jeg i linje 1-3 at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med *stigmatisering*. I lyset heraf tolker jeg Peters bidrag i linje 4-9 som en primær synonym strategi, hvor *stigmatisering* er synonym med *skyld i forbindelse med seksuel adfærd, som er forbundet til Biblen*. Derefter opstiller Peter i linje 9-10 et hypotetisk scenarie i form af en imitation, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en non-realitet, fordi den nuancerer den primære integrering. I den udklippede del mellem linje 13-14 griner deltagerne, hvorefter Hans drager en sondring mellem *samfundets stigmatisering* og sin *egen stigmatisering* (jf. eksempel 45). I linje 14-15 forsøger jeg på den baggrund at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med *samfundets stigmatisering*, hvorefter Poul i linje 16-19 opstiller, hvad jeg tolker som et hypotetisk scenarie, hvor han imiterer en repræsentant fra samfundet, der fortæller, at de sagtens kan leve uden de hiv-smittede. Denne imitation tolker jeg som en sekundær integrering af en non-realitet, som *ikke* nuancerer en allerede etableret primær integrering, men som *udgør en del* af den primære integrering – dvs. – *samfundets stigmatisering* integreres her som synonymt med Pouls imitation.

Eksempel 79 – En uforpligtende kæreste er ikke ....

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: uforpligtende kæreste det var bare
 2 sådan ligesom for at sidestille det
 3 med et parforhold det der med men,
 4 men der hører ikke, det der med
 5 fælles bankkonto og, øhh "**nu skal vi**
 6 **planlægge hvem vi skal holde jul**

7   **hos" (skift i udsigelse) og, øhh**
 8   **"du må ikke se andre end mig"**
 9   **(skift i udsigelse),** nej [det
 10   er bare] Bjarke: [jo men] det
 11   der med vi hygger og boller og
 12   lejer en god film en gang i
 13   mellem og [det er dejligt]
 14   Hans: [ja] og så kan vi
 15   har vi det ellers godt sammen
 16   og vi kan også godt være venner

Optagelse 0205 (starter efter 4 minutter og 54 sekunder)

I dette eksempel forklarer Poul først, hvilke elementer der ifølge ham *ikke* er en del af det at have en *uforpligtende kæreste* (linje 4-9), og derefter hvilke elementer der *er* en del af det at have en *uforpligtende kæreste*. Denne integrering tolker jeg som en primær meronym strategi, hvor *fælles bankkonto* (linje 5) og de to imitationer (linje 5-9) (hvor Poul ændrer sin stemmemæssige kvalitet og opstiller to hypotetiske scenarier, hvor han taler til en kæreste) *ikke* er komeronymer til *uforpligtende kæreste*, og hvor de forskellige elementer, som han nævner i linje 10-16, er komeronymer til *uforpligtende kæreste*. Vi ser her, hvordan de to imitationer i linje 5-9 nuancerer den primære integrering ved at stå i stedet for to komeronymer.

I de foregående eksempler har vi set, hvordan sekundære integreringer nuancerer eller kvalificerer allerede anlagte primære integreringer. Men som nævnt ovenfor i afsnit 4.2.1. kan en sekundær integrering også lede frem til en primær på en sådan måde, at den primære integrering får karakter af en form for konklusion på en eller flere sekundære integreringer. Denne form for sekundær integrering ses ligeledes i forbindelse med integrering af non-realiteter. Se de følgende to eksempler:

I *eksempel 80* ser vi, hvordan Hans' bidrag i linje 1-14 udgør en sekundær integrering af en non-realitet, som leder frem til en primær integrering i linje 16-17.

Eksempel 80 – Hiv-smitte er selvforskyldt

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1   Hans: der er da ingen tvivl om **hvis de**
 2   **spørger mig har du, altså har du**
 3   **sympati med at jeg har denne her**
 4   **sygdom. altså jeg kan have sympati**

5 med du har det DÅRligt, og alle de
6 der ting men jeg kan ikke have
7 sympati med at du har FÅET den,
8 altså nej jeg ville have mere
9 sympati for hvis folk de gik hen
10 og fik kræft eller et eller andet
11 fordi det er noget som er
12 uforskyldt. ja ej det er måske det
13 samme som hvis du har røget tyve
14 smøger hver dag altså sådan
15 Bjarke: [ja]
16 Hans: men det er mere det der med de
17 SELV har pådraget sig det
18 Peter: men HAR de det ik altså det er jo
19 skide svært altså

Optagelse 0204 (starter efter 1 time, 6 minutter og 7 sekunder)

I dette eksempel forklarer Hans, hvordan han ville svare, hvis han blev spurgt om, hvorvidt han ville have sympati for en hiv-smittet (linje 1-14). Jeg tolker dette bidrag som en sekundær integrering af en non-realitet, der er markeret med en non-realitetsmarkør i form af en hvis-konstruktion (linje 1). Integreringen er sekundær, fordi den leder frem til, hvad jeg tolker som en implicit primær meronym integrering i linje 16-17, hvor *selvforskyldt* integreres som meronym til *hiv*.

Eksempel 81 – Den aktive dyrker ikke barebacking

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: hvis jeg nu, gik i byen og fandt,
2 en fyr og så at jeg var Aktiv, og
3 Poul: 'mm'
4 Peter: ikke brugte kondom så ville jeg
5 ikke have opfattet det som at jeg
6 havde dyrket, dyrket barebacking-,
7 -sex eller hvad [det hedder]

Optagelse 0204 (starter efter 56 minutter og 4 sekunder)

Peters beskrivelse af en hypotetisk situation i linje 1-4 tolker jeg som en non-realitet, der er markeret med en non-realitetsmarkør i form af en hvis-konstruktion (linje 1). Denne non-realitet tolker jeg videre som en sekundær integrering, fordi den leder frem til den implicite primære hyponyme integrering i linje 4-7, hvor *ubeskyttet sex, som den aktive (givende) part ikke* er hyponym til *barebacking*.

I visse tilfælde leder den ene parts sekundære integrering frem til en anden parts primære integrering, hvilket er endnu et eksempel på, at parterne etablerer de sproglige kendsgerninger i fællesskab. Se *eksempel 82*.

Eksempel 82 – Hvad er politisk korrekthed

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: jeg mener jo
2 por- pornoindustrien, HAR jo
3 aldrig nogensinde. demonstreret,
4 politisk korrekthed. altså så
5 jeg tror ikke jeg
6 Bjarke: men hvad betyder politisk korrekthed
7 Poul: nå men det er jo netop sådan noget
8 som med at "uh uha det skal være
9 missionærstillingen og vi skal
10 ikke hænges op på et kors vi
11 skal HELler ikke, for det er
12 perverst og sådan noget" (skift
13 i udsigelse) så altså det er jo
14 ekstremer mange af de ting [men]
15 Hans: [jeg ved]
16 Hans: jeg ved ikke om jeg vil sige det er
17 politisk korrekthed at man
18 SKAL dyrke pæn, øhh i gåseøjne
19 kedelig sex altså sådan
20 missionærsex
21

Optagelse 0204 (starter efter 56 minutter og 26 sekunder)

I dette eksempel forsøger jeg i linje 6 at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med *politisk korrekthed*. Umiddelbart efter i linje 8-13 ændrer Poul sin stemmemæssige kvalitet og opstiller et hypotetisk scenarie, hvor han imiterer, hvad en repræsentant for politisk korrekthed kunne tænkes at sige. Denne imitation tolker jeg som en sekundær integreringsstrategi, fordi den leder frem til og danner udgangspunkt for Hans' primære synonyme integrering i linje 16-21, hvor han betvivler, hvorvidt *politisk korrekthed* er synonymt med *pæn-/kedelig-/missionærsex*. Det er desuden en interessant observation, at Hans markerer i skrift (gåseøjne (linje 19)), hvad han vil afgrænse i tale.

Vi har nu set, hvordan det er muligt på forskellig vis at nuancere primære integreringer ved at integrere forhold, som enten kan beskrives som værende realiteter eller non-realiteter.

Udover integrering af realiteter og non-realiteter kan sekundære integreringsstrategier desuden anlægges på baggrund af *rekontekstualiseringsmarkører*.

4.2.3.3.3. Eksempler på sekundær integrering af rekontekstualiseringsmarkører

Når et koordinationsproblem er løst til parternes tilfredshed på baggrund af en reflektiv integreringsproces, er det vigtigt at holde sig for øje, at denne løsning kun udgør et punktuel ækvilibrium, idet tegnet ifølge Harris er radikalt ubestemt. For ”insofar as what is meant is determinate, it can only be a provisional determinacy, relativized to a particular interactional situation” (1981: 167 & 2.2.1.3.). Kontekstualiserede tegn kan potentielt ændres igen og igen i takt med at tiden går, og konteksten forandres, hvilket betyder, at sproglige tegn principielt er konstant åbne for rekontekstualiseringer. I de tilfælde, hvor en koordinationssituation udmønter sig i et koordinationsproblem, som parterne må løse reflektivt, kan en primær integrering nuanceres ved sekundært at integrere *rekontekstualiseringsmarkører*, som bidrager med information om, hvordan tidligere kontekstualiseringer af et konkret tegn forløb – dvs. at semantisk materiale vedrørende tidligere kontekstualiseringer ekspliciteres og bringes ind i nuet, hvor det indvirker på en aktuel rekontekstualisering af et bestemt tegn⁶¹.

Når rekontekstualiseringsmarkører integreres som et led i den reflektive integreringsproces, har de som udgangspunkt enten en *subjektiv* eller *intersubjektiv* karakter. De *subjektive* rekontekstualiseringsmarkører genkendes ved, at de i en aktuel betydningsdannelsesproces bidrager med information om, hvordan en *personlig* kontekstualisering af et bestemt tegn forløb i en tidligere kommunikativ situation – dvs. en kontekstualisering, som den ene af parterne alene bærer ansvaret for. Se de følgende to eksempler:

I *eksempel 83* ser vi, hvordan Poul i linje 9-10 bringer information om, hvordan han tidligere har kontekstualiseret *barebacking*, ind i en aktuel situation:

---

⁶¹ *Rekontekstualiseringsmarkører* er således principielt åbne og dermed *ikke* et udtryk for et fast inventar.

Eksempel 83 – Ubeskyttet sex behøver ikke være et udtryk for en skødesløs adfærd
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: jamen øhh. ja det synes jeg vel
2 egentlig fordi der er masser af
3 mennesker der øhh der har ubeskyttet
4 sex altså det behøver jo ikke at
5 være udtryk for at det er en
6 skødesløs adfærd der ligger bag det.
7 i virkeligheden **men okay, nu har**
8 **jeg så lige siddet og sagt at**
9 **barebacking hæfter ved på en**
10 **risikobetonet adfærd**

Optagelse 0202 (starter efter 4 minutter og 5 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler Poul om barebacking. Jeg tolker eksemplet således, at han i linje 1-4 anlægger en sekundær integrering af en realitet i form af faktuel viden, som leder frem til en primær hyponym integrering i linje 4-7, hvor *barebacking* ikke nødvendigvis er hyponym til *skødesløs adfærd*. Når jeg tolker denne integrering som en hyponym strategi, skyldes det, at Poul i linje 5 siger, at *barebacking* ikke behøver være udtryk for en skødesløs adfærd, hvilket jeg læser i betydningen *en slags*. Umiddelbart efter i linje 7-10 henviser han til, hvordan han tidligere kontekstualiserede *barebacking*, og denne henvisning tolker jeg som en sekundær integrering af en subjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den nuancerer den primære integrering ved at bidrage med information om en tidligere personlig kontekstualisering, hvor *barebacking* blev integreret som hyponym til *risikobetonet adfærd*. Man kan sige, at Poul i dette eksempel principielt blot skifter mening. Det er dog en vigtig pointe, at sådanne menings-skift i forbindelse med sproglig betydningsdannelse er et udtryk for rekontekstualisering og dermed en afgørende del af den måde, hvorpå sproglige tegn virker i mellem menneskelige kommunikative situationer.

Eksempel 84 – Det er som jeg specificerede tidligere
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: og når du siger sikker sex her så
2 mener du. enten i fast parforhold
3 eller med, kondom
4 Hans: øhh ja,
5 Bjarke: ja
6 Hans: det ja. **hvis vi, [er enige om at**

7   **definitionen parforhold]** Bjarke:
 8   [ja ja øhh bare øhh ja] **er det som**
 9   **jeg specificerede [tidligere ja]**
 10   Bjarke: [ja ja ja]

Optagelse 0204 (starter efter 1 time 7 minutter og 56 sekunder)

I dette eksempel forsøger jeg i linje 1-3 at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med, hvorvidt Hans mener, at de to sexpraksisser: *ubeskyttet sex i et fast parforhold* og *sex med kondom*, begge er kohyponymer til *sikker sex*. Hans anerkender i linje 4, at det er den måde, han kontekstualiserer *sikker sex* på, men markerer i linje 6-9, at det er under forudsætning af, at den definition af *parforhold*, som han specificerede tidligere, stadig gælder. Denne markering tolker jeg som en sekundær integrering af en subjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den nuancerer den primære integrering ved at integrere information omkring en af Hans' tidligere personlige kontekstualiseringer.

Som vi har set i forbindelse med de andre former for sekundære integreringsstrategier, er det muligt at anlægge dem således, at de leder frem til en primær integrering – dvs. at en primær integrering etableres på baggrund af en sekundær integrering. Denne type af sekundære integreringer forekommer ligeledes i forbindelse med integrering af rekontekstualiseringsmarkører. se *eksempel 85*.

Eksempel 85 – Det var det, der lå i min underbevidsthed

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1   Peter: **og så har jeg jo lige det var lige**
 2   **det jeg fik opklaret med Bjarke før**
 3   **jeg har, lige opdaget det under**
 4   **interviewet før at øhh. at jeg**
 5   **opfatter kun at man dyrker**
 6   **barebacking hvis man er passiv,**
 7   **og ikke bruger noget-**
                   (9 minutter og 3 sekunder senere)
 8   Bjarke: **du sagde det med den passive, den,**
 9   **godt I andre kunne godt kende den**
 10   **at det primært er den passive der**
 11   **dyrker barebacking**
 12 Peter: Ja det var det der lå i min
 13   [underbevidsthed ikke men når
 14   jeg så øhh] Bjarke: [ja det var
 15   det, ja] begynder at tale om det

16 her i forummet ikke så kan jeg jo
 17 godt se jamen det må jo også være
 18 den der er aktiv

Optagelse 0204-del4 (starter efter 30 minutter og 48 sekunder)

I dette eksempel ser vi, hvordan Peter i linje 1-7 henviser til en kontekstualisering af *barebacking*, som han foretog tidligere under det individuelle interview, hvor han (ifølge min tolkning) integrerede *ubeskyttet sex som den passive (modtagende) part* som meronym til *barebacking*. Deltagerne taler videre om *barebacking*, og efter ca. 9 minutter henviser jeg i linje 8-11 tilbage til Peters tidligere kontekstualisering. Jeg tolker både Peters henvisning i linje 1-7 og min i linje 8-11 som sekundære integreringer af rekontekstualiseringsmarkører, fordi de leder frem til, hvad jeg tolker som Peters primære integrering i linje 16-18, hvor både *ubeskyttet sex som den passive og den aktive part* integreres som komeronymer til *barebacking*. Det er desuden interessant i dette eksempel at lægge mærke til, hvordan Peter i linje 12-16 ekspliciterer den integrerede pointe om, at *kommunikation skaber kontekst*, idet han forklarer, at selve det, at han har talt med de andre, har forandret måden, hvorpå han kontekstualiserer *barebacking* – dvs. det er et empirisk belæg på rekontekstualisering *in situ*.

Rekontekstualiseringsmarkører kan – som nævnt ovenfor – også have en *intersubjektiv* karakter. Disse markører, som jeg kalder for *intersubjektive rekontekstualiseringsmarkører*, adskiller sig fra de subjektive ved at henvise til en konkret kontekstualisering af et bestemt tegn, som parterne tidligere i *fællesskab* har etableret – dvs. en kontekstualisering, som parterne har et fælles ansvar for. Se de følgende tre eksempler:

I *eksempel 86* ser vi, hvordan Peter i linje 12 henviser til en kontekstualisering, som de tidligere etablerede i *fællesskab*:

Eksempel 86 – alle de der, vi snakkede om før

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Peter: jeg synes [læse en risikoadfærd i]
 2 Poul: [det kommer jo an på hvad
 3 man lægger] det der barebacking
 4 hvor man ikke er klar over [hvor
 5 risikoen er] Poul: [ja]
 6 Poul: det er jeg FULDstændig enig med
 7 dig i

8 Bjarke: så der er noget risiko
 9 Peter: ja altså som uafklaret [risiko
 10 ikke] Poul: [ja] altså hvis man
 11 er i et forhold så **er der stadigvæk**
 12 **alle de der vi snakkede om før** med
 13 at man, hvor sikker kan man være på
 14 hinanden og man ikke, laver noget
 15 udenom og sådan noget men. øhh med
 16 barebacking der er man i hvert fald
 17 ikke klar over hvor, hvad hinandens
 18 status er

Optagelse 0204 (starter efter 31 minutter og 45 sekunder)

Peter henviser i linje 12 til en tidligere kontekstualisering af *risiko*, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en intersubjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den nuancerer den primære integrering i linje 1-5 ved at integrere information om en tidligere kontekstualisering, som de var blevet enige om i fællesskab.

Eksempel 87 – Det, vi snakkede om

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Bjarke: og hvis de her to gutter, de begge
 2 to havde været, øhh hivpositive,
 3 havde det så været så havde det
 4 så været man kan sige, så er det
 5 sikkert eller. havde der så været
 6 nogen risiko forbundet med det
 7 Peter: ja det siger de jo de siger man kan
 8 blive gensemitten
 9 Poul: ja det kan mutere virusset [og]
 10 Peter:[ja]
 11 Peter: så man anbefaler- eller det gjorde
 12 man i hvert fald tidligere man
 13 anbefalede at selvom man var
 14 hivsmittet. eller to hivsmittede,
 15 at man stadig dyrker beskyttet
 16 sex ikke
 17 Hans: **det vi snakkede om med de der**
 18 **niveauer man kunne ryge op på ikke**
 19 **at man kunne inddele sygdommen i**
 20 **at være på, niveauer af hvor godt**
 21 **du er medicineret og det kan du så**
 22 **komme op på et højere niveau**

Optagelse 0204 (starter efter 13 minutter og 36 sekunder)

Lige inden *eksempel 87* taler deltagerne om *sikker sex*. I linje 1-6 forsøger jeg i den forbindelse at reducere en semasiologisk ubestemthed ved at spørge dem, hvorvidt de mener, at *ubeskyttet sex mellem to hiv-positive* er *sikker sex*, eller om der er en risiko forbundet med det. I hhv. linje 7 og 9 svarer både Peter og Poul ja til, at der er en risiko involveret i, at to hiv-positive dyrker ubeskyttet sex. Jeg tolker disse bidrag som en primær hyponym integrering, hvor *ubeskyttet sex mellem to hiv-positive* ikke er hyponym til *sikker sex*. I linje 7-8, linje 9 og linje 11-16 henviser de til forskellige former for ekstra-situationel viden, hvilket jeg tolker som sekundære integreringer af faktisk viden, fordi de kvalificerer den primære integrering. I linje 17 til 22 deltager Hans i betydningsdannelsen, idet han henviser til en tidligere kontekstualisering af *risiko i forbindelse med ubeskyttet sex mellem to hiv-positive*, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en intersubjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den kvalificerer den primære hyponyme integrering ovenfor ved at bidrage med information om en tidligere kontekstualisering.

Eksempel 88 – Vi snakkede også om det der med definitionen

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Hans:	men ja vi snakkede også det der med
2		definitionen, altså fordi [du]
3		Bjarke: ['mm'] [nævnte det der med
4		jamen er det] Poul: [jamen det er
5		jo det] så heteroer dyrker de også
6		bareback [og] Poul: ['mm']
7		['mm'] Peter: [ja]
8	Poul:	[hvor jeg sagde det mente jeg]
9		Hans: [det er jo] IKke
10	Hans:	nej det tænker jeg nemlig heller
11		ikke [og der] Poul: [fordi det
12		er]
13	Poul:	sådan et fænomen der er en del af
14		den her, homoverden [det er det
15		så] Peter: ['mm'] men
16	Hans:	også den der med folk i forhold
17		som har valgt at smide kondomet
18	Poul:	'mm'

Optagelse 0204 (starter efter 31 minutter og 19 sekunder)

I dette *eksempel 88* ser vi, hvordan Hans og Poul i linje 1-11 henviser til en tidligere fælles kontekstualisering af *barebacking*, hvor *ubeskyttet sex mellem heteroseksuelle* blev integreret som ikke værende et kohyponym til *barebacking*. Denne henvisning tolker jeg

som en sekundær integrering af en intersubjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den leder frem til etableringen af den eksplicitte primære meronyme integrering i linje 11-14, hvor *barebacking* integreres som meronym til *homoverden* (jf. eksempel 26 ovenfor).

Vi har ovenfor set adskillige eksempler på, hvordan sekundære integreringsstrategier på forskellig vis kan anlægges, så de nuancerer en allerede anlagt primær integrering eller ved, at de leder frem til etableringen af en primære integrering. De kan imidlertid også anlægges på en sådan måde, at de optræder som et indskud i etableringen af primære strategier. Se eksempel 89.

Eksempel 89 – Som vi blev enige om

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Poul: bliver er det så en kæreste eller
2 hvad er forskellen [så på at have
3 en] Hans: [er det en] fast
4 partner som, du dyrker ubeskyttet
5 sex med, **som vi så, blev enige om**
6 **ikke at kalde "barebacking"**
7 (siger leende)

Optagelse 0204 (starter efter 1 time 18 minutter og 5 sekunder)

I dette eksempel siger Poul i linje 3-7, at *ubeskyttet sex med en fast partner* ikke kaldes *barebacking*. Jeg tolker dette bidrag som en primær hyponym integrering, hvor *ubeskyttet sex med en fast partner* ikke er hyponym til *barebacking*. I linje 5 henviser Poul til, hvad de tidligere blev *enige* om ikke at kalde *barebacking*, og denne henvisning tolker jeg som en indskudt sekundær integrering i form af en intersubjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den nuancerer den primære integrering ved at bidrage med information om en tidligere kontekstualisering af *barebacking*, som de etablerede i fællesskab.

Deltagernes brug af rekontekstualiseringsmarkører illustrerer, *hvordan* individet transcenderer situationen og bringer erfaringer fra tidligere situationer ind i nye og anderledes situationer, og eksemplerne er således empiriske belæg for Harris' pointer om, at tid er en afgørende faktor i teorien om kontekstualisering (jf. 2.2.1.3.), og at kommunikation skaber kontekst (jf. 2.2.1.2.). For når parterne eksplicit gav udtryk for et behov for at rekontekstualisere tegn, som var blevet kontekstualiseret tidligere under seancen, havde

noget i konteksten tilsyneladende forandret sig. Det eneste, der var sket, var imidlertid, at tiden var gået, og at parterne havde talt sammen i dette tidsrum – dvs. konteksten var forandret, uden at nogen af interviewsituationens ydre kontekstuelle faktorer havde forandret sig.

Den fjerde type af de sekundære integreringsstrategier tager afsæt i, at en primær integrering kan kvalificeres ved at integrere værditilskrivninger.

4.2.3.3.4. Eksempler på sekundær integrering af valoriseringer

Sekundær integrering af valoriseringer henviser til de steder, hvor en primær integrering nuanceres/kvalificeres ved, at der integreres en værditilskrivning af selve det aspekt, at den primære integrering anlægges på en bestemt måde. Så i modsætning til den primære valorisering henviser værditilskrivningen ikke til selve tegnets betydning, men til *måden* et konkret tegn kontekstualiseres på.

Sekundær integrering af en valorisering involverer ofte et vurderende adjektiv. Se de følgende to eksempler:

I *eksempel 90* ser vi, hvordan Hans sekundært valoriserer en primær valorisering ved at sige, at det lyder *grimt* at sige, at man har en plus-minus-liste mht. andre mennesker:

Eksempel 90 – Det lyder så grimt, når man siger, man har en plus-minus-liste
Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Hans:	men jeg vil bare mere tage det som
2		et plus fordi- på en eller anden at
3		det lyder så grimt når man siger
4		man har den der plus minusliste
5		ved folk ikke men men men man kan
6		næsten ikke lade være med at danne
7		sig sådan en liste i hvert fald
8		i starten ikke

Optagelse 0204 (starter efter 24 minutter og 9 sekunder)

Umiddelbart forud for dette eksempel taler deltagerne om *sikker sex*. Jeg tolker på den baggrund dette eksempel således, at Hans i linje 1-2 anlægger en primær valoriserende strategi, hvor *sikker sex* værditilskrives ved, at det integreres med *et plus*. I linje 2 afbryder

Hans imidlertid sig selv og forklarer med henvisning til den primære valorisering integrering, at det lyder *grimt* med sådan en plus/minus-liste. Jeg tolker dette bidrag som en sekundær integrering af en valorisering, fordi det nuancerer den primære integrering.

Eksempel 91 – Faktisk en meget god definition

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Poul: barebacking det er noget man søger
2 det er noget man man praktiserer. øhh
3 hvor at usikker sex jamen det er
4 jo sådan noget der netop kan man
5 kan ske
(19 sekunder senere)
6 Hans: **faktisk en meget god definition**
7 **på det** fordi umiddelbart når jeg
8 tænker barebacking så tænker jeg
9 enten folk der ligger i en slynge
10 på en eller anden mørk klub, eller
11 folk som bare lægger sig på alle
12 fire og så kommer der ti forskellige
13 på en gang ikke [altså]

Optagelse 0204 (starter efter 32 minutter og 41 sekunder)

Dette eksempel tolker jeg i udgangspunktet således, at Poul i linje 1-2 anlægger en implicit meronym strategi (jf. *eksempel 74* ovenfor) i forbindelse med *barebacking*. I linje 6 siger Hans med henvisning til Pouls primære meronyme integrering, at det er *en god definition*, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en valorisering, fordi Hans' bidrag nuancerer Pouls primære strategi. Umiddelbart efter rekontekstualiserer Hans *barebacking* ved at anlægge en primær hyponym strategi (jf. *eksempel 40*, s. 130).

Sekundær integrering af valoriseringer indebærer imidlertid ikke nødvendigvis vurderende adjektiver – det er udmærket muligt at integrere valoriseringer i form af andre grammatiske eller leksikalske former. Men fælles for dem er, at de i en eller anden udstrækning henviser til en allerede foretaget eller kommende primær integrering. Se de følgende tre eksempler:

I *eksempel 92* ser vi, hvordan Hans i linje 7 valoriserer en primær integrering ved at integrere *fordom*:

Eksempel 92 – Det er en fordom

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Bjarke: er [det s:sådan] Hans:[øhh] at
2 alle barebackere de er hivpositive
3 eller
4 Peter: det er jo det jeg tænker
5 Hans: ja
6 Poul: ja
7 Hans: men **det er en fordom**, men jeg har
8 [det på samme måde] Poul: [ja
9 det tror jeg også det er en fordom]

Optagelse 0204 (starter efter 30 minutter og 35 sekunder)

I dette eksempel forsøger jeg i linje 1-3 at reducere en semasiologisk ubestemthed vedrørende *barebacking*. De tre deltageres svar i linje 4-6 tolker jeg som en primær implicit hyponym integreringsstrategi, hvor barebackere integreres som en *slags* hiv-positive – dvs. jeg antager, at parterne er klar over, at der også findes grupper af hiv-positive, som ikke er barebackere. Umiddelbart efter tilføjer Hans i linje 7, at det er en *fordom*, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en valorisering, fordi der er tale om, at selve det aspekt, at *barebacking* kontekstualiseres på en bestemt måde – nemlig som hyponym til *hiv-positive* – valoriseres som værende en *fordom*. I linje 9 tilslutter Poul sig Hans' sekundære integrering af valoriseringen.

Eksempel 93 – Barebacking er, uden at være dømmende, lidt destruktivt

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

- 1 Hans: ja [mange] Bjarke: [ja] partnere
2 og. øhh gru- ja gruppesex og [sygdom
3 og] Poul: [jamen jeg synes også
4 det er sådan]
5 Poul: lidt, altså. **uden at være dømmende**
6 men det er sådan lidt en
7 destruktiv adfærd på en eller anden
8 måde
8 Peter: ja sådan forbinder jeg det også

Optagelse 0204 (starter efter 42 minutter og 12 sekunder)

Umiddelbart inden *eksempel 93* taler deltagerne om barebacking. Hans' bidrag i linje 1-3 tolker jeg således, at han foretager en primær meronym integrering, hvor *mange partnere*,

gruppesex og *sygdom* integreres som komeronymmer til *barebacking*. I linje 3-7 siger Poul, at han synes, at *barebacking* er en *destruktiv adfærd*, hvilket jeg tolker som en primær hyponym strategi, hvor *barebacking* er hyponym til *destruktiv adfærd*. I linje 5 – umiddelbart inden Poul anlægger den primære hyponyme strategi – markerer han, at den kommende integrering ikke skal opfattes som *dømmende*. Denne markering tolker jeg som en sekundær integrering af en valorisering, hvor den primære hyponyme integrering kvalificeres som potentielt dømmende.

Eksempel 94 – Ubeskyttet sex i parforholdet

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

---

1 Hans: jeg ville ikke personligt gøre
 2 det og jeg ville heller ikke
 3 mene det var sikker sex
 4 Bjarke: [nej]
 5 Poul: ['mm']
 6 Bjarke: så det ville ikke være sikker
 7 sex selvom at nu kender jeg
 8 ham godt nok, og jeg vurderer.
 9 at. xxx
 10 Hans: nej for det er jo der hvor jeg
 11 begynder at tænke at man, KAN
 12 være hivsmittet uden at vide
 13 det, selvom, at vi dyrkede,
 14 beskyttet, analsex og så videre
 15 ikke
 16 Bjarke: ja
 17 Hans: så kan man være uheldig
 18 alligevel
 19 Poul: **den synes jeg er den er jeg**
 20 **synes ikke den er så sort**
 21 **hvid.** tror jeg, øhh. det kommer
 22 an på hvor lang tid der går.
 23 det kommer helt an på
 24 omstændighederne. kommer helt
 25 an på hvad for en: past
 26 history den person har,

Optagelse 0204 (starter efter 10 minutter og 12 sekunder)

Forud for *eksempel 94* taler deltagerne om, hvorvidt *ubeskyttet sex i et fast parforhold* er *sikker sex*. Hans' bidrag i linje 1-3 tolker jeg som en primær hyponym integrering, hvor *ubeskyttet sex i et fast parforhold* ikke er hyponym til *sikker sex*. I linje 19-21 siger Poul

med henvisning til Hans' primære hyponyme integrering, at den er *sort/hvid*, hvilket jeg tolker som en sekundær integrering af en valorisering, fordi Pouls bidrag nuancerer Hans' primære integrering.

Efter nu at have belyst de forskellige typer af primære og sekundære integreringsstrategier, vil jeg vise nogle eksempler, som illustrerer, hvordan deltagerne hjælper hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger i den reflektive integreringsproces (jf. 4.2.1.).

I *eksempel 95* ser vi, hvordan deltagerne samarbejder omkring at skabe et sprogligt tegn, idet Poul i linje 14-17 tilføjer *personlig integritet* som meronym til Hans' kontekstualisering af et *godt menneske* (linje 6-13) – dvs. han udbygger Hans' kontekstualisering.

Eksempel 95 – Et godt menneske dyrker ikke barebacking

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Hans:	det jeg ville forbinde med et
2		godt menneske
3	Bjarke:	og hvad forbinder du med et godt
4		menneske altså er det øhh er det en
5		som
6	Hans:	øhh de- det vigtige i det her
7		tilfælde er jo selvfølgelig der er
8		noget ærlighed
9	Bjarke:	ja
10	Hans:	og at øhh personen træffer nogle
11		sunde valg, øhh fornuftige valg. for
12		eksempel ikke. dyrker barebacking,
13		og så videre ikke
14	Poul:	men men jeg men- jeg mener også at
15		det i høj grad hænger sammen med en
16		eller anden form for personlig
17		integritet

Optagelse 0204 (starter efter 9 minutter og 21 sekunder)

I dette eksempel nævner Hans i linje 2 et *godt menneske*. Da jeg umiddelbart efter i den forbindelse forsøger at reducere en semasiologisk ubestemthed (linje 3-5), nævner han følgende tre sideordnede semantiske størrelser: *ærlighed* (linje 6-8), *at træffe sunde/fornuftige valg* og *ikke dyrke barebacking* (linje 10-12). Jeg tolker dette eksempel som en primær eksplicit meronym integrering, hvor *ærlighed*, *at træffe sunde/fornuftige valg* og *ikke dyrke barebacking* integreres som komeronymer til holonymet *godt menneske*. Når jeg

tolker eksemplet som en eksplicit meronym integrering, skyldes det, at Hans' svar på mit forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed består af *flere sideordnede* semantiske størrelser, hvilket i sig selv etablerer et *godt menneske* som holonym (jf. 4.1.2.1.). Pouls bidrag i linje 14-17 tolker jeg som nævnt ovenfor som en udbygning af Hans' primære integrering, idet han tilføjer *personlig integritet* som en sideordnet semantisk størrelse – dvs. *personlig integritet* er også meronym til et *godt menneske*.

Det er desuden interessant at bemærke, at Hans i linje 6-7 markerer, at hans integrering er specifik for dette *tilfælde*, da det er et empirisk belæg for en opmærksomhed hos de sproglige aktører omkring tegnets flygtige natur (jf. 2.2.1.3.).

De interagerende parter hjælper imidlertid ikke alene hinanden med at etablere de sproglige kendsgerninger i forbindelse med de primære integreringer. Deres samarbejdsvilje (eller magtkampe) kommer ligeledes til udtryk i forbindelse med de sekundære integreringer. I *eksempel 96* ser vi, hvordan Peter i linje 7-12 nuancerer Pouls primære integrering i linje 1-6 ved sekundært at integrere en personlig realitet.

Eksempel 96 – Seksualitet er styret af et behov for at forplante sig

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Poul:	jeg tror at jeg tror der ligger
2		noget underbevidst i det. og øhh at
3		det er det der styrer seksuelle
4		menneskers seksualitet er styret
5		af. den, det der behov for at
6		forplante sig og. [uanset om]
7		Peter: [jeg kan sagtens]
8	Peter:	kende det med en kæreste hvor vi
9		har snakket om det der "tänk hvis
10		vi kunne få børn sammen hvordan de
11		børn ville blive" (skift i
12		udsigelse) og sådan noget det er
13		jo og
14	Poul:	jamen jeg tror det det ligger sådan
15		langt mere ubevidst, det tror jeg
16		bare

Optagelse 0204 (starter efter 39 minutter)

Jeg tolker dette eksempel således, at Poul i linje 1-6 anlægger en primær meronym strategi, hvor han integrerer *noget underbevidst* og *behov for forplantning* som komeronymer til *menneskers seksualitet*. Peters bidrag umiddelbart efter i linje 8-13 tolker jeg videre sådan,

at han sekundært integrerer en personlig realitet i form af en konversationel narrativ, som nuancerer Pouls primære integrering – dvs. at Peter hjælper Poul med at uddybe sin kontekstualisering. I linje 14-16 ser vi imidlertid, hvordan Poul ikke helt accepterer Peters bidrag, idet han betoner det ubevidste aspekt.

Vi har nu set forskellige eksempler på, hvordan primære og sekundære integreringer indgår i den reflektive betydningsdannelsesproces. Afslutningsvis vil jeg vise et længere eksempel, som illustrerer, hvordan forekomsten af primære og sekundære integreringer kan være fortættet og optræde i umiddelbar forlængelse af hinanden i et dynamisk samspil, hvor den ene integrering afløser/udløser den næste.

4.2.3.4. Eksempel på en analyse af et længere sammenhængende uddrag

---

Eksempel 97 – Barebacking handler om, at det er federe uden kondom

Gruppe 2: Poul, Hans, Peter (hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex)

1	Bjarke:	altså hiv er et moment i barebacking
2		i forhold til at det er det man
3		leger med eller nu sagde du risiko
4		også og så videre
5	Poul:	[det tror jeg ikke] Peter: [nej]
6		nødvendigtvis. jeg tror ikke
7		nødvendigtvis det KAN det være
8		det der thrill, nyder at lege lidt
9		med ilden og lege lidt med liv og
10		død og sådan noget for nogen måske
11		men jeg tror også ganske. simpelt
12		at det handler om "at" (siges
13		leende). at nogle mennesker synes
14		det er federe uden kondom
15	Peter:	ja det er nydelsen jeg har
16		tæ- aldrig tænkt på det som det der
17		øhh nu er vi tilbage i det der med
18		om der er et psykisk element eller
19		mentalt element i det med øhh men
20		altså jeg synes jeg har nemlig
21		tænkt på det som om det er nydelsen
22		at det er derfor de søger. uden
23		kondom ikke
24	Bjarke:	ja
25	Hans:	ja altså den der fysiske man kan
26		mærke mere uden kondom
27	Peter:	ja

28 Poul: [nå så da du sagde] Hans: [,er
 29 det det du mener] det der med
 30 risikoad- -fyldt adfærd så mente
 31 du ikke, at det kunne være
 32 provokeret lidt af den der
 33 spænding der er ved det, den
 34 t-ænkte JEG nemlig
 35 Peter: øhh nu stod jeg af
 36 Poul: i relation til barebacking så
 37 sagde du, "barebacking for mig det
 38 er sådan lidt risikobetonet" (skift
 39 i udsigelse) eller øhh.

Optagelse 0204 (starter efter 33 minutter og 58 sekunder)

I *eksempel 21* (ovenfor) uddyber jeg min tolkning af, at Poul i linje 5-14 anlægger en primær synonym strategi, hvor han integrerer *barebacking* som synonymt med, at *sex er federe uden kondom*. Umiddelbart efter Pouls primære integrering rekontekstualiserer Peter den, idet han specificerer, at dét, der er federe ved sex uden kondom, er *nydelsen* (linje 15). Peters specificering tolker jeg som en primær synonym strategi, hvor *barebacking* integreres som synonymt med at *sex er federe uden kondom pga. nydelsen*. Umiddelbart efter i linje 17-19 henviser Peter til, hvordan parterne tidligere har talt om, hvorvidt der udover den fysiske nydelse ved at praktisere barebacking også kunne være et psykisk/mentalt tændingsmoment forbundet med det. Denne henvisning tolker jeg som en sekundær integrering af en intersubjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi den nuancerer Peters primære integrering i linje 15 ved at bidrage med information om, hvordan parterne i fællesskab tidligere har kontekstualiseret *barebacking*. Denne integrering afløses af, at Peter i linje 20-23 tilføjer, at han altid har tænkt, at det er *nydelsen*, der er motivationen for barebacking. Dette bidrag tolker jeg som en sekundær integrering af en subjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi han nuancerer sin primære integrering i linje 15 ved at henvise til en tidligere personlig kontekstualisering. I linje 25-26 forsøger Hans at reducere en semasiologisk ubestemthed i forbindelse med, hvorvidt Peter, når han siger *nydelse*, mener den nydelse, som er forbundet med, at den fysiske følelse bliver forstærket ved ubeskyttet sex. Dette anerkender Peter i linje 27, hvilket jeg tolker som en primær synonym integrering, hvor *nydelse* er synonym med *fysisk nydelse*. Denne kontekstualisering overrasker tilsyneladende Poul, idet han i linje 28-39 spørger, hvad Peter mente, da han tidligere sagde, at *barebacking* var lidt *risikobetonet*. Poul havde nemlig opfattet denne kontekstualisering således, at Peter mente, at *risikobetonet* også handlede om et *spændingsmoment* (linje 32-33). Pouls bidrag tolker jeg

som en sekundær integrering af en subjektiv rekontekstualiseringsmarkør, fordi han – gennem sit forsøg på at reducere en semasiologisk ubestemthed vedrørende en af Peters tidligere kontekstualiseringer – kvalificerer Peters primære integrering i linje 27. I linje 35 markerer Peter, at han ikke helt forstår, hvad Poul mener, hvorefter Poul i linje 36-39 (med andre ord) gentager sin umiddelbart foregående subjektive rekontekstualiseringsmarkør – dvs. han citerer Peter.

Sproglige tegn skabes på baggrund af kontekstualiseringsprocesser, som på forskellig vis beror på de interagerende parterers individuelle *integrationelle færdigheder* (*integrational proficiency*). Ifølge min hypotese hviler de integrationelle færdigheder først og fremmest på en intuitiv integreringsproces. I de tilfælde, hvor parterne oplever, at den intuitive integreringsproces ikke bidrager med det, som situationen fordrer, er de havnet i et koordinationsproblem, som de må løse eksplicit ved at anlægge reflektive integreringsstrategier. Jeg mener, at denne sondring mellem intuitive og reflektive integreringsprocesser er en væsentlig del af grundlaget for forståelsen af, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår. Det er i den sammenhæng en vigtig pointe, at den ikke er at forveksle med den skelnen, som integrationister typisk opretholder, mellem en sproglig *førsteordensaktivitet*, som handler om at skabe og fortolke sproglige *tegn*, og sprog som en *andenordens social konstruktion* bestående af konkrete sproglige manifestationer, sådan som de kommer til udtryk hos personer i situationer (Love 2004: 530 og Pablé & Hutton 2015: 28-29). Jeg mener nemlig, at *både* de intuitive og reflektive integreringsprocesser er sproglig førsteordensaktivitet, og min udlægning adskiller sig således fra de mere traditionelle forståelser af førsteordensaktiviteten på to centrale områder. For det første argumenterer jeg for, at betydningsdannelsesprocessen helt grundlæggende består af to forskellige forudsætningsniveauer (det intuitive er en forudsætning for det reflektive), som jeg mener, det er afgørende at skelne imellem, hvis man skal forstå og i det hele taget beskæftige sig med sproglig førsteordensaktivitet. For det andet beskriver jeg konkret, hvilken rolle selve kommunikationsprocessen spiller i forhold til betydningsdannelsesprocessen.

Jeg har nu svaret på, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår. Med afsæt i denne teoretiske ramme vil jeg i kapitel 5 foretage en empirisk analyse af, hvordan danske MSM skaber sproglige betydninger vedrørende *barebacking*.

Empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse blandt danske MSM

MSM er i forhold til andre mænd statistisk set overrepræsenteret i forhold til forekomsten af adskillige psykiske og fysiske sygdomme, og ifølge toneangivende forskere inden for feltet er der en snæver sammenhæng mellem MSM's generelle sundhedstilstand og deres seksuelle adfærd (jf. kapitel 1). Stadig flere MSM har de senere år udvist en øget seksuel risikovillighed, og undersøgelser peger på, at visse MSM opererer med betydninger vedrørende ubeskyttet sex, som afviger markant fra de officielle anbefalinger omkring seksuel sundhed. Særligt begrebet *barebacking* tiltrækker sig i den forbindelse opmærksomhed. Der er imidlertid stor forskel på tværs af sociale grupper, mht. hvilke betydninger *barebacking* tillægges, men generelt kan man sige, at det i forskellige afskygninger henviser til en form for *tilsigtet* ubeskyttet sex.

Med dette fænomen som afhandlingens case vil jeg i det følgende foretage en empirisk undersøgelse af, hvordan forskellige grupper af danske MSM skaber sproglige betydninger vedrørende *barebacking*. Undersøgelsen udarbejdes på baggrund af det

metodologiske og teoretiske grundlag, jeg udviklede i kapitel 3 og 4. Formålet med at demonstrere, hvordan det er muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag, er at videreudvikle det integrerede sprogsyn både teoretisk og empirisk. Undersøgelsens konkrete resultater skal desuden ses som et bidrag til den aktuelle forskning i, hvad der driver stadig flere MSM til at opsøge ubeskyttet sex (jf. Graugaard 2015 et al. 2015).

5.1. Opmærkning af det empiriske materiale

I kapitel 3 redegjorde jeg for, hvordan jeg indsamlede det materiale, som ligger til grund for undersøgelsen. Materialet fra gruppe 1 blev tekstualiseret i et XML-format. Dette format sikrede konsistens i den analytiske proces, hvor jeg udviklede de refleksive integreringskategorier, som sproglige betydningsdannelsesprocesser foregår på baggrund af (jf. 4.2.1.). En empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse kan alene foretages på baggrund af de *refleksive* integreringsstrategier, eftersom det kun er dem, der er eksplicit sproglige (jf. Verschueren 2000).

Efter jeg have udviklet de refleksive integreringskategorier og opmærket dem i det tekstualiserede materiale fra gruppe 1, gennemlyttede jeg de resterende lydfiler med henblik på at registrere forekomsthypigheder af de forskellige primære og sekundære integreringsstrategier. Jeg opmærkede her *samtlig*e refleksive integreringer – dvs. jeg registrerede ikke kun de integreringer, som refererede til *barebacking*. For som vi skal se nedenfor (jf. 5.2.1.), udsiger den relative kvantitative fordeling af det samlede antal refleksive integreringsstrategier nemlig forskellige generelle aspekter vedrørende måden, de skaber betydning. Så uanset hvilket konkret ord, der er genstand for en undersøgelse, er det altid hensigtsmæssigt at registrere alle refleksive integreringsstrategier, som knytter sig til en konkret interaktionel situation.

De fortolkningsprincipper, som lå til grund for identificeringen af integreringsstrategierne i forbindelse med gennemlytningen, er de samme som, jeg brugte ved opmærkningen af det tekstualiserede materiale (jf. 4.2.2.). Grunden til, at jeg kun valgte at udskrive nogle af lydfilerne, var, at jeg med mit integrerede afsæt betragtede gennemlytningen som *endnu* en kommunikationsproces. Denne tilgang gav mig med andre ord mulighed for at indgå i en ny kommunikationsproces med mit materiale, som udover, at den adskilte sig tidsmæssigt fra den originale situation, også adskilte sig mht. medium. Fordelen ved, at jeg på den måde indgik i *forskellige* typer af kommunikationsprocesser, var,

at det forøgede nuanceringsgraden mht. min akkumulerede erfaring, hvilket berører spørgsmålet om undersøgelsens videnskabelighed (jf. 4.2.1.).

5.2. Analyse af sproglig betydningsdannelse

På baggrund af opmærkningen af det empiriske materiale blev det muligt at undersøge den relative kvantitative fordeling af de forskellige reflektive integreringsstrategier (jf. 5.2.1.) samt de konkrete semantiske størrelser, som grupperne hver især integrerede med *barebacking* (jf. 5.2.2.). Analysen falder således i to dele.

5.2.1. Analyse af den relative kvantitative fordeling af de reflektive integreringer

Den relative kvantitative fordeling af samtlige reflektive integreringsstrategier er som nævnt ovenfor et udtryk for forskellige aspekter ved måden, deltagerne skaber sproglige betydninger på. Jeg tolker således fordelingen af de primære og sekundære integreringer som hhv. et udtryk for deltagernes dialogiske engagement (jf. 5.2.1.1.); karakteren af deres kendskab til det semantiske domæne, som konkrete betydningsdannelser vedrører (jf. 5.2.1.2.); hvor værdiladet/normeret emnet er for dem (jf. 5.2.1.3.); samt deres dialogiske imødekommenhed (jf. 5.2.1.4.).

I afsnit 5.2.1.5. fremlægger jeg analysens resultat på baggrund af den fortolkningsramme, som jeg opstiller i afsnit 5.2.1.1.- 5.2.1.4.

5.2.1.1. Dialogisk engagement

Den relative kvantitative fordeling af de primære semantisk *relationelle* integreringer (synonyme, hyponyme og meronyme) tolker jeg som et udtryk for de interagerende parter *dialogiske engagement*. Grundlaget for denne tolkning er, at de hyponyme og meronyme integreringer indebærer en nuanceringsmulighed, som ikke er tilstede ved de synonyme integreringer. Den *asymmetriske* relation i de meronyme og hyponyme integreringer gør det nemlig muligt at integrere et vilkårligt antal komeronymmer og kohyponymmer i en og samme integrering, hvorimod den *symmetriske* relation, som danner grundlag for de synonyme integreringer, alene gør det muligt at integrere to forskellige semantiske størrelser i én primær integrering. Konkret betyder det bl.a., at man, såfremt man ikke er enig i en foretaget synonym integrering, kan vælge at åbne og nuancere den med hyponyme og meronyme integreringer – dvs. de asymmetriske relationelle integreringer er i en vis udstrækning udtryk for, at parterne arbejder på at forstå sig selv og hinanden. Det er baggrunden for, at jeg

mener, den relative kvantitative fordeling af de relationelle integreringer kan tolkes som et udtryk for det dialogiske engagement, parterne udviser i løbet af et konkret interaktionelt forløb. Det er dog her vigtigt at pointere, at en synonym integrering, som ikke nuanceres med hhv. meronyme og hyponyme integreringer, ikke *nødvendigtvis* er et udtryk for enighed. Det kan jeg på baggrund af materialet ikke vide noget om. Jeg kan blot konstatere, at parterne af en eller anden grund *vælger* ikke at udfolde den – dvs. at det er *ikke* et udtryk for engagement. I et videre perspektiv tolker jeg graden af dialogisk engagement som en indikation af, i hvilken grad det semantiske domæne, som kontekstualiseringerne vedrører, optager eller er vedkommende for deltagerne.

5.2.1.2. Karakteren af deltagernes kendskab til det semantiske domæne

Den relative kvantitative fordeling af de sekundære integreringer af *realiteter* og *non-realiteter* tolker jeg som et udtryk for *karakteren* af det kendskab, deltagerne har til det semantiske domæne, som betydningsdannelserne vedrører – dvs. i hvilken udstrækning de er baseret på virkelige hændelser/faktuelle forhold eller hypotetiske/forestillede scenarier (jf. 4.2.3.3.1. & 4.2.3.3.2.). Det er imidlertid på baggrund af materialet ikke muligt at afgøre, hvorvidt de integrerede realiteter rent faktisk henviser til reelle forhold, og den relative kvantitative fordeling er derfor snarere et udtryk for, i hvilken udstrækning deltagerne *iscenesætter* deres kontekstualiseringer som realiteter eller non-realiteter. Man kan jo fx udmærket henvise til en personlig oplevelse, som aldrig har fundet sted, alene for at fremstå mere overbevisende i en eventuel argumentation.

5.2.1.3. Udbredelsen af ideologier/normer

Deltagernes integreringer af primære og sekundære valoriseringer tolker jeg som en eksplicitering af, at det semantiske domæne, som integreringerne vedrører, har potentiale til at være normeret. For der er principielt ikke nogen grund til at integrere denne form for holdninger/vurderinger, hvis ikke det er fordi, det har betydning for, hvordan man bliver opfattet af andre i en konkret situation – dvs. jo mere udbredt normer og ideologier er, des større er behovet hos deltagerne for enten at distancere sig eller tilslutte sig aspekter ved det semantiske domæne, som kontekstualiseringerne vedrører. En undersøgelse af forekomsthypigheden af de primære og sekundære valoriseringer giver dermed en indikation af, i hvilken udstrækning *normer* og *ideologier* er udbredt blandt de interagerende parter (jf. 2.2.2.2. & 4.2.3.2.4.).

5.2.1.4. Dialogisk imødekommenhed

Rekontekstualiseringsmarkørerne er dybest set en eksplicitering af en revision af eksisterende tegnopfattelser samt en villighed til rekontekstualisering, og jeg tolker derfor udbredelsen af rekontekstualiseringsmarkører som et udtryk for de interagerende parterers *dialogiske imødekommenhed/samarbejdsvilje*. Jeg mener nemlig, at der er en vis proportionalitet imellem parternes villighed til at eksplicitere og bringe tidligere kontekstualiseringer i spil i en ny situation og deres åbenhed og nysgerrighed over for potentielt at kontekstualisere bestemte ord på nye og anderledes måder. Der kan dog i sagens natur formentlig være mange årsager til, at deltagerne *ikke* benytter sig af rekontekstualiseringsmarkører. Men i de tilfælde, hvor fænomenet er forholdsvis udbredt, mener jeg, at det er en indikation på, at parterne overordnet set befinder sig inden for de samme værdisystemer eller samme normer. Det er nemlig vanskeligt at forestille sig, at de ville være åbne og nysgerrige over for at nuancere kontekstualiseringer, som stammer fra en andre og modsatrettede normer. Denne form for dialogisk imødekommenhed eller samarbejdsvilje skal ikke forveksles med Grices *samarbejdsprincip* (1975), da samtalen jo ikke nødvendigvis bryder sammen, hvis parterne ikke er villige til at revidere og rekontekstualisere eksisterende tegnopfattelser. Man kan jo sagtens kommunikere samtidig med, at man holder fast i sine allerede etablerede betydninger – dvs. uden at engagere sig i refleksive integreringer. Denne pointe mener jeg desuden, at Harris overser, når han fastholder, at vi altid i store træk går åbent ind til nye kommunikative situationer (jf. 2.2.1.3.).

5.2.1.5. Resultat af registreringen af den relative kvantitative fordeling af de primære og sekundære integreringer i de fire grupper

I det følgende præsenterer jeg indledningsvis den relative kvantitative fordeling af hhv. de primære og sekundære integreringskategorier i både et skema og i en grafisk illustration. I umiddelbar forlængelse heraf tolker jeg disse resultater på baggrund af den fortolkningsmæssige ramme, som jeg netop har skitseret i afsnit 5.2.1.1. - 5.2.1.4.

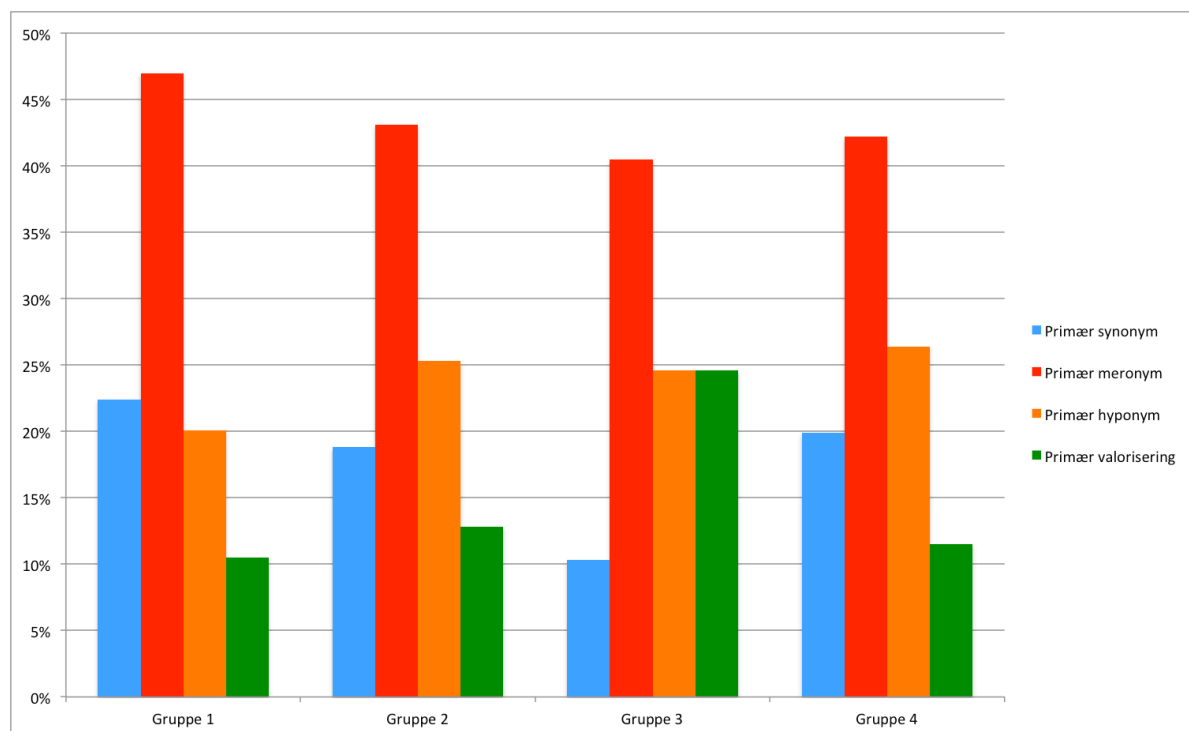
Skema 1*Relativ kvantitativ fordeling af de primære integreringer fordelt på de 4 grupper*

	Primær total	Primær synonym	Primær meronym	Primær hyponym	Primær valorisering
Gruppe 1 Samtalens længde: 88 minutter Deltagere: 2 hiv-negative MSM, som <u>kendte</u> hinanden på forhånd.	134 <i>I gennemsnit 1,5 pr. minut</i>	30 (22,4%)	63 (47%)	27 (20,1%)	14 (10,5%)
Gruppe 2 Samtalens længde: 104 minutter Deltagere: 3 hiv-negative MSM, som <u>ikke kendte</u> hinanden på forhånd.	202 <i>I gennemsnit 1,9 pr. minut</i>	38 (18,8%)	87 (43,1%)	51 (25,3%)	26 (12,8%)
Gruppe 3 Samtalens længde: 95 minutter Deltagere: 2 hiv-positive MSM, som <u>ikke kendte</u> hinanden på forhånd.	146 <i>I gennemsnit 1,5 pr. minut</i>	15 (10,3%)	59 (40,5%)	36 (24,6%)	36 (24,6%)
Gruppe 4 Samtalens længde: 88 minutter Deltagere: 3 hiv-positive MSM, som <u>kendte</u> hinanden på forhånd.	216 <i>I gennemsnit 2,5 pr. minut</i>	43 (19,9%)	91 (42,2%)	57 (26,4%)	25 (11,5)

Skemaet viser det totale antal primære integreringer, sådan som de fordeles sig over de fire typer af primære kategorier i de forskellige grupper. Hyppigheden er både anført i antal samt i procentdel af det totale antal, og i den kolonne, hvor det totale antal primære integreringer er anført, har jeg desuden noteret den gennemsnitlige hyppighedsfrekvens pr. minut.

Figur 5

Relativ kvantitativ fordeling af de primære integreringer fordelt på de 4 grupper

Søjlediagrammet viser, hvordan det totale antal primære integreringer inden for hver gruppe fordeler sig procentvis over de fire typer af primære integreringer.

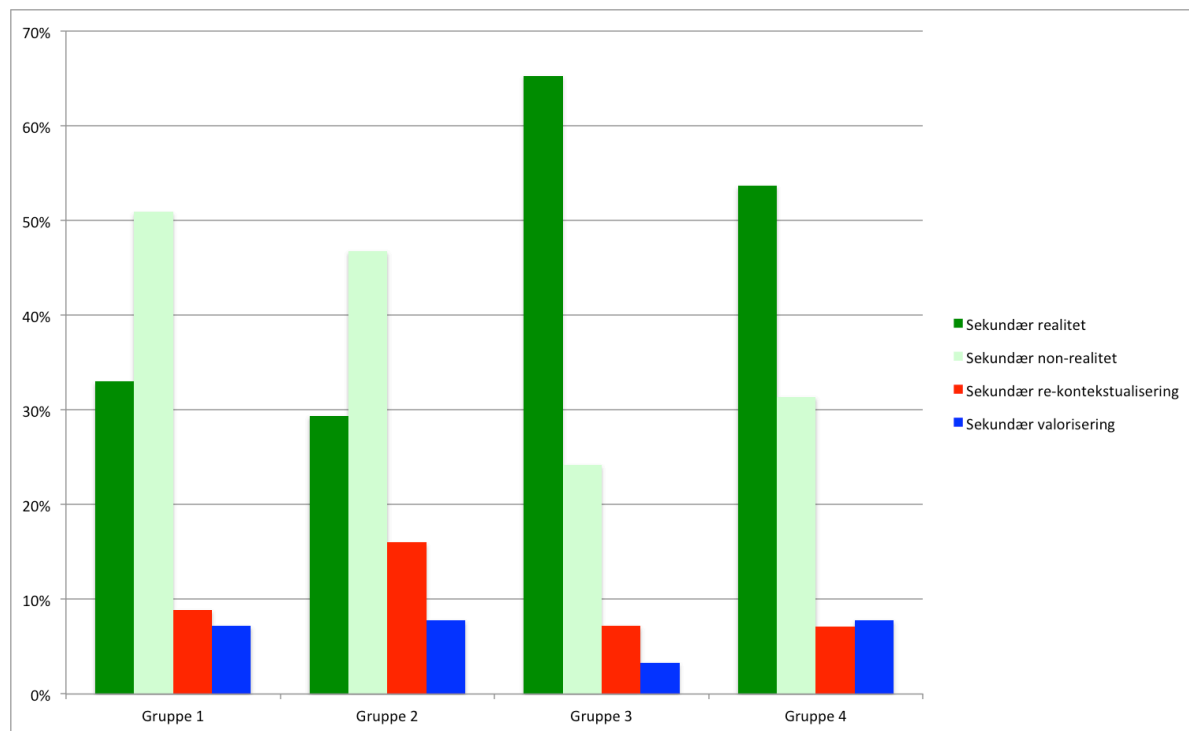
Skema 2*Relativ kvantitativ fordeling af de sekundære integreringer fordelt på de 4 grupper*

	Sekundær total	Sekundær realitet	Sekundær Non-realitet	Sekundær Rekontekst ualisering	Sekundær valorisering
Gruppe 1 Samtalens længde: 88 minutter Deltagere: 2 hiv-negative MSM, som <u>kendte</u> hinanden på forhånd.	112 <i>I gennemsnit 1,2 pr. minut</i>	37 (33%)	57 (50,9%)	10 (8,9%)	8 (7,2%)
Gruppe 2 Samtalens længde: 104 minutter Deltagere: 3 hiv-negative MSM, som <u>ikke kendte</u> hinanden på forhånd.	231 <i>I gennemsnit 2,2 pr. minut</i>	68 (29,4%)	108 (46,8%)	37 (16%)	18 (7,8%)
Gruppe 3 Samtalens længde: 95 minutter Deltagere: 2 hiv-positive MSM, som <u>ikke kendte</u> hinanden på forhånd.	153 <i>I gennemsnit 1,6 pr. minut</i>	100 (65,3%)	37 (24,2%)	11 (7,2%)	5 (3,3%)
Gruppe 4 Samtalens længde: 88 minutter Deltagere: 3 hiv-positive MSM, som <u>kendte</u> hinanden på forhånd.	309 <i>I gennemsnit 3,5 pr. minut</i>	166 (53,7%)	97 (31,4%)	22 (7,1%)	24 (7,8%)

Skemaet viser det totale antal sekundære integreringer, sådan som det fordeler sig over de fire typer af sekundære kategorier i de forskellige grupper. Hyppigheden er både anført i tal samt i procentdel af det totale antal, og i den kolonne, hvor det totale antal sekundære integreringer er anført, har jeg desuden noteret den gennemsnitlige hyppigheds-frekvens pr. minut. Det er her vigtigt at notere, at da hver primær integrering kan involvere et vilkårligt antal sekundære integreringer, er det totale antal sekundære integreringer ikke lig med det totale antal primære (jf. 4.2.1.)

Figur 6

Relativ kvantitativ fordeling af de sekundære integreringer fordelt på de 4 grupper

Søjlediagrammet viser, hvordan det totale antal sekundære integreringer inden for hver gruppe fordeler sig procentvis over de fire typer af sekundære integreringer.

I *figur 5* fremgår det, at antallet af meronyme integreringer for samtlige grupper vedkommende forekommer hyppigere end både de synonyme og de hyponyme. De meronyme integreringer optræder i alle grupper med en frekvens, der er mere end dobbelt så stor som de synonyme, mens de hyponyme i gruppe 1-3 ligeledes er mere frekvente end de synonyme. At de hyponyme og meronyme integreringer således generelt er overrepræsenteret i forhold til de synonyme, tolker jeg som et udtryk for, at gruppedynamikken i alle grupper var præget af en høj grad af dialogisk engagement hos deltagerne. Hvad der præcis var årsagen til, at deltagerne således udviste en høj grad af velvillighed til at nuancere egne og andres bidrag i betydningsdannelsesprocesserne, kan jeg ikke vide på baggrund af denne observation. Men jeg kan på grundlag af mine personlige erfaringer fra samtalerne sige, at alle deltagere gav udtryk for, at de fandt emnet meget interessant, og at der i alle grupper var en hyggelig, tryk, humoristisk og afslappet stemning. Den høje frekvens, hvormed de meronyme og hyponyme integreringsstrategier optrådte i deltagerne betydningsdannelsesprocesser, kan således både være et udtryk for, at deltagerne syntes emnet var interessant, og at de følte sig vel tilpas i situationen. Jeg tænker dog, at særligt deres interesse i emnet gav anledning til karakteren af deres dialogiske engagement. En god og tryk stemning kan naturligvis sagtens tænkes også at bidrage i den henseende, men det er jo ikke svært at forestille sig, at en kommunikativ situation, hvor parterne skændes, ligeledes vil give anledning til en høj grad af dialogisk engagement. Jeg tolker derfor denne observation som et udtryk for, at jo mere interesseret, man er i et konkret emne, des større sandsynlighed er der for, at man engagerer eksplicit i de reflektive integreringsprocesser.

Hvis vi derefter ser nærmere på karakteren af deltagerne kendskab til det semantiske domæne, så viser *figur 6*, at de sekundære integreringer af realiteter er overrepræsenteret i forhold til non-realiteter i gruppe 1 og 2, mens det forholder sig omvendt for gruppe 3 og 4. Denne observation tolker jeg som et udtryk for, at gruppe 1 og 2 (hiv-negative MSM, som alene dyrker beskyttet sex) primært baserer deres betydningsdannelse vedrørende emnet på hypotetiske/forestillede scenarier, mens deltagerne i gruppe 3 og 4 (hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex) omvendt i overvejende grad baserer deres betydningsdannelse på reelle (eller iscenesat reelle) forhold. Denne fordeling af de sekundære integreringer af realiteter og non-realiteter tolker jeg i et videre perspektiv som et udtryk for, at i jo højere grad man kender til et bestemt emne, des større sandsynlighed er der (ikke overraskende) for, at man baserer sin

individuelle betydningsdannelse på denne viden. Det, der imidlertid er interessant ved denne observation er, at det ekspliciteres i betydningsdannelsesprocesserne, *i hvilken udstrækning* betydningerne skabes på baggrund af konkrete erfaringer eller forestillinger.

De primære valoriseringer er forholdsvis udbredte i samtlige grupper. I gruppe 1, 2 og 4 optræder primære valoriseringer stort set med samme frekvens, mens de i gruppe 3 forekommer mere end dobbelt så hyppigt som i de andre grupper. De sekundære valoriseringer optræder ligeledes i samtlige grupper – dog med en lavere frekvens end de primære. Udbredelsen af de primære og sekundære valoriseringer tolker jeg som et udtryk for, at ideologier og normer i forhold til dette emne præger betydningsdannelsesprocesserne inden for samtlige grupper (jf. 4.2.3.2.4.). Det kan være et udtryk for, at emnet er kontroversielt.

Når forekomsthypigheden af de primære valoriseringer er markant forhøjet i gruppe 3, kan det være et udtryk for, at denne gruppe er den eneste, som består af hiv-positive deltagere, der dyrker barebacking og *ikke* kender hinanden på forhånd. Denne observation kan med andre ord tolkes således, at hvis man ikke kender hinanden og samtidig er tilhænger af noget, man ved, andre finder moralsk forkasteligt, så er der et øget behov for at integrere valoriseringer eksplicit for på den måde at finde ud af, hvorvidt man befinder sig inden for det samme normsæt. Så selvom deltagerne i gruppe 3 på forhånd var blevet gjort opmærksomme på, at de i forhold til barebacking befandt sig inden for den samme norm (jf. 3.2.3.), så kan udbredelsen af primære valoriseringer inden for denne gruppe være et udtryk for et generelt større behov for at positionere sig i forhold til hinanden, når man skal tale om noget meget personligt med nogen, man ikke kender. For der kan jo potentielt være mange forskellige normer i spil.

Jeg tolker således en moderat udbredelse af primære og sekundære valoriseringer som et udtryk for, at det emne der tales om i en eller anden udstrækning er reguleret af normer, mens tilfælde med en høj forekomst af valoriseringer kan være et udtryk for et øget behov for at positionere og orientere sig i forhold til tilstedeværelsen af eventuelle normer.

Udbredelsen af rekontekstualiseringsmarkører er ligeledes tilstede i alle grupper, hvilket jeg tolker som et udtryk for, at gruppedynamikken i samtlige grupper var præget af dialogisk imødekommenhed (jf. 5.2.1.4.). At deltagerne således udviste imødekommenhed over for hinanden i de betydningsdannelsesprocesser, de engagerede sig i, kan være et udtryk for, at

de befandt sig inden for det samme normsæt i forhold til emnet. Som det fremgik af afsnit 3.2.3., stod deltagerne jo i en vis forstand selv for gruppeinddelingen. De deltagere, der identificerede sig selv som barebackere, gav nemlig udtryk for, at de kun tale med ligesindede. Alle deltagere vidste således forhånd, at de ville komme til at tale med nogen, som befandt sig inden for samme normsæt. Jeg tolker på den baggrund deltagernes dialogiske imødekommenhed som et udtryk for, at de følte sig trygge ved at skulle tale med hinanden, og dermed i et videre perspektiv, at udbredelsen af rekontekstualiseringsmarkører i en vis udstrækning er proportional med, hvorvidt deltagerne befinder sig inden for de samme normsæt.

Skema 1 og 2 viser desuden den gennemsnitlige forekomsthypighed af hhv. primære og sekundære integreringer pr. minut. Her gælder det for både de primære og de sekundære integreringer, at den gennemsnitlige forekomsthypighed er højere i de grupper med tre deltagere end dem med to, hvilket jeg tolker som et udtryk for, at betydningsdannelsen/koordineringen bliver eksponentielt mere kompleks, jo flere parter interaktionen involverer.

Vi har nu set, hvordan en undersøgelse af den relative kvantitative fordeling af de primære og sekundære integreringer bidrager med information om karakteren af de interagerende parter kendskab til det emne, som kontekstualiseringerne vedrører, samt i hvilken udstrækning dette semantiske domæne reguleres af normer og ideologier. Derudover tegner undersøgelsen et billede af deltagernes dialogiske engagement og imødekommenhed. Samlet set dokumenterer den således generelle aspekter omkring, *hvordan* deltagerne i de fire grupper skaber sproglige betydninger – dvs. på hvilket erfaringsgrundlag de integrerer de semantiske størrelser, samt hvordan forskellige gruppedynamiske aspekter medvirker til at regulere betydningsdannelsesprocessen.

Som det blev nævnt i indledningen til dette kapitel, er det imidlertid også muligt at foretage en mere specifik analyse af én konkret semantisk størrelse. I dette tilfælde har jeg valgt *barebacking*, men analysen kan i princippet foretages på et hvilket som helst af de ord, der blev kontekstualiseret reflektivt i samtalerne.

5.2.2. Analyse af den refleksive integreringsproces vedrørende *barebacking*

Det er muligt at foretage en kronologisk undersøgelse af den række af refleksive integreringer, som relaterer sig til et konkret ord, når et spor efter en kommunikativ proces opmærkes på baggrund af de refleksive integreringskategorier (jf. 4.2.3.).

De fire skemaer i afsnit 5.2.2.1. (nedenfor) viser – for hver gruppe – et kronologisk overblik over samtlige refleksive integreringer (både primære og sekundære), som relaterer sig til *barebacking*, mens skemaerne i afsnit 5.2.2.2. (nedenfor) dokumenterer analysen af disse integreringer. Formålet med denne analyse er at afdække, hvordan de forskellige grupper af MSM kontekstualiserer *barebacking*, samt at tydeliggøre den gruppedynamiske adfærd i forbindelse med integrering af de forskellige semantiske størrelser.

5.2.2.1. Kronologisk oversigt over de refleksive integreringer vedrørende *barebacking*

Dette afsnit indeholder fire skemaer – et skema for hver gruppes betydningsdannelse i forhold til *barebacking*. Skemaerne skal ikke nødvendigvis læses i deres fulde udstrækning. Læseren kan med fordel gå umiddelbart videre til analysen af skemaerne i afsnit 5.2.2.2 (s. 225) og alene bruge skemaerne i dette afsnit som et opslagsværk, hvori konkrete integreringer, som vedrører analytiske pointer af særlig interesse, kan undersøges i deres dialogiske og kronologiske sammenhæng. Af samme årsag er alle integreringer i afsnit 5.2.2.2. forsynet med henvisninger til skemaerne i dette afsnit.

Skemaerne består hver især af 4 kolonner. Første kolonne 1 viser de forskellige integreringers nummer i en kronologisk orden. Anden kolonne angiver begyndelsestidspunktet for de primære integreringer i forhold til *barebacking*. Tredje kolonne indeholder de primære integreringer, og fjerde kolonne deres sekundære integreringer for så vidt, at de bliver nuanceret på denne måde. De primære og sekundære integreringer, som er anført i kolonne tre og fire, beror – på samme måde som det er tilfældet i eksemplerne i afsnit 4.2.3. – på mine fortolkninger, som er foretaget på baggrund af de fortolkningsprincipper, jeg udviklede og fremlagde i kapitel 3. I de tilfælde, hvor integreringerne også optræder i et af eksemplerne i afsnit 4.2.2.2., er de behæftet med en henvisning til det pågældende eksempel. I dette afsnit parafraseres alle eksempler for læsevenlighedens skyld, og hvert eksempel er forsynet med information om, hvem der foretager integreringen, samt – med en forkortelse – hvilken integreringstype der er tale om. Forkortelserne skal læses således:

P(s) = Primær synonym	S(r) = Sekundær realitet
P(m) = Primær meronym	S(n) = Sekundær non-realitet
P(h) = Primær hyponym	S(re) = Sekundær rekontekstualiseringsmarkør
P(v) = Primær valorisering	S(v) = Sekundær valorisering

I visse tilfælde anfører jeg desuden kontekstualiseringer af andre ord, når de er umiddelbart relevante i forhold til *barebacking*.

Skema 3 – Gruppe 1 (Poul, Emil)
Hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex

Integrering nummer	Tid	Primær integrering	Sekundær integrering
1	35:29	Emil P(h): <i>Barebacking</i> er ikke hyponym til seksuel praksis blandt <i>hiv-positive</i> .	
2	35: 32	Poul P(h): Anerkender, at <i>barebacking</i> ikke er hyponym til <i>seksuel praksis blandt hiv-positive</i> .	
3	35:35	Poul P(s): <i>Barebacking</i> er synonym med <i>al sex uden kondom</i> .	
4	35:37	Emil P(s): Anerkender, at <i>barebacking</i> er synonym med <i>al sex uden kondom</i> .	
5	36:20	Emil P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>fetich</i> .	
6	36:30	Poul P(h): <i>Barebacking</i> er ikke hyponym til <i>fetich</i> .	Poul S(r): Det er naturligt at foretrække sex uden kondom.
7	37:18	Poul P(h): <i>Naturlig adfærd</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Poul S(r): Sex uden kondom er frækkere end sex med kondom.
8	37:41	Emil P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>fetich</i> .	Emil S(r): <i>Barebacking</i> er en fetich, fordi vi lever i et "safe sex environment". Poul S(n): Hvis man fx går ind på nettet og søger på porno, så lanceres <i>barebacking</i> som en fetich.
9	38:09	Emil P(s): <i>Fetich</i> er synonym med <i>at være tiltrukket af en art</i> .	
10	38:20	Poul P(s): <i>Fetich</i> er synonym med <i>at tænde seksuelt på ganske bestemte ting, objekter eller materialer</i> .	
11	38:38	Poul P(m): <i>Forplantningsdrift</i>	Poul S(r): Det er et faktum, at vi ikke kan forplante os, hvis der et

		er meronym til <i>barebacking</i> .	kondom eller et kysselagen imellem os.
12	39:15	Poul P(m) : <i>Udefrakommende materialer/objekter (pisk, lakstøvler mm)</i> er meronym til <i>fetich</i> .	
13	39:25	Poul P(m) : <i>Tændingsmoment i form af udefrakommende materialer/objekter (pisk, lakstøvler mm)</i> er ikke meronym til <i>barebacking</i> .	
14	39:27	Poul P(m) : <i>Tændingsmoment i form af hud mod hud</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
15	39:45	Emil P(h) : <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>noget man tænder på</i> .	Emil S(re) : Henviser til en tidligere kontekstualisering, hvor Poul integrerede <i>barebacking</i> med en biologisk drivkraft.
16	39:54	Poul P(m) : <i>Biologisk drift</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
17	40:04	Poul P(m) : <i>Tændingsmoment i form af tanken om det forbudte</i> er måske meronym til <i>barebacking</i> .	Emil S(n) : Det er ”off limit area”, ligesom hvis man fx går ude på en platform, hvor man ved man ikke må gå – det er spændende.
18	40:14	Poul P(m) : <i>Tændingsmoment i form af tanken om det forbudte</i> er ikke meronym til <i>barebacking</i> .	
19	40:16	Poul P(s) : <i>Barebacking</i> er synonym med <i>naturlig sex</i> .	Poul S(r) : <i>Barebacking</i> er naturligt for alle mennesker.
20	40:23	Emil P(h) : <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>forbudt adfærd</i> .	<p>Emil S(r): Det er forbudt, fordi jeg gennem min opvækst har fået ørene tudet fulde af, at jeg skulle bruge kondom.</p> <p>Emil S(r): På nettet er der mange kampagner, som handler om sikker sex.</p> <p>Emil S(r): Tidligere tænkte jeg altid: ”no no, det gør vi ikke det her”, når jeg på et dating site er</p>

			blevet opfordret til usikker sex.
21	40:57	Poul P(h): Afviser, at <i>barebacking</i> er hyponym til <i>forbudt adfærd</i> , og integrerer i stedet <i>barebacking</i> som hyponym til en <i>generel adfærd</i> .	<p>Poul S(r): Der er flere mennesker, der vil <i>barebacking</i> end det modsatte.</p> <p>Poul S(r): Der er flere mennesker, der er til <i>barebacking</i>, end der er mennesker, der er til fetich med gummisko, sneakers, weaders eller marigold handsker.</p>
22	41:41	Emil P(s): <i>Fetich</i> er synonymt med <i>noget som sætter adrenalinen i gang hos en person</i> .	
23	41:54	Emil P(h): <i>Tanken om rosenblade ud over det hele og tanken om at bolle, mens man falder ud i et dobbelt tandemspring</i> er kohyponymer til <i>fetich</i> .	
24	41:58	Emil (m): <i>Tanken og tankevirksomheden omkring en bestemt ting</i> er meronym til <i>fetich</i> .	
25	42:52	Poul P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til en <i>adfærd</i> , som findes hos et mindretal.	<p>Poul S(n): Det er sandsynligvis ikke nemt, at finde en sexpartner, som vil pisses på, hvis man synes, at det er fedt. Det er derfor, der findes fetichklubber.</p> <p>Poul S(n): Imiterer, hvordan en person, som er til fetich, kunne tænkes at forklare baggrunden for at finde sammen i klubber.</p> <p>Emil S(n): Grunden til, at Pouls eksempel vedrører et mindretal, skyldes formentlig, at der er tale om en urin-fetich.</p>
26	43:22	Poul P(m): <i>Noget subkulturagtigt</i> er meronym til <i>fetich</i> .	
27	43:45	Poul P(h): <i>Barebacking</i> er ikke hyponym til en <i>subkultur</i> .	Poul S(r): Selvom nogen vil have <i>barebacking</i> til at fremstå som en subkultur, så er det ikke sådan,

			<p>det forholder sig i virkeligheden, fordi størstedelen af alle danske par – både homoer og heteroer – dyrker <i>barebacking</i>.</p> <p>Poul S(r): Det er mere reglen end undtagelsen, at folk i parforhold dyrker <i>barebacking</i>.</p>
28	44:12	Poul P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>normal adfærd</i> .	Poul S(n): <i>Barebacking</i> er det, man ønsker, hvis man møder en, man synes er lækker.
29	44:32	Poul P(m): <i>Farlig kontrast til sikker sex</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Poul S(n): Begrebet <i>barebacking</i> var sandsynligvis aldrig nogensinde kommet frem, hvis det ikke var for hiv.
30	44:47	Poul P(m): Afviser ikke, at <i>barebacking</i> for nogen er hyponym til <i>forbudt adfærd</i> , men det er ikke sådan, det forholder sig for ham.	
31	44:51	Poul P(m): <i>Biologisk drift</i> er meronym til <i>barebacking</i> , mens drivkraft i form af <i>fetich</i> ikke er det.	
32	47:39	Poul P(m): <i>Forplantningsdrift</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	

Skema 4 – Gruppe 2 (Poul, Hans, Peter)
Hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex

Nummer	Tid	Primær integrering	Sekundær integrering
1	09: 34	Hans P(m): <i>Noget, der ikke dyrkes af gode mennesker, er meronym til barebacking (jf. eksempel 95).</i>	
2	30:41	Peter P(h): <i>Barebacking er hyponym til seksuel praksis blandt hiv-positive (jf. eksempel 92).</i>	
3	30:42	Hans P(h): <i>Anerkender, at barebacking er hyponym til seksuel praksis blandt hiv-positive.</i>	
4	30:43	Poul P(h): <i>Anerkender, at barebacking er hyponym til seksuel praksis blandt hiv-positive.</i>	Hans S(v): <i>Hans siger, at Pouls primære integrering er en fordom.</i>
5	30:54	Peter P(m): <i>Ubeskyttet sex som den passive part er meronym til barebacking (jf. eksempel 85).</i>	Peter S(re): <i>Peter henviser til en subjektiv kontekstualisering under det forudgående individuelle interview.</i>
6	31:12	Peter P(m): <i>Ubeskyttet sex som den aktive part er meronym til usikker sex, men det er ikke meronym til barebacking.</i>	
7	31:31	Poul P(m): <i>Barebacking er meronym til homoverdenen (jf. eksempel 26).</i>	<p>Hans S(re): <i>Hans henviser til en tidligere subjektiv kontekstualisering fra det individuelle interview, hvor ubeskyttet sex mellem heteroseksuelle ikke var hyponym til barebacking.</i></p> <p>Poul S(re): <i>Poul henviser til det individuelle interview, hvor han kontekstualiserede barebacking på en tilsvarende måde som Hans gjorde i sit individuelle interview.</i></p>

			Hans S(re): Henviser til en subjektiv kontekstualisering fra det individuelle interview, hvor <i>ubeskyttet sex i et fast parforhold ikke</i> var hyponym til <i>barebacking</i> .
8	31:47	Peter P(m): <i>Uafklaret risiko</i> er meronym til <i>barebacking</i> (jf. eksempel 33).	Peter S(re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering af <i>usikker sex</i> .
9	32:02	Peter P(m): <i>Uafklaret hiv-status</i> er meronym til <i>barebacking</i> (jf. eksempel 34).	
10	32:08	Poul P(m): <i>Thrill</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
11	32:19	Poul P(m): <i>Leg med ilden og leg med noget farligt</i> er komeronymer til <i>barebacking</i> .	
12	32:41	Poul P(m): <i>Opsøgende praksis</i> er meronym til <i>barebacking</i> i modsætning til <i>usikker sex</i> , som er holonym til meronymet <i>noget, der kan ske</i> (jf. eksempel 74).	
13	33:05	Peter P(m): Anerkender, at <i>Bevidst opsøgende praksis</i> er meronym til <i>barebacking</i> (jf. eksempel 74).	Hans S(v): Peters primære integrering er ifølge Hans en <i>god definition</i> .
14	33:10	Hans P(h): <i>Sex, hvor man lægger sig i en slynge på en mørk sexklub og sex, hvor man bare lægger sig ned på alle fire, og så kommer der ti forskellige på en gang</i> er kohyponymer til <i>barebacking</i> (jf. eksempel 40).	
15	33:20	Hans P(s): <i>Barebacking</i> er synonymt med <i>ubeskyttet gruppesex med én, som er passiv</i> .	Hans S(re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering, hvor <i>ubeskyttet sex som den passive part</i> var meronym til <i>barebacking</i> .
16	34:09	Poul P(m): <i>Thrill og leg med liv og død</i> kan (men er ikke nødvendigvis) komeronymer	

		til <i>Barebacking</i> .	
17	34:15	Poul P(s): <i>Sex er federe uden kondom</i> er synonymt med <i>barebacking</i> (jf. eksempel 97).	
18	34:17	Peter P(s): <i>Sex er federe uden kondom pga. nydelsen</i> er synonymt med <i>barebacking</i> (jf. eksempel 97).	<p>Peter S(re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering, hvor hhv. et <i>psykisk og et fysisk tændingsmoment</i> var komeronymer til <i>barebacking</i>.</p> <p>Peter S(re): Henviser til en tidligere kontekstualisering af <i>barebacking</i>, hvor han integrerede <i>nydelsen</i> som meronym til <i>barebacking</i>.</p>
19	34:30	Peter P(s): <i>Nydelse</i> er synonymt med <i>fysisk nydelse</i> .	<p>Poul S(re): Med henblik på at reducere en semasiologisk ubestemthed henviser Poul til en af Peters tidligere subjektive kontekstualiseringer, hvor han integrerede <i>risikobetonet</i> som meronym til <i>barebacking</i>.</p> <p>Poul S(re): Gentager henvisningen og supplerer med information om, at han oprindeligt havde kontekstualiseret Peters integrering således, at <i>risikobetonet</i> var synonymt med et psykisk tændingsmoment i forbindelse med en leg med <i>hiv-risikoen</i>.</p>
20	35:04	Peter P(s): <i>Barebacking</i> er synonymt med, at <i>sex er federe pga. den fysiske nydelse</i>	<p>Peter S(re): Henviser igen til den tidligere intersubjektive kontekstualisering, hvor hhv. et <i>psykisk og et fysisk tændingsmoment</i> var komeronymer til <i>barebacking</i> og markerer, at han ikke kendte til denne kontekstualisering, før han blev præsenteret for den for en time siden.</p> <p>Hans (re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering, hvor <i>ubeskyttet sex som den passive part</i> blev integreret som meronym</p>

			til <i>barebacking</i> , og tilføjer, at det på den baggrund ikke giver mening at sige, at <i>barebacking</i> handler om den fysiske nydelse, fordi man som passiv ikke kan mærke forskel.
21	35:20	Hans P(m) : <i>Ingen forskel i den fysiske følelse ved hhv. sex med og uden kondom er meronym til sex som den passive part.</i>	Hans S(r) : Forklarer, at han ikke kan mærke forskel. Peter S(r) : Forklarer, at han kan mærke forskel.
22	40:05	Peter P(m) : <i>Ubeskyttet sex som hhv. den aktive og den passive part er komeronymer til barebacking (jf. eksempel 85).</i>	Peter S(re) : Henviser til en tidligere subjektiv kontekstualisering af <i>barebacking</i> , hvor det kun var <i>ubeskyttet sex som passiv</i> , der var meronym til <i>barebacking</i> . Han ekspliciterer, at denne kontekstualisering har forandret sig, nu hvor han taler om det i forummet.
23	40:25	Poul P(m) : <i>Ubeskyttet sex som hhv. den aktive og den passive part er komeronymer til barebacking.</i>	Poul S(n) : Opstiller et hypotetisk scenarie i form af metaforen: ”der skal to til en dans”.
24	40:27	Hans P(h) : <i>Ubeskyttet sex i et fast parforhold er ikke hyponym til barebacking.</i>	
25	40:32	Peter P(m) : <i>Risiko er meronym til barebacking (jf. eksempel 31).</i>	
26	40:53	Peter P(h) : <i>Barebacking er hyponym til risikoadfærd.</i>	Peter S(n) : Opstiller et hypotetisk scenarie, om en der specifikt søger barebacking på nettet.
27	41:04	Peter P(h) : <i>Barebacking er muligvis hyponym til en seksuel praksis, som praktiseres af psykisk syge.</i>	Poul S(r) : Ifølge Poul er Peters primære integrering usandsynlig, fordi der ikke findes så mange psykisk syge mennesker, som der findes barebackere. Peter S(r) : Der er masser af sindssyge mennesker på det homoseksuelle datingsite <i>Boyfriend</i> . Hans S(r) : <i>Barebacking</i> er ikke særligt udbredt.

28	41:36	Hans P(h): <i>Ubeskyttet sex i et fast parforhold</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	
29	41:38	Hans P(v): <i>Barebacking</i> er negativt ladet (jf. eksempel 54).	
30	41:47	Hans P(h): <i>Ubeskyttet sex i et fast parforhold</i> er på en måde hyponym til usikker sex, men ikke til <i>barebacking</i> .	Hans S(n): Opstiller et hypotetisk eksempel omkring, hvordan barebackere har sex med mange forskellige partnere.
31	41:56	Hans P(v): <i>Barebacking</i> er negativt.	
32	41:59	Peter P(v): Anerkender, at <i>barebacking</i> er negativt.	Hans S(n): Opstiller et hypotetisk scenarie omkring, at han ville tænke: ” <i>Hvad fanden er det for noget at sige</i> ”, hvis hans kæreste spurgte ham om, hvorvidt de skulle dyrke noget <i>barebacking</i> .
33	42:08	Hans P(v): <i>Barebacking</i> er klart negativt ladet.	
34	42:14	Hans P(m): <i>Mange partnere, gruppesex og sygdom</i> er komeronymen til <i>barebacking</i> (jf. eksempel 93).	
35	42:15	Poul P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>destruktiv adfærd</i> (jf. eksempel 93).	Poul S(v): Han påpeger, at hans primære kontekstualisering ikke skal opfattes som dømmende.
36	42:22	Peter P(h): Anerkender at <i>barebacking</i> er hyponym til <i>destruktiv adfærd</i> .	
37	42:26	Peter P(s): <i>Destruktiv adfærd</i> er synonym med <i>at udsætte sig selv for smitterisiko</i> .	
38	42:30	Hans P(s): <i>Destruktiv adfærd</i> er synonym med <i>at man ved, at man bliver syg på et tidspunkt</i> .	
39	42:32	Poul P(s): Anerkender at, <i>destruktiv adfærd</i> er synonym med <i>at man ved, at man bliver</i>	Poul S(n): Hvis man fx skriver i sin profil på nettet, at man er til <i>barebacking</i> , så kan man være stensikker på, at man bliver syg på

		<i>syg på et tidspunkt.</i>	et tidspunkt. Hans S(n): Tilføjer, at man sikkert allerede bliver syg første gang.
40	43:10	Poul P(h): <i>Ubeskyttet sex med en fast partner</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	Poul S(re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering af <i>barebacking</i> .
41	43:55	Peter P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>seksuel praksis, som dyrkes af utroværdige personer</i> .	Peter S(re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering omkring, at man kun kan stole på en fast kæreste.
42	50:17	Hans P(s): <i>At stole på en barebacker</i> er synonymt med <i>naivt</i> .	Hans S(r): Han specificerer, at der her kommer noget fakta ind over.
43	50:47	Poul P(m): <i>En fast partner</i> er ikke meronym til <i>barebacking</i> (jf. eksempel 76).	
44	51:12	Hans P(h): <i>Ubeskyttet sex, i et fast parforhold</i> , er ikke hyponym til <i>barebacking</i> , fordi det tager spændingen væk (jf. eksempel 48).	
45	51:25	Poul P(m): <i>Anonymitet</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
46	52:00	Hans P(m): <i>Lidt anonymitet</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
47	52:02	Hans P(m): <i>Promiskuitet</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
48	52:46	Poul P(h): <i>Barebacking</i> er ikke hyponym til <i>en reaktion mod sikker sex</i> .	
49	53:10	Hans P(h): <i>En reaktion mod sikker sex</i> er hyponym til <i>teenagementalitet</i> .	
50	1:11:30	Hans P(m): <i>Rigtig høj risiko</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
51	1:16:42	Peter P(h): <i>At dyrke ubeskyttet sex velvidende, at man er hiv-positiv</i> , er hyponym til <i>strafbar adfærd</i> .	

52	1:30:58	Poul P(h): <i>Bugchasing</i> og <i>giftgivers</i> er kohyponymer til <i>barebacking</i> .	
53	1:31:23	Hans P(h): <i>Bugchasers</i> og <i>giftgivers</i> er kohyponymer til <i>svage mennesker</i> .	Hans S(n): Det er lidt det samme som, hvis man fx har brug for at røve en tank for at føle selvtillid.
54	1:31:30	Poul P(h): Poul er i tvivl om, hvorvidt <i>bugchasers</i> og <i>giftgivers</i> er kohyponymer til <i>svage mennesker</i> eller til <i>mennesker uden et ståsted i livet</i> .	Peter S(n): Man kan fx risikere at blive <i>bugchaser</i> eller <i>giftgiver</i> , hvis man ikke kender sin egen identitet.
55	1:31:49	Hans P(v): <i>Bugchasing</i> er <i>forfærdeligt</i> .	
56	1:31:54	Peter P(v): Anerkender at, <i>bugchasing</i> er <i>forfærdeligt</i> .	Poul S(r): Han hørte allerede om fænomenet for mange år siden i England.

Skema 5 - Gruppe 3 (Klaus, Martin)
Hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex

Nummer	Tid	Primær integrering	Sekundær integrering
1	17:19	Klaus P(m): <i>Forplantningsdrift er meronym til barebacking.</i>	
2	17:21	Martin P(m): Anerkender at <i>forplantningsdrift</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
3	20:41	Martin P(m): <i>Mange forskellige partnere</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Martin S(r): Pornofilm med mange forskellige partnere sælger bedst.
4	21:15	Martin P(m): <i>Præstation</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
5	21:44	Klaus P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>tiltagende populært fænomen</i> .	
6	21:46	Martin P(h): Anerkender, at <i>barebacking</i> er hyponym til et <i>tiltagende populært fænomen</i> .	Martin S(r): Udbuddet af <i>barebacking-pornofilm</i> bliver større og større Klaus S(r): Nævner en bestemt type af <i>barebacking-pornofilm</i> , som bliver stadig mere populære.
7	22:10	Martin P(s): <i>Analsex uden gummi</i> er synonym med <i>barebacking</i> .	
8	22:11	Klaus P(s): Anerkender, at <i> analsex uden gummi</i> er synonym med <i>barebacking</i> .	
9	22:12	Klaus P(m): <i>Barebacking</i> er meronym til <i>homomiljøet</i> .	
10	22:34	Martin P(h): <i>Ubeskyttet sex i fast parforhold</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	
11	22:36	Klaus P(h): Afviser, at <i>ubeskyttet sex i fast</i>	

		<i>parforhold</i> ikke er hyponym til <i>barebacking</i> .	
12	22:46	Klaus P(s): <i>Al sex uden gummi</i> er synonym med <i>barebacking</i> .	Klaus S(r): Man skelner ikke mellem ubeskyttet sex i et fast parforhold og uden for et fast parforhold, når det handler om <i>barebacking</i> .
13	22:55	Martin P(s): Afviser, at <i>barebacking</i> er synonym med <i>al sex uden gummi</i> .	
14	22:56	Martin P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>subkultur</i> .	
15	22:57	Martin P(m): <i>sex-fester</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
16	23:05	Martin P(h): <i>To pæne drenge i fast parforhold, som har ubeskyttet sex hjemme i deres fine lejlighed, er ikke</i> hyponym til <i>barebacking</i> .	
17	23:21	Martin P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>protestbevægelse</i> .	
18	23:35	Klaus P(s): <i>Al sex uden gummi</i> er synonym med <i>barebacking</i> .	
19	23:38	Klaus P(h): <i>Ubeskyttet sex i et ti år gammelt forhold og ubeskyttet sex med en ukendt til en sexfest</i> er begge kohyponymer til <i>barebacking</i> .	
20	23:58	Klaus P(h): Anerkender, at <i>to pæne drenge i fast parforhold, som har ubeskyttet sex hjemme i deres fine lejlighed, alligevel ikke</i> er hyponym til <i>barebacking</i> .	
21	24:43	Klaus P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>subkultur og fællesskab</i> .	

22	24:49	Klaus P(m): <i>Promiskuitet, sex-fester og uforpligtende sex</i> er komeronymer til <i>barebacking</i> .	
23	24:52	Klaus P(h): <i>Romantisk sex</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	
24	25:00	Martin P(m): <i>Kys og forelskelse</i> er komeronymer til <i>romantisk sex</i> .	
25	25:05	Martin P(h): <i>Barebacking</i> er ikke hyponym til <i>kærlig sex</i> .	
26	25:12	Martin P(m): <i>Dybe følelser</i> er ikke meronym til <i>barebacking</i> .	
27	25:14	Martin P(m): <i>Råhed, noget uforpligtende og anonymitet</i> er komeronymer til <i>barebacking</i> .	
28	25:21	Martin P(h): <i>Sex med en ukendt partner i en mørk kælder</i> er hyponym til <i>barebacking</i> .	
29	25:29	Martin P(m): <i>råhed</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
30	26:10	Klaus P(v): <i>Barebacking</i> er <i>positivt</i> , men andre synes det er <i>negativt</i> .	
31	26:45	Martin P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>et udtryk for menneskelig mangfoldighed og frihed</i> .	
32	26:48	Martin P(m): <i>Forhøjet smitterisiko mht. alle slags kønssygdomme</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Martin S(n): Det ville påvirke Martins liv i en negativ retning, hvis han blev smittet med Hepatitis C, så det er han meget bange for.
33	27:11	Martin P(v): <i>Hepatitis C</i> er værre end andre kønssygdomme.	Martin S(r): Hepatitis C spreder sig meget i <i>barebacking-miljøer</i> .

34	27:15	Martin P(m): <i>En sygdom, som næsten kun rammer hiv-positive, er meronym til Hepatitis C.</i>	
35	27:21	Martin P(v): <i>Hepatitis C er meget ubehagelig.</i>	<p>Martin S(r): Hans frygt for Hepatitis C er grunden til, at han ikke dyrker særlig meget <i>barebacking</i> længere</p> <p>Martin S(r): Tidligere kunne man kun risikerede at blive smittet med Hepatitis C i forbindelse med stofmisbrug, men nu siger lægerne på Rigshospitalet, at man også kan blive smittet ved gruppesex, hvor der er <i>barebacking</i>.</p>
36	35:00	Martin P(h): <i>ubeskyttet sex med en fast partner er ikke hyponym til barebacking.</i>	
37	35:04	Klaus P(h): <i>Ubeskyttet sex med en fast partner er hyponym til usikker sex.</i>	
38	35:24	Martin P(h): <i>Barebacking er hyponym til livsstil.</i>	
39	35:31	Martin P(h): <i>Sex med følelser involveret er ikke hyponym til barebacking.</i>	Martin S(re): Henviser til en tidligere intersubjektiv kontekstualisering af <i>barebacking</i> .
40	35:35	Martin P(m): <i>Uforpligtende partnere og anonyme partnere er meronymer til barebacking.</i>	Martin S(n): Hvis man har den samme partner år ud og år ind, så forsvinder anonymiteten.
41	35:53	Klaus P(h): <i>Ubeskyttet sex med en fast partner er hyponym til barebacking.</i>	Klaus S(r): Han har en fast barebackingpartner.
42	36:40	Klaus P(h): <i>Barebacking er hyponym til en seksuel praksis, som primært dyrkes af hiv-smittede.</i>	
43	37:04	Martin P(h): <i>Barebacking er hyponym til seksuel praksis, som dyrkes af upålidelige mennesker.</i>	

44	37:06	Klaus P(h): Anerkender, at <i>barebacking</i> er hyponym til <i>seksuel praksis, som dyrkes af upålidelige mennesker</i> .	Klaus S(r): 95% af alle barebackere lyver om deres hiv-status.
45	37:32	Martin P(h): <i>Ubeskyttet sex med en fast partner</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	
46	37:41	Martin P(m): <i>Promiskuitet</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
47	38:09	Klaus S(s): <i>Barebacking</i> er synonym med <i>al sex uden gummi</i> .	
48	38:55	Martin P(m): <i>Dobbeltmoral</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
49	39:28	Martin P(h): <i>Barebacking</i> er ikke hyponym til et <i>Københavner-fænomen</i> .	Martin S(r): I Berlin har hver anden bar en sexfest, et ”underwear-party” eller lignende, hvilket man ikke ser i København. Martin S(r): Den slags fester er ulovlige i København.
50	1:23:40	Klaus P(h): <i>Bugchasing</i> er hyponym til <i>barebacking</i> .	Klaus S(r): Han kender ikke nogen, som praktiserer <i>bugchasing</i> , men at han er stødt på fænomenet.
51	1:23:56	Klaus P(s): <i>Bugchasing</i> er synonym med <i>hiv-negative, som decideret opsøger hiv-positive partnere, som ikke er på medicin, fordi de gerne vil smittes</i> .	Klaus S(r): Han har engang chattet med en fyr, der tændte på at blive smittet.
52	1:24:39	Klaus P(s): <i>Barebacking</i> er ikke synonym med <i>bugchasing</i> .	
53	1:24:40	Martin P(s): Anerkender, <i>barebacking</i> er ikke synonym med <i>bugchasing</i> .	
54	1:24:42	Martin P(h): <i>Bugchasing</i> er en særlig gren (hyponym til) af <i>barebacking</i> .	Martin S(r): Han chattede engang med en hiv-positiv fyr fra London, som indimellem stoppede med at tage sin medicin i nogle uger, så han kunne tage til en bugchaser-

			fest med henblik på at smitte andre.
55	1:25:18	Klaus P(m): <i>Fællesskab</i> er meronym til at være <i>hiv-positiv</i> .	Klaus S(r): Grunden til, at bugchaser-fester findes, skyldes, at hiv-negative gerne vil være med i det fællesskab, som hiv-positive har.
56	1:26:55	Martin P(s): <i>Barebacking</i> er synonym med <i>anti-kondom-bevægelse/anti-safe sex-bevægelse</i> .	<p>Martin S(r): Barebackere er en gruppe fyre, som ikke vil følge sikker sex-reglerne</p> <p>Martin S(v): Det lyder lidt ortodokst at sige, at det er en <i>bevægelse</i></p> <p>Klaus S(v): Det lyder lidt <i>hare Krishna-agtigt</i></p> <p>Klaus S(r): Et amerikansk pornofilmsselskab har lavet en film med en hiv-positiv og en hiv-negativ, som dyrker ubeskyttet sex.</p>
57	1:28:39	Klaus P(v): <i>Barebacking mellem en hiv-positiv og en hiv-negativ med henblik på at overføre smitte er frækt.</i>	
58	1:29:49	Martin P(v): <i>Barebacking mellem en hiv-positiv og en hiv-negativ med henblik på at overføre smitte er ikke frækt.</i>	Martin S(v): Det lyder sygt.
59	1:30:48	Martin P(v): <i>Barebacking mellem en hiv-positiv og en hiv-negativ med henblik på at overføre smitte er sygt.</i>	
60	1:31:11	Martin P(v): <i>Barebacking mellem en hiv-positiv og en hiv-negativ med henblik på at overføre smitte er sadistisk/bøddel-agtigt.</i>	
61	1:31:16	Martin P(v): Anerkender Martins primære integrering og kontekstualiserer dermed <i>barebacking mellem en hiv-positiv og en hiv-negativ med henblik på at overføre smitte</i> diametralt anderledes end han	Klaus S(r): Sammenligner det med noget han netop har læst omkring, hvordan hiv-smittede tandlæger og læger i 80'erne intentionelt smittede deres patienter, fordi de ikke ville gå alene i graven. Han

		gjorde ovenfor i integrering 57.	tilføjer, at det er perverst.
--	--	-------------------------------------	-------------------------------

Skema 6 - Gruppe 4 (Asger, Jan, Søren)
Hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex

Nummer	Tid	Primær integrering	Sekundær integrering
1	00:14	Asger P(m): <i>Hiv</i> er på en måde meronym til <i>barebacking</i> .	Asger S(r): Der masser af hiv-negative på barebacking-hjemmesider. Jan S(n): Han tror ikke at hiv-positive dyrker mere ubeskyttet sex end hiv-negative.
2	00:55	Jan P(h): <i>Forskellige slags sex</i> er hyponym til <i>barebacking</i> .	Jan S(r): For hiv-positive er <i>barebacking</i> fx en henvisning til fester, hvor man dyrker sex uden kondom. Jan S(r): Han deltager i masser af barebacking-fester.
3	01:15	Jan P(s): <i>Barebacking</i> er synonym med <i>en tilladelse til have en masse sex uden kondom</i> .	
4	01:20	Jan P(m): <i>Sperm</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Jan S(r): Barebacking-pornofilm handler dybest set om at plante sin sæd.
5	01:28	Jan P(h): <i>Ubeskyttet sex i fast parforhold</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	
6	01:40	Jan P(h): <i>Sextræf mellem mænd uden gummi og flere deltagere, som ikke er kærester</i> , er hyponym til <i>barebacking</i> .	
7	02:01	Søren P(h): <i>Ubeskyttet sex i fast parforhold</i> er hyponym til <i>barebacking</i> .	
8	02:10	Asger P(h): <i>Ubeskyttet sex i fast parforhold</i> er ikke hyponym til <i>barebacking</i> , det er hyponym til <i>usikker sex</i> .	
9	02:19	Jan P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>kultur, statement</i> og	

		<i>valg.</i>	
10	02:20	Jan P(v): <i>Barebacking</i> er værdiladet.	
11	02:36	Jan P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>identitet</i> .	
12	02:51	Jan P(m): <i>Sperm</i> er et afgørende meronym til <i>barebacking</i> , hvilket ikke er tilfældet ved <i>ubeskyttet sex i fast parforhold</i> .	
13	03:00	Asger P(m): <i>Risiko</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Asger S(re): Henviser til en tidligere subjektiv kontekstualisering.
14	03:10	Søren P(m): <i>Frihed</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	Søren S(r): Kondomnormen blev jo med rette oprindeligt introduceret i homomiljøet.
15	03:11	Søren P(s): <i>Barebacking</i> er synonym med <i>oprør mod kondom-normen</i> .	
16	03:30	Jan P(h): <i>Ubeskyttet sex i 70'erne</i> var ikke hyponym til <i>barebacking</i> .	Jan S(n): Hvis man fx ser en pornofilm fra før AIDS-epidemien, så er der slet ikke det samme fokus på sæd, som der er i <i>barebacking</i> -film.
17	04:05	Søren P(s): <i>Oprør mod sundhedsnazisterne/kondom-nazisterne</i> er synonym til <i>barebacking</i> .	Søren S(r): Folk der tager kondomer med ind til en <i>barebacking</i> -fest bliver smidt ud, fordi man vil være fri for det lort på <i>barebacking</i> -arenaer.
18	05:12	Jan P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>fetich</i> .	Jan S(r): Det er i sig selv et tændingsmoment at dyrke ubeskyttet sex.
19	05:19	Jan P(s): <i>Fetich</i> er synonymt med <i>noget man tænder på</i> .	
20	05:48	Jan P(h): <i>Bio-hazard-kulturen</i> ⁶² er hyponym til <i>barebacking</i> .	Jan S(r): I Berlin er en <i>barebacking</i> -kultur, som hedder <i>bio-hazard</i> , hvor medlemmerne

⁶² ”Bio-hazard” er oprindeligt et symbol, som tilbage i 60’erne blev anvendt til at identificere giftige stoffer. I dag lader mange hiv-positive sig imidlertid tatovere med symbolet, dels som en markering af et fællesskab omkring det, at være hiv-smittet, og dels for at identificerer sig selv som hiv-smittet over for potentielle sexpartnere.

			har ens tatoveringer, og hvor de holder fester, som involverer høj risiko for smitteoverførsel.
21	06:00	Jan P(s): <i>Bio-hazard</i> er synonymt med <i>giftigt materiale</i> .	<p>Asger S(r): Bio-hazard-tegnet er den trekant, som man brugte til at symbolisere atomkraft i gamle dage.</p> <p>Jan S(r): I gamle dage var hiv-smittede farlige, og når de døde, blev de derfor transporteret i bio-hazard-vogne. Det er den trekant, som bio-hazard-gruppen har taget til sig.</p> <p>Jan S(r): Der findes en gruppe på internettet, hvor det hele handler om ”bio-hazard”.</p>
22	06:30	Asger P(s): <i>Bio-hazard</i> i en <i>barebacking-sammenhæng</i> er synonym med <i>hiv-smittet barebackere</i> , som er stolte af at være smittet.	
23	06:41	Jan P(h): <i>Bio-hazard</i> er hyponym til <i>identitet</i> .	
24	06:50	Asger P(h): <i>Poz-bevægelsen</i> ⁶³ er også hyponym til <i>barebacking</i> .	<p>Asger S(n): Han opstiller et hypotetisk eksempel på en fyr, som på en dating profil kalder sig poz i stedet for hiv-positiv, fordi det signalerer noget positivt og kraftfuldt</p> <p>Jan S(r): Man kalder det: <i>poz-power</i>.</p>
25	06:57	Asger P(m): <i>Kraft</i> og <i>stolthed</i> er komeronymer til <i>poz</i> .	
26	07:00	Jan P(m): <i>Emancipation</i> og <i>kraftfuldhed</i> er komeronymer til <i>poz</i> .	
27	07:02	Jan P(m): <i>Empoverment</i> og	Søren S(r): Hiv-smittede bruger

⁶³ ”Poz” betyder i denne sammenhæng ”positiv”, og begrebet ”poz-bevægelsen” henviser angiveligt til et fællesskab for hiv-smittede MSM, som kort fortalt går ud på, at man er stolt af at være hiv-smittet, fordi det bl.a. er et vidnesbyrd om, at man lever livet farligt.

		<i>værdiladet</i> er komeronymer til <i>poz</i> .	på den måde ord til at trække sig op fra B-holdet og minus-positionen til en positividentitet. Søren S(re) : Henviser til Asgers sekundære integrering ovenfor (integrering nr. 24).
28	07:32	Søren P(v) : <i>Poz</i> er et positivt ord.	Jan S(r) : Der findes en hjemmeside for hiv-smittede, som hedder <i>Gayromeo</i> ⁶⁴ , hvor fyrene er ekstremt flotte og slet ikke flove over at være hiv-smittede.
29	08:05	Jan P(m) : <i>Kraftfuldt</i> er meronym til <i>hiv</i> .	
30	08:07	Jan P(m) : <i>Usmart</i> er meronym til ordet <i>hiv</i> .	
31	08:25	Asger P(m) : <i>Frækt</i> er meronym til <i>poz</i> .	Jan S(r) : Man skal have et meget flot udseende for at blive optaget på <i>Gayromeo</i> .
32	08:48	Jan P(s) : <i>Gayromeo</i> er synonym med et <i>mega-eksklusivt selskab</i> .	
33	10:01	Søren P(m) : <i>Underminering af sikker sex-normen</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
34	10:04	Søren P(m) : <i>Svag</i> er meronym til <i>sikker sex-normen</i> .	
35	10:10	Søren P(h) : <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>frit valg</i> og ikke hyponym til <i>umoralsk adfærd</i> .	Søren S(n) : Det er meget urimeligt, hvis en sexklub fx tvinges til kun at vise pornofilm med sikker sex.
36	10:28	Asger P(m) : <i>Avler mere usikker sex</i> er meronym til <i>barebacking</i> .	
37	12:35	Jan P(v) : <i>Barebacking</i> er ”det nye sort”.	
38	12:44	Asger P(s) : <i>Barebacking</i> er synonym med en <i>spermkultur</i> (jf.	

⁶⁴ *Gayromeo* er ifølge deltagerne selv en hjemmeside, hvor attraktive hiv-positive kan aftale sex-træf. På *Gayromeo* forbindes hiv-smitte således med det, at være en attraktiv MSM.

		Schindler et al. 2008)	
39	12:45	Jan P(h): <i>Barebacking</i> er hyponym til <i>fetich</i> .	

På baggrund af denne oversigt over de forskellige gruppers refleksive integreringer vedrørende *barebacking* foretager jeg i det følgende, hvad jeg har valgt at kalde en *dynamisk semantisk analyse*.

5.2.2.2. *Dynamisk semantisk analyse af barebacking*

Dette afsnit indeholder fire skemaer (nummer 7-10), som samlet set er en analyse af dynamikken i de forskellige gruppers primære integreringer af *barebacking*. Hvert skema består af adskillige underskemaer – ét for hver af de hhv. symmetriske (synonyme) og asymmetriske (meronyme og hyponyme) integreringer – dvs. underskemaerne viser de semantiske størrelser, som *barebacking* integreres til som hhv. synonym, meronym, holonym, hypernym og hyponym. Derudover er der for hver gruppe et underskema, som viser de semantiske størrelser, der integreres som valoriseringer til *barebacking*.

Umiddelbart over hvert underskema er det anført, hvilken relation *barebacking* har til de integrerede semantiske størrelser i det pågældende skema. Hvert underskema består af tre kolonner. Den midterste kolonne viser de integrerede semantiske størrelser, mens den højre kolonne rummer henvisninger til skemaerne ovenfor. Den venstre kolonne er den, der tilføjer analysen det dynamiske aspekt. Her har jeg nemlig for hver af de semantiske størrelser anført, hvilken *integreringsadfærd* deltagerne udviste, da en af parterne integrerede den med *barebacking*. Jeg har anført følgende fire forskellige typer af integreringsadfærd⁶⁵:

- *bekræftende inkluderende*, som henviser til, at en integrering foretaget af en af deltagerne eksplicit anerkendes af en eller flere af de andre deltagere.
- *neutralt inkluderende*, som henviser til integreringer, der får lov at passere uden at hverken blive bekræftet eller udfordret af de andre.
- *neutralt ekskluderende*, som henviser til integreringer, der – ligeledes uden at blive udfordret af de andre deltagere – markerer, at en bestemt semantisk størrelse *ikke* tilhører *barebacking*.
- *udfordrende*, som henviser til koordinationsproblemer, hvor en integrering foretaget af en af deltagerne bliver udfordret af de andre deltagere – dvs. de andre deltagere accepterer ikke umiddelbart et pågældende bidrag. Der kan her være tale om en

---

⁶⁵ Hver af de semantiske størrelser er desuden i skemaerne fremstillet med en farvekode som korresponderer med den type af integreringsadfærd, som den afstedkom. Farvekoden tjener alene det formål at lette læsningen af skemaerne.

decideret afvisning, men det kan også blot være en specificering, præcisering eller et alternativ.

De fire typer af integreringsadfærd illustrerer forskellige grader af (u)enighed i betydningsdannelsesprocessen⁶⁶. Deltagernes eksplicitte bekræftelse af hinandens bidrag, tolker jeg som det tydeligste udtryk for enighed, mens jeg hhv. tolker den neutralt inkluderende og ekskluderende adfærd som en stiltiende accept, der *kan* være et udtryk for enighed, men som minimum er udtryk for, at modstanden hos de andre deltagere ikke er tilstrækkelig stor til eksplicit at udfordre en given kontekstualisering. Den udfordrende adfærd tolker jeg som et eksplicit udtryk for en eller anden grad af uenighed i forhold til en foretaget integrering.

Den dynamisk semantiske analyse dokumenterer således mangfoldigheden af de semantiske størrelser, som hver gruppe integrerer med *barebacking*, samt variationen på tværs af de forskellige grupper. Analysen udmærker sig i den sammenhæng ved også at dokumentere den gruppedynamik, hvormed parterne integrerer de semantiske størrelser – dvs. analysen bidrager med information om, i hvilken grad de forskellige parter er enige eller uenige i hinandens kontekstualiseringer. I et videre perspektiv fx afdækker analysen dermed, i hvilken udstrækning gruppeinterne konventioner koordinerer gruppens betydningsdannelsesprocesser.

Umiddelbart efter præsentationen af skemaerne udfolder jeg den dynamisk semantiske analyse af *barebacking* (jf. nedenfor).

---

⁶⁶ Som det blev nævnt i afsnit 3.3.2. har jeg ikke på noget tidspunkt et førsteordensperspektiv på deltagernes tegndannelse. Det er derfor ikke reelt muligt for mig at vide, hvorvidt deltagerne virkelig er enige eller uenige i hinandens kontekstualiseringer, fordi de udmærket kan udvise eksplicit (u)enighed eller neutral integreringsadfærd uden at det nødvendigvis er et udtryk for deres virkelige indstilling. Jeg forholder mig derfor i analysen til den integreringsadfærd, de konkret udviser.

Skema 7 – Gruppe 1 (Poul, Emil)
Hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex

Synonyme integreringer

Barebacking er synonym med:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 3, s. 232-235)
Bekræftende inkluderende	Al sex uden kondom	3, 4
Neutralt inkluderende	Naturlig sex	19
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Meronymie integreringer

Barebacking er meronym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 3, s. 232-235)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	-	-
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Barebacking er holonym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 3, s. 232-235)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Forplantningsdrift	11, 32
	Biologisk drift	16, 31
	Farlig kontrast til sikker sex	29
	Tændingsmoment i form af hud mod hud	14
Neutralt ekskluderende	Tændingsmoment i form af udefrakommende materialer/objekter (pisk, lakstøvler mm)	13
Udfordrende	Tændingsmoment i form af tanken om det forbudte	17, 18

Hyponyme integreringer

Barebacking er hyponym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 3, s. 232-235)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Generel adfærd	21
	Noget, man tænker på	15
	Adfærd, som findes hos et mindretal	25
Neutralt ekskluderende	Subkultur	27
	Praksis blandt hiv-positive	1,2
Udfordrende	Normal adfærd	7, 28
	Fetich	5, 6, 8
	Forbudt adfærd	20, 21, 30

Barebacking er hypernym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 3, s. 232-235)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	-	-
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Integrering af valoriseringer

Barebacking er:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 3, s. 232-235)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	-	-
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Totalt for gruppe 1 integreres 16 forskellige semantiske størrelser⁶⁷, og de fordeler sig således mht. integreringsadfærd:

- 1 (6,3%) bekræftende
- 8 (50%) neutral
- 3 (18,7%) ekskluderende
- 4 (25%) udfordrende

---

⁶⁷ Det er her vigtigt at notere, at det samlede antal semantiske størrelser i den dynamisk semantiske analyse af *barebacking* er forskelligt fra det samlede antal integreringer, som blev anført i skemaerne i afs. 5.5.2.1. i den kronologiske oversigt over den reflektive integreringsproces vedrørende *barebacking*. Det skyldes at oversigten i afs. 5.5.2.1. medtager samtlige rekontekstualiseringer at hver enkelt semantisk størrelse, mens den dynamisk semantiske analyse kun medregner hver enkelt semantisk størrelse en gang.

Skema 8 – Gruppe 2 (Poul, Hans, Peter)
Hiv-negative, som udelukkende dyrker beskyttet sex

Synonyme integreringer

Barebacking er synonym med:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 4, s. 236-242)
Bekræftende inkluderende	Sex er federe pga. den fysiske nydelse	17, 18, 19, 20, 21
Neutralt inkluderende	Ubeskyttet gruppesex med én, som er passiv	15
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Meronymie integreringer

Barebacking er meronym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 4, s. 236-242)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Homoverdenen	7
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Barebacking er holonym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 4, s. 236-242)
Bekræftende inkluderende	(Bevidst) opsøgende praksis	12, 13
	Anonymitet	45, 46
Neutralt inkluderende	Noget, der ikke dyrkes af gode mennesker	1
	Uafklaret risiko/hiv-status	8, 9, 25
	Høj/øget smitterisiko	50
	Mange partnere	34
	Gruppesex	34
	Sygdom	34
	Promiskuitet	47
Neutralt ekskluderende	Fast partner	43
Udfordrende	Ubeskyttet sex som den passive part	5, 22, 23
	Ubeskyttet sex som den aktive part	6, 23
	Thrill	10, 16
	Leg med ilden/noget farligt/liv og død	11, 16

Hyponyme integreringer

Barebacking er hyponym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 4, s. 236-242)
Bekræftende inkluderende	Seksuel praksis, som dyrkes af hiv-positive	2, 3, 4
	Seksuel praksis, som dyrkes af utroværdige personer	41, 42
	Destruktiv adfærd	35, 36
Neutralt inkluderende	Risikoadfærd	26
Neutralt ekskluderende	Reaktion mod sikker sex	48, 49
	Tillidsfuld seksuel relation	
Udfordrende	Seksuel praksis, som dyrkes af psykisk syge	27

Barebacking er hypernym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 4, s. 236-242)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Bugchasing	52, 53
	Giftgiving	52, 53
	Sex, hvor man lægger sig i en slynge på en mørk sexklub	14
	Sex, hvor man bare lægger sig ned på alle fire, og så kommer der ti forskellige på en gang	14
Neutralt ekskluderende	Ubeskyttet sex med en fast partner	40
	Ubeskyttet sex i et fast parforhold	24, 28, 30, 44
Udfordrende	-	-

Integrering af valoriseringer

Barebacking valoriseres som:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 4, s. 236-242)
Bekræftende inkluderende	Negativt	31, 32, 33
	Forfærdeligt (bugchasing)	55, 56
Neutralt inkluderende	Negativt ladet	29, 33
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Totalt for gruppe 2 integreres 33 forskellige semantiske størrelser, og de fordeler sig således mht. integreringsadfærd:

8 (24,2%) **bekræftende**
15 (45,4%) **neutral**
5 (15,2%) **ekskluderende**
5 (15,2%) **udfordrende**

Skema 9 - Gruppe 3 (Klaus, Martin)
Hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex

Synonyme integreringer

Barebacking er synonym med:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	Analsex uden gummi	7, 8
Neutralt inkluderende	Anti-kondom-bevægelse/anti-safe-sex-bevægelse	56
Neutralt ekskluderende	Bugchasing	52, 53
Udfordrende	Al sex uden gummi	12, 13, 18, 47

Meronymie integreringer

Barebacking er meronym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Homomiljøet	9
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Barebacking er holonym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	Forplantningsdrift	1, 2
	Sex-fester	15, 22
	Promiskuitet	22, 46
Neutralt inkluderende	Præstation (jo mere barebacking, man kan klare, des bedre	4
	Mange forskellige partnere	3
	Råhed	27, 29
	Noget uforpligtende	27
	anonymitet	27
	Dobbeltmoral	48
	Forhøjet smitterisiko (mht. alle kønssygdomme)	32, 33, 34
	Uforpligtende partnere	40
	Anonyme partnere	40
Neutralt ekskluderende	Dybe følelser	26
Udfordrende	-	-

Hyponyme integreringer

Barebacking er hyponym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	Tiltagende populært fænomen	5, 6
	Seksuel praksis, som dyrkes af upålidelige mennesker	43, 44
Neutralt inkluderende	Protestbevægelse	17
	Fællesskab	21
	Livsstil	38
	Seksuel praksis, som primært dyrkes af hiv-smittede	42
	Subkultur	14, 21
	Udtryk for menneskelig mangfoldighed og frihed	31
Neutralt ekskluderende	København-fænomen	49
Udfordrende	-	-

Barebacking er hypernym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	Bugchasing	50, 54
Neutralt inkluderende	Sex med et ukendt antal partnere i en mørk kælder	28
Neutralt ekskluderende	Romantisk sex	23, 24
	Sex med følelser involveret	39
	Kærlig sex	25
Udfordrende	Ubeskyttet sex i et fast parforhold	10, 11, 36, 37, 41, 45
	Ubeskyttet sex mellem to pæne drenge hjemme i deres fine lejlighed	16, 20
	Ubeskyttet sex mellem to, som er i et ti år gammelt parforhold	19
	Ubeskyttet sex med en ukendt til en sex-fest	19

Valorisering

Barebacking valoriseres som:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Positivt (men andre synes, det er negativt)	30
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Bugchasing/giftgiving valoriseres som:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 5, s. 243-248)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	-	-
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	Sygt	59
	Frækt	57, 58
	Bøddelagtigt/sadistisk	60, 61

Totalt for gruppe 3 integreres 42 forskellige semantiske størrelser, og de fordeler sig således mht. integreringsadfærd:

- 9 (21,4%) bekræftende
- 19 (45,2%) neutral
- 6 (14,4%) ekskluderende
- 8 (19%) udfordrende

Skema 10 - Gruppe 4 (Asger, Jan, Søren)
Hiv-positive, som dyrker ubeskyttet sex

Synonyme integreringer

Barebacking er synonym med:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 6, s. 249-252)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Tilladelse til at have en masse sex uden kondom	3
	Oprør mod kondom-normen	15
	Oprør mod sundhedsnazisterne/kondomnazisterne	17
	Spermkultur	38
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Meronymie integreringer

Barebacking er holonym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 6, s. 249-252)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Sperm	4, 12
	Risiko	13
	Frihed	14
	Underminering af sikker sex-normen	33, 34
	Avler mere usikker sex	36
Neutralt ekskluderende	Hiv	1
Udfordrende	-	-

Barebacking er meronym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 6, s. 249-252)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	-	-
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Hyponyme integreringer

Barebacking er hyponym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 6, s. 249-252)
Bekræftende inkluderende	Fetich	19, 20, 39
	(Frit) valg	9, 35
Neutralt inkluderende	Kultur	9
	Statement	9
	Identitet	11
Neutralt ekskluderende	Umoralsk adfærd	35
Udfordrende	-	-

Barebacking er hypernym til:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 6, s. 249-252)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Forskellige slags sex	2
	Ubeskyttet sex-træf med flere deltagere, som ikke er kærester	6
	Bio-hazard-fænomenet	20, 21, 22, 23
	Poz-bevægelsen	24, 25, 26, 27, 28, 31, 32
Neutralt ekskluderende	Ubeskyttet sex i 70'erne	16
Udfordrende	Ubeskyttet sex i et fast parforhold	5, 7, 8

Valorisering

Barebacking valoriseres som:

Gruppeintern integreringsadfærd	Integreret semantisk størrelse	Henvisning (skema 6, s. 249-252)
Bekræftende inkluderende	-	-
Neutralt inkluderende	Værdiladet	10
	Det nye sort	37
Neutralt ekskluderende	-	-
Udfordrende	-	-

Totalt for gruppe 4 integreres 24 forskellige semantiske størrelser og de fordeler sig således mht. integreringsadfærd:

- 2 (8,3%) bekræftende
- 18 (75%) neutral
- 3 (12,5%) ekskluderende
- 1 (4,2%) udfordrende

Efter nu at have opstillet den dynamisk semantiske analyse af *barebacking* i skematisk form vil jeg udfolde den i det følgende. Udlægningen af analysen falder i to dele. I den første del (jf. 5.2.2.2.1.) vil jeg med afsæt i den relative kvantitative fordeling af de forskellige typer integreringsadfærd belyse centrale aspekter vedrørende gruppedynamikken i de fire grupper, når de skaber betydning om *barebacking*. I den anden del (jf. 5.2.2.2.2.) belyser jeg forskellen på de konkrete semantiske størrelser, som deltagerne integrerer.

5.2.2.2.1. Den relative kvantitative fordeling af de forskellige typer integreringsadfærd

For samtlige grupper gælder det, at semantiske størrelser, der integreres med en neutralt inkluderende integreringsadfærd – dvs. integreringer, som en af deltagerne foretager, uden at den bliver modsagt eller på anden vis udfordret af de andre deltagere – er den hyppigst forekommende med en fordeling på hhv.: gruppe 1 (**50%**), gruppe 2 (**45,4%**), gruppe 3 (**45,2%**) og gruppe 4 (**75%**) (jf. skema 7-10, ovenfor). For at få et samlet billede af den neutrale integreringsadfærd skal man lægge forekomsthypigheden af de neutralt ekskluderende integreringer til disse tal. De samlede tal for de neutrale (inkluderende og ekskluderende) integreringer ser dermed således ud: gruppe 1 ($50\% + 18,7\% = \mathbf{68,7\%}$), gruppe 2 ($45,4\% + 15,2\% = \mathbf{60,6\%}$), gruppe 3 ($45,2\% + 14,4\% = \mathbf{59,6\%}$) og gruppe 4 ($75\% + 12,5\% = \mathbf{87,5\%}$). Umiddelbart tolker jeg dette som et udtryk for, at når deltagerne i de forskellige grupper har kontekstualiseret *barebacking*, så har gruppedynamikken i forbindelse med konventionaliseringsprocessen i overvejende grad haft karakter af koordinationssituationer, hvor konventioner umiddelbart har koordineret interaktionen og løst de koordinationsproblemer, der opstod. Som vi så i afsnit 2.2.2.2. indgår konventioner og normer imidlertid i en interaktionsdrevet vekselvirkning, hvor konventioner kan støde sammen og blive til konventionsdilemmaer, som bilægges normativt, og for at sondre mellem de forskellige mekanismer, må man tage udgangspunkt i de forventninger, som deltagerne selv lægger til grund for interaktionen med hinanden i den konkrete situation. Konventionaliseringsprocessen er nemlig grundlæggende båret af hhv. ensidige og gensidige forventninger (jf. 2.2.2.3.). Da jeg ikke på noget tidspunkt har haft et førsteordensperspektiv på deltagernes tegndannelsesprocesser (jf. 3.3.2.), er det reelt ikke muligt for mig at vide, hvilke forventninger de har haft til hinanden i den kommunikative situation. For normer kan jo fx udmærket have promoveret bestemte konventioner og på den måde løst eventuelle konventionsdilemmaer (som formelt set også er koordinationsproblemer (jf. 2.2.2.2.)), hvis

deltagerne havde forventninger om, at de andre forventede, at de ville følge bestemte normer. På baggrund af denne undersøgelse kan jeg dermed ikke udtale mig om, i hvilken udstrækning koordinationsproblemer løses ved konventioner eller normer, når deltagerne udviser neutral integreringsadfærd.

Ser vi nærmere på gruppesammensætningen, peger analysen imidlertid på enkelte faktorer, som potentielt påvirker konventionaliseringsprocessen, når deltagerne skaber betydning vedrørende *barebacking*. Gruppe 1 og 4 er de to grupper, hvor de neutrale integreringer er hyppigst forekommende. Gruppe 4, som består af hiv-positive MSM, der dyrker ubeskyttet sex, og som kender hinanden på forhånd, har den højeste procentvise fordeling blandt de fire grupper (87,5%), mens gruppe 1, som består af hiv-negative MSM, der ikke dyrker ubeskyttet sex, men som ligeledes kender hinanden, har den næsthøjeste på 68,7%. De neutrale integreringer er således mest frekvente i de grupper, hvor deltagerne kender hinanden på forhånd. Hvis vi i forlængelse heraf tager højde for, at konventioner fungerer som konventionaliserings-hypoteser, der bl.a. er afhængige af, hvad deltagerne hver især antager, de andre forventer (jf. 2.2.2.3.), så kan denne observation tolkes som et udtryk for, at hvis man kender hinanden på forhånd, er der en øget sandsynlighed for, at man *ikke* udfordrer hinandens kontekstualiseringer, fordi de forventninger, man lægger til grund for interaktionen, i højere grad stemmer overens med det, de andre forventer. Når det således er mere sandsynligt, at deltagernes forventninger stemmer overens, når de kender hinanden, skyldes det, at forventninger er baseret på individuelle erfaringer (jf. 2.2.2.3.) – dvs. der er en øget sandsynlighed for, at de individuelle erfaringer, som disse deltagere lægger til grund for nye kommunikative situationer med hinanden, er tilsvarende, fordi de har en historie sammen.

Hvis vi i forlængelse heraf ser på den relative kvantitative fordeling af de udfordrede integreringer, adskiller gruppe 4 sig ligeledes fra de øvrige grupper: gruppe 1 (25%), gruppe 2 (15,2%), gruppe 3 (19%) og gruppe 4 (4,2%) (jf. skema 7-10). Gruppe 4 er kendetegnet ved en markant lavere forekomst af udfordrede integreringer, hvilket jeg, sammenholdt med udbredelsen af de neutrale integreringer inden for denne gruppe, tolker som et udtryk for, at konventionaliseringsprocesserne i væsentlig højere grad end i de andre grupper har været præget af, at deltagerne har fulgt de samme konventioner og undgået koordinationsproblemer, mens de skabte betydning i forhold til *barebacking*. Når særligt gruppe 4 adskiller sig fra de øvrige grupper, kan det skyldes, at deltagerne udover at kende hinanden har flere forskellige interessefællesskaber (jf. 3.2.1.) tilfælles i relation til

barebacking. Udover at samtlige deltagere i gruppe 4 (ligesom de øvrige deltagere) tilhører et interessefællesskab omkring mænd, der har sex med mænd, så tilhører de også alle et interessefællesskab omkring barebacking, da det er noget, de alle praktiserer. Denne observation kan dermed være et udtryk for, at jo flere af de samme interessefællesskaber medlemmerne af en bestemt gruppe tilhører, des større sandsynlighed er der for, at deres betydningsdannelse vedrørende ord, som relaterer sig til disse interessefællesskaber, vil være præget af en ikke-udfordrende integreringsadfærd – dvs. det at have interessefællesskaber til fælles øger på samme måde som det at kende hinanden chancen for, at de individuelle forventninger, man hver især nærer til en given kommunikativ situation, er i overensstemmelse med de andres forventninger, hvilket følgelig vil reducere risikoen for, at der opstår koordinationsproblemer.

Deltagerne i gruppe 3 tilhører imidlertid også både interessefællesskaberne omkring mænd, der har sex med mænd, og barebacking, men denne gruppe har i modsætning til gruppe 4 den næsthyppigste forekomst af udfordrede integreringer og den laveste forekomst af neutrale integreringer – dvs. gruppedynamikken i gruppe 3 er på trods af, at deltagerne tilhører flere af de samme interessefællesskaber i relation til barebacking, præget af, at de i væsentlig højere grad end de andre grupper udfordrer hinandens bidrag i konventionaliseringsprocesserne. Til forskel fra gruppe 4 kender deltagerne i gruppe 3 ikke hinanden på forhånd, og det kan i tråd med min fortolkning af forekomsthypigheden af de neutrale integreringer ovenfor være et udtryk for, at en af de faktorer, som (i højere grad end tilhørsforholdet til bestemte interessefællesskaber) har potentiale til at påvirke gruppedynamikken, når interagerende parter skaber sproglige betydninger, er, *hvorvidt de kender hinanden på forhånd*. Man kan med andre ord sige, at hvis parterne kender hinanden, vil der være en øget sandsynlighed for, at betydningsdannelsen præges af, at de forventninger, de hver især lægger til grund for interaktionen, vil være i overensstemmelse, men hvis parterne *både* kender hinanden og tilhører flere interessefællesskaber i forhold til de ord, der kontekstualiseres, øges denne sandsynlighed yderligere.

Hvis vi i forlængelse heraf ser på de bekræftende inkluderende integreringer – dvs. integreringer foretaget af en af deltagerne, som eksplicit anerkendes af en eller flere af de andre deltagere – så understøtter den relative kvantitative fordeling af denne type integreringsadfærd min hypotese om, at det at kende hinanden har betydning for gruppedynamikken i konventionaliseringsprocessen. Forekomsthypigheden af de bekræftende inkluderende integreringer fordeler sig således: gruppe 1 (6,3%), gruppe 2

(24,2%), gruppe 3 (21,4%) og gruppe 4 (8,3%). Som det fremgår, er udbredelsen af denne type integreringsadfærd markant højere i gruppe 2 og 3 i forhold til gruppe 1 og 4. Gruppe 2 og 3 har bl.a. det tilfælles, at deltagerne ikke kender hinanden på forhånd. Denne observation tolker jeg således som et udtryk for, at hvis man ikke kender hinanden, er der ud over en øget tendens til at udfordre hinandens bidrag i konventionaliseringsprocessen, ligeledes en øget tendens til eksplicit at bekræfte hinanden i de kontekstualiseringer, man kan tilslutte sig. Dette kan i tråd med den forrige observation være et udtryk for, at der er et øget behov for at bekræfte hinanden eksplicit, når man ikke kender hinanden, fordi det som udgangspunkt i højere grad er uklart, hvorvidt de forventninger, man bærer med sig ind i den kommunikative situation, stemmer overens med det, de andre forventer – man kan med andre ord sige, at der er et eksplicit koordinationsbehov. Det kan imidlertid også være et udtryk for en motivation til at undgå face-tab, som jo er en grundlæggende drivkraft i betydningsdannelsesprocessen (jf. 2.2.2.1.). For ved eksplicit at bekræfte andres bidrag markerer man, at man positionerer sig på en ikke-konfrontativ måde, samtidig med at man signalerer enighed, og begge dele har en face-bevarende effekt hos den, der foretog kontekstualiseringen.

Sammenfattende tolker jeg den relative kvantitative fordeling af de forskellige typer integreringsadfærd som et udtryk for, at deltagerne forudgående kendskab til hinanden har stor betydning for, hvordan gruppedynamikken udspiller sig i de konventionaliseringsprocesser, de engagerer sig i, når de skaber betydning i forhold til *barebacking*. De to grupper, hvor deltagerne kender hinanden på forhånd, har de højeste frekvenser af de neutrale integreringer, og den gruppe, hvor deltagerne både kender hinanden og har et interessefællesskab omkring *barebacking* tilfælles, har den højeste frekvens af de neutrale integreringer og den laveste frekvens af de udfordrede integreringer. Dette tolker jeg som et udtryk for, at i jo højere grad deltagerne kender hinanden, des større sandsynlighed er der for, at de i de konventionaliseringsprocesser, de engagerer sig i, vil følge de samme konventioner.

Gruppe 2 og 3, som er de grupper, hvor deltagerne ikke kender hinanden på forhånd, er særligt kendetegnet ved, at de har de hyppigste forekomster blandt de fire grupper af de bekræftende integreringer, hvilket jeg tolker som et udtryk for dels et øget behov for eksplicit at koordinere interaktionen, og dels et behov for at undgå face-tab.

Efter at have belyst fordelingen af de forskellige typer integreringsadfærd vil jeg udfolde analysens anden del, som omhandler de konkrete semantiske størrelser, deltagerne i de fire grupper integrerer med *barebacking*.

5.2.2.2.2. De integrerede semantiske størrelser

I den følgende fremlægning af analysen har jeg organiseret de integrerede størrelser i separate afsnit på baggrund af, hvilket semantisk domæne de relaterer sig til. Enkelte af de integrerede størrelser ligger så tæt op ad hinanden, at det ville være en gentagelse at eksplicitere dem begge i nærværende fremlægning. Det er grunden til, at jeg i det følgende undlader at nævne enkelte af de størrelser, som er anført i skema 7-10 ovenfor.

Barebacking som en konkret seksuel praksis

Samtlige grupper integrerer forskellige størrelser, som relaterer sig til, hvilken form for konkret seksuel praksis *barebacking* er. Gruppe 1 og 3 integrerer forskellige seksuelle praksisformer som synonym med *barebacking*. Gruppe 1, som består af deltagere, der ikke dyrker *barebacking*, integrerer *al sex uden kondom* (synonym, bekræftende)⁶⁸ og *naturlig sex* (synonym, neutral), mens gruppe 3 i tråd hermed integrerer *al sex uden gummi* (synonym, udfordrende) og *analsex uden kondom* (synonym, bekræftende) – dvs. deltagerne i gruppe 1 bekræfter hinanden i, at *barebacking* er synonym med *al sex uden kondom*, mens den tilsvarende integrering i gruppe 3 bliver udfordret. Deltagerne i gruppe 3 bekræfter imidlertid hinanden i, at *barebacking* er synonym med *analsex uden kondom* – dvs. de deltagere, som selv dyrker *barebacking*, er i denne sammenhæng ikke overraskende de mest specifikke.

Gruppe 2, 3 og 4 integrerer i forlængelse heraf konkrete seksuelle relationer som hyponymer til *barebacking*. Deltagerne i gruppe 2 integrerer: *sex, hvor man lægger sig i en slynge på en mørk sexklub* (hyponym, neutral) og *sex, hvor man bare lægger sig på alle fire, og så kommer der ti forskellige på en gang* (hyponym, neutral), og med en neutral ekskluderende integreringsadfærd integrerer de *tillidsfuld seksuel relation* (hyponym), *ubeskyttet sex med en fast partner* (hyponym) og *ubeskyttet sex i et fast parforhold* (hyponym). Deltagerne i gruppe 3 integrerer: *ubeskyttet sex i et fast parforhold* (hyponym,

---

⁶⁸ I denne fremlægning af analysen er det efter hver semantisk størrelse anført i parentes, hvilket relationelt forhold den blev integreret i samt med hvilken integreringsadfærd, såfremt disse aspekter ikke er nævnt andre steder i den løbende prosa.

udfordrende), *sex mellem to pæne drenge hjemme i deres fine lejlighed* (hyponym, udfordrende), *ubeskyttet sex mellem to, som er i et ti år gammelt parforhold* (hyponym, udfordrende), *ubeskyttet sex med en ukendt til en sex-fest* (hyponym, udfordrende), *ubeskyttet sex med et ukendt antal partnere i en mørk kælder* (hyponym, neutral), og samtidig integrerer de med en ekskluderende integreringsadfærd: *kærlig sex* (hyponym), *sex med følelser* (hyponym) og *romantisk sex* (hyponym). Deltagerne i gruppe 4 integrerer: *ubeskyttet sex i et fast parforhold* (hyponym, udfordrende), *ubeskyttet sex-træf mellem flere deltagere, som ikke er kærester* (hyponym, neutral). Alle tre grupper integrerer således forskellige former for uforpligtende sex-træf med en neutral integreringsadfærd. Mens deltagerne i gruppe 2 ikke mener, at de mere konventionelle seksuelle relationer er hyponyme til *barebacking*, er de deltagere, som selv dyrker *barebacking* (gruppe 3 og 4), overraskende nok tilsyneladende uenige om, hvorvidt *ubeskyttet sex* i disse relationer også er *barebacking*, idet disse størrelser her integreres med en udfordrende integreringsadfærd.

Deltagerne i gruppe 2 integrerer desuden *giftgiving* (neutral) som hyponym til *barebacking*, mens både gruppe 2 og 3 integrerer *bugchasing* (neutral) som hyponym til *barebacking*.

Hvem dyrker *barebacking*?

Samtlige grupper integrerer desuden forskellige personer med *barebacking*. Gruppe 2, som består af deltagere, der ikke dyrker *barebacking*, integrerer fx *seksuel praksis, som dyrkes af psykisk syge* (hyponym, udfordrende), *seksuel praksis, som dyrkes af utroværdige personer* (hyponym, bekræftende), og *noget, der ikke dyrkes af gode mennesker* (hyponym, neutral) – dvs. deltagerne i gruppe 2 er tilsyneladende enige om, at gode mennesker ikke dyrker *barebacking*, og de bekræfter hinanden i, at *barebackere* er utroværdige personer. De overvejer sågar, om mennesker, der dyrker *barebacking*, er psykisk syge. Overraskende nok integrerer deltagerne i gruppe 3 også *seksuel praksis, som dyrkes af upålidelige personer* (hyponym) – endda med en bekræftende integreringsadfærd – dvs. deltagerne i denne gruppe identificerer tilsyneladende sig selv som utroværdige.

Det er imidlertid særligt interessant i denne sammenhæng, at deltagerne i gruppe 1 integrerer *seksuel praksis blandt hiv-positive* (hyponym) med en neutral ekskluderende integreringsadfærd – dvs. de deltagere, som selv er hiv-negative og ikke dyrker *barebacking*, mener tilsyneladende ikke, at det er noget, som specifikt dyrkes af hivsmittede. Samtidig integrerer både gruppe 2 og 3 hhv. *seksuel praksis, som dyrkes af hiv-positive* (bekræftende),

og *seksuel praksis, som primært dyrkes af hiv-smittede* (neutral) som hyponymer til *barebacking*. Hvis disse integreringer således er et udtryk for, at der blandt MSM, som dyrker barebacking, findes en gruppeintern konvention om, at barebackere er hiv-smittede (jf. gruppe 3's integrering), mens visse grupper af MSM, som ikke dyrker barebacking, ikke kender til denne konvention (jf. gruppe 1's integrering), kan det betyde, at der er en øget smitterisiko for disse MSM, såfremt de af en eller anden årsag alligevel beslutter sig for at have ubeskyttet sex!

Barebacking som en bestemt type adfærd

Flere af deltagerne integrerer semantiske størrelser, som handler om, hvilken type adfærd, de vurderer, barebacking er. De deltagere, som er mest optagede af at vurdere barebacking på denne måde, er de hiv-negative. Deltagerne i gruppe 1 integrerer således *generel adfærd* (hyponym, neutral) i forlængelse af deres indledende kontekstualisering af *barebacking* som synonym med *al sex uden kondom* (jf. ovenfor). Efter de imidlertid har rekontekstualiseret *barebacking* adskillige gange, integrerer de *adfærd, som findes hos et mindretal* (hypernym, neutral), *normal adfærd* (hypernym, udfordrende) og *forbudt adfærd* (hypernym, udfordrende). Som det fremgår, integreres de sidste to størrelser med en udfordrende integreringsadfærd, hvilket jeg tolker som et udtryk for, at efterhånden som tiden går, ændrer de deres opfattelse af *barebacking* fra noget, der er en normal adfærd, til noget, der i en eller anden udstrækning er forbudt. Deltagerne i gruppe 2 er tilsyneladende enige om, at *barebacking* er en farlig adfærd, idet de integrerer *destruktiv adfærd* (hypernym, bekræftende inkluderende) og *risikoadfærd* (hypernym, neutral). Mest iøjnefaldende er det imidlertid, at gruppe 3 integrerer *umoralsk adfærd* (hypernym) med en ekskluderende neutral integreringsadfærd – dvs. de er tilsyneladende enige om, at det ikke er umoralsk at dyrke barebacking, selvom man er hivsmittet!

Drivkraften i barebacking

Gruppe 1 er den af de fire grupper, som integrerer flest semantiske størrelser omkring, hvad det er, der driver nogle MSM til at dyrke barebacking. Da disse deltagere ikke selv dyrker barebacking, har deres integreringer karakter af gisninger om, hvad de tror, der får andre til at kaste sig ud i denne form for seksuel aktivitet. Størstedelen af deres integreringer ligger i forlængelse af, at de indledningsvis integrerer *barebacking* som synonym med *al sex uden kondom* og *naturlig sex* (jf. ovenfor). De integrerer nemlig med en neutral

integreringsadfærd: *forplantningsdrift* (meronym), *biologisk drift* (meronym) og *tændingsmoment i form af hud mod hud* (meronym). Derudover integrerer de med en udfordrende integreringsadfærd: *tændingsmoment i form af tanken om det forbudte* (meronym) og *fetich* (hypernym), mens de integrerer *tændingsmoment i form af pisk, lak objekter* (meronym) med en neutral ekskluderende integreringsadfærd – dvs. deltagerne i gruppe 1 er tilsyneladende enige om, at det, der driver folk til at dyrke barebacking, dybest set er en naturlig og biologisk drift til at forplante sig (!), som ikke nødvendigvis har noget med nogen form for fetich at gøre. Deltagerne i gruppe 3 kontekstualiserer i lighed med gruppe 1 *forplantningsdrift* som meronym til *barebacking* – endda med en bekræftende integreringsadfærd – dvs. der findes antageligvis overraskende nok en konvention, som går på tværs af de forskellige grupper af MSM, der handler om, at barebacking motiveres af en lyst til at forplante sig.

Gruppe 2 integrerer i tråd med gruppe 1 *sex er federe uden kondom pga. den fysiske nydelse* som synonym med *barebacking*.

Aspekter af barebacking

Gruppe 2, 3 og 4 integrerer desuden meronymt en række forskellige aspekter til *barebacking*, som ikke adskiller sig væsentligt fra hinanden grupperne imellem. Gruppe 2 integrerer: *anonymitet* (neutral bekræftende), *thrill* (udfordrende), *leg med døden* (udfordrende), *uafklaret risiko* (neutral), *sygdom* (neutral) og *promiskuitet* (neutral). Gruppe 3 integrerer bl.a.: *anonymitet* (neutral bekræftende), *uforpligtende sex* (neutral bekræftende), *sex-fester* (neutral bekræftende), *promiskuitet* (neutral bekræftende), *råhed* (neutral), *forhøjet risiko* (neutral) og *præstation* (i den forstand at jo mere barebacking, man kan klare, des bedre) (neutral).

Mest iøjnefaldende er det imidlertid, at deltagerne i gruppe 3, som selv dyrker barebacking, også integrerer *dobbeltmoral* med en neutral integreringsadfærd – dvs. der findes antageligvis blandt visse barebackere en gruppeintern konvention om, at de selv er (hvad de betegner som) dobbeltmoralske. Klaus (en af deltagerne i gruppe 3) forklarer i den forbindelse, at de fleste barebackere har flere datingprofiler – en, hvor de fremstår som ”svigermors drøm”, og en, hvor de vedkender sig at være en promiskuøs barebacker (samtale 0303). Det er ikke svært at forestille sig, hvordan hiv-negative MSM, som ikke er bekendte med denne konvention om dobbeltmoral (eller hvad man med andre ord kan kalde

kriminell adfærd!), potentielt kan blive udsat for en øget smitterisiko i seksuelle møder med barebackere, såfremt de udgiver sig for at være noget andet, end de er.

Gruppe 4 integrerer i tråd med gruppe 2 og 3 meronymerne: *risiko* (neutral), *frihed* (neutral), *sperm* (neutral) og *avler mere usikker sex* (neutral).

Valorisering af *barebacking*

I gruppe 2 valoriseres *barebacking* som hhv. *negativt* (bekræftende inkluderende) og *forfærdeligt* (bekræftende inkluderende), mens det i gruppe 3 og 4 bl.a. integreres med *positivt* (neutral) og *det nye sort* (i betydningen: moderne) (neutral).

Barebacking som fællesskab, identitet og ideologi

Den amerikanske psykoanalytiker Tim Dean yder, som det blev nævnt i afsnit 1.1., et væsentligt bidrag til forskningen om *barebacking*. Han hævder bl.a., at *barebacking* *ikke* er et udtryk for en utopisk flugt fra samtidens normer, men i stedet en praksis, som i høj grad kan være forbundet med væsentlige positive egenskaber. For selvom sundhedsmæssige problemer ganske vist er en direkte konsekvens af erhvervet hiv-smitte, så er det vigtigt at forstå, at hiv også kan afstedkomme en myriade af sociale, kulturelle og personlige fordele som fx et tilhørsforhold til sociale fællesskaber for hiv-positive (jf. 1.1.). I min analyse integrerer nogle deltagere ganske vist i tråd med Dean forskellige former for fællesskaber med *barebacking*, men de integrerer også størrelser af en mere ideologisk karakter, som i modsætning til Deans påstand netop kunne tyde på en flugt fra samtidens normer.

Der er som udgangspunkt i denne sammenhæng en markant forskel på de MSM, som dyrker *barebacking*, og dem, som ikke gør. Gruppe 1 integrerer *subkultur* (hypernym) med en neutral ekskluderende integreringsadfærd, mens gruppe 2 tilsvarende integrerer *reaktion mod sikker sex* (hyponym) med en neutral ekskluderende integreringsadfærd – dvs. ingen af deltagerne i gruppe 1 og 2 opfatter tilsyneladende *barebacking* som noget, der har med ideologi eller fællesskab at gøre.

Billedet ser imidlertid ganske anderledes ud, hvis vi ser på tegndannelsen i de to grupper, som dyrker *barebacking*. Deltagerne i gruppe 4 integrerer således *ubeskyttet sex i 70'erne* (hyponym) med en ekskluderende integreringsadfærd, hvilket jeg tolker som et udtryk for, at de opfatter *barebacking* som noget andet end ubeskyttet sex, inden homoseksuelle i 80'erne begyndte at bruge kondomer pga. hiv-risikoen. At *barebacking* for deltagerne i denne gruppe netop handler om noget, som rækker langt ud over det konkrete

seksuelle domæne, er tydeligt, idet de integrerer følgende semantiske størrelser, som vedrører forskellige former for identitet og fællesskab: *poz-bevægelsen* (jf. fodnote xx)(hyponym, neutral), *bio-hazard-kulturen* (jf. fodnote 62) (hyponym, neutral), *kultur* (hypernym, neutral) og *identitet* (hypernym, neutral). Gruppe 3 integrerer i tråd hermed: *fællesskab* (hypernym, neutral), *udtryk for menneskelig mangfoldighed* (hypernym, neutral), *livsstil* (hypernym, neutral) og *subkultur* (hypernym, neutral). Det, at disse integreringer alle er foretaget med en neutral integreringsadfærd, tolker jeg i lighed med Dean (jf. ovenfor) som et udtryk for, at semantiske størrelser vedrørende forskellige former for identitet og fællesskab er indarbejdet som gruppeinterne konventioner blandt visse grupper af de MSM, som identificerer sig selv som barebackere. I modsætning til Dean peger nærværende analyse imidlertid på, at *barebacking* faktisk for nogen MSM tilsyneladende *er* et udtryk for det, Dean kalder en utopisk flugt fra samtidens normer. Deltagerne i gruppe 3 og 4 integrerer nemlig bl.a.: *oprør mod sundhedsnazisterne/kondomnazisterne* (synonym, neutral), *oprør mod kondomnormen* (synonym, neutral), *underminering af sikker sex-normen* (meronym, neutral), *statement* (hypernym, neutral), *anti-kondombevægelse* (synonym, neutral) og *protestbevægelse* (hypernym, neutral). Jeg tolker disse integreringer som et udtryk for, at *barebacking* – i hvert fald for disse MSM – netop handler om at modarbejde normer og officielle retningslinjer i forhold til sikker sex. Disse integreringer er ligeledes alle foretaget med en neutral integreringsadfærd, hvilket jeg igen tolker som et udtryk for, at der er tale om indarbejdede gruppeinterne konventioner.

Sammenfattende mener jeg, at denne semantisk dynamiske analyse af *barebacking* afdækker nogle aspekter omkring den måde, hvorpå forskellige grupper af MSM skaber betydning i forhold til *barebacking*, som potentielt indvirker på den bekymrende udvikling i sundhedstilstanden blandt MSM (jf. Graugaard et al 2015). For som det fremgår af ovenstående, eksisterer der tilsyneladende forskellige gruppeinterne konventioner vedrørende *barebacking*, som divergerer afhængig af, om man identificerer sig selv som barebacker eller ej.

Som vi netop har set, findes der blandt nogle MSM, som bevidst dyrker ubeskyttet sex (og er hivsmittede!), følgende forskellige gruppeinterne konventioner, som tilsyneladende er ubekendte for de MSM, der ikke dyrker ubeskyttet sex: barebackere er hiv-positive, utroværdige og dobbeltmoralske, og de synes ikke, det er umoralsk at dyrke barebacking, selvom man er hiv-smittet. Hvis dette sammenholdes med, at der også blandt

barebackere findes konventioner, som tilsiger, at underminere og gøre oprør og protestere mod sikker sex-normen og de såkaldte sundhedsnazister/kondom-nazister, betyder det, at de hiv-negative og hiv-positive MSM tilsyneladende har vidt forskellige forventninger (og decideret modsatrettede interesser) i forbindelse med et ubeskyttet sex-træf med en ukendt partner. Det er på den baggrund ikke vanskeligt at forestille sig, hvordan disse forskellige konventioner angående *barebacking* i et vist omfang bidrager til de senere års stigning i antallet af hivsmittede MSM (Graugaard et al. 2015), og i det lys kommer gruppe 3's integrering af *barebacking* som *et tiltagende populært fænomen* (bekræftende, hypernym) og gruppe 4's valorisering som *det nye sort* (neutral) umiddelbart til at stå som en dystre og skæbnesvanger forudsigelse for MSM's fremtid.

Analysen af den relative kvantitative fordeling af de refleksive integreringsstrategier i afsnit 5.2.1. og den dynamisk semantiske analyse af *barebacking* i afsnit 5.2.2. udgør tilsammen afhandlingens empiriske undersøgelse af, hvordan forskellige grupper af MSM skaber betydninger vedrørende *barebacking*.

Analysen i afsnit 5.2.1. bringer forskellige generelle aspekter frem ved måden, hvorpå deltagerne skaber betydninger. Analysen viser, at gruppedynamikken på tværs af grupperne generelt var præget af, at deltagerne udviste dialogisk engagement og imødekommenhed, og at der var en tendens til, at de deltagere, som dyrker *barebacking*, i trak på deres personlige erfaringer, når de kontekstualiserede *barebacking*, mens de øvrige deltagere i højere grad baserede deres betydningsdannelser på hypotetiske senarier. Analysen viser desuden, at emnet de taler om i en vis udstrækning er normeret.

Analysen i afsnit 5.2.2. bringer ligeledes gruppedynamiske aspekter frem. I denne analyse er der imidlertid tale om gruppedynamikken vedrørende deltagernes kontekstualisering af *barebacking*. Analysen dokumenterer en tendens til, at der er et øget behov for at bekræfte hinanden eksplicit, når man ikke kender hinanden på forhånd, fordi det som udgangspunkt i højere grad er uklart, hvorvidt de forventninger, man bærer med sig ind i den kommunikative situation, stemmer overens med det, de andre forventer – man kan med andre ord sige, at der er et eksplicit koordinationsbehov.

Undersøgelsen af hvilke semantiske størrelser, deltagerne integrerer med *barebacking*, bringer tydeligt variationerne i de forskellige gruppers integreringer frem. Det mest iøjnefaldende i den sammenhæng, er imidlertid, at der tilsyneladende eksisterer gruppeinterne konventioner blandt de hivpositive deltagere vedrørende *barebacking*, som er

radikalt forskellige fra de konventioner, de hiv-negative opererer med. Denne forskel kan i vid udstrækning have en negativ påvirkning på udviklingen i MSM's seksuelle sundhedstilstand, og jeg mener på den baggrund, at særligt den dynamisk semantiske analyse af *barebacking* yder et vigtigt bidrag til den eksisterende forskning inden for feltet.

Konklusion, diskussion og perspektivering

I kapitel 1 fremsætter jeg afhandlingens overordnede problemstilling, som lyder:

Hvordan er det muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et empirisk grundlag?

Problemstillingen kalder umiddelbart på en afklaring af både metodologisk og teoretisk art. I kapitel 3 udvikler jeg undersøgelsens metodologiske grundlag, mens jeg i kapitel 4 afklarer, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår.

Forud for udviklingen af det metodologiske grundlag måtte jeg vælge mit videnskabsteoretiske ståsted, fordi målsætningen om at undersøge sproglig *betydningsdannelse* fordrer et dynamisk sprogsyn, da der tale om et dynamisk fænomen. I kapitel 2 så vi, hvordan det integrerede sprogsyn umiddelbart tilbyder et lovende videnskabsteoretisk afsæt, fordi det er funderet i en antagelse om, at det mest fundamentale

vilkår ved det menneskelige sprog, er, at det er uløseligt bundet til den temporale dimension. Konsekvensen af denne opfattelse bliver, at det sproglige tegn er dynamisk og radikalt ubestemt (jf. 2.2.1.3.), hvilket har vidtrækkende empiriske konsekvenser. For hvis det sproglige tegn er radikalt ubestemt, betyder det samtidig, at tegnet udelukkende eksisterer på det individuelle plan i det øjeblik, noget har semiologisk værdi nogen, og kommunikation består dermed af en konstant skabelse af nye og unikke tegn. På det grundlag er det umiddelbart vanskeligt at se, hvordan det skulle være muligt at rekonstruere sproglige data retrospektivt (jf. 3.3.), hvilket har fået adskillige toneangivende integrationister til over en bred kam at afvise muligheden for overhovedet at kunne bedrive empirisk sprogforskning. For som Harris peger på, så er det et spørgsmål om, at: "language occurs nowhere as 'data'" (Harris 1997: 272).

De empiriske konsekvenser af det integrerede sprogsyn var således den første store forhindring, jeg stødte på i forbindelse med udviklingen af det metodologiske grundlag. Men der var umiddelbart flere sten på vejen. For forskellige teoretiske retninger fik andre aspekter ved min metode til at fremtræde problematiske. I et sociolingvistisk perspektiv ville det være problematisk, at jeg selv deltog i samtalerne⁶⁹ (jf. *observers paradox* (Labov 1972: 209)) (jf. 3.2.5.), mens konversationsanalytikere ville kritisere, at jeg på forhånd havde arrangeret og iscenesat samtalerne, da ambitionen her er at indsamle naturligt forekommende sprog (Atkinson & Heritage 1984: 2) (jf. 3.3.). CA tager desuden afstand fra "subject's reports, observers' notes, or unaided intuitions" (ibid.: 3), mens den *personlige anekdote* i et integreret perspektiv er den eneste form for acceptable 'data' (Pablé & Hutton 2015: 39) (jf. 3.3.). Vejen frem mod en empirisk undersøgelse af sproglig betydningsdannelse var med andre ord fra starten brolagt med alvorlige problemer.

Det største og mest grundlæggende problem handlede om, at jeg ønskede at bedrive sprogforskning på et integreret grundlag, samtidig med at sproglige data (og dermed muligheden for at udforske sprog på et empirisk grundlag) afvises af Harris og andre toneangivende integrationister. Harris hævder sågar, at semiologi slet ikke er nogen videnskab (Harris: 2009a: 71). Han præciserer dog, at det ikke betyder, at der ikke findes sproglige kendsgerninger, men at det snarere er et spørgsmål om, at den adskillende

---

⁶⁹ Den præmis, som retfærdiggjorde, at jeg selv deltog i samtalen på den måde, jeg gjorde, var, at jeg fremprovokerede refleksivitet i min egenskab af facilitator for gruppen, uden at jeg påvirkede resultatet. Man kan sige, at jeg inducerede refleksivitet, således at der kom explicit tegndannelse, men jeg styrede ikke selve tegndannelsesprocessen (jf. 3.2.5.).

sprogvidenskab leder efter dem de forkerte steder (Harris 1998: 18). Jeg er enig med Harris for så vidt, at den adskillende sprogvidenskabs ambition om, at identificere sproglige strukturer, som sprogbrugerne er styret af, er problematisk, idet jeg deler hans synspunkt om, at det menneskelige sprog dybest set er et dynamisk fænomen. Men i modsætning til Harris mener jeg, at det er afgørende at integrationismen hæves fra det teoretisk spekulative niveau og konfronteres med sprog, sådan som det faktisk produceres blandt mennesker i virkelige kommunikative situationer, og jeg er i den forbindelse uenig med ham i, at semiologi ikke er en videnskab! Jeg mener, at videnskabeligheden ligger i *processen*. Så frem for at undersøge sprog med henblik på at identificere dybereliggende strukturer, handler erkendelsesinteressen efter min mening om, *hvordan* mennesker skaber sproglig kontinuitet – dvs. hvordan de bærer sig ad med at producere, vedligeholde og reproducere sproglige kendsgerninger⁷⁰, og i dette perspektiv er de forskellige integrationisters totale afvisning af empirisk sprogforskning efter min mening principielt unødvendig.

Jeg anerkender i tråd med Harris, at uanset hvor store anstrengelser jeg end ville gøre mig for at etablere 'autentiske' data, så ville det aldrig lykkes mig at opnå et førstepersonsperspektiv på den oprindelige situation, fordi den aldrig kan genskabes. Dekontekstualisering er med andre ord uundgåelig, men det er ikke det samme som, at det er nødvendigt at afvise sproglige data – det er snarere et spørgsmål om at *redefinere*, hvad sproglige data er, samt hvilken *status* de kan tildeles (jf. 3.3.). For ved at anerkende, at den originale situation aldrig kan genskabes, bliver det muligt at opfatte analysesituationen (og tekstualiseringsprocessen som ret beset også er en analysesituation) som en ny kommunikationssituation, hvor det empiriske materiale rekontekstualiseres. I denne proces ligger videnskabeligheden i at *minimere* informationstabet fra den oprindelige spatio-temporale situation og i at sikre gennemsigthed i de fortolkningsmæssige lag, som rekontekstualiseringsprocesserne nødvendigvis indebærer.

Med det afsæt var min ambition således ikke at forsøge at *undgå* dekontekstualisering, sådan som det fx ville have været det i det typiske sociolingvistiske interview⁷¹. Mit mål var derimod som udgangspunkt i videst mulig udstrækning at *minimere*

---

⁷⁰ Denne erkendelse ligger bl.a. til grund for, at afhandlingens overordnede problemstilling undervejs ændrede sig fra et fokus på forandringen i konkrete individuelle betydninger til et mere generelt fokus på, hvordan det er muligt at undersøge de semasiologiske aspekter ved sproglig tegndannelse (jf. 3.2.2.).

⁷¹ Det skal desuden her fremhæves, at mit undersøgelsesdesign i øvrigt adskilte sig fra det sociolingvistiske ved, at deltagerne selv fordelte sig selv i grupperne, idet dem, der dyrkede barebacking, kun ville tale med ligesindede (3.2.3.).

effekterne af dekontekstualiseringsprocessen, hvilket jeg gjorde ved at *retrokontekstualisere* de efterladte spor (jf. 3.3.1.). Retrokontekstualiseringsprocessen foregik bl.a. ved, at jeg analyserede lydfilerne i den rækkefølge, der oprindeligt fandt sted, da det havde betydning for, hvordan deltagerne kontekstualiserede visse tegn.

Ud over at retrokontekstualisere de efterlade spor var det, som nævnt ovenfor, afgørende for undersøgelsens videnskabelighed, at jeg sikrede gennemsigtighed i de forskellige analytiske rekontekstualiseringsprocesser – både i forbindelse med tekstualiseringsprocessen (jf. 3.2.), udviklingen af de reflektive integreringskategorier (jf. 4.2.1.) og opmærkningen af det empiriske materiale (jf. 4.2.3. & 5.1.). Jeg tekstualiserede derfor lydfilerne i det åbne XML-format, fordi det både tydeliggjorde det, der blev tilføjet i tekstualiseringsprocessen, samtidig med at det sikrede analytisk konsistens i den analytiske proces, uden at det var nødvendigt at antage et på forhånd defineret sæt af lukkede indholdskategorier. XML-formatet fastholdt nemlig kategorierne nede i teksten, i det øjeblik, jeg havde opmærket dem, hvilket betød, at jeg efterfølgende kunne påvise, hvordan jeg var kommet frem til dem – dvs. jeg dokumenterede min egen situerede aktivitet. I forlængelse heraf ekspliciterer jeg i eksemplerne i afsnit 4.2.3., hver gang de teoretiske slutninger beror på mine fortolkninger.

Jeg mener således, at jeg med udviklingen af det metodologiske grundlag demonstrerer, hvordan det er muligt at arbejde empirisk på baggrund af det integrerede sprogsyn. For med dette oplæg er det på et videnskabeligt grundlag muligt at undersøge, hvordan mennesker skaber sproglige betydninger, idet jeg mener, at videnskabeligheden ligger i processen. Det handler med andre ord om, at jeg ved at retrokontekstualisere det empiriske materiale og ekspliciterer alle de fortolkningsmæssige lag minimerer informationstab, samtidig med at jeg sikrer, at der ikke bliver fejlet noget ind under det analytiske gulvtæppe – dvs. jeg sikrer i videst muligt omfang undersøgelsens reproducerbarhed.

Den metodologiske tilgang, som jeg udvikler i denne afhandling vil måske modtage kritik af de integrationister, som hidtil kategorisk har afvist sproglige data. For på trods af at jeg retrokontekstualiserer det empiriske materiale og sikrer gennemsigtighed i de analytiske processer, vil det altid være muligt at sige, at det ikke er nok til at bringe det sproglige tegn tilbage, da det jo en gang for alle er forsvundet. Til dette vil jeg sige, at det er rigtigt, men som det fremgår af min argumentation (jf. 3.3.), er det slet ikke min ambition at opnå et førsteordensperspektiv på de sproglige data (jf. 3.3.). Jeg mener dybest set, at

sprogvidenskaben ikke er noget særtilfælde, når det handler om, at dekontekstualisering af det empiriske materiale er et uundgåeligt vilkår. Alle de videnskaber, der beskæftiger sig med historiske begivenheder (som fx arkæologi og historie), er på forskellig vis underlagt vilkåret om dekontekstualisering (jf. Duncker 2011a: 542).

Efter min mening kommer den fortsatte afvisning af empiriske studier blandt visse integrationister ned til et spørgsmål om, hvorvidt vi skal afvikle sprogvidenskaben. Jeg mener, at dette standpunkt er unødvendigt radikalt, og at diskussionen om, *hvorvidt* empiriske studier er mulige, ikke længere fører noget nyt med sig. Jeg vil derfor med denne afhandling gerne opfordre andre til fremadrettet at engagere sig i den empiriske udforskning af det integrerede sprogsyn, fremfor at fortsætte debatten om, hvorvidt det er muligt.

Efter at have taget livtag med de empiriske konsekvenser stod jeg over for afhandlingens næste problemstilling. For det integrerede sprogsyn forklarer nemlig ikke, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår. Ifølge min hypotese, som jeg udfolder i kapitel 4, foregår sproglig betydningsdannelse grundlæggende ved, at parterne i en kommunikativ situation integrerer semantiske størrelser på enten et *intuitivt* eller et *refleksivt* niveau.

I den intuitive integreringsproces integrerer mennesker uophørligt egne erfaringer med en aktuel situation, simultant med at en kommunikationsproces udfolder sig. Forudsætningen for at kunne integrere tidligere erfaringer med en nuværende situation og på den baggrund skabe interaktionelle forventninger beror på de grundlæggende menneskelige integrationelle evner til at *huske*, *genkende* og *genkalde* sig tidligere kommunikative episoder (jf. 4.1.). Jeg mener imidlertid, at de tre momenter hverken følger en temporal orden eller er kausalt forbundne i den intuitive integreringsproces. Her udgår alle tre momenter simultant fra en og samme aktivitet – nemlig en umiddelbar og før-refleksiv oplevelse af *lighed* (eng. parity (jf. Arbib 2013)) mellem ytringer. Jeg mener med andre ord, at erindring, genkendelse og genkaldelse af tidligere kommunikative episoder er forskellige aspekter af den samme proces i den intuitive integreringsproces, og det forklarer, hvorfor integreringsprocessen som udgangspunkt er intuitiv og uden for vores opmærksomhed. På baggrund af min hypotese om, at sproglig betydningsdannelse som udgangspunkt foregår på et intuitivt niveau konkluderer jeg, at sproglig kontekstualisering snarere er et kontinuum end separate enkeltstående begivenheder (jf. *eksempel 1*).

I de tilfælde, hvor den intuitive oplevelse af *lighed* mellem ytringer ikke stemmer overens med det, som situationen fordrer, er der i situationen opstået et

kommunikationsproblem, som parterne eksplicit må forsøge at løse, hvilket de ifølge min hypotese gør ved at anlægge *refleksive* integreringsstrategier. Hvor integreringen af tidligere erfaringer i den intuitive proces foregår på et før-refleksivt niveau, så sker den refleksive integrering på baggrund af en analytisk proces, som beror på de menneskelige kognitive evner. Den refleksive integreringsproces er dermed langsommere end den intuitive, idet det tager længere tid at tænke over en persons bevæggrunde, end det tager at vurdere vedkommende intuitivt.

I modsætning til den intuitive integreringsproces, hvor (re)kontekstualisering i forbindelse med sproglig betydningsdannelse i udgangspunktet er et kontinuum, betragter jeg refleksiv integrering som punktuelle nedslag på det intuitive kontinuum. En refleksiv integreringsproces består således af enkeltstående separate eksplicitte integreringer, som udfolder sig i forlængelse af hinanden med henblik på at løse et koordinationsproblem.

På baggrund af en systematisk undersøgelse af det empiriske materiale udviklede jeg en enkel model for dynamikken i den refleksive integreringsproces (jf. *figur 3*), som illustrer, hvordan dynamikken udspiller sig i en vekselvirkning mellem *primære* og *sekundære* integreringsstrategier.

I hver primær integrering integreres to semantiske størrelser med hinanden, og derved etableres det punktuelle ækvilibrium, som er et resultat af kontekstualiseringsprocessen. Primære integreringer kan overordnet foregå på to forskellige måder - enten ved at to semantiske størrelser integreres således, at de placeres i et *semantisk relationelt* forhold til hinanden, eller ved at én semantisk størrelse *valoriserer* en anden og derved manifesterer et ideologisk/normativt aspekt. Jeg mener således, at denne forbindelse mellem sproglige ideologier og det sociale domæne dybest set udspringer af de primære og sekundære valoriseringer i den refleksive integreringsproces – eller med andre ord, at sproglige ideologier fødes i tegndannelsen.

Primære integreringer består imidlertid ofte af en eller flere underordnede sekundære integreringer, hvis funktion det er at uddybe/nuancere/kvalificere den primære integrering. I den refleksive integreringsproces er det muligt sekundært at integrere realiteter, non-realiteter, rekontekstualiseringsmarkører og valoriseringer. Min overordnede hypotese vedrørende den refleksive integreringsproces er dermed, at de primære integreringer med eventuelt tilhørende sekundære integreringer udgør de elementer (eng. *units*), som den refleksive betydningsdannelsesproces består af.

Min sondring mellem de primære og sekundære integreringer er ikke at forveksle med den skelnen, som integrationister typisk opretholder, mellem en sproglig *førsteordensaktivitet*, som handler om at skabe og fortolke sproglige *tegn*, og sprog som en *andenordens social konstruktion* bestående af konkrete sproglige manifestationer, sådan som de kommer til udtryk hos personer i situationer (Love 2004: 530 og Pablé & Hutton 2015: 28-29) – ifølge min hypotese er *både* de intuitive og reflektive integreringsprocesser sproglig førsteordensaktivitet.

Jeg mener, at min teoretiske afklaring af, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår, er givende på flere niveauer. Først og fremmest viser teorien om reflektiv integrering sin styrke ved, at den består af få veldefinerede indholdskategorier, som det er forholdsvist enkelt at identificere i det empiriske materiale, hvilket jeg demonstrerer i afsnit 4.2.3., hvor jeg fremlægger en mangfoldighed af eksempler. Jeg anviser i kraft af min redegørelse for, hvordan integreringsstrategierne identificeres i det empiriske materiale i afsnit 4.2.2., og eksemplerne i afsnit 4.2.3. et solidt afsæt for at foretage analyser af sproglig betydningsdannelse på andre slags empirisk materiale. Den analysemetode, som denne teori tilbyder, er med andre ord i høj grad reproducerbar, hvilket efter min mening har afgørende betydning for besvarelsen af afhandlingens problemstilling. For det betyder, at jeg i og med teorien om de reflektive integreringsstrategier tilbyder en konkret måde, hvorpå det er muligt at undersøge sproglig betydningsdannelse på et integreret grundlag.

Teorien rummer imidlertid et potentiale for videreudvikling. Dermed mener jeg, at empiriske analyser på baggrund af denne teoretiske ramme fremadrettet potentielt kan resultere i en identificering af flere og nye reflektive integreringskategorier. Særligt tænker jeg her på de sekundære kategorier. I det empiriske materiale, jeg undersøgte, var der belæg for de fire sekundære integreringskategorier, som jeg beskrev i afsnit 4.2.2.. Det er imidlertid ikke utænkeligt, at der findes flere måder at integrere semantiske størrelser sekundært i forbindelse med sproglig betydningsdannelse. Derudover kan en uddybende undersøgelse af de enkelte sekundære kategorier potentielt også være givende, da de muligvis kan nuanceres yderligere – fx kan kategorien *realiteter* muligvis inddeles i flere og andre underkategorier end *personlige* og *upersonlige* realiteter.

I min hypotese om, hvordan sproglig betydningsdannelse foregår, mener jeg desuden, at min sondring mellem intuitiv og reflektiv integrering er givende på et teoretisk niveau. For ved at opretholde denne sondring, bliver det muligt at forklare den løbende

integrering, som foregår uden for vores bevidsthed – dvs. når vi *ikke* integrerer på baggrund af vores kognitive evner til at huske, genkende og genkalde tidligere kommunikative situationer. Hvorvidt spejlneuronerne er involveret i denne intuitive integreringsproces, sådan som Arbib hævder (2013), er imidlertid fortsat uafklaret. Men det betyder samtidig, at spørgsmålet om, hvordan intuitiv integrering konkret foregår, kalder på yderligere teoretisk afklaring.

På baggrund af den metodologiske og teoretiske ramme, jeg fremlagde i kapitel 3 og 4, foretager jeg i kapitel 5 en empirisk undersøgelse af, hvordan forskellige grupper af MSM skaber sproglige betydninger vedrørende *barebacking*. Undersøgelsen består hhv. af en analyse af den relative kvantitative fordeling af de refleksive integreringsstrategier (jf. 5.2.1.) og af en semantisk dynamisk analyse af *barebacking* (jf. 5.2.2.).

De to analyser fik forskellige aspekter ved betydningsdannelsesprocesserne til at træde frem. Analysen af den relative kvantitative fordeling af de refleksive integreringsstrategier fik generelle aspekter ved måden, deltagerne skabte betydninger på, til at træde frem – dvs. i hvilken grad deltagerne udviste dialogisk imødekommenhed, og engagement, og at barebackerne i højere grad end de øvrige deltagere trak på deres personlige erfaringer i betydningsdannelsesprocesserne. Derudover viste analysen, at normer generelt var udbredt i forhold til emnet.

Denne analyse skal ses som et eksempel på, hvordan er muligt at undersøge disse aspekter på et empirisk grundlag. Den relative kvantitative fordeling af de refleksive integreringsstrategier kan formentlig tolkes på andre måder, og analysemetoden kalder derfor på, at der fremadrettet bliver udført lignende undersøgelser på andre former for empirisk materiale, således at den akkumulerede erfaring potentielt kan afdække flere nuancer i måden mennesker skaber sproglige betydninger på.

Den semantisk dynamiske analyse får forskellige gruppedynamiske aspekter til at træde frem i forbindelse med deltagernes kontekstualisering af *barebacking*. Analysen dokumenterer i kraft af fordelingen af de forskellige typer af integreringsadfærd, at hvis man har en historie sammen, så er der et mindre behov for at være eksplicit, når man skaber sproglige betydninger i fællesskab. Derudover dokumenterer analysen, at der eksisterer forskellige gruppeinterne konventioner vedrørende *barebacking*, som divergerer afhængig af, om man identificerer sig selv som barebacker eller ej. Mest opsigtsvækkende i den sammenhæng er det, at der blandt barebackere findes følgende normer, som tilsyneladende i

en vis udstrækning er ubekendte for hiv-negative MSM: barebackere er hiv-positive, utroværdige og dobbelt moralske, og de synes ikke, det er umoralsk at dyrke barebacking, selvom man er hiv-smittet. Dette skal sammenholdes med, at der også blandt barebackere findes konventioner, som tilsiger at underminere og gøre oprør og protestere mod sikker sex-normen og de såkaldte sundhedsnazister/kondom-nazister.

Jeg mener at denne semantisk dynamiske analyse viser sin styrke ved, at den tydeligt bringer variationerne i de grupperne frem. Det bliver på den måde let at sammenligne sproglige betydningsdannelser på tværs af forskellige grupper, og efter min mening yder særligt dette resultat et vigtigt bidrag til den eksisterende forskning inden for MSM's sundhed. For de modsatrettede normer peger på, at hiv-negative og de hiv-positive MSM (i denne undersøgelse) tilsyneladende har vidt forskellige interesser, og det er på den måde ikke vanskeligt at forestille sig, hvordan de forskellige gruppeinterne konventioner vedrørende *barebacking* har en negativ indvirkning på den generelle sundhedstilstand blandt MSM.

På baggrund af det metodologiske grundlag, jeg udviklede i kapitel 3, den teoretiske ramme jeg udviklede i kapitel 4 og den empiriske undersøgelse af barebacking, som jeg foretog i kapitel 5, kan jeg nu svare på afhandlingens overordnede problemstilling:

Sproglig betydningsdannelse kan undersøges på et empirisk grundlag ved at opmærke de reflektive integreringsstrategier i et empirisk materiale. Det er i den forbindelse afgørende, at materialet retrokontekstualiseres, og at alle de fortolkningsmæssige lag blotlægges. Opmærksomheden af de reflektive integreringsstrategier kan efterfølgende analyseres med udgangspunkt i den relative kvantitative fordeling af de reflektive integreringsstrategier og en dynamisk semantisk analyse af konkrete ord.

Jeg mener med dette svar at have opfyldt afhandlingens formål, som er at bidrage til en teoretisk og empirisk videreudvikling af det integrerede sprogsyn.

6.1. Perspektivering

Den metodologiske og teoretiske videreudvikling af det integrerede sprogsyn, som jeg har præsenteret i nærværende afhandling, mener jeg, udgør et løfterigt afsæt for fremtidige studier af sprog på et integreret grundlag. Jeg har her valgt at undersøge sproglig betydningsdannelse, men den metodologiske tilgang, jeg udviklede i kapitel 3, er desuden et godt afsæt for også at undersøge andre aspekter af det menneskelige sprog på et integreret grundlag.

Undersøgelsen af sproglig betydningsdannelse kalder på flere empiriske studier. Jeg mener, at jeg med teorien om de refleksive integreringsstrategier har skabt et solidt fundament for at udforske fænomenet, men den akkumulerede erfaring, som nye studier fremadrettet vil kunne bidrage med, vil formentlig både medvirke til at forfine teorien yderligere samt bringe nye aspekter frem i forhold til, hvad en empirisk analyse af sproglig betydningsdannelse på dette grundlag kan afdække.

Afhandlingens empiriske undersøgelse tog udgangspunkt i begrebet *barebacking*, og jeg mener i den forbindelse, at særligt den dynamisk semantiske analyse bidrager til den eksisterende forskning inden for feltet. Hvis en undersøgelse af sproglig betydningsdannelse således kan yde et bidrag til det sundhedsmæssige felt, så er det ikke usandsynlig at undersøgelser af sproglig betydningsdannelse vedrørende centrale begreber inden for andre fagområder som fx antropologi ligeledes kan bidrage med nyttig viden. Det er imidlertid ikke et nyt fænomen, at sproglige studier således bidrager til andre domæner. Forskellige konversationsanalytikere tegner sig fx for en række studier inden for sundhedskommunikation, som har bidraget med megen og nyttig viden (jf. bl.a. Street, R. L. 2003; Harvey & Koteyko 2013). Min undersøgelse adskiller sig imidlertid fra størstedelen af disse undersøgelser, idet de har det tegndannelsesmæssige aspekt med som en omstændighed, de ikke fokuserer på, mens jeg har det interaktionelle med som en omstændighed, jeg ikke fokuserer på.

Litteratur

Albris, J. (1991): "Style Analysis" i *The Copenhagen Study in Urban Sociolinguistics*, Part I, Pedersen, I.L. & Gregersen, F. (red.). København: C.A. Reitzel.

Arbib, M.A. (2005): "From monkey-like action recognition to human language: an evolutionary framework for neurolinguistics" i *Behavioral and Brain Sciences*, 28: 105-167.

Arbib, M. A. (2011): "From Mirror Neurons to Complex Imitation in the Evolution of Language and Tool Use" i *Annual Reviews of Anthropology*, 40: 257-273.

Arbib, M.A. (2013): "Précis of How the Brain got Language, The Mirror System hypothesis" i *Language and Cognition*, 5(2-3): 107-131.

Atkinson, J. M. & Heritage, J. (1984): *Structures of Social Action: Studies in Conversation Analysis*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.

Barbour, R. (2007): *Doing Focus Groups*. London: SAGE Publications Ltd.

Bartlett, F., C. (1932): *Remembering: A study in experimental and social psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bauer, J. (2006): *Hvorfor jeg føler det du føler, Intuitiv kommunikation og hemmeligheden ved spejlneuroner*. København: Borgen.

Bloor, M., Frankland, J., Søren, M. & Robson, K. (2001): *Focus Groups I Social Research*. London: SAGE Publications Ltd

Brennan, D.J., Welles, S.L., Miner, M.H., Ross, M.W., Mayer, K.H., Rosser, B.R.S. & The Positive Connections Team (2009): "Development of a treatment optimism scale for HIV-positive gay and bisexual men" i *AIDS Care*, 21(9): 1090-1097.

Brown & Levinson (1987): *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.

Buccino, G., Binkofski, F., Fink, G. R., Fadiga, L., Fogassi, L., Gallese, V., Seitz, R. J., Zilles, K., Rizzolatti, G. & Freund, H-J (2001): "Action observation activates premotor and parietal areas in a somatotopic manner: An fMRI study" i *European Journal of Neuroscience*, 13: 400-404.

Bühler, K. (2011 [1934]): *Theory of Language: The representational function of language*. Amsterdam/Philadelphia : John Benjamins Publishing Company.

Cameron, D. (1995): *Verbal Hygiene*. London: Routledge.

Cameron, D. (2001): *Working with Spoken Discourse*. London: SAGE Publications Ltd.

Carballo-Diequez, A. & Bauermeister, J. (2004): "'Barebacking': intentional condomless anal sex in HIV-risk contexts. Reasons for and against it" i *Journal of Homosexuality*, 47(1): 1-16.

Casile, A., Caggiano, V.; Ferrari, F. (2011): "The Mirror Neuron System: A Fresh View" i *The Neuroscientist*, 17: 524-538.

Chomsky, N. (1965): *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge MA: M.I.T. Press.

Cochin, S., Barthelemy, G., Lejeune, B., Roux, S. & Martineau, J. (1998): "Perception of motion and qEEG activity in human adults" i *Electroencephalography and Clinical Neurophysiology*, 107: 287-295.

Corballis, M. C. (2010): "Mirror neurons and the evolution of language" i *Brain and Language*, 112: 25-35.

Cowley, S.J. (2007): "The cognitive dynamics of distributed language" i *Language Sciences* 29: 575-583.

Crossley, M.L. (2002): "The Perils of Health Promotion and the 'Barebacking' Backlash" i *Health*, 6(1): 47-68.

Cruse, D.A. (1986): *Lexical Semantics*. Cambridge. Cambridge University Press.

Damasio, A. (2003): *Looking for Spinoza: Joy, Sorrow, and the Feeling Brain*. Orlando, FL: Harcourt.

Damm, B. (2008a): "Hvad er sprog i virkeligheden – integrationisme eller strukturalisme" i *Nydanske Sprogstudier*, nr. 34-35.

Damm, B. (2008b): *På vej mod Babelstårnet – sprogvidenskaben før, nu og i fremtiden*. Speciale, Københavns Universitet.

Da Silva, L.A.V. & Irlart, J.A.B. (2012): "The meanings and practices of Barebacking among Brazilian internet users" i *Sociology of Health & Illness*, 34(5): 651-644.

Davis, H. G. (2001): *Words – an integrational approach*. Richmond: Curzon Press.

Dean, T. (2000): *Beyond Sexuality*. Chicago: University of Chicago Press.

Dean, T. (2009): *Unlimited intimacy, reflections on the subculture of barebacking*. Chicago: The University of Chicago Press.

Decety, J. & Chaminade, T. (2003a): "Neural correlates of feeling sympathy" i *Neuropsychologia* 41: 127-138.

Decety, J. & Chaminade, T. (2003b): "When the self represents the other: a new cognitive neuroscience view on psychological identification" i *Consciousness and Cognition*, 12: 577-596.

Duncker, Dorte (2002): "Dynamikken i sproget" i *Studier i Nordisk 2000-2001*. Kristensen, K. (red.). København: Selskab for Nordisk Filologi: 15-29.

Duncker, Dorte (2004): "Som at gå i Jesus' fodspor. Den integrerede kommunikationsproces" i *Sprogpsykologi. Udvalgte kerneemner*. Ratje, M. & Svenstrup, L. (red.). København: Museum Tusculanums Forlag: 201-220.

Duncker, D. (2005): "Den integrerede kommunikationsmodel" i *10. Møde om Udforskningen af Dansk*, Widell, P. & Knuøe, M. (red.). Aarhus: University Press.

Duncker, D. (2011a): "Norm, situering og sproglige kendsgerninger" i *Danske Talesprog 11*. København: Nordisk Forskningsinstitut: 3-44.

Duncker, D. (2011b): "On the empirical challenge to integrational studies in language" i *Language Sciences* 33 (533-543).

Duncker, D. (2012): "'What's it called?' – conventionalization, glossing practices, and linguistic (in)determinacy" i *Language and Communication*. 32: 400-419.

Edwards, A., Matthews, E., Pill, R., & Bloor, M. (1998): "Communication about risk: Diversity among primary care professionals" i *Family Practice* 15(4): 296-300.

Fairclough, N. (1992): *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.

Fauconnier, G. (1994 [1985]): *Mental Spaces, aspects of meaning constructions in natural language*. Cambridge, MA: MIT Press.

Fleming, D. (1997): "Is ethnomethodological conversation analysis an "Integrational" account of language?" i: *Linguistics Inside Out*. Wolf, G. & Love, N. (red.). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins: 182-207.

Frith, H. (2000): "Focusing on sex: using focus groups in sex research" i *Sexualities* 3(3): 275-297.

Gallese, V., Fadiga, L., Fogassi, L. & Rizzolatti, G. (1996): "Action recognition in the premotor cortex" i *Brain*, 119: 593-609.

Gallese, V. & Goleman, A. (1998): "Mirror neurons and the simulation theory of mind-reading" i *Trends in Cognitive Sciences*, 2(12): 493-501.

Gallese, V. (2003): "The roots of empathy: The shared manifold hypothesis and the neural basis of intersubjectivity" i *Psychopathology* 36: 171-180.

Glaser, B. G. & Strauss, A. L. (1968): *The discovery of grounded theory – strategies for qualitative research*. London: Weidenfeld and Nicholson.

Goffman, E. (2003 [1955]): "On Face-Work: An Analysis of Ritual Elements in Social Interaction" i *Reflections: The SoL Journal*, 4(3): 7-13.

Goleman, D. (2006): *Social Intelligence, The Revolutionary New Science of Human Relationships*. New York: Bantam Dell.

Graugaard, C., Giraldi, A., Frisch, M., Eplov, L. F., Davidsen, M. (2015): "Self-reported sexual and psychosocial health among non-heterosexual Danes" i *Scandinavian Journal of Public Health*: 1-6

Gregersen, F. (1995): "Mellem historisme og strukturalisme" i *Sproghistorie i 90'erne*, Holmberg, B. (red.). København: Selskab for Nordisk Filologi.

Gregersen, F. & Christensen, T.K. (2013): "Helt vildt Henrik Jørgensen-agtig og andre nydannelser af samme slags-agtig-hed" i *Gode ord er bedre end guld. : Festskrift til Henrik Jørgensen*, Borchmann, S.; Hansen, I.S.; Hougaard, T.T.; Tøgeby, O. Widell, P. (red). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag: 183-198.

Gregory, T. (2004): "Bug Chasing, Barebacking, and the Risks of Care" i *Literature and Medicine*, 23(1): 88-111.

Grice, H.P. (1975): "Logic and Conversation" i *Syntax and Semantics* 3. London: Academic Press

Halkier, B. (2009): *Fokusgrupper*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Halkitis, P.N., Parsons, J., Wilton, L. (2003): "Barebacking Among Gay and Bisexual Men in New York City: Explanations for the Emergence of Intentional Unsafe Behavior" i *Archives of Sexual Behavior*, 32(4): 351-357.

Halkitis, P.; Witon, L.; Galatowitsch, P. (2005): "What's in a Term? How Gay and Bisexual Men Understand Barebacking" i *Journal of Gay & Lesbian Psychotherapy*, 9(3-4): 35-48.

Halliday, M.A.K. & Hasan, R. (1985): *Language, Context and Text. Aspects of Language in a social-semiotic perspective*. Geelong: Deakin University Press.

Halperin, D.M. (2007): *What do gay men want? – an essay on sex, risk, and subjectivity*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.

Harris, R. (1981): *The Language Myth*. Duckworth, London.

Harris, R (1996): *Signs, Language and Communication. Integrational and segregational approaches*. London. Routledge.

Harris, R. (1997): "From an integrational point of view" i *Linguistics Inside Out*. Wolf, G. & Love, N. (red.). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins: 229-310.

Harris, R. (1998): *Introduction to Integrational Linguistics*. Kidlington: Pergamon Press.

Harris, R. (2000): *Rethinking Writing*. London: Athlone Press.

Harris, R. (2001): *Semiotics and Linguistics*. London: Routledge.

Harris, R. (2002): "On redefining linguistics" i *Rethinking Linguistics*. Davis, H.G. & Taylor, T.J. (red.). Oxfordshire: Taylor & Francis Ltd.: 17-68.

Harris, R. (2009a): "The Integrational Conception of the Sign" i *Integrationist Notes and Papers*. Gamlingay: Bright Pen: 61-82.

Harris, R. (2009b): "What a Linguistic Fact is Not" i *Integrationist Notes and Papers*. Gamlingay: Bright Pen: 39-46.

Harvey, K. & Koteyko, N. (2013): *Exploring Health Communication, Language in Action*. New York: Routledge.

Henri, F. & Pudelko, B. (2003): "Understanding and analyzing activity and learning in virtual communities" i *Journal of Computer Assisted Learning*, 19: 474-487.

Heritage, J. (1984): *Garfinkel and Ethnomethodology*. Cambridge: Polity Press.

Heritage, J., Clayman, S. (2010): *Talk in Action: Interactions, Identities, and Institutions*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Hotham, E.D., Atkinson, E.R. & Gilbert, A.L. (2002): "Focus groups with pregnant smokers: barriers to cessation, attitudes to nicotine patch use and perceptions of cessation counseling by care providers" i *Drug and Alcohol Review* 21(2): 163-168.

Huebner, D.; Proescholdbell, R.J.; Nemeroff, C. (2006): "Do Gay and Bisexual Men Share Researchers' Definition of Barebacking?" i *Journal of Psychology & Human Sexuality*, 18(1): 67-77.

Husted, Jørgen (1982): "Austin & Searle" i *Vor Tids Filosofi. Videnskab og sprog*. København: Politikens Forlag.

Hutchinson, W. D., Davis, K.D., Lozano, A. M., Tasker, R. R. & Dostrovsky, J. O. (2001): "Pain-related neurons in the human cingulate cortex" i *Nature Neuroscience*, 2: 403-405.

Hutton, C. (1990): *Abstraction and instance: the type-token relation in linguistic theory*. Oxford: Pergamon.

Hymes, D. (1964): "Introduction: Toward Ethnographies of Communication" i *American Anthropologist* 66 (6): 1-34.

Jakobson, R. (1979): *Elementer, funktioner og strukturer I sproget: udvalgte artikler om sprogvidenskab og semiotik*, med indledning af Fischer-Jørgensen, E. København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busk.

Jefferson, G. (1985): "An exercise in the transcription and analysis of laughter" i *Handbook of Discourse Analysis*, vol. 3. van Dijk, T. (red.). London: Academic Press.

Jefferrson, G. (2004): "Glossary of transcript symbols with an introduction" i *Sprogteknologi i dansk perspektiv*. Lemer, G. H. (red.). København: Reitzel: 137-156.

Jensen, T.J. (2009): "Non-realitetsmarkører i dansk talesprog – hvis man kunne sige det på en anden måde" i *Studier i Nordisk*: 75-101.

Jørgensen, M.W. & Phillips, L. (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag.

Kitzinger, J. & Barbour, R.S. (1999): "Introduction: The challenge and promise of focus groups" i *Developing Focus Group Research: Politics, Theory and Practice*. Barbour, R.S. & Kitzinger, J. (red). London: SAGE Publications Ltd: 156-172.

Labov, W. (1972): *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania.

Labov, W. (1982): "Speech actions and reactions in personal narrative" i *Analyzing Discourse: Text and Talk*, Tannen, D. (red.). Washington D.C.: Georgetown University Press.

Labov, W. & Waletzky, J. (1997 [1967]): Narrative analysis: Oral versions of Personal Experience. *Journal of Narrative and Life History*, 7(1-4): 3-38.

Lerner, G.H. (2004): "Collaborative turn sequences" i *Conversation Analysis. Studies from the First Generation*, Lerner, G.H. (red.). Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins: 225-256.

Levinson, S.C. (1983): *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Love, N. (2004): "Cognition and the language myth" i *Language Sciences* 26: 525-544.

Matelli, M. & Luppino, G. (1997): "Functional anatomy of human motor cortical areas" i *Handbook in Neuropsychology* (vol.11), Boller, F. & Grafman, J. (red.). Amsterdam: Elsevier.

Malkowski, J. (2014): "Beyond Prevention: Containment Rhetoric in the Case of Bug Chasing" i *Journal of Medical Humanities*, 35(2): 211-228.

Mansergh, G., Marks, G., Colfax, G.N., Guzman, R., Robert, M., Buchbinder, S. (2002): "'Barebacking' in a diverse sample of men who have sex with men" i *AIDS*, 16(4): 653-659.

Meadwell, H. (1994): "The foundations of Habermas' universal pragmatics" i *Theory and Society* 23(5): 711-727.

Morgan, D.L. (1998): *The Focus Group Guidebook (Focus Group Kit, Book 1)*. Thousand Oaks: SAGE Publications Inc.

Moskowitz, D. & Roloff, M. (2007): "The existence of a bug chasing subculture" i *Culture, Health & Sexuality*, 9(4): 347-357.

Mowlabocus, S.; Harbottle, J.; Witzel, C. (2014): "What We Can't See? Understanding the Representations and Meanings of UAI, Barebacking, and Semen Exchange in Gay Male Pornography" i *Journal of Homosexuality*, 61(10): 1462-1480.

Murphy, B., Cockburn, J & Murphy, M. (1992): "Focus groups in health research" i *Health Promotion Journal of Australia* (2): 37-40.

Murphy, M.L. (2010): *Lexical Meaning*. Cambridge: Cambridge University.

Nikander, P. (2008): "Working with transcripts and translated data" i *Qualitative Research in Psychology* 5: 225-231.

Ochs, E. & Capps, L. (2001): *Living narrative, creating lives in everyday storytelling*. Cambridge MA: Harvard University Press.

Ochs, E. (2006): "Transcription as theory" i *The Discourse Reader*. Jaworski, A. & Coupland, N. (Red.). London and New York: Routledge: 166-178.

O'Connel, D. C. & Kowal, S. (2010): "Some current transcription systems for spoken discourse: a critical analysis" i *Pragmatics* 4(1): 81-107.

Orman, J. (2012): "Not so super: The ontology of 'supervernaculars'" i *Language and Communication*, 32(4): 349-357.

Orman, J. (2013): "New lingualisms, same old codes" i *Language Sciences*, 37: 90-98.

Pablé, A. (2010): "Integrational Reflections on a 'science' of Consciousness: How Relevant to Psychology of Language. Paper Read at the Psychology of Language Festival. University of Copenhagen. (1-8)

Pablé, A. & Hutton, C. (2015): *Signs, Meaning and Experience, Integrational Approaches to Linguistics and Semiotics*. Berlin/Boston: De Gruyter.

Parsons, J.T. & Bimbi, D.S. (2007): "Intentional Unprotected Anal Intercourse among Men Who have Sex with Men: Barebacking – from Behavior to Identity" i *AIDS and Behavior*, 11: 277-287.

Peirce, C.S. (1998): *The Essential Peirce, volume 2. Selected Philosophical Writings (1893-1913)*. Peirce edition Project (red.). Bloomington: Indiana University Press.

Perregaard, B. (2001): "Tre spor i sprogvidenskabens udforskning af den mundtlige fortælling" i *Danske Studier, Bind 96*. København: C.A. Reitzels Forlag.

Perregaard, B. (2011): "Imitation, parodi, norm- og genrebevidsthed i børns udvikling af sprog og selv" i *Danske Talesprog, Bind 11*. København: Museum Tusculanums Forlag.

Peyser, M. (1997): "A deadly dance: as AIDS cases decline sharply, some gay men are returning to unsafe sex. They call it barebacking" i *Newsweek*, 130(13).

Pollock, J.A. & Halkitis, P.N. (2009): "Environmental factors in relation to unprotected sexual behavior among gay, bisexual and other MSM" i *AIDS education and prevention: official publication of the International Society for AIDS Education*, 21(4): 340-355.

Propp, V. (1968 [1958]): *Morphology of the Folktale*. Austin: University of Texas Press.

Ridge, D.T. (2004): "'it was an Incredible Thrill': The Social Meanings and Dynamics of Younger Gay Men's Experiences of Barebacking in Melbourne" i *Sexualities*, 7 (3): 259-279.

Rizzolatti, G., Camarda, R., Fogassi, L., Gentilucci, M., Luppino, G. & Matelli, M. (1988): "Functional organization of inferior area 6 in the macaque monkey" i *Experimental Brain Research*, 71: 491-507.

Rizzolatti, G., Fadiga, L., Gallese, V. & Fogassi, L. (1996a): "Premotor cortex and the recognition of motor actions" i *Cognitive Brain Research*, 3: 131-141.

Rizzolatti, G., Fadiga, L., Matelli, M., Bettinardi, V., Paulesu, E., Perani, D. & Fadiga, G. (1996b): "Localization of grasp representations in humans by position emission tomography. 1. Observation versus execution" i *Experimental Brain Research*, 111: 246-252.

Rizzolatti, G. & Arbib, M. A. (1998): "Language within our grasp" i *Trends in Neurosciences*, 21: 188-194.

Rizzolatti, G., Fadiga, L., Fogassi, L. & Gallese, V. (1999): "Resonance Behaviours and Mirror Neurons" i *Archives of Italian Biology*, 137(2-3): 85-100.

Rizzolatti, G., Craighero, L. & Fadiga, L. (2002): "Mirror systems in humans" i *Mirror Neurons and the Evolution of Brain and Language* (red.). Amsterdam: John Benjamins B.V.

Ruus, H. (1995): *Danske Kerneord. Centrale del af den danske leksikalske norm*, I. København: Museum Tusculanums Forlag.

Sacks, H., Schegloff, E. A., Jefferson, G. (1974): "A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation" i *Language*, 50(3): 696-735.

Saussure, F.d (1983 [1916]): *Course in General Linguistics*. London: Duckworth.

Schegloff, E.A. (2000): "When 'others' initiate repair" i *Applied Linguistics* 21 (2): 205-243.

Schegloff, E.A. (2007): *Sequence Organization in Interaction. A Primer in Conversation Analysis*. Cambridge, New York, Melbourne: Cambridge University Press.

Schindler, A.J., Orchard, T.R., Buchner, C.S., Miller, M.L., Fernandes, K.A., Hogg, R.S., Strathdee, A.A. (2008): "'it's like a treasure': beliefs associated with semen among young HIV-positive and HIV-negative gay men" i *Culture, Health & Sexuality*, 10(7): 667-679.

Shannon, C.E. & Weaver, W. (1949): *The Mathematical Theory of Communication*. Urbana: University of Illinois Press.

Stamenov, M. I. & Gallese, V. (2002): *Mirror Neurons and the Evolution of Brain and Language* (red.). Amsterdam: John Benjamins B.V.

Street, R. L. (2003): "Communication in Medical Encounters: An Ecological Perspective" i *Handbook of Health Communication*, Thompson, T.L.; Dorsey, A.; Miller, K.I.; Parrott, R. (red.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers

Tannen, D. (1989): *Talking Voices, Repetition, Dialogue and Imagery in Conversation Discourse*. Cambridge: Cambridge University Press.

Taylor, T.J. & Joseph, J.E. (red.) (1990): *Ideologies of Language*. New York: Routledge.

ten Have, P. (2007): *Doing Conversation Analysis. A Practical Guide*. London: SAGE Publications Ltd.

Verschueren, J. (2000): "NOTES ON THE ROLE OF METAPRAGMATIC AWARENESS IN LANGUAGE USE" i *Pragmatics* 10(4): 439-456.

von Neumann, J. & Morgenstern, O. (1944): *Theory of Games and Economic Behavior*. Princeton NJ: Princeton University Press.

Weigand, E. (2004): "Empirical data and theoretical models" i *Pragmatics and Cognition*, 12 (2): 375-388.

Westhaver, R. (2005): "'Coming Out of Your Skin': Circuit Parties, Pleasure and the Subject" i *Sexualities*, 8(3): 347-374.

Wicker, B., Keysers, C., Plailly, J., Royet, J. P., Gallese, V. & Rizzolatti, G. (2003): "Both of us are disgusted in my insula: the common neural basis of seeing and feeling disgust" i *Neuron*, 40: 644-655.

Wolitski, R.J. & Fenton, K.A. (2011): "Sexual Health, and Sexually Transmitted Infections among Gay, Bisexual, and Other Men Who Have Sex with Men in the United states" i *AIDS and Behavior*, 15: 9-17.

Woolard, K.A. & Schieffelin, B.B. (1994): "Language Ideology" i *Annual Review of Anthropology*, 23: 55-82.

Yalom, I.D. (1980): *Existential Psychotherapy*. New York: Basic Books.

Zinkernagel, P. (1992): *Virkelighed*. København: Munksgaard.

Bilag 1

Eksempel 34 opmærket i XML

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!DOCTYPE Trans SYSTEM "..\dtd\hans_poul_individuelt.dtd">
<?adtd ..\adtd\Hans_Poul_Peter_Gruppe1.add?>
<Trans scribe="Sofie" audio_filename="02_04 Hans, Poul, Peter Gruppe (1)" version="21"
version_date="120522" xml:lang="danish">
  <hoved>
    <tansv analyse="BD">(konverteret 26-06-2012)</tansv>
  </hoved>
  <Speakers>
    <Speaker id="spk1" name="Bjarke" check="no" dialect="native" accent="" scope="local"/>
    <Speaker id="spk2" name="Poul" check="no" dialect="native" accent="" scope="local"/>
    <Speaker id="spk3" name="Hans" check="no" dialect="native" accent="" scope="local"/>
    <Speaker id="spk4" name="Peter" check="no" dialect="native" accent="" scope="local"/>
  </Speakers>
  <Episode program="" air_date="">
    <Section type="report" startTime="0" endTime="5329.685">
      [...]
      <Turn speaker="spk1" startTime="2022.832" endTime="2040.478"><Sync time="2022.832"
/>jamen det er fordi du s- du siger der du siger der er større der er større ch-
risiko for at blive smittet med hiv når man er passiv og<Sync time="2027.775"
/>[derfor] Hans: [mm]<Sync time="2028.253"/>, er det den passive der dyrker
barebacking så tænker jeg bare jamen øhh men men er det fordi at. at at barebacking
der der er noget med med, altså hiv er et moment i barebacking, i i forhold til at
det er det man leger med eller nu sagde du risiko før også og så videre</Turn>
      <Turn speaker="spk2" startTime="2040.478" endTime="2052.732">
        <Sync time="2040.478"/>
        <PrimSyn>[det tror jeg ikke] Peter: [nej]<Sync time="2040.843"/>nødvendigvis. jeg
tror ikke nødvendigvis det KAN det være det der thrill, nyder at lege lidt med
ilden og lege lidt med liv og død og sådan noget for nogen måske men jeg tror
også ganske. simpelt at det handler om "at" (siges leende). at nogle mennesker
synes det er federe uden kondom</PrimSyn>
      </Turn>
      <Turn speaker="spk4" startTime="2052.732" endTime="2062.645">
        <Sync time="2052.732"/>
        <PrimSyn>ja det er nydelsen</PrimSyn>
        <SekRe type="int">jeg har tæ- aldrig tænkt på det som det der øhh nu er vi tilbage i
det der med om der er et psykisk element eller mentalt element i det men øhh
men</SekRe>
        <SekRe type="sub">altså<Sync time="2058.317"/>[jeg synes] Bjarke: [ja]<Sync
time="2058.687"/>jeg har nemlig tænkt på det som om det er nydelsen at det
er derfor de søger. uden kondom ikke,</SekRe>
```

</Turn>
 <Turn speaker="spk1" startTime="2062.645" endTime="2062.855">
   <Sync time="2062.645"/>[ja]/Turn>
 <Turn speaker="spk3" startTime="2062.855" endTime="2065.481">
   <Sync time="2062.855"/>
   <RedUbest>[ja] altså den der fysiske man kan mærke mere uden kondom.</RedUbest>
 </Turn>
 <Turn speaker="spk4" startTime="2065.481" endTime="2066.172">
   <Sync time="2065.481"/>
   <PrimSyn>ja,</PrimSyn>
 </Turn>
 <Turn speaker="spk2" startTime="2066.172" endTime="2073.815">
   <Sync time="2066.172"/>
   <SekRe type="sub">[nå så da du sagde] Hans: [, {er det det du mener}}<Sync
     time="2066.992"/>det der med risikoad- -fyldt adfærd så mente du ikke, at
     det kunne være provokeret lidt af den der spænding der er ved det, den tænkte
     JEG nemlig.</SekRe>
 </Turn>
 <Turn speaker="spk4" startTime="2073.815" endTime="2075.862"><Sync time="2073.815"/>øhh
   nu stod jeg af.</Turn>
 <Turn speaker="spk2" startTime="2075.862" endTime="2082.177">
   <Sync time="2075.862"/>
   <SekRe type="sub">i relation til barebacking så sagde du, "barebacking for mig det
     er sådan lidt risikobetonet" (skift i udsigelse) eller øhh man øhh.</SekRe>
 </Turn>
 <Turn speaker="spk4" startTime="2082.177" endTime="2085.222"><Sync time="2082.177"
   />øhh.<Sync time="2083.612"/>[ja det er risikobetonet men] Poul: [at det var
   det, ja men der]</Turn>
 <Turn speaker="spk2" startTime="2085.222" endTime="2089.893"><Sync time="2085.222"
   />troede jeg du mente at, det kunne være provokeret af en eller anden. øhh</Turn>
 <Turn speaker="spk4" startTime="2089.893" endTime="2102.322"><Sync time="2089.893"/>at
   det var fordi hvad var det at<Sync time="2090.739"/>[der LÅ risikoen i det] Poul:
   [eventyrløst eller sådan lidt]<Sync time="2092.111"/>at der LÅ risikoen<Sync
     time="2092.914"/>[i det] Poul: [ja]<Sync time="2093.221"/>. nej. det havde jeg
   nej det<Sync time="2095.423"/>[havde jeg ikke] Poul: [nej okay]<Sync
     time="2095.871"/>det har jeg ikke selv det har jeg ikke tænkt over<Sync
     time="2096.985"/>[ikke ikke siden at jeg] Poul: [nej okay]<Sync
     time="2097.795"/>nu blev præsenteret<Sync time="2098.463"/>[for det her for den
   sidste time] Poul: [så det er mere det fysiske]<Sync time="2099.744"/>ja det er
   mere<Sync time="2100.127"/>[sådan] Poul: [ha]<Sync time="2100.48"/>fysisk<Sync
     time="2100.835"/>["nydelse" (siges leende) ikke] Hans: [ja]<Sync
     time="2101.503"/>ja.</Turn>
 [...]
 </Section>
 </Episode>
 </Trans>